

Strategie území správního obvodu ORP
Klatovy
v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a za-
městnanosti

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

verze duben 2015

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

1. Úvod	7
1.1. Základní informace o strategii	7
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	9
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	10
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována	11
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží	11
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	11
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	13
2.1. Profil území správního obvodu	13
2.1.1. Identifikace správního obvodu	13
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	14
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	37
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	38
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	41
3. Téma 1.: školství	43
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	43
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	43
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	46
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	75
3.1.4. SWOT analýza školství	80
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	81
3.2. Návrhová část pro oblast školství	82
3.2.1. Struktura návrhové části	82
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	84
3.2.3. Popisy cílů	89
3.2.4. Indikátory	94
3.3. Pravidla pro řízení strategie	100
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	100
3.3.2. Systém změn strategie	103
3.3.3. Akční plán	103
3.4. Závěr a postup zpracování	106
3.4.1. Shrnutí	106
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	106
3.5. Přílohy	107

3.5.1 Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4.....	107
4. Téma 2.: sociální služby.....	108
4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	108
4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	108
4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	109
4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	131
4.1.4. SWOT analýza oblasti.....	140
4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části).....	143
4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	146
4.2.1. Struktura návrhové části	146
4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy).....	148
4.2.3. Popisy cílů	153
4.2.4. Indikátory	159
4.3. Pravidla pro řízení strategie.....	167
4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie.....	167
4.3.2. Systém změn strategie.....	170
4.3.3. Akční plán.....	170
4.4. Závěr a postup zpracování.....	172
4.4.1. Shrnutí.....	172
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie	173
4.5. Seznam příloh	174
Příloha č. 1 - Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	174
Příloha č. 2 - Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	174
Příloha č. 3 - Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP	175
Příloha č. 4 - Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	175
Příloha č. 5 - Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	175
Příloha č. 6 - Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	176
Příloha č. 7 - Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP	176
Příloha č. 8 - Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením	176
Příloha č. 9 - Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012..	177
Příloha č. 10 - Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP	177

Příloha č. 11 - Dobrovolnická činnost v ORP	177
Příloha č. 12 - Typy dobrovolnických projektů v ORP	178
5. Téma 3: odpadové hospodářství.....	179
5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	179
5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	179
5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj.....	180
5.1.3. Analýza cílových (dotčených) skupin a analýza rizik.....	224
5.1.4. SWOT analýza oblasti.....	228
5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části).....	229
5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství	231
5.2.1. Struktura návrhové části	231
5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy).....	233
5.2.3. Popisy cílů	239
5.2.4. Indikátory	243
5.3. Pravidla pro řízení strategie.....	251
5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie.....	251
5.3.2. Systém změn strategie.....	253
5.3.3. Akční plán.....	254
5.4. Závěr a postup zpracování.....	256
5.4.1. Shrnutí.....	256
5.4.2. Popis postupu tvorby strategie	257
5.5. Seznam příloh	259
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	259
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	260
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012.....	263
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	264
Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	265
Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	269
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	270
Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	271
Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	272

Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012	273

6. Téma 4: zaměstnanost 275

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	275
6.1.1. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu z pohledu zaměstnanosti a podnikatelských příležitostí v MOS.....	275
6.1.2. Identifikace velkých podniků a hlavních zaměstnavatelů v ORP	276
6.1.3. Popis situace a vývojových tendencí v ekonomice a na trhu práce v ORP	290
Současný stav.....	290
Projekty plánované v rámci meziobecní spolupráce.....	294
6.1.4. SWOT Analýza a analýza rizik	296
SWOT analýza: Rozvoj podnikání	297
SWOT analýza: Zemědělství, lesnictví, rybářství.....	298
Analýza cílových (dotčených) skupin.....	300
6.1.5. Další potřebné analýzy.....	301
6.1.6. Budoucí aktivity v MOS a projekty v území ORP	302
Opatření, která povedou ke zvýšení zaměstnanosti v ORP	302
Opatření, která povedou ke zlepšení podnikatelského prostředí v ORP.....	303
Harmonogram a plán realizace jednotlivých opatření	307
6.1.7. Finanční analýza rozvoje území ORP	308
6.1.8. Konečný stav	310
6.2. Návrhová část pro oblast zaměstnanost.....	312
6.2.1. Struktura návrhové části	312
6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy).....	314
6.2.3. Popisy cílů	319
6.2.4. Indikátory	324
6.3. Pravidla pro řízení strategie.....	329
6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie.....	329
6.3.2. Systém změn strategie.....	332
6.3.3. Akční plán.....	333
6.4. Závěr a postup zpracování.....	335
6.4.1. Shrnutí.....	335
6.4.2. Popis postupu tvorby strategie	336
6.5. Seznam příloh	337
Příloha č. 1 - Přehled aktivních podnikatelských subjektů na území ORP k 31. 12. 2013	337
Příloha č. 2 - Tabulka demografického vývoje v ORP Klatovy.....	344

Příloha č. 3 - Kategorie veřejné služby podle Ministerstva práce a sociálních věcí	346
7. Závěr, kontakty.....	348
8. Příloha	349
8.1. seznam tabulek.....	349
8.2. seznam map.....	352
8.3. seznam grafů	352

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tabulka 1: Základní informace o strategii

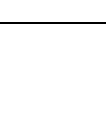
Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Klatovy v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a zaměstnanosti.
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a zaměstnanosti).
Řešené území	Správní obvod ORP Klatovy
	Počet obyvatel správního obvodu: 50 764
	Počet obcí ve správním obvodu: 44
	Rozloha správního obvodu: 906 km ²
Názvy obcí správního obvodu	Města: Janovice nad Úhlavou, Klatovy, Měčín, Nýrsko, Plánice, Strážov, Švihov, Železná Ruda
	Obce: Běhařov, Běšiny, Bezděkov, Biřkov, Bolešiny, Čachrov, Černíkov, Červené Poříčí, Číhaň, Dešenice, Dlažov, Dolany, Hamry, Hnačov, Chlístov, Chudenice, Chudenín, Javor, Ježovy, Klenová, Křenice, Lomec, Mezihoří, Mlýnské Struhadlo, Mochtín, Myslovce, Obytce, Ostřetice, Poleň, Předslav, Týnec, Újezd u Plánice, Vrhavěč, Vřeskovice, Zavlekov, Zborovy
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	město Klatovy
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen RT smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Klatovy

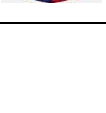
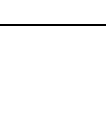
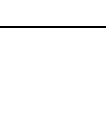
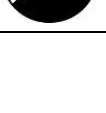
Forma a datum projednání /schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 18. června 2014.
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace.
Související legislativa	z. o obcích, z. o vodovodech a kanalizacích, vodní zákon, horní zákon, z. o odpadech...
Doba realizace strategie	2014 - 2023
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Klatovy
Orientační rozpočet implementace	-
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Klatovy realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Klatovy a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována realizačním týmem.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: zaměstnanost

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 44 obcí, z toho 8 má statut města.

Tabulka 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci
	Název obce: <i>Běhařov</i> Počet obyvatel: 200 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Běšiny</i> Počet obyvatel: 841 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Bezděkov</i> Počet obyvatel: 958 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Biřkov</i> Počet obyvatel: 131 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Bolešiny</i> Počet obyvatel: 768 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Čachrov</i> Počet obyvatel: 541 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Černíkov</i> Počet obyvatel: 332 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Červené Poříčí</i> Počet obyvatel: 236 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Číhaň</i> Počet obyvatel: 192 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Dešenice</i> Počet obyvatel: 686 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Dlažov</i> Počet obyvatel: 488 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Dolany</i> Počet obyvatel: 887 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

Znak	Údaje o obci
	Název obce: <i>Křenice</i> Počet obyvatel: 197 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Lomec</i> Počet obyvatel: 128 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Měčín</i> Počet obyvatel: 1 159 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Mezihoří</i> Počet obyvatel: 66 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Mlýnské Struhadlo</i> Počet obyvatel: 52 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Mochtín</i> Počet obyvatel: 1 001 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Myslovice</i> Počet obyvatel: 130 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Nýrsko</i> Počet obyvatel: 5 049 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Obytce</i> Počet obyvatel: 213 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Ostřetice</i> Počet obyvatel: 64 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Plánice</i> Počet obyvatel: 1 687 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Poleň</i> Počet obyvatel: 297 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

	Název obce: <i>Hamry</i> Počet obyvatel: 117 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Hnačov</i> Počet obyvatel: 102 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Chlistov</i> Počet obyvatel: 113 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Chudenice</i> Počet obyvatel: 747 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Chudenín</i> Počet obyvatel: 603 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Janovice n. Úhlavou</i> Počet obyvatel: 2 283 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Javor</i> Počet obyvatel: 77 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Ježovy</i> Počet obyvatel: 250 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Klatovy</i> Počet obyvatel: 22 666 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Klenová</i> Počet obyvatel: 129 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

	Název obce: <i>Předslav</i> Počet obyvatel: 742 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Strážov</i> Počet obyvatel: 1 369 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Švihov</i> Počet obyvatel: 1 710 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Týnec</i> Počet obyvatel: 324 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Újezd u Plánice</i> Počet obyvatel: 115 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Vrhaveč</i> Počet obyvatel: 912 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Vřeskovice</i> Počet obyvatel: 310 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Zavlekov</i> Počet obyvatel: 435 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Zborovy</i> Počet obyvatel: 116 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: <i>Železná Ruda</i> Počet obyvatel: 1 850 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

Lze předpokládat, že do tvorby strategie se zapojí většina obcí z území ORP Klatovy.

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Klatovy realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Klatovy a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Klatovy jsou gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Marcela Šlehořová.

Strategie byla zpracována realizačním týmem ORP Klatovy.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. U obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tabulka 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje ČR (2008)	http://databaze-strategie.cz/cz/mmr/strategie/politika-uzemniho-rozvoje-cr-2008?typ=download
2	Plán odpadového hospodářství ČR 2003 - 2013	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
3	Národní koncepce podpory rodin s dětmi	http://databaze-strategie.cz/cz/mpsv/strategie/narodni-koncepce-podpory-rodin-s-detmi-2008?typ=download
4	Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013-2017	http://databaze-strategie.cz/cz/mpsv/strategie/narodni-akcni-plan-podporujici-pozitivni-starnuti-2013-2017
5	Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže 2007-2013	http://databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/koncepce-statni-politiky-pro-oblast-deti-a-mladeze-na-obdobi-2007-2013
6	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2011-2015 [akt. 2011]	http://databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-2011-2015
7	Zdraví 21 - Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR (2002)	http://databaze-strategie.cz/cz/mzd/strategie/zdravi-21
8	Strategické dokumenty Úřadu vlády	http://databaze-strategie.cz/cz/uv/strategie
9	Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR 2008-2015	http://databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/strategie-vzdelavani-pro-udrzitelny-rozvoj-cr-2008-2015

10	Priority rozvoje sociálních služeb pro období 2009-2012	http://database-strategie.cz/cz/mpsv/strategie/priority-rozvoje-socialnich-sluzeb-pro-obdobi-2009-2012
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zasady-uzemniho-rozvoje-plzenskeho-kraje
2	Strategické dokumenty Plzeňského kraje	http://database-strategie.cz/cz/pzk/strategie
3	Odpadový plán kraje	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/plan-odpadoveho-hospodarstvi-plzenskeho-kraje
4	Program rozvoje Plzeňského kraje (2008)	http://dataplan.info/cz/pzk/ocima-lidi/ankety-pruzkumy/program-rozvoje-plzenskeho-kraje
5	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje 2012-2016	http://dataplan.info/cz/pzk/rozvojove-zamery/koncepce/dlouhodoby-zamer-vzdelavani
	Mikroregiony, města a obce	
1	Studie sociálně ekonomického rozvoje mikroregionu Běleč	http://www.svihov.cz/index.php?page=1169&lag=&lang=cz
2	Studie sociálně ekonomického rozvoje mikroregionu Střední Pošumaví	http://www.posumavi.cz/index.php?page=108&lang=cz
3	Územně analytické podklady SWOT analýza obvod ORP Klatovy	http://www.plzensky-kraj.cz/sites/default/files/users/u1004301/orp_klatovy_swot_2012.pdf
4	Územní plány obcí na území ORP Klatovy	http://www.klatovy.cz/mukt/uzemniplan_orp.asp
5	Strategie rozvoje města Klatovy v letech 2010-2015	http://dataplan.info/cz/klatovy/rozvojove-zamery/strategie/strategie-rozvoje-mesta-klatovy-v-letech-2010-2015

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

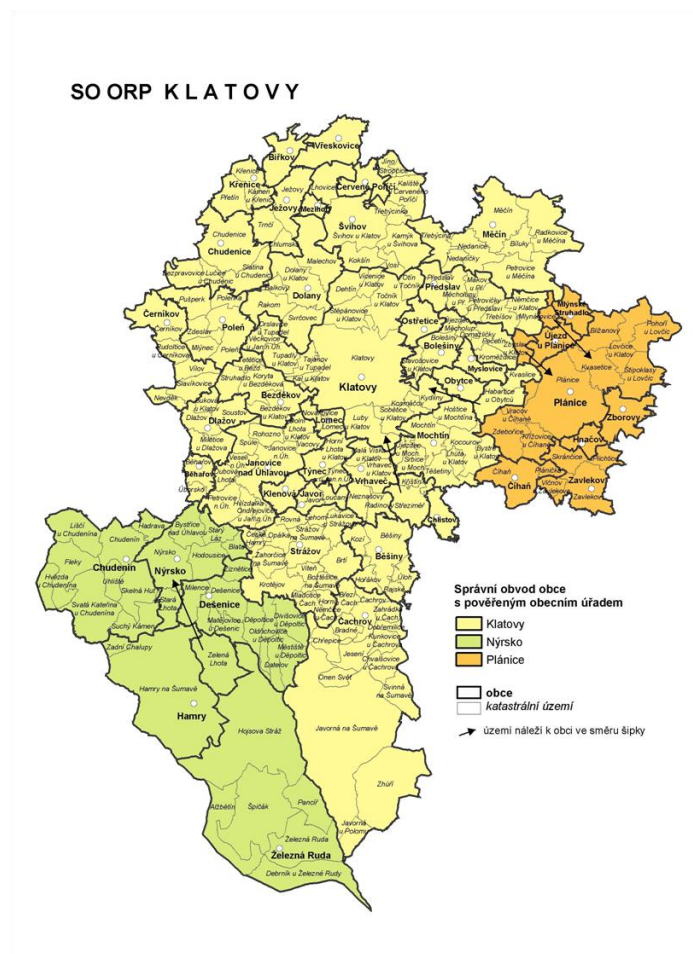
2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

CHARAKTERISTIKA ORP KLATOVY

Správní obvod Klatovy, který leží v jižní části Plzeňského kraje, patří mezi příhraniční správní obvody. Jihozápadní část území hraničí se Spolkovou republikou Německo, zbývající část sousedí s pěti správními obvody Plzeňského kraje (Domažlice, Přeštice, Nepomuk, Horažďovice a Sušice). Správní obvod zahrnuje 44 obcí, z nichž osm (Janovice nad Úhlavou, Klatovy, Měčín, Nýrsko, Plánice, Strážov, Švihov, Železná Ruda) má statut města a tři (Čachrov, Dešenice, Chudenice) mají statut městyse. Výměra správního obvodu činí 906 km², tj. 12 % z rozlohy kraje. Rozlohou je druhým největším správním obvodem Plzeňského kraje. Území je tvořeno převážně zemědělskou půdou (50,7 %) a lesními pozemky (39,3 %).

Mapa 1: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: Český statistický úřad

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tabulka 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	44	44	44	44	44	44	44	44
Počet částí obcí	242	242	242	242	242	242	242	242
Počet katastrálních území	205	205	205	205	205	205	205	205
Počet obcí se statutem města	7	7	8	8	8	8	8	8
Počet obcí se statutem městyse	-	-	3	3	3	3	3	3
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	90 636,74	90633,7	90632,4177	90631,0145	90633,97	90634,38	90634,48	90631,86
zemědělská půda	46 209,55	46195,64	46176,4521	46154,6759	46107,68	46058,56	46000,66	45987,85
lesní pozemky	35 539,01	35558,4	35562,3656	35576,1201	35589,34	35608,47	35613,68	35624,39
zastavěné plochy	1 123,55	1124,737	1124,5595	1123,1415	1120,232	1119,936	1116,225	1114,494
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	55,7	56,1	56,5	56,8	56,9	56,8	56	56

Zdroj: <http://www.czso.cz/>

Území ORP Klatovy je tvořeno 44 obcemi, které mají celkem 242 částí. Dělí se na 205 katastrálních území. V roce 2007 se zvýšil počet obcí se statutem města ze 7 na 8. Městyse jsou na území ORP celkem 3. Celková výměra území poklesla mezi lety 2005 – 2012 z původních 90 636,74 ha na 90 631,9 ha. Výměra zemědělské půdy od roku 2005 mírně klesá (průměrně o 31 ha ročně, přičemž pokles v letech 2009 - 2011 byl výrazně vyšší). Výměra lesních pozemků naopak mírně vzrůstá. Zastavěná plocha vykazovala do roku 2008 poměrně stabilní hodnoty, od roku 2009 vykazuje mírně klesající tendenci. Hustota zalidnění se mezi lety 2005 a 2012 pohybuje mezi hodnotami 55,7 a 56,9 osob/km².

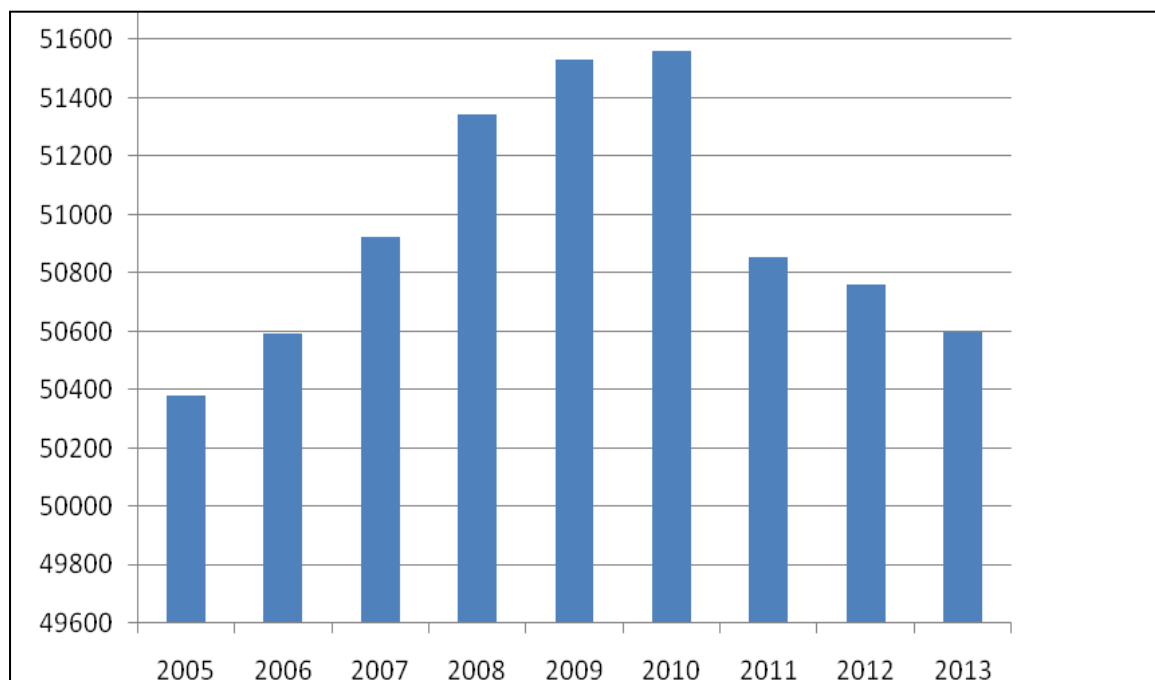
Tabulka 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel			2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem			50379	50594	50925	51343	51532	51561	50857	50764	50598
v tom:		muži	24795	24893	25145	25394	25458	25467	25134	25092	25019
		ženy	25584	25701	25780	25949	26074	26094	25723	25672	25579
Věkové skupiny											
v tom ve věku:		0 - 14	7444	7371	7403	7364	7457	7479	7424	7486	7522
		15 - 64	35978	36262	36430	36530	36267	36002	35003	34542	34020
		65 +	7050	7193	7352	7553	7820	8032	8372	8723	9056
Průměrný věk (celkem)			39,9	40,1612	40,3547	40,553	40,7772	41,1	41,42	41,67	nezjištěno
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)			94,707	97,585	99,311	102,567	104,868	107,394	112,769	116,524	120,394
Muži	v tom ve věku:		0 - 14	3796	3768	3781	3784	3800	3804	3796	3830
			15 - 64	18191	18390	18516	18561	18414	18283	17777	17 297
			65 +	2812	2908	3010	3075	3230	3333	3519	3 892
Průměrný věk			38,6	38,846	39,0589	39,244	39,522	39,8	40,1	40,38	nezjištěno
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)			74,078	77,176	79,609	81,263	85	87,618	92,702	96,631	101,619
Ženy	v tom ve věku:		0 - 14	3648	3603	3622	3580	3657	3675	3628	3692
			15 - 64	17787	17872	17914	17969	17853	17719	17226	16983
			65 +	4238	4285	4342	4478	4590	4699	4853	5 164
Průměrný věk			41,2	41,4414	41,6221	41,8313	42,0012	42,3	42,71	42,92	nezjištěno
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)			116,173	118,929	119,879	125,084	125,512	127,864	133,765	137,353	139,870
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)											
celková			171	344	359	262	97	-31	-149	-48	- 153
přirozená			-27	19	64	6	73	43	-47	-23	- 57
stěhování (mechanická)			198	325	295	256	24	-74	-102	-25	- 96

Pozn. Údaje za roky 2005 – 2012 odrážejí informace o středním stavu obyvatelstva (data poskytnutá od SMO), údaje za rok 2013 jsou k datu 31. 12. 2013.

Zdroj: SMO, Český statistický úřad (<http://vdb.czso.cz>)

Graf 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: viz Tabulka 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Na území ORP Klatovy ve sledovaném období (2005 – 2013) do roku 2009 plynule vzrůstal počet obyvatel. V roce 2011 došlo ke zlomu a počet obyvatel se skokově snížil o 704 osob. V roce 2012 došlo k dalšímu poklesu o 93 osob. Z tabulky demografického vývoje vyplývá, že k úbytku obyvatel došlo zejména z důvodu stěhování. Index stárí (poměr mezi osobami staršími 65 let a mladšími 14 let v %) se od roku 2005 zvýšil z 94,7 na 120,4, což dokazuje, že se zvyšuje podíl obyvatel starších 65 let. Současně se zvýšil průměrný věk obyvatel z 39,9 na 41,67 let (tj. o 1,8 roku v letech 2005 - 2012).

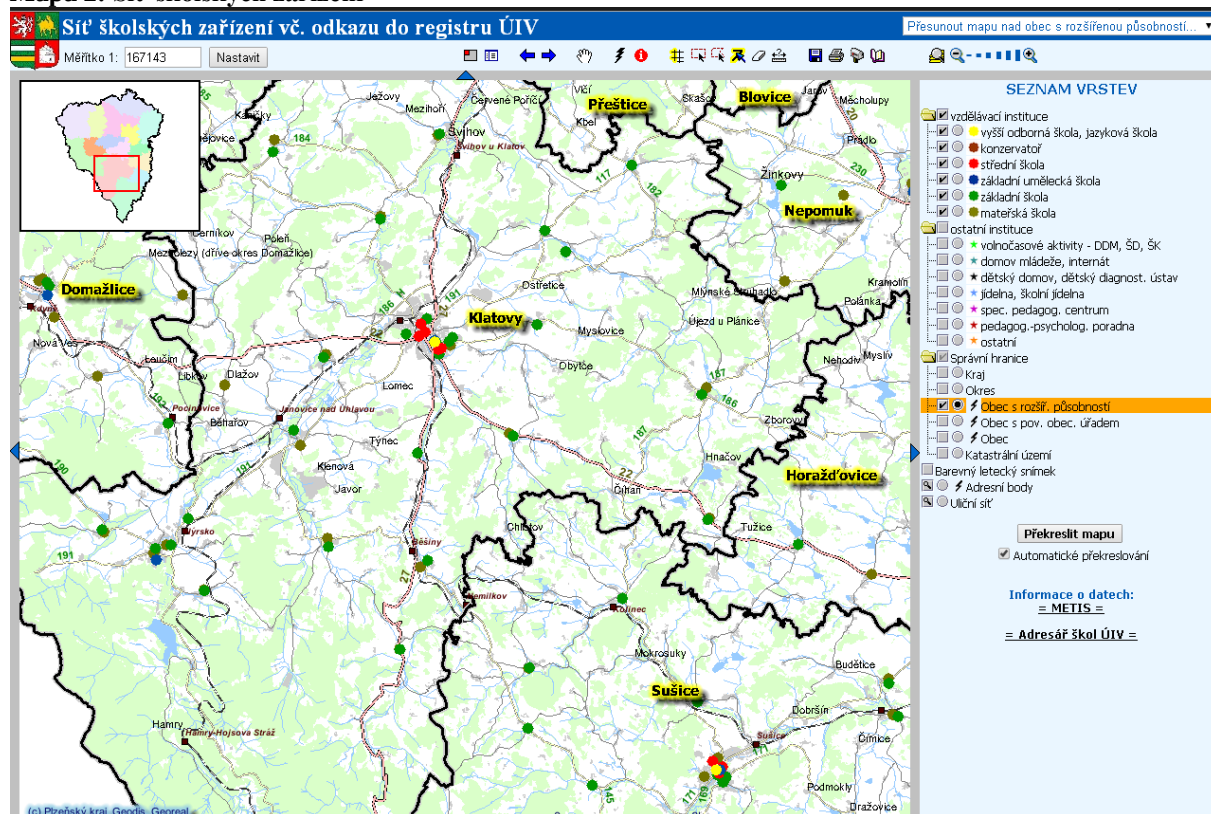
B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tabulka 6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	21	48	více informací viz šablona z oblasti školství
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	11	25	více informací viz šablona z oblasti školství
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	12	20	více informací viz šablona z oblasti školství
Počet středních škol:	4	2	více informací viz šablona z oblasti školství
-obory gymnázií	1	2	Klatovy: čtyřleté, šestileté a osmileté studium
-obory středních odborných škol a praktických škol	13	2	Klatovy: Střední průmyslová škola (3 maturitní obory), Střední škola zemědělská a potravinářská (6 maturitních oborů) a Vyšší odborná škola, Obchodní akademie, Střední zdravotnická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky (4 maturitní obory)
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	10	2	Klatovy: Střední průmyslová škola (4 učební obory), Střední škola zemědělská a potravinářská (6 učebních oborů + 2 obory nástavbového studia)
Počet základních uměleckých škol	2	5	Klatovy (pobočky Švihov, Plánice), Nýrsko (pobočky Janovice nad Úhlavou, Železná Ruda, Běšiny)
Počet konzervatoří	0	0	Jediná konzervatoř v Plzeňském kraji je v Plzni.
Počet jazykových škol	1	2	Klatovy: angličtina, němčina, francouzština, španělština
Počet vyšších odborných škol	1	2	Klatovy: obory "Účetnictví a daně" a "Bankovníctví"
Počet vysokých škol	1	2	Klatovy: Provozně ekonomická fakulta ČZU (obor "Veřejná správa a regionální rozvoj")

Zdroj: <http://www.czso.cz/>

Mapa 2: Síť školských zařízení

Zdroj: Geoportál Plzeňského kraje

Tabulka 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář	Počet obcí
Veřejná knihovna vč. poboček	51	77	Knihovnu má celkem 77 % obcí. Je to nejčastější a nejdo- stupnější kulturní zařízení na území ORP.	34
Stálá kina	4	9	Stálých kin má naopak pouze 9 % obcí.	4
Divadlo	1	2	Jediné divadlo je ve městě Klatovy.	1
Muzeum (včetně poboček a samo- statných památníků)	7	16	Celkem v 16 % obcí najdeme muzeum.	7
Galerie (vč. poboček a výstavních síní)	6	14	Ve 14 % obcí je galerie nebo výstavní síň.	6
Kulturní zařízení ostatní	67	64	Na území ORP se nachází ještě dalších 67 různých kul- turních zařízení.	28
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	9	16	V 7 obcích existuje 9 středisek pro volný čas dětí a mládeže.	7

Koupaliště a bazény	17	32	Ve 32 % obcí jsou koupaliště nebo bazény.	14
-z toho kryté	2	5	Dva bazény jsou kryté (Klatovy, Železná Ruda).	2
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	44	59	V 59 % obcích fungují hřiště s provozovatelem nebo správcem.	26
Tělocvičny (vč. školních)	27	43	Tělocvičny má 43 % obcí.	19
Stadiony otevřené	6	9	Otevřený stadion najdeme v 9 % obcí	4
Stadiony kryté	0	0	Na území ORP nejsou žádné kryté stadiony.	0
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	2	V Klatovech je jeden krytý zimní stadion.	1
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	39	32	Ostatních zařízení najdeme na území ORP celkem 39.	14

Zdroj: <http://www.czso.cz/>

Tabulka 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář	Počet obcí
Sdružená ambulantní zařízení	0	0	Na území ORP není sdružené ambulantní zařízení.	0
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0	Na území ORP není sdružené ambulantní zařízení ani jeho detašované pracoviště.	0
Ambulantní zařízení	2	5	Ambulantní zařízení jsou v území celkem dvě.	2
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	1	2	Na území existuje jedno detašované pracoviště ambulantního zařízení.	1
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	26	27	Samostatné ordinace jsou ve 27 % obcí.	12
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	15	18	Praktický lékař pro děti je v 18 % obcí.	8

Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	32	18	Stomatologická ordinace se nachází rovněž v 18 % obcí.	8
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	11	18	Lékaře gynekologa najdeme opět v 18 % obcí.	8
Zařízení lékárenské péče	24	16	Zařízení lékárenské péče je pouze v 16 % obcí.	7
Nemocnice	1	2	Klatovy: Nový nemocniční komplex (monoblok) byl dokončen a vybaven v roce 2012 a je druhým největším zařízením v Plzeňském kraji.	1
Odborné léčebné ústavy	0	0	Na území ORP nejsou odborné léčebné ústavy.	0
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	0	V ORP Klatovy se nevyskytuje, využívá se zařízení v Horažďovicích (cca 34 km od Klatov).	0
Ostatní lůžková zařízení	2	5	Na území ORP najdeme 2 ostatní lůžková zařízení.	2

Zdroj: <http://www.czso.cz/>

Ve městech Klatovy, Nýrsko a Železná Ruda ještě fungují samostatné ordinace lékaře specialisty, ostatní samostatná zařízení a detašovaná pracoviště střediska záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci. Největším úspěchem v oblasti zdravotnictví je otevření nové nemocnice v Klatovech, která pokrývá potřeby obyvatel v území a disponuje nejmodernějším vybavením.

V oblasti školství jsou nejvíce zastoupeny mateřské školy, které má 21 obcí, tj. 48 % z celkového počtu obcí v ORP. Základní školu 1. stupně má 25 % obcí a 1. a 2. stupně 20 % obcí. V oblasti kultury a sportu největší počet obcí disponuje pobočkami veřejných knihoven (77 %), ostatními kulturními zařízeními (64 %) a hřišti s provozovatelem nebo správcem (59 %). Na území ORP nejsou žádné kryté stadiony a pouze v Klatovech je divadlo a krytý zimní stadion.

V oblasti školství se jako největší problém jeví nedostatek financí na údržbu a opravy školských zařízení a na modernizaci jejich vybavení. V některých obcích je kapacita MŠ a ZŠ plně využita a stává se, že rodiče musí děti vozit do sousedních obcí (jedná se o ZŠ a MŠ Měčín a Mochtín). Plně obsazena je rovněž speciální MŠ a ZŠ Hálkova v Klatovech. Omezená kapacita (1 – 3 volná místa v zařízení) je v MŠ a ZŠ Dešenice, Předslav, Švihov, Vrhavěč, Bolešiny a v MŠ Janovice nad Úhlavou. Ze šetření vyplynulo, že v menších obcích zcela chybí nabídka zájmových volnočasových aktivit pro děti. Velkým nedostatkem také je krátká provozní doba školních družin a mateřských škol. Většina z nich má otevřeno maximálně do 16:00, což pro pracující rodiče představuje problém s vyzvedáváním svých dětí. Co se vyšších odborných škol týče, chybí na území ORP širší nabídka oborů (VOŠ Klatovy nabízí pouze obor „Účetnictví“ a „Bankovníctví“).

Jako největší problém v oblasti kultury a sportu se jeví existence pouze 9 středisek pro volný čas dětí a mládeže v 7 obcích. V současné době, kdy se společnost potýká s narůstající kriminalitou mládeže, by bylo vhodné věnovat větší pozornost i mimoškolním aktivitám dětí a mládeže. Z šetření na území ORP vyplynulo, že v některých malých obcích se potýkají s problémem neexistence vhodného prostoru pro činnost spolků, které v obcích fungují. Např. ve Štěpánovicích (městská část Klatov) je velmi aktivní Klub žen (pořádají každoročně bál a spoluorganizují s SDH Štěpánovice řadu dalších akcí), ale tyto akce musejí často pořádat mimo svou obec, protože zde chybí sál s pódium.

Vzhledem k nedávnému dokončení a otevření nové moderní nemocnice v Klatovech došlo ke značnému zlepšení zdravotnické péče na území ORP. V rámci šetření nebyly identifikovány zásadní nedostatky v oblasti zdravotnictví. Za slabinu však lze považovat (vzhledem k velikosti spádového území) možné problematické dojíždění zejména starších obyvatel do nemocnice a dalších zdravotnických zařízení. Z demografického vývoje a z provedeného šetření vyplývá, že vzhledem ke stárnutí obyvatelstva by se v oblasti zdravotnictví na území ORP Klatovy měla věnovat zvýšená pozornost zejména zařízením pro seniory (včetně LDN) případně podporovat veškeré služby týkající se této věkové skupiny. V letošním roce byl vyřešen dlouho diskutovaný problém špatné dostupnosti zubní pohotovosti na území, kdy se pohotovosti střídají v různých obcích, dokonce i mimo území ORP Klatovy. Od září roku 2014 bude stálá zubní pohotovost v Klatovské nemocnici.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tabulka 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

			Celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní celkem			23 677	12 947	10 730
v tom:	zaměstnaní		21 667	11 902	9 765
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	17 173	8 963	8 210
		zaměstnavatelé	753	543	210
		pracující na vlastní účet	2 584	1 858	726
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	929	488	441
		ženy na mateřské dovolené	428	0	428
	Nezaměstnaní		2 010	1 045	965
	Ekonomicky neaktivní celkem			23 846	10 252
z toho	nepracující důchodci		12 054	4 848	7 206
	žáci, studenti, učni		6 984	3 470	3 514
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			2 465	470	995

Zdroj: <http://www.czso.cz/>

Tabulka 10: Vyjíždějící do zaměstnání a škol

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			13 969
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		10 023
	v tom	v rámci obce	3 932
		do jiné obce okresu	3 807
		do jiného okresu kraje	1 262
		do jiného kraje	489
		do zahraničí	533
	vyjíždějící do škol		3 946
	v tom	v rámci obce	1 464
		mimo obec	2 482

Zdroj: <http://www.czso.cz/>

Tabulka 11: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				20 825
v tom:	tvořené 1 rodinou			13 017
	v tom	úplné	bez závislých dětí	6 161
			se závislými dětmi	4 231
		neúplné	bez závislých dětí	1 281
			se závislými dětmi	1 344
	tvořené 2 a více rodinami			370
	domácnosti jednotlivců			6 557
	vícečlenné nerodinné domácnosti			881

Zdroj: <http://www.czso.cz/>

Tabulka 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	1867	2028	2136	1839	1539	1518	2200	2456	2143
z toho (%):	10,5	11,1	12,3	14,6	17,5	17,3	12,5	13,2	13,3
občané se zdravotním postižením	196,0	225,1	262,7	268,5	269,3	262,6	275,0	324,2	285,0
z toho (%):	10,4	8,1	6,3	4,6	4,2	5,5	5,8	4,7	4,9
absolventi	194,2	164,3	134,6	84,6	64,6	83,5	127,6	115,4	105,0
z toho (%):	31,5	30	31,9	35,1	28,8	22,9	19,5	25,2	31,9
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	588,1	608,4	681,4	645,5	443,2	347,6	429,0	618,9	683,6
Volná pracovní místa	256	314	301	636	912	505	194	263	281
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	7,3	6,5	7,1	2,9	1,7	3	11,3	9,3	7,6
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	7,22	7,85	7,75	6,75	5,61	5,59	8,34	9,19	8,07
Míra nezaměstnanosti (%) za ČR	10,31	9,47	8,88	7,67	5,98	5,96	9,24	9,57	8,62

Zdroj: <http://www.czso.cz/>

Z výsledků sčítání lidu 2011 vyplývá, že na 23 677 ekonomicky aktivních obyvatel připadá 23 846 obyvatel ekonomicky neaktivních (což je více než 50 %). Z uvedeného počtu ekonomicky aktivních osob je více než 17 000 zaměstnanců, přes 2 500 osob pracujících na vlastní účet a téměř 1 000 pracujících důchodců. Žen na mateřské dovolené je necelých 500. Zaměstnanci pracují u více než 750 zaměstnavatelů. Za prací nebo do škol vyjíždí téměř 14 000 osob. Tedy téměř 50 % ekonomicky aktivních obyvatel musí za prací dojíždět. Nejhorší situace je v malých obcích, kde je nabídka zaměstnání téměř nulová. Na území ORP hospodaří 23 825 domácností, z nichž více jak polovina je tvořena pouze 1 rodinou. Největší podíl domácností tvořených jednou rodinou zaujímají rodiny úplné bez závislých dětí. Pouze 370 domácností je tvořeno 2 a více rodinami, naopak domácností jednotlivců je 6 557. Něco málo přes 4 % zaujímají z celkového počtu vícečlenné nerodinné domácnosti.

Počet uchazečů o zaměstnání se pohybuje ve sledovaných letech v rozmezí cca 1 800 až 2 500, přičemž z celkového počtu nezaměstnaných tvoří osoby se zdravotním postižením 10,5 % (v roce 2003) – 17,5 % (v roce 2007), absolventi 4,2 % (v roce 2007) – 10,4 % (v roce 2003). Počet osob dlouhodobě nezaměstnaných se pohybuje kolem 30% z celkového počtu nezaměstnaných, s výjimkou let 2008 – 2010, kdy se procento dlouhodobě nezaměstnaných snížilo na hodnoty kolem 20%. Míra nezaměstnanosti za ORP Klatovy je dlouhodobě nižší než celorepubliková míra nezaměstnanosti. Nejmenší počet uchazečů na jedno volné pracovní místo byl v letech 2006 – 2008, kdy byla současně nejnižší míra nezaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti nevykazuje ve sledovaných letech skokový nárůst ani úbytek. Situace zůstává od roku 2003 poměrně stabilní, z čehož vyplývá, že na území ORP Klatovy v uvedeném období neukončil svoji činnosti žádný významný zaměstnavatel, bohužel ale nedošlo ani k vytvoření většího počtu pracovních míst následkem příchodu nového zaměstnavatele na trh.

Tabulka 13: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	11 242	11 236	11 367	11 463	11 553	11 819	11 750	12 035	12 272	12 368
fyzické osoby celkem	9 353	9 253	9 308	9 294	9 266	9 361	9 152	9 319	9 547	9 604
z toho zemědělství podnikatelé	885	878	923	905	900	908	477	489	501	500
vyjádření v %	9,5	9,5	9,9	9,7	9,7	9,7	5,2	5,2	5,2	5,2
právníkové osoby celkem	1 889	1 983	2 059	2 169	2 287	2 458	2 598	2 716	2 725	2 764
z toho obchodní společnosti	651	699	724	756	801	859	905	974	1 009	1 030
vyjádření v %	34,5	35,2	35,2	34,9	35,0	34,9	34,8	35,9	37,0	37,3
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	12,6	12,5	12,8	12,5	12,7	12,7	10	10	10,1	10,1
průmysl celkem	13,2	13	12,7	12,4	12,4	12,1	12,5	12,7	12,7	12,4
Stavebnictví	9,1	9,2	9,4	9,4	9,3	9,4	9,8	9,8	9,6	9,6
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel							25,9	25,1	24,3	23,4

Zdroj: <http://www.czso.cz/>

Na území ORP Klatovy od roku 2003 mírně narůstá celkový počet ekonomických subjektů s výjimkou roku 2009, kdy došlo k mírnému přechodnému poklesu. Z toho fyzických osob je ve sledovaných letech evidováno průměrně cca 9 500, s mírnými výkyvy směrem nahoru i dolů. Výrazně však ubývá zemědělských podnikatelů, kterých od roku 2005 (kdy byl evidován nejvyšší počet) ubylo téměř 50%. Tento úbytek se skokově projevil v roce 2009. Právnických osob pravidelně přibývá. V zemědělství podniká v současnosti kolem 10%, (před poklesem v roce 2009 to bylo téměř 13%), v průmyslu kolem 12%, ve stavebnictví kolem 10% a v obchodě a údržbě motorových vozidel kolem 23% ekonomických subjektů. Vzhledem k téměř 50% poklesu podnikatelů v oblasti zemědělství mezi lety 2008 a 2009 se jeví jako nutné podpořit soukromé podnikání v tomto odvětví např. formou dotací.

Je nutné ještě podotknout, že počet registrovaných ekonomických subjektů nemusí odpovídat počtu subjektů, které jsou skutečně v daném odvětví aktivní.

D. Doprava

SO ORP Klatovy je součástí Plzeňského kraje, a proto se silniční i železniční síť výrazně orientuje právě na krajské město Plzeň. Díky své dopravní poloze (sousedství s 5 ORP a se SRN) má SO ORP Klatovy také vazby na tato území. Významnou roli zde hraje mezinárodní silniční tah E53 (silnice 1. třídy) Plzeň - Klatovy - Železná Ruda (hraniční přechod SRN) - Mnichov. Územím ORP Klatovy vedou tyto železniční tratě: trať č. 183 Plzeň - Klatovy - Železná Ruda-Alžbětín a trať č. 185 Horažďovice předměstí - Domažlice. Pro spojení města Klatovy s městy Janovice nad Úhlavou (významná průmyslová zóna v ORP Klatovy), Nýrsko a hraničním přechodem Svatá Kateřina (SRN) má význam silnice II/191. Největší problémy jsou v oblasti dopravy spatřovány v dopravních závadách a relativně nižší dopravní dostupnosti v některých lokalitách SO ORP Klatovy (především rekreačních). Kvalita dopravní obslužnosti na území ORP vyplývá mimo jiné z kvality silnic a z pokrytí území čerpacími stanicemi. Z mapy 3 a mapy 4 vyplývá, že stav povrchu silnic II. a III. třídy v centru ORP je klasifikován převážně jako dobrý. S narůstající vzdáleností od centra se hodnocení kvality stavu povrchu silnic obvykle snižuje. Rozmístění čerpacích stanic koresponduje s kvalitou silnic, jelikož s klesající kvalitou povrchu silnic klesá i počet čerpacích stanic, což způsobuje nižší komfort dopravní obslužnosti. Nabízí se zde možnost využití meziobecní spolupráce při opravách komunikací zejména mezi malými obcemi, kde je nejnižší kvalita silnic a nejmenší dopravní vybavenost. Ke zlepšení dopravní bezpečnosti a k rozvoji cestovního ruchu přispívá budování cyklostezek, jejichž počet se za poslední roky neustále zvyšuje. V Klatovech funguje i Mezinárodní veřejné letiště, které využívá a spravuje Pošumavský aeroklub Klatovy a obsluhuje následující druhy letadel: letouny, vrtulníky, kluzáky, ultralehká letadla, volné balony a vzducholodě.

Zdroj:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Evropsk%C3%A1_silnice_E53

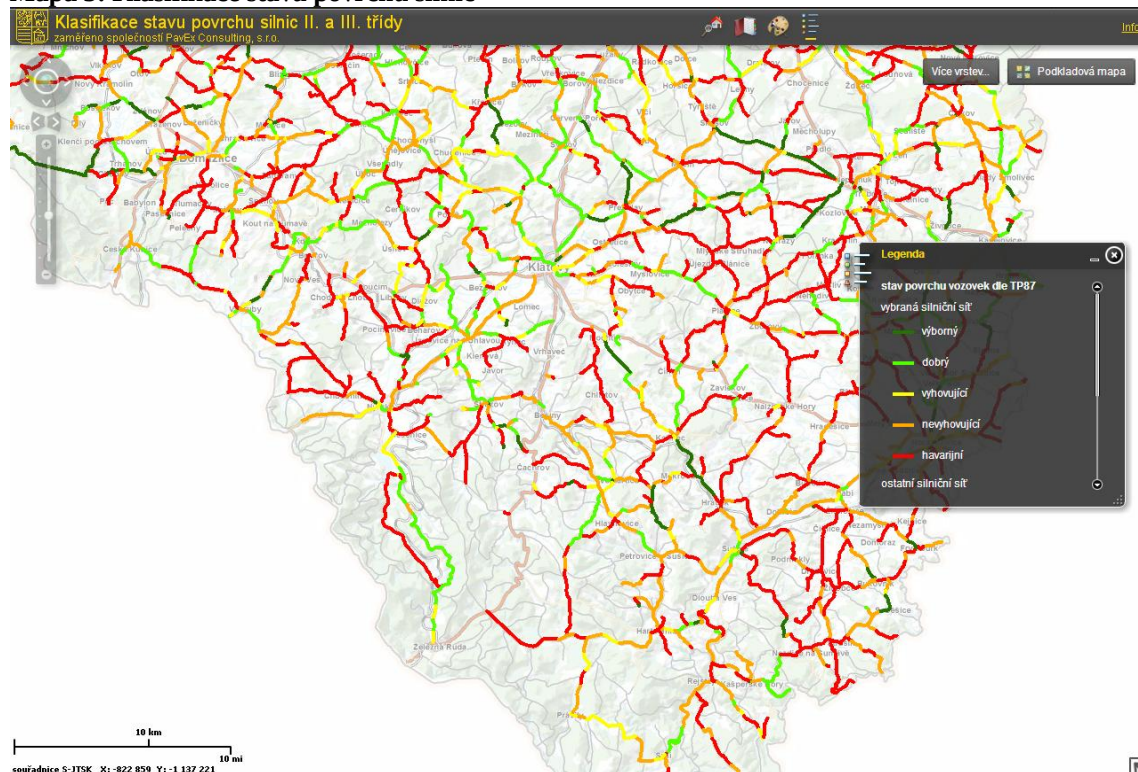
http://www.ceskedrahy.cz/assets/plzensky-kraj/mapa-trati/mapa2014_1.pdf

<http://www.zelpage.cz/trate/ceska-republika/trat-183>

<http://www.zelpage.cz/trate/ceska-republika/trat-185>

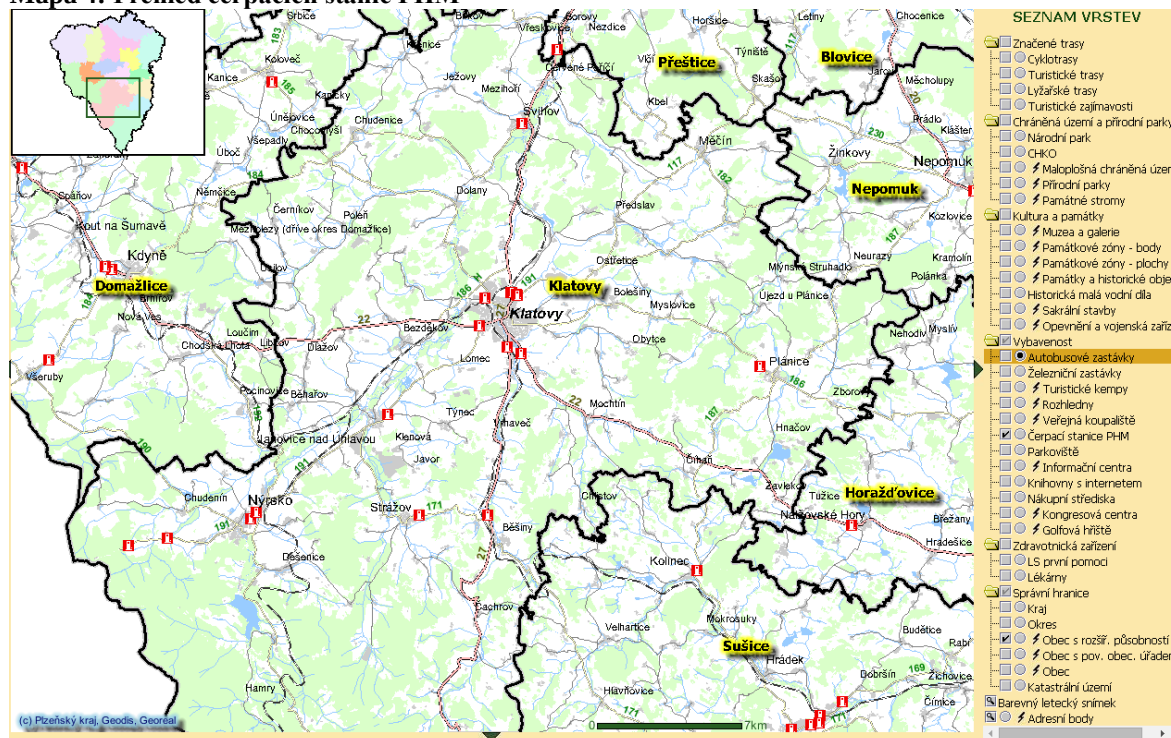
<http://www.lkkt.cz/>

Mapa 3: Klasifikace stavu povrchu silnic

Zdroj: Geoportál Plzeňského kraje

Mapa 4: Přehled čerpacích stanic PHM

Zdroj: Geoportál Plzeňského kraje

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Na území ORP Klatovy neprobíhá žádná významná těžba nerostných surovin. V roce 2013 byl v oblasti těžby a dobývání registrovaný pouze jeden ekonomický subjekt. V historii se zde těžila železná ruda (Hamry a Železná Ruda), v současnosti můžeme zmínit těžbu šterkopísku a lomy kameniva.

Podíl ekonomických subjektů působících v jednotlivých odvětvích na celkovém počtu registrovaných subjektů udává tabulka 13. V oblasti průmyslu hraje důležitou roli průmysl potravinářský (Pekárny a cukrárny Klatovy, a.s., Mlékárna Klatovy, a.s., a Drůbežářský závod Klatovy a.s.), dřevozpracující (pobočka Klatovy Holz Schiller, s. r. o., TVAR, výrobní družstvo Klatovy). Mezi důležité podniky dále patří Rodenstock ČR, s.r.o., (optika), Key Plastics Janovice s.r.o. (plastové komponenty pro výrobce automobilů), Intertell spol. s r. o. (výrobky pro automobilový průmysl) a OKULA Nýrsko a.s. (zpracovatel plastických hmot, výrobce brýlových obrub). Ve stavebnictví působí celá řada podniků. Zhruba 77% z celkového počtu registrovaných ekonomických subjektů jsou fyzické osoby. V mapě 5 jsou zakresleny investiční příležitosti v Plzeňském kraji.

Zdroj:

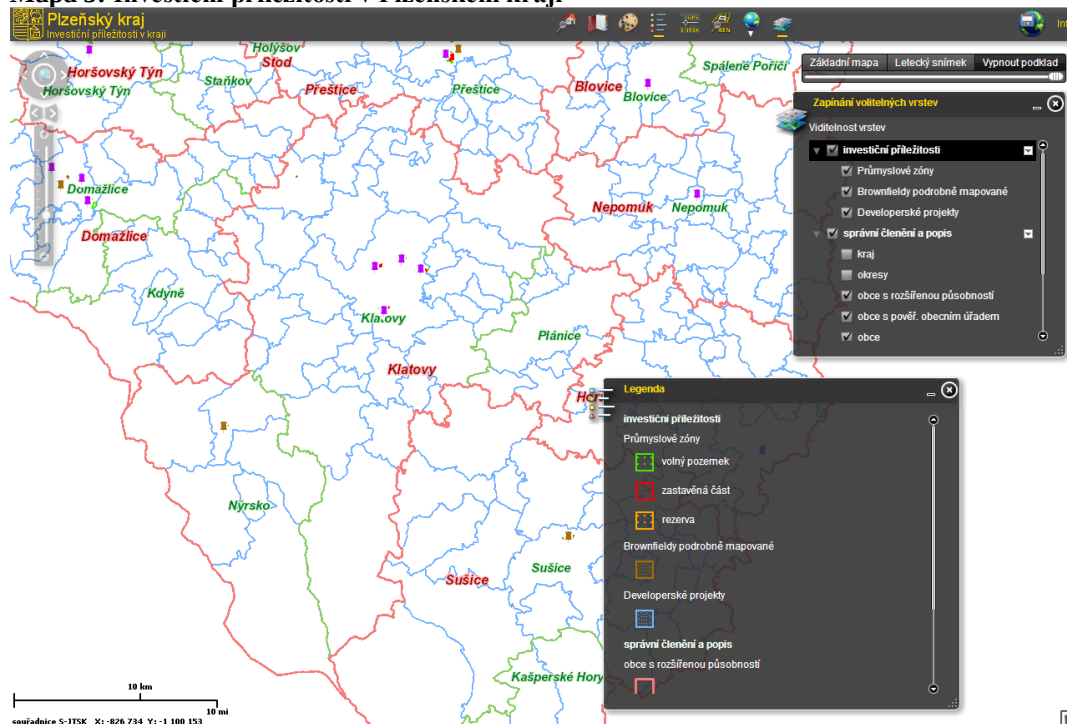
<http://www.lkkt.cz/index.php>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Klatovy>

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?childsel0=4&cislotab=ORG9032UC&kapitola_id=441&voa=tabulka&go_zobraz=1&aktualizuj=Aktualizovat&childsel0=4&pro_3_114=3205

[czso.cz/xp/redakce.nsf/i/charakteristika_so_orp_klatovy/\\$File/klatovy.pdf](http://czso.cz/xp/redakce.nsf/i/charakteristika_so_orp_klatovy/$File/klatovy.pdf)

Mapa 5: Investiční příležitosti v Plzeňském kraji

Zdroj: Geoportál Plzeňského kraje

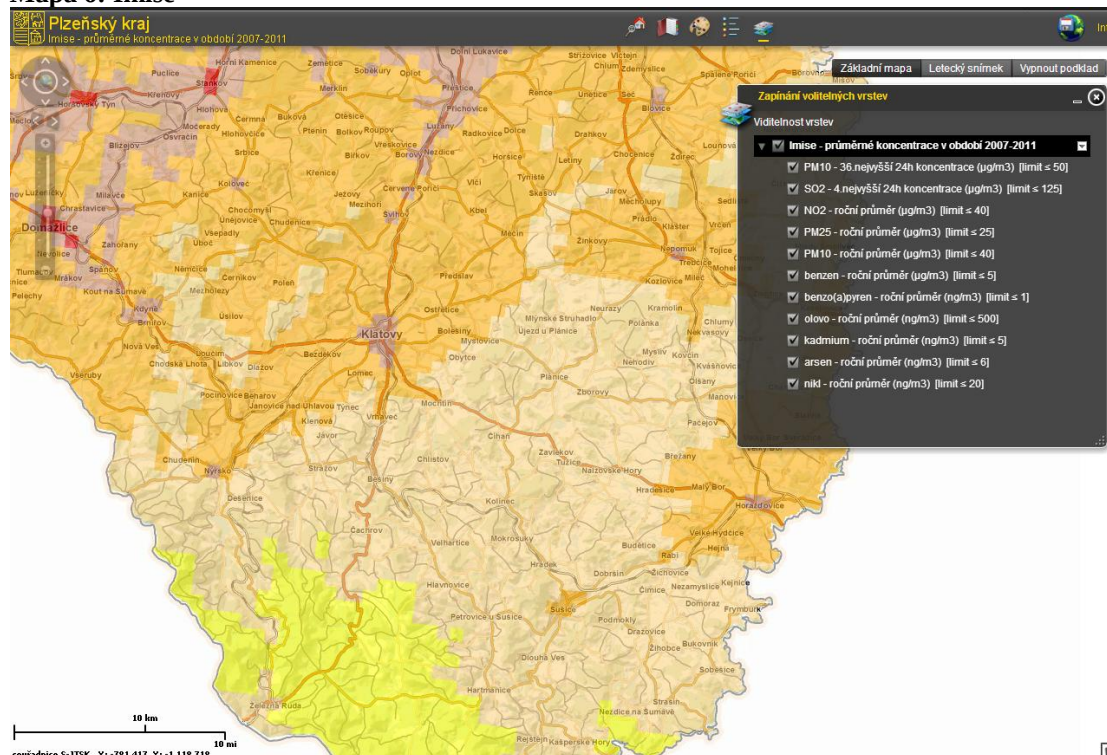
F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Stav ovzduší v ORP Klatovy (stejně tak i v celém Plzeňském kraji) lze v porovnání s Českou republikou hodnotit jako velmi dobrý. Mezi významné provozovatele bodových zdrojů emisí se řadí Klatovská teplárna, a. s., a Mlékárna Klatovy, a. s. Mapa 6 znázorňuje průměrné koncentrace imisí v období 2007 - 2011.

Na území ORP Klatovy se vyskytuje několik zvláště chráněných území: národní park, chráněná krajinná oblast, národní přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní rezervace i přírodní památky. Příslušnými orgány ochrany přírody jsou Správa NP a CHKO Šumava a Krajský úřad Plzeňského kraje. Vybrané chráněné lokality a památné stromy jsou zakresleny v mapě 7. Území ORP Klatovy se vyznačuje vyšším podílem TTP, nižší cenou ZPF, co se půdy týče, a lokálně úbytkem významných a chráněných taxonů a nedostatečnou kvalitou pitné vody. V některých místech také dochází ke znehodnocování krajiny rekreační zástavbou. V oblasti životního prostředí a zemědělství je možné přispět ke zlepšení situace např. zvyšováním retenční schopnosti krajiny, doplněním veřejné zeleně nebo podporou orientace zemědělství na tvorbu a ochranu přírody. Problémy mohou naopak nastat zvyšováním půdní eroze, znehodnocováním krajinných hodnot, ekologickou nestabilitou atp.

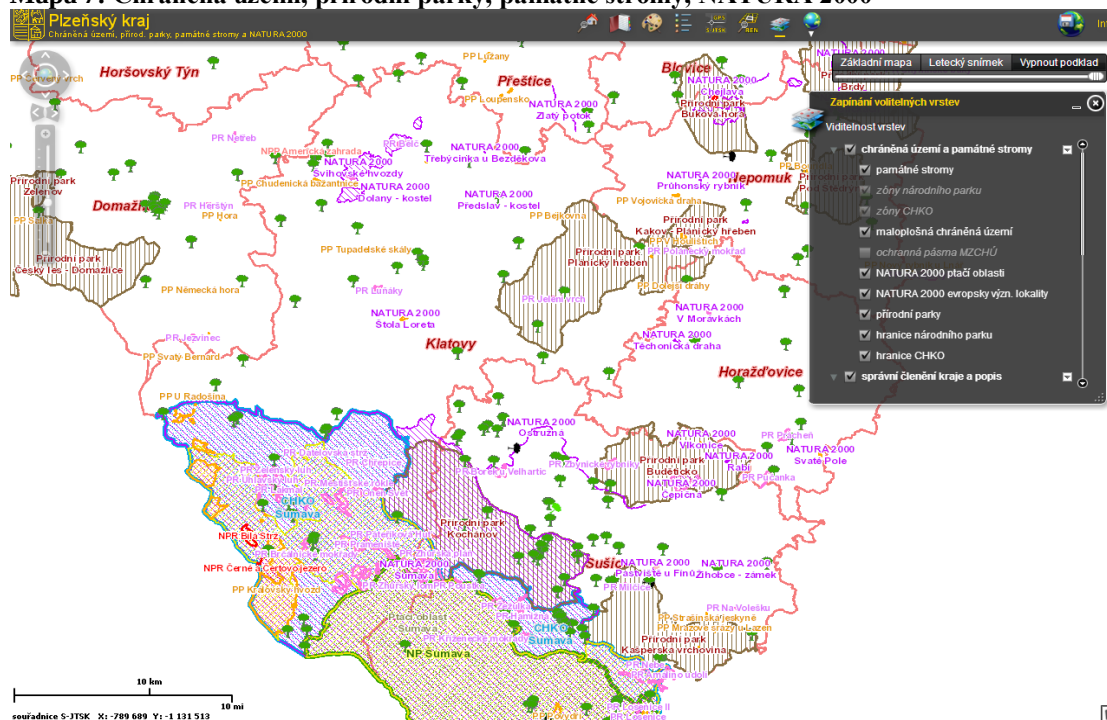
Největší zemědělské podniky a družstva se nacházejí v Bezděkově, v Předslavi, v Dlažově, ve Švihově a v Lubech (část města Klatovy). Rostlinná výroba je zaměřena na pěstování obilovin (pšenice a ječmen), řepky a brambor. Živočišná výroba je zaměřena především na chov skotu. K 31. 12. 2012 podnikalo v odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství 10,1% subjektů. Mapa 8 zobrazuje myslivecké honitby, barevně odlišené podle počtu kusů zvěře.

Mapa 6: Imise

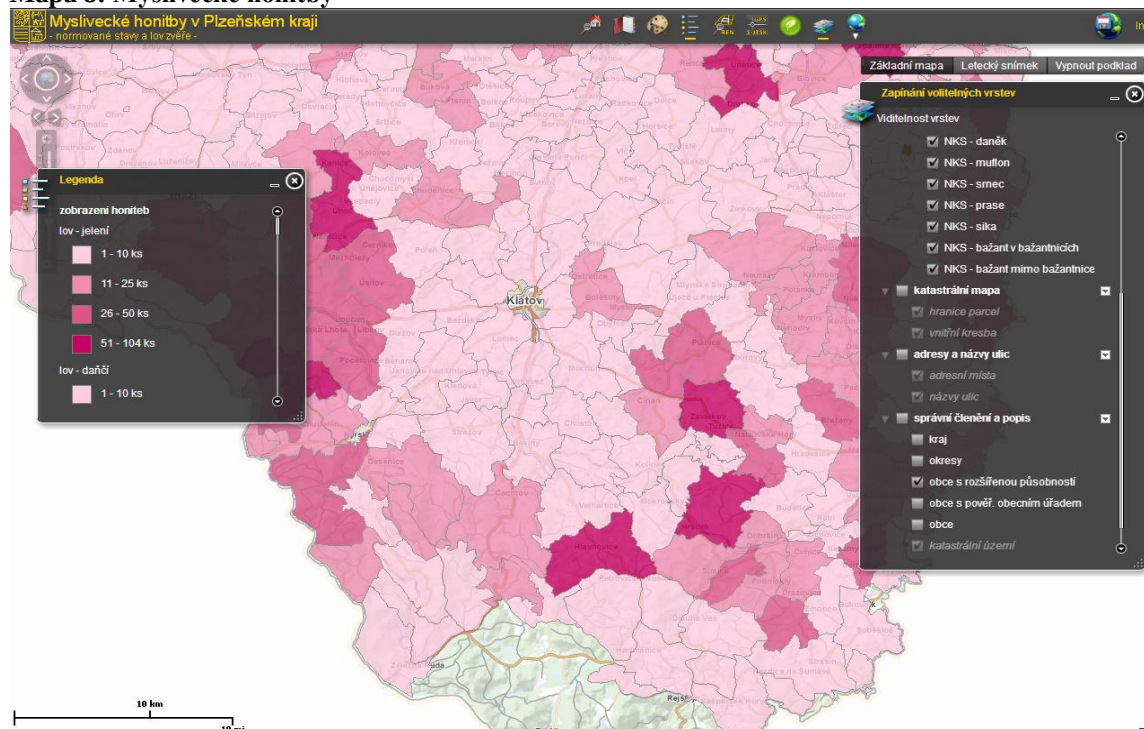
Zdroj: Geoportál Plzeňského kraje

Mapa 7: Chráněná území, přírodní parky, památné stromy, NATURA 2000

Zdroj: Geoportál Plzeňského kraje

Mapa 8: Myslivecké honitby

Zdroj: Geoportál Plzeňského kraje

Zdroj:

[http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/CENMSFNFPN5/\\$FILE/plzensky_06_final_eb%5B1%5D.pdf](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/CENMSFNFPN5/$FILE/plzensky_06_final_eb%5B1%5D.pdf)
http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_klatovy

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

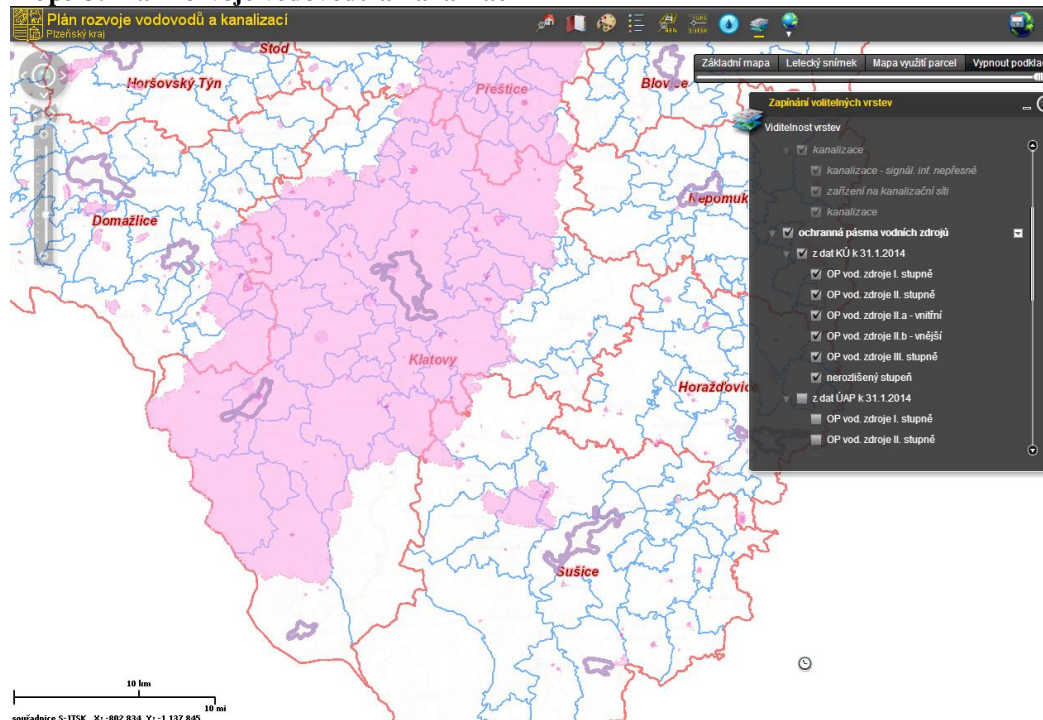
V roce 2006 bylo na území ORP Klatovy plynofikováno 21 obcí (47,7% z celkového počtu), což představuje oproti roku 2000 nárůst o 11,4 procentních bodů. V roce 2005 bylo 41 obcí vybaveno kanalizací (93,2% z celkového počtu). Ovšem kanalizací s napojením na ČOV disponuje pouze 25 % obcí (stav v roce 2005 se oproti roku 2000 nezměnil). V oblasti výroby a rozvodu elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu bylo v roce 2013 registrováno 301 ekonomických subjektů (2,5% z celkového počtu) a v oblasti zásobování vodou a činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi 47 subjektů (0,4% z celkového počtu). V odvětví dodávky a úpravy vody fungují na území ORP společnosti VAK SERVIS s. r. o., VODOSPOL s. r. o., Šumavské vodovody a kanalizace a. s. Mapa 9 znázorňuje plán rozvoje vodovodů a kanalizací. Problematika odpadového hospodářství je podrobně popsána v samostatné části tohoto strategického dokumentu. Nejvýznamnějším výrobcem tepelné energie se sídlem na území ORP Klatovy je Klatovská teplárna, a. s., s celkovým tepelným výkonem 53,320 MW. Parní výkon teplárny je 43,160 MW a teplovodní 10,160 MW. Z menších výrobců můžeme zmínit Teploslužby, spol. s r. o. Nýrsko (s celkovým tepelným horkovodním výkonem 11,640 MW), Drůbežářský závod Klatovy a. s. (s celkovým parním tepelným výkonem 7,831 MW) a DEVELOP – start, spol. s r. o. Janovice nad Úhlavou (s celkovým teplovodním tepelným výkonem 4,045 MW). Tyto společnosti vlastní logicky licenci i na rozvod tepelné energie. Na území ORP není žádné společnosti udělena licence na výrobu a distribuci plynu. V oblasti elektřiny na území ORP Klatovy vlastní licenci na distribuci elektřiny společnosti Drůbežářský závod, a.s., DEVELOP start spol s r. o. a APOLO SOLAR s. r. o. Dále na území ORP Klatovy působí další významné společnosti, které zde ovšem nemají sídlo – ČEZ, a. s., RWE atd.

Co se ochrany před povodněmi a živelními pohromami týče, stojí určitě za zmínku dokumenty "Studie protipovodňových opatření Plzeňského kraje", "Povodňový plán ORP Klatovy" a "Přehled zdrojů mimořádných událostí ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Klatovy" jako součást „Havarijního plánu Plzeňského kraje“. Studie protipovodňových opatření Plzeňského kraje byla aktualizována v roce 2007 a je rozdělena na několik částí. Zabývá se stavem ochrany před povodněmi a vodního režimu krajiny, extrémními odtokovými situacemi a jejich důsledky, návrhy variant možného řešení, stanovuje cíle ochrany před povodněmi (ze zkušeností z velkých povodní v roce 2002 a 2003) a dále obsahuje ekonomickou analýzu a základní vodohospodářské mapy. Povodňový plán ORP Klatovy určuje např. evakuační místa, místa omezující odtokové poměry (převážně mosty), ohrožené objekty (obytné budovy, rekreační objekty, infrastruktura), ohrožující objekty (ČOV, zemědělské a průmyslové objekty), vyhláší záplavová území a vede seznam protipovodňových opatření. Vše je doplněné o názorné mapy. Přehled zdrojů mimořádných událostí ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Klatovy je tabulka, která ukazuje typ a zdroj mimořádné události, ohrožující faktor, lokalitu, předpokládaný počet ohrožených osob, rozlohu oblasti ohrožení a předpokládaný stupeň poplachu.

Závěrem lze říci, že na území ORP je největším problémem napojení obcí na kanalizaci s ČOV (pouze 25 % obcí). Z rozhovoru s některými představiteli menších obcí vyplynulo, že v rozpočtech obcí chybí peníze na vybudování čističek odpadních vod. Proto se zde nabízí možnost využití dotačních titulů pro financování ČOV. Jiné zásadní problémy v oblasti technické infrastruktury nebyly identifikovány.

Vzhledem k značným škodám způsobených velkými povodněmi v letech 2002 a 2003 se řada obcí rozhodla přijmout protipovodňová opatření k ochraně životů obyvatel a jejich majetku. Ke stavebním akcím největšího rozsahu patří v ORP Klatovy protipovodňová opatření realizovaná na území obcí Švihov, Dolany a Klatovy.

Mapa 9: Plán rozvoje vodovodů a kanalizací

Zdroj: Geoportál Plzeňského kraje

Zdroj:

<http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/plzensky-kraj>

[http://www.czso.cz/csu/2006edicniplan.nsf/t/BB003242B2/\\$File/13-320806025.pdf](http://www.czso.cz/csu/2006edicniplan.nsf/t/BB003242B2/$File/13-320806025.pdf)

<http://licence.eru.cz/>

http://www.zivefirmy.cz/voda-dodavka-uprava_o702/klatovy_c555771

<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/studie-protipovodnovych-opatreni-plzenskeho-kraje>

http://dpp.kr-plzensky.cz/pub_3205/

<http://old.hzspk.cz/soubory/OOP/analyza/orp-klatovy.pdf>

H. Rekreaace, památky a cestovní ruch

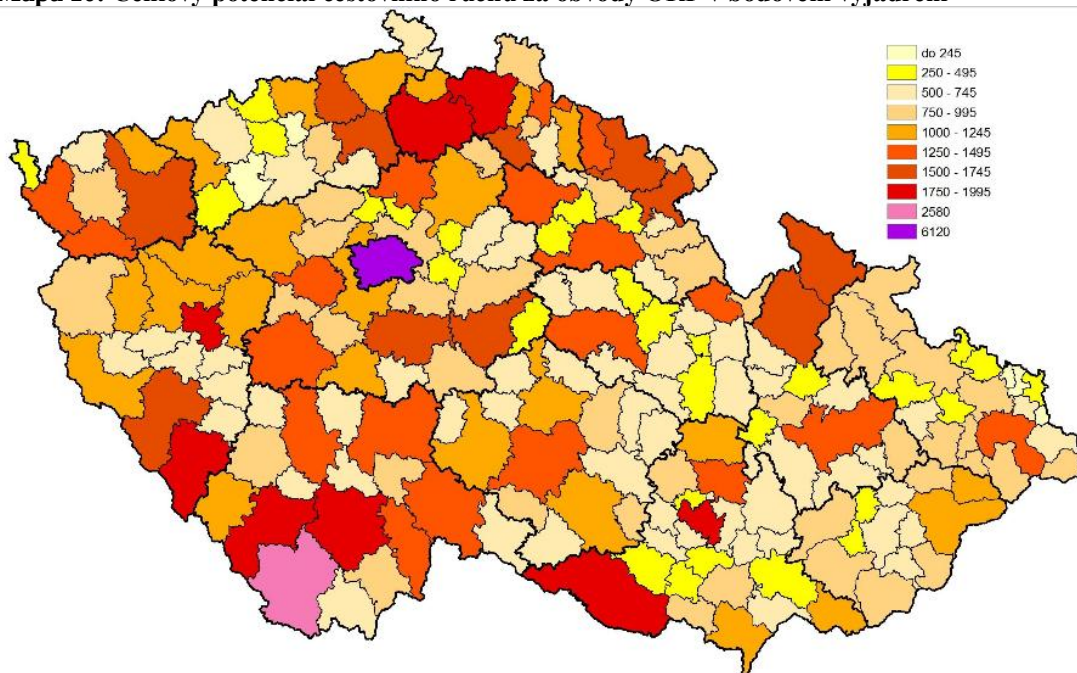
ORP Klatovy patří k vyhledávaným lokalitám Plzeňského kraje, protože nabízí mnoho míst vhodných pro rekreaci, ať už se jedná o rekreační objekty, přírodu nebo naučné, cyklistické, turistické či lyžařské trasy. Na území nalezneme řadu významných památek a dalších zajímavostí, mezi které patří: Klatovy (Černá věž, barokní jezuitský kostel, klatovské katakomby, barokní lékárna „U Bílého jednorožce“, radnice, kostel Narození Panny Marie, kaple Zjevení Panny Marie „Chaloupka“, Bílá věž, židovský

hřbitov, kamenné hradby), Švihov (hrad, naučná stezka Po stopách Popelky), Klenová (hrad a zámek, galerie, Železná Ruda (výchozí místo pro turistiku na Šumavě) atd. Množství lesů a krásná příroda vytvářejí příznivé podmínky pro využití Šumavy jako rekreační oblasti. Národní park Šumava a chráněná krajinná oblast významně určují charakter oblasti v okolí Železné Rudy a Nýrska. Bylo by vhodné v tomto regionu podpořit rozvoj malého a středního podnikání zejména v oblasti cestovního ruchu.

Naopak oblast Plánicka, Měčínska, Strážovska a Chudenicka nepatří k příliš vyhledávaným turistickým cílům. Ačkoliv je Chudenicko významné zejména unikátním arboretum Americká zahrada, je navzdory své unikátnosti jen málo navštěvované. Proto se i zde nabízí možnost podpory cestovního ruchu i vzhledem k umístění arboreta v těsném sousedství zámku Lázeň, Chudenic a rozhledny Bolfánek. Výše uvedené lokality mají sice turistům co nabídnout, ale nejsou dle našeho názoru příliš propagovány.

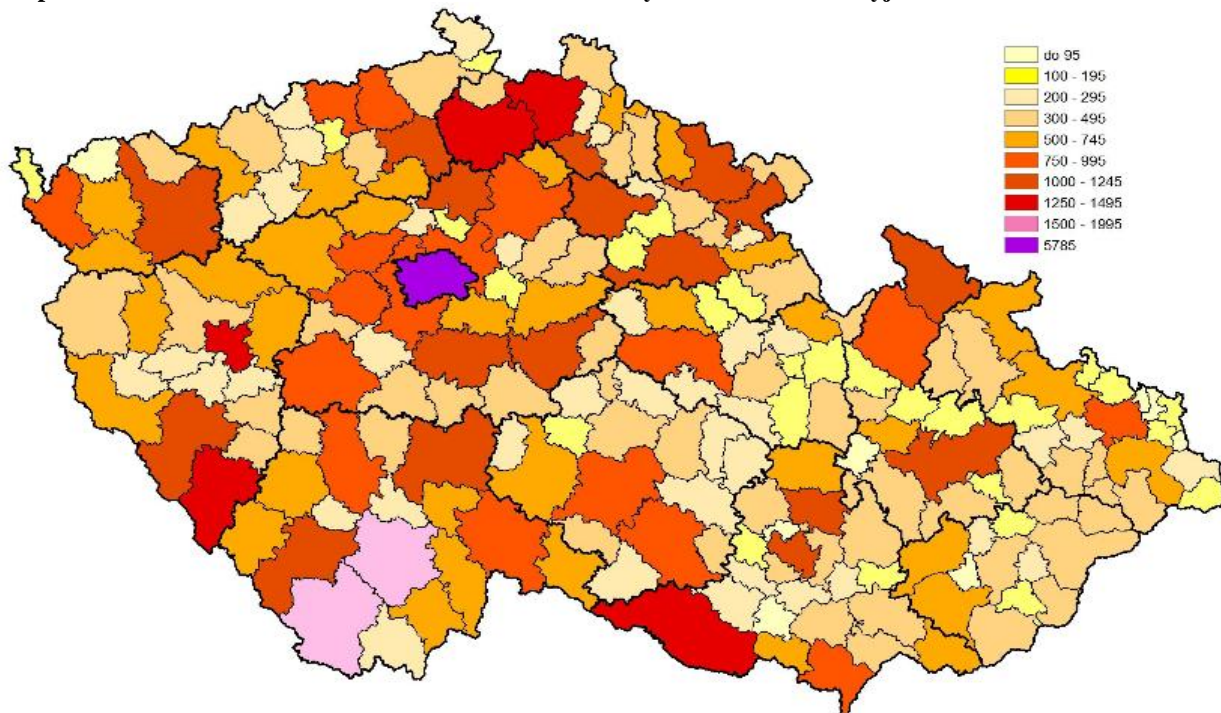
Podle dokumentu „Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice“, který zpracoval RNDr. Jan Bína, CSc., a který vydal v roce 2010 Ústav územního rozvoje, bylo území ORP Klatovy ohodnoceno 1735 body v klasifikaci celkového potenciálu cestovního ruchu a 1075 body v klasifikaci celkového potenciálu atraktivit. V rámci celorepublikového srovnání je to velmi vysoké bodové ohodnocení. Graficky je tento výsledek znázorněn na mapě 10 a mapě 11.

Mapa 10: Celkový potenciál cestovního ruchu za obvody ORP v bodovém vyjádření

Zdroj: <http://www.uur.cz/images/uzemnirozvoj/cestovniruch/potencialCR/PotencialCR-text.pdf>

Mapa 11: Potenciál atraktivit cestovního ruchu za obvody ORP v bodovém vyjádření

Zdroj: <http://www.uur.cz/images/uzemnirozvoj/cestovniruch/potencialCR/PotencialCR-text.pdf>

Tabulka 14 uvádí počet ubytovacích zařízení, ze které vyplývá, že na území ORP Klatovy nejsou provozována čtyřhvězdičková ani pětihvězdičková ubytovací zařízení. Tabulka 15 zaznamenává kapacitu hromadných ubytovacích zařízení a jejich návštěvnost. Za povšimnutí stojí, že došlo ke značnému snížení příjezdějících hostů a déle ke snížení průměrného počtu jejich přenocování a doby pobytu. V roce 2010 navštívilo hromadná ubytovací zařízení o 49 185 méně návštěvníků než v roce 2001. Mezi sledovanými lety docházelo k úbytku návštěvníků lineárně. Návštěvník pobýval v roce 2001 na území ORP průměrně 5,1 dní, ovšem v roce 2010 už jen 4,4 dne.

Tabulka 14: Počet ubytovacích zařízení

Stav k 31.12.	Hromadná ubytovací zařízení celkem	v tom								
		Hotel, motel, hotel ***	Hotel, motel, hotel **	Hotel, motel, hotel *	Hotel garni ****, ***, **, *	Penzion	Kemp	Chatová osada	Turistická ubytovna	Ostatní hromadná ubytovací zařízení jinde neuvedená
2000	110	12	8	5	2	47	6	1	8	21
2001	112	13	9	4	1	46	7	1	8	23
2002	107	14	10	4	1	42	6	1	9	20
2003	111	14	9	4	1	43	6	1	8	25
2004	103	13	9	5	1	42	7	.	8	18
2005	104	14	9	3	1	40	8	.	7	22

2006	102	15	8	4	1	35	8	-	7	24
2007	124	17	9	5	1	51	8	-	7	26
2008	123	18	9	4	1	50	8	.	6	27
2009	114	15	8	5	1	49	7	.	6	23
2010	108	14	8	5	1	45	6	.	6	23
2011	114	13	6	5	1	54	7	.	5	23
2012	113	14	7	4	1	54	7	.	6	20

Zdroj: Český statistický úřad, veřejná databáze

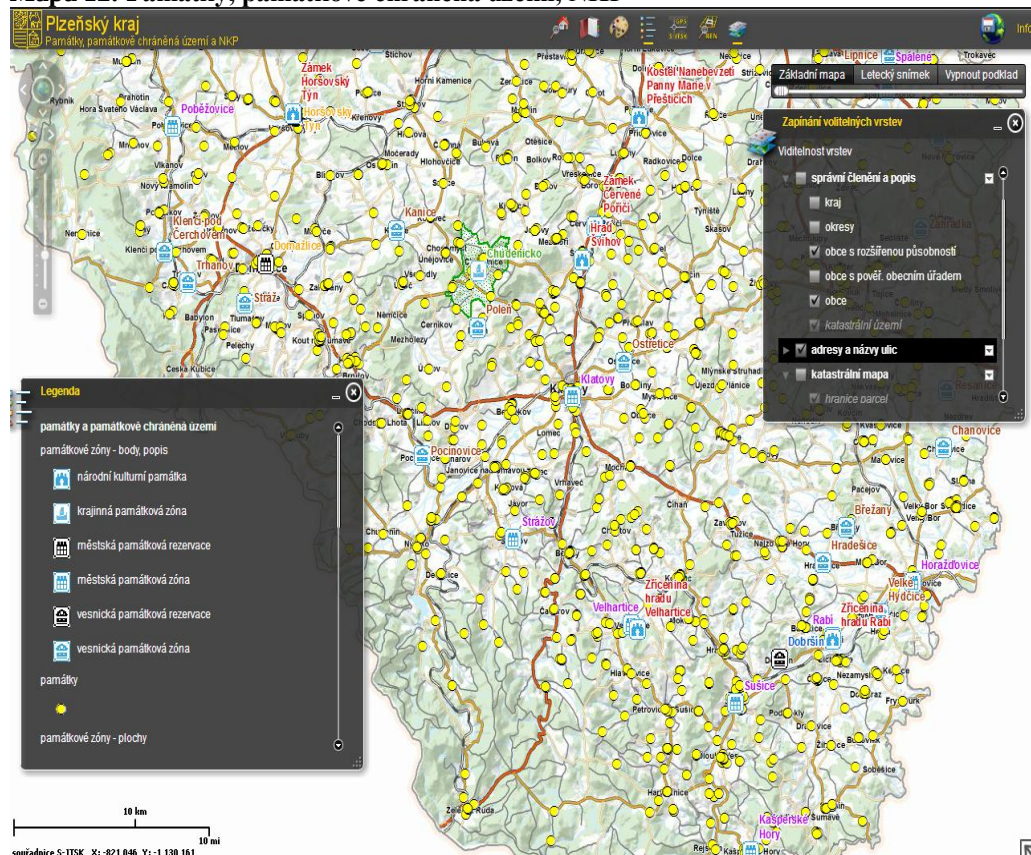
Tabulka 15: Kapacita hromadných ubytovacích zařízení

Stav k 31.12.	Počet zařízení	Pokoje	Lůžka	Místa pro stany a karavany	Počet příjezdů hostů	Průměrný počet přenocování	Průměrná doba pobytu
2000	110	1 746	4 673	346	119 219	4,1	5,1
2001	112	1 681	4 632	484	129 084	3,7	4,7
2002	107	1 678	4 684	627	123 944	3,8	4,8
2003	111	1 704	4 784	471	125 260	4,0	5,0
2004	103	1 642	4 630	499	119 894	3,9	4,9
2005	104	1 614	4 579	535	118 206	3,6	4,6
2006	102	1 604	4 519	546	114 008	3,7	4,7
2007	124	1 851	5 266	566	107 142	3,7	4,7
2008	123	1 902	5 218	526	98 311	3,5	4,5
2009	114	1 806	4 864	475	90 710	3,6	4,6
2010	108	1 690	4 613	450	79 899	3,4	4,4
2011	114	1 609	4 371	492	-	-	-
2012	113	1 624	4 432	471	-	-	-

Zdroj: Český statistický úřad, veřejná databáze

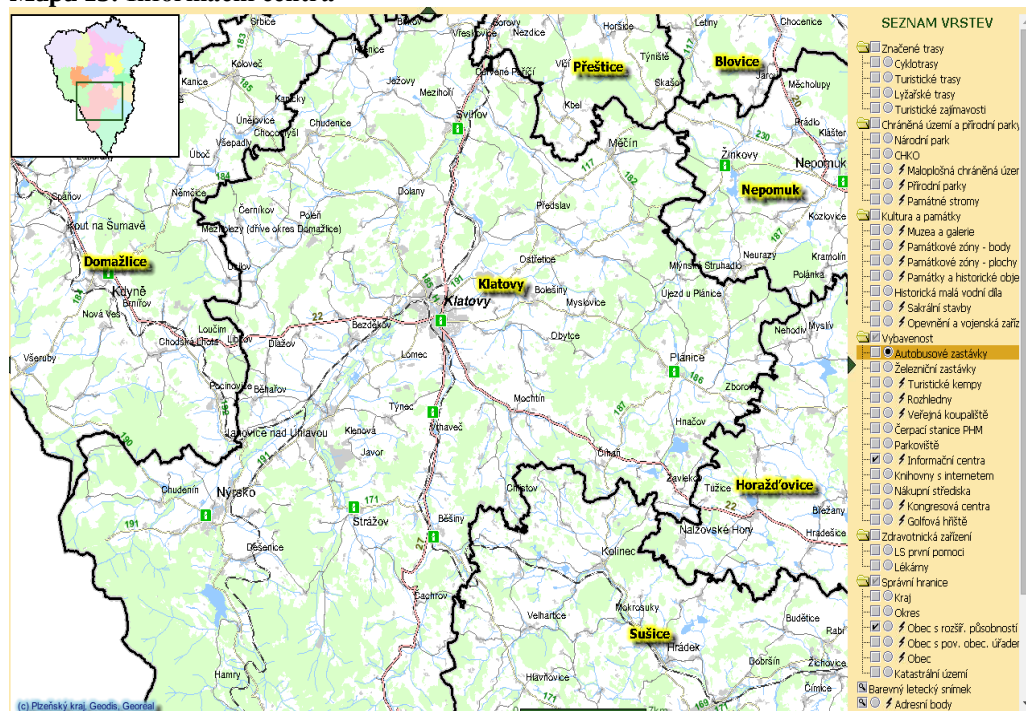
Na mapě 12 jsou vyobrazeny památky, památkově chráněná území a NKP, které lákají k návštěvě. Mapa 13 uvádí seznam informačních center na území ORP Klatovy. Na území ORP Klatovy fungují informační centra ve Švihově, v Klatovech, ve Vrhavči, v Běšinech, v Železné Rudě, ve Strážově, v Nýrsku, v Plánici a pokrývají tak většinu turistických lokalit.

Mapa 12: Památky, památkově chráněná území, NKP

Zdroj: Geoportál Plzeňského kraje

Mapa 13: Informační centra

Zdroj: Geoportál Plzeňského kraje

Z šetření jasně vyplývá, že ORP Klatovy má velký potenciál cestovního ruchu a nabízí řadu atraktivit, které rozhodně stojí za návštěvu. I přesto ale dochází k poklesu počtu návštěvníků, což dokazuje vývoj počtu příjíždějících hostů do hromadných ubytovacích zařízení. Nabízí se zde možnost meziobecní spolupráce při propagaci území. Ke zlepšení situace by mohla přispět i inovace webových stránek jednotlivých obcí či turistických cílů, protože obsažené informace bývají leckdy nepřehledné nebo neaktuální. V dnešní době většina turistů používá internet jako zdroj informací (primární či doplňkový), a proto by obce neměly zapomínat na svou internetovou prezentaci. Spolupráce by byla vhodná i při budování naučných stezek a cyklistických tras nebo při rozvíjení veřejné vybavenosti cestovního ruchu a rekreace.

V mnoha obcích a městech se po celý rok koná řada sportovních nebo kulturních akcí, které mají potenciál přilákat turisty. V případě konání sportovních akcí (cyklomaraton Král Šumavy, rallye Šumava) lze předpokládat, že účastníci přijedou i se svými rodinami či známými, kteří budou na území ORP pobývat více dní. Pokud zde budou se službami cestovního ruchu spokojeni, mohou se sem v budoucnu vracet nebo alespoň doporučit návštěvu svým známým.

Dle našeho názoru chybí na území ORP sportovní areál, který by nabízel více aktivit (např. minigolf, hřiště na míčové hry, paintball, bazén a sauny, terénní koloběžky, dětské hřiště, lanový park atd.). Příkladem je Offpark v sousedním ORP Sušice nabízející řadu sportovních aktivit, které lákají návštěvníky z širokého okolí a zabaví se zde děti i dospělí.

V posledních letech se cestovní ruch obecně zaměřuje na rodiny s dětmi, zdravotně postižené, seniory a osoby s nízkými příjmy (tzv. sociální cestovní ruch), a proto je nutné přijmout opatření, aby i tyto skupiny mohly využívat služeb cestovního ruchu v obcích na území ORP Klatovy.

Území ORP Klatovy má sice velký potenciál, jak již bylo uvedeno výše, ale dle našeho názoru je slabou stránkou propagace. Pokud se turista už jednou rozhodne ORP navštívit, měl by být schopný snadno získat, ať už se jedná o internetové zdroje nebo tištěné propagační materiály, co možná nejvíce informací o zajímavých místech, která rozhodně stojí za návštěvu a o možnostech ubytování a stravování.

Zdroj:

webové stránky obcí

<http://www.uur.cz/images/uzemnirozvoj/cestovniruch/potencialCR/PotencialCR-text.pdf>

www.offpark.cz

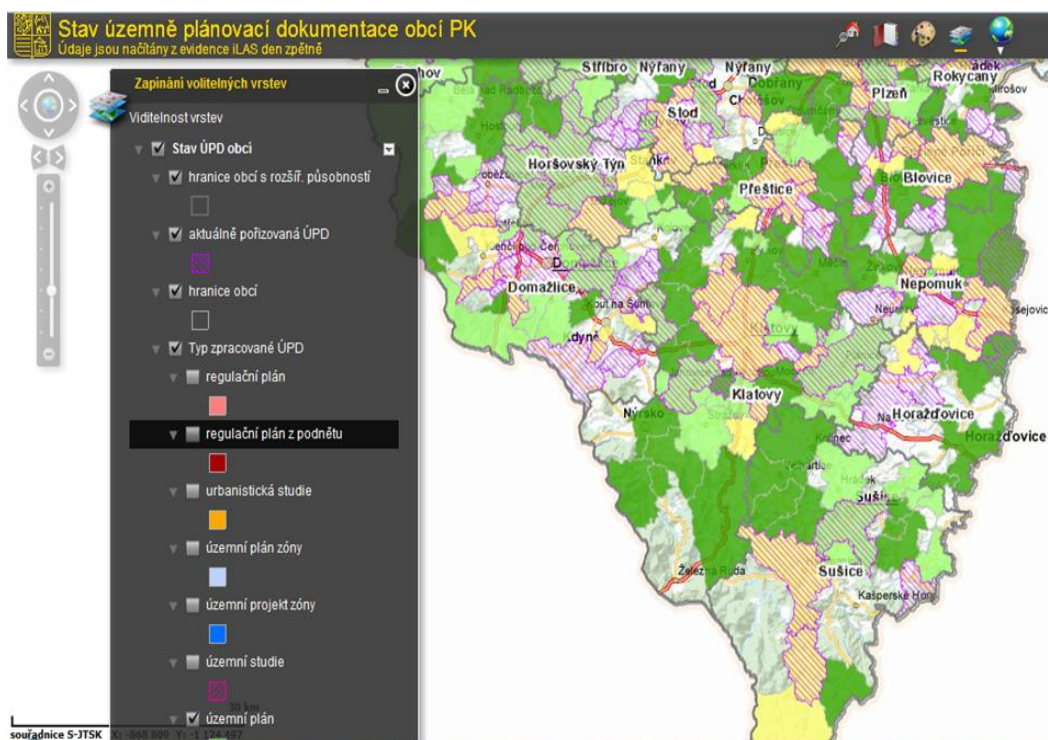
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tabulka 16: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	30	68,2	Většina obcí má platný územní plán.
Počet obcí s plánem v přípravě	8	18,2	Janovice nad Úhlavou, Týnec, Obytce, Klatovy, Biřkov, Plánice, Černíkov, Dolany
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)			Většina obcí nemá zpracovaný samostatný strategický plán rozvoje. Obce jsou většinou zahrnuty do rozvojových strategií mikroregionů a MAS.

Mapa 14: Stav územně plánovací dokumentace obcí

Zdroj: Geoportál Plzeňského kraje

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří "Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Klatovy" (<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/kategorie/uap-orp-klatovy>) a "Politika územního rozvoje České republiky" (http://www.mmr.cz/getmedia/d6c409ab-d65c-414c-b2bd-3a4aed146bf3/Politika_uzemniho_rozvoje_CR_2008).

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významné limity: ÚSES, území CHKO Český les, přírodní park, Evropsky významná lokalita, ochrana ZPF, nerostné suroviny, kulturní památky (rezervace, zóny atd.), ochranná pásma vodních zdrojů, záplavové území, dopravní infrastruktura, technická infrastruktura.

Území ORP Klatovy má vazbu na krajské město Plzeň, kam dojíždí řada obyvatel za prací nebo za studiem, což způsobuje přetížení hlavního silničního tahu na Plzeň. Na této trase dobře funguje i veřejná doprava - autobusy a vlaky. Další důležitou vazbou je vazba na Spolkovou republiku Německo, se kterou ORP Klatovy sousedí a která nabízí řadu pracovních příležitostí, ale i možností pro přeshraniční meziobecní spolupráci.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tabulka 17: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město Klatovy, Švihov, Janovice nad Úhlavou, Nýrsko, Strážov, Železná Ruda, Plánice	7	Města jsou přirozeným centrem území - nabídka pracovních míst, úřady, centra cestovního ruchu (Klatovy, Švihov, Železná Ruda), disponují občanskou vybaveností. Plánice, Strážov a Švihov získaly ocenění v soutěži Vesnice roku.
Obec Běšiny, Bolešiny, Chudenice, Klenová	4	Běšiny (Eurocamp, sraz škoda historických vozidel, Euroregion Šumava jihozápadní Čechy), Bolešiny (vesnice roku), Chudenice (turistické cíle: Americká zahrada, rozhledna Bolfánek), Klenová (zámek a hrad, galerie, kulturní akce)
Ostatní obce SO	33	péče o rozvoj svého území, pořádání kulturních a sportovních akcí
Plzeňský kraj	1	správa silnic, zřizovatel středních škol, nemocnic
Stát	1	důležitý např. z hlediska PÚR (dopravní koridor jde přes území SO), přijímání legislativy, vydávání koncepcí
Státní instituce		zasahují do všech oblastí života (např. Ředitelství silnic a dálnic, Lesy České republiky, s. p., Česká obchodní inspekce atd.)

Správa NP Šumava	1	Zajišťuje výkon státní správy na úseku ochrany přírody v rozsahu stanoveném zákonem. Na území NP Šumava leží z ORP Klatovy obce Čachrov a Železná Ruda.
Mikroregion/DSO: Běleč, Šumava - západ, Sdružení obcí Kdyňska, Střední Pošumaví, Svazek obcí Měčínsko, Úhlava, Zájmové sdružení právnických osob Plánicko, Euroregion Šumava	8	Sdružují obce (nebo v případě mikroregionů i právnické osoby) za účelem spolupráce a prosazování společných zájmů na dotčeném území (např. dotace, společné akce). Zpravidla se zakládají na území, které má podobné potřeby vyplývající z geografického umístění zúčastněných subjektů.
MAS Pošumaví	1	Předmětem činnosti je sdružování a spolupráce obcí, svazku obcí, orgánů územní samosprávy, zemědělců, podnikatelů, škol, projekčních a odborných institucí, peněžních ústavů, neziskových organizací a dalších fyzických a právnických osob při prosazování společných zájmů a pro ochranu společných práv.
Významný zaměstnavatel: Drůbežářský závod Klatovy a. s., Intertell spol. s r. o., Klatovská nemocnice, a. s., Rodenstock ČR s. r. o., Holz Schiller s. r. o., Key Plastics Janovice s.r.o., člen skupiny Key Plastics, Mlékárna Klatovy a. s., OKULA Nýrsko a.s., Pekárny a cukrárny Klatovy, a. s.	9 (rok 2009)	První čtyři vyjmenovaní zaměstnavatelé spadají do kategorie zaměstnavatelů s počtem zaměstnanců od 500 - 999 osob. Ostatní do kategorie 250 - 499 zaměstnanců.
střední školy v Klatovech	4	Za klíčové aktéry lze považovat všechny 4 střední školy, protože každá z nich zaznamenává úspěchy a nabízí vzdělání v odlišných oborech.
Televize FILMpro	1	regionální televizní vysílání
Folklorní sdružení Šumava Klatovy	1	Mezinárodní folklorní festival
Triatlon klub Klatovy	1	cyklomaraton Král Šumavy
Pošumavský auto moto klub	1	závod Rallye Šumava (dlouholetá tradice)

Zdroj: vlastní šetření

Nejvýznamnějším městy a obcemi na území ORP jsou Klatovy - obec s rozšířenou působností a současně přirozené centrum regionu, sídlo významných institucí, město s rozsáhlou občanskou vybaveností a historickým centrem. Z historických památek v Klatovech stojí za zmínku zejména katakomby,

které prošly rozsáhlou rekonstrukcí, barokní lékárna U Bílého jednorožce, Černá věž, rovněž zrekonstruovaný Dominikánský klášter, barokní kostel na náměstí a kostel Narození Panny Marie. Pravidelně se v Klatovech pořádají kulturní akce, z nichž největší je každoroční Mezinárodní folklorní festival, kterého se účastní soubory nejen z evropských zemí, ale i ze zámoří. Na historickém náměstí se nachází galerie U Bílého jednorožce, kde se pořádají vernisáže a výstavy. V Klatovech sídlí 5 z 9 nejvýznamnějších zaměstnavatelů v regionu. V Klatovech je postaveno několik obchodních domů soustředěných zejména v nákupním centru Škodovka. Ze sportovních aktivit lze zmínit pořádání tradičního Rallye Šumava a cyklistického závodu Král Šumavy. Švihov společně s Klenovou a Chudenicemi patří k turisticky nejatraktivnějším místům (vodní hrad Švihov, hrad a zámek Klenová a arboretum s rozhlednou v Chudenicích). Železná Ruda s Nýrskem jsou východiskem k prohlídkám n. p. Šumava a Železná Ruda je ještě navíc střediskem zimních sportů. V obci Běšiny se nachází Eurocamp, kde se pořádají kulturní a sportovní akce (např. Sraz historických škodovek. V Janovicích nad Úhlavou v posledních letech vyrostla průmyslová zóna, která výrazně ovlivňuje zaměstnanost v regionu. Za zmínku rovněž stojí, že na území ORP v obci Radinovy (část obce Vrhavěč) působí regionální klatovská televize FILMpro, jejíž vysílání pokrývá všechny kabelové televize na Klatovsku a vysílá i na internetu. Obce na území ORP se již tradičně zapojují do soutěže Vesnice roku. Švihov získal v roce 1997 bílou stuhu, Zavlekov v roce 1999 zlatou stuhu, Plánice v roce 2001 zlatou stuhu, Plánice v roce 2004 bílou stuhu, Bolešiny v roce 2007 zlatou stuhu, Plánice v roce 2008 modrou stuhu, Plánice v roce 2009 zelenou stuhu, Dešenice v roce 2011 zelenou stuhu, Strážov v roce 2012 zlatou stuhu a Bolešiny oranžovou stuhu.

Obce na území SO ORP jsou sdruženy v MAS a několika mikroregionech působících na území ORP, ale i s přesahem do okolních ORP. Na území SO ORP Klatovy navíc vzhledem k sousedství s Německem působí i přeshraniční sdružení regionálních organizací a obcí spojených s partnery ze všech sociálních a hospodářských oblastí - Euroregion Šumava jihozápadní Čechy. Obce Běšiny, Bezděkov, Dešenice, Hamry, Chudenín, Janovice nad Úhlavou, Klatovy, Nýrsko, Švihov, Týnec a Železná Ruda jsou členy tohoto sdružení, přičemž v obci Běšiny sídlí kancelář tohoto sdružení. Jak už bylo řečeno, euroregion je přeshraniční struktura, proto zahraničními partnery Euroregionu Šumava jsou Euregio Bayerischer Wald – Unterer Inn v Bavorsku a Regionalmanagement Mühlviertel v Horním Rakousku. Dohromady s těmito partnery tvoří Euroregion Šumava jeden přeshraniční celek.

Na území ORP působí v současné době 9 významných zaměstnavatelů: Drůbežářský závod Klatovy a. s., Intertell spol. s r. o., Klatovská nemocnice, a. s., Rodenstock ČR s. r. o., Holz Schiller s. r. o., Key Plastics Janovice s. r. o., člen skupiny Key Plastics, Mlékárna Klatovy a. s., OKULA Nýrsko a. s., Pekárny a cukrárny Klatovy, a. s. Z oblasti zájmové stojí za zmínku následující subjekty: např. Televize FILMpro, Folklorní sdružení Šumava Klatovy, Triatlon klub Klatovy, Pošumavský auto moto klub.

Zdroj:

<http://posumavi.jz.cz/index.php?page=580&lag=&lang=cz>

<http://www.vesniceroku.cz/>

<http://www.euregio.cz/>

<http://www.uur.cz/default.asp?ID=3551>

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tabulka 18: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. atraktivní historické a přírodní zajímavosti	1. špatný stav obecních komunikací
2. příznivé životní prostředí	2. vysoký podíl neobývaných objektů (vychází z http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/uplna-aktualizace-uap-orp-klatovy-2012)
3. fungování spolků v obcích (kluby žen, SDH)	3. nedostatečná vybavenost pro cestovní ruch
4. hustá síť mateřských a základních škol	4. geografická roztržitost území ORP
5. nabídka volnočasových aktivit v centru ORP (Klatovy)	5. nízká připravenost projektů obecní infrastruktury (vychází z http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/uplna-aktualizace-uap-orp-klatovy-2012)
6. spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb navzájem a mezi obcemi	6. nedostatek financí
7. existence čistíren odpadních vod (Klatovy, Nýrsko, Železná Ruda, Strážov, Plánice, Švihov)	7. úbytek služeb občanům
8. pracovní příležitosti v dobré dostupnosti (města, SRN)	8. nedostupnost pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí v obcích
9. blízkost trhů (Plzeň, SRN)	9. velká vzdálenost k zařízení k nakládání s odpady, neexistence zařízení k nakládání s odpady - třídící linka
Příležitosti:	Hrozby:
1. spolupráce se SRN	1. nevhodné nebo časté změny legislativy
2. využívání kapacit školských zařízení k dalším aktivitám	2. omezení možností čerpání dotací
3. získání dobrovolníků do oblasti sociálních služeb	3. pokles počtu obyvatel
4. drogová prevence, prevence kriminality	4. živelné pohromy
5. ekologická osvěta občanů	5. nevhodné zásahy do životního prostředí
6. zlepšení životního prostředí prostřednictvím zvýšení podílu tříděného odpadu a omezením skládování komunálního odpadu	6. nezájem občanů o dění v obci, o informace
7. zvyšování procent odpadu, které lze materiálově a energeticky využít	7. ukončení činnosti „velkých“ podniků (ztráta pracovních míst)
8. podpora podnikatelského prostředí a zvýšení počtu pracovních míst na území ORP prostřednictvím programu OPIK pro období 2015 – 2020.	8. ekonomická krize
9. vytváření nových pracovních míst (průmyslové zóny, rozvoj malého a středního podnikání)	
10. čerpání finančních prostředků z dotací	

Zdroj: vlastní šetření

SWOT je sestavena na základě výsledků dílčích analýz z oblasti školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, z dotazníkového šetření a z rozhovorů se starosty. Ze silných stránek stojí za povšimnutí atraktivní přírodní a historické zajímavosti cestovního ruchu a příznivé životní prostředí, které zaručují dobrý potenciál pro cestovní ruch. Přínosem je i činnost nejrůznějších spolků v obcích, jejichž aktivita přispívá ke zkvalitnění života občanů a v některých případech i k obnově kulturního dědictví (např. pořádání benefičních akcí).

K slabým stránkám patří geografická roztržitost obcí, díky níž se jen těžko hledá společná témata pro celé území ORP Klatovy pro spolupráci. Např. město Železná Ruda (hraniční přechod SRN, centrum zimních sportů, výchozí místo pro turistiku na Šumavě) má jiné potřeby než obec Černíkov (kde se díky geografickému umístění utvořila vazba spíše na ORP Domažlice). Větší vliv na spolupráci a činnost obcí má proto jejich zapojení v mikroregionech než vazba na příslušné ORP, protože mikroregiony sdružují obce (příp. právnické osoby) se společnými zájmy a problémy. Zástupci obcí se často stěžují na špatný stav silnic mimo centra ORP, na jejichž opravu bohužel většinou chybí finanční prostředky. S nedostatkem financí se potýkají obce i v oblasti školství, kde nejsou peníze na modernizaci vybavení škol a jejich rekonstrukci. Nedostatek finančních prostředků však bývá obecným problémem. K rozvoji cestovního ruchu bohužel příliš nepřispívá nevyhovující vybavenost středisek cestovního ruchu. Obce by se měly dále snažit zabránit úbytku služeb občanům (především z oblasti sociálních služeb).

Zlepšení situace v oblasti cestovního ruchu je jednou z příležitostí, kam by měla směřovat pozornost. Protože ORP Klatovy sousedí se SRN, nabízí se zde možnost přeshraniční spolupráce v oblastech jako školství (výměnné pobyty a výměna zkušeností), cestovní ruch atd. V dnešní době, kdy si obce stěžují na nedostatek financí, by se měly více snažit získávat finanční prostředky z evropských, státních a krajských dotací.

K dalším obecným problémům se řadí časté a ne vždy úplně vhodné změny legislativy, které ovlivňují život nejen představitelů obcí, ale i běžných občanů. Další hrozbou je pokles počtu obyvatel, kterému lze alespoň částečně zamezit vytvořením nových pracovních míst, nabídkou kvalitního školství a dalších služeb občanské vybavenosti. Za neméně těžký úkol považujeme „přinutit“ obyvatele ke zvýšení zájmů o dění v obci a o informace. Nástrojem může být komunitní projednávání a přiblížení činnosti veřejné správy občanům.

Zdroj:

<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/uplna-aktualizace-uap-orp-klatovy-2012>

3. Téma 1.: školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

Seznam použitých zkratk

CŽÚ	Celoživotní učení
DV	Další vzdělávání
IROP	Integrovaný regionální operační program
KÚ	Krajský úřad
MAS	Místní akční skupina
MOS	Meziobecní spolupráce
MŠ	Mateřská škola
PŠD	Povinná školní docházka
ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
ORP	Obec s rozšířenou působností
RUD	Rozpočtové určení daní
SO	Správní obvod
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
SVP	Speciální vzdělávací program
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
ŠK	Školní klub
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
VOŠ	Vyšší odborná škola
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Tabulka 19: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Klatovy	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
Počet obcí	14	10	11	6	1	1	0	1	0	0	44
Počet ZŠ 1. a 2. stupeň	0	0	0	5	1	2	0	4	0	0	12
Počet ZŠ jen 1. stupeň	0	1	10	0	0	0	0	0	0	0	11
Počet MŠ	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	4
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	1	10	5	0	0	0	1	0	0	17
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	4

Zdroj: Výkazy MŠMT

V současnosti je v ORP Klatovy celkem 12 základních škol zahrnujících první i druhý stupeň, 11 základních škol prvního stupně, pouze 4 samostatné mateřské školy a jedno víceleté gymnázium. V uvedeném ORP je poměrně velký počet obcí (44) v porovnání s ostatními ORP Plzeňského kraje. Přesto je zde 14 obcí do 200 obyvatel, ve kterých není žádná mateřská ani základní škola. Poměrně vysoký (17) je počet sloučených organizací, především ZŠ a MŠ. Tento trend je velmi pozitivní z hlediska lepší provázanosti předškolního a základního vzdělávání. Sloučené vzdělávací organizace typu ZŠ a MŠ hrají pozitivní roli i při rozhodování rodičů, do jaké školy zapsat dítě k plnění školní docházky. Nejvíce zastoupenou skupinou jsou obce s 500 - 999 obyvateli, ve kterých existuje 10 základních škol prvního stupně a 10 sloučených organizací (MŠ + ZŠ). Počet obcí se od roku 2005/2006 do současnosti nezměnil, jedná se o 44 obcí v ORP Klatovy. Od školního roku 2009/2010 do současnosti nedošlo v počtu školských zařízení ke změně.

Tabulka 20: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Klatovy	celkem ředitelství	z toho						
Název obce		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	32	22	24	2	3	2	1	0
Běhařov	0	0	0	0	0	0	0	0
Běšiny	1	1	1	0	0	0	0	0
Bezděkov	1	1	1	0	0	0	0	0
Biřkov	0	0	0	0	0	0	0	0

Bolešiny	1	1	1	0	0	0	0	0
Čachrov	1	1	1	0	0	0	0	0
Černíkov	0	0	0	0	0	0	0	0
Červené Poříčí	0	0	0	0	0	0	0	0
Číhaň	0	0	0	0	0	0	0	0
Dešenice	1	1	1	0	0	0	0	0
Dlažov	1	1	0	0	0	0	0	0
Dolany	1	1	1	0	0	0	0	0
Hamry	0	0	0	0	0	0	0	0
Hnačov	0	0	0	0	0	0	0	0
Chlistov	0	0	0	0	0	0	0	0
Chudenice	1	1	0	0	0	0	0	0
Chudenín	1	1	1	0	0	0	0	0
Janovice nad Úhlavou	2	1	1	0	0	0	0	0
Javor	0	0	0	0	0	0	0	0
Ježovy	0	0	0	0	0	0	0	0
Klatovy	9	1	4	1	1	1	1	1
Klenová	0	0	0	0	0	0	0	0
Křenice	0	0	0	0	0	0	0	0
Lomec	0	0	0	0	0	0	0	0
Měčín	1	1	1	0	0	0	0	0
Mezihoří	0	0	0	0	0	0	0	0
Mlýnské Struhadlo	0	0	0	0	0	0	0	0
Mochtín	1	1	1	0	0	0	0	0
Myslovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Nýrsko	4	1	2	1	1	0	0	0
Obytce	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostřetice	0	0	0	0	0	0	0	0
Plánice	1	1	1	0	0	0	0	0
Poleň	0	0	0	0	0	0	0	0
Předslav	1	1	1	0	0	0	0	0
Strážov	1	1	1	0	0	1	0	0
Švihov	1	1	1	0	0	0	0	0
Týnec	0	0	0	0	0	0	0	0
Újezd u Plánice	0	0	0	0	0	0	0	0
Vrhavěč	1	1	1	0	0	0	0	0
Vřeskovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Zavlekov	1	1	1	0	0	0	0	0
Zborovy	0	0	0	0	0	0	0	0
Železná Ruda	1	1	1	0	1	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

V ORP Klatovy se v obcích nejčastěji vyskytuje sloučená organizace, mateřská škola spojená se základní školou, které mají společné ředitelství. Jedná se o tyto obce: Běšiny, Bezděkov, Bolešiny, Čachrov, Dešenice, Dolany, Chudenín, Měčín, Mochtín, Plánice, Předslav, Strážov, Švihov, Vrhavěč, Zavlekov, Železná Ruda. V ostatních obcích se jedná o samostatné MŠ nebo ZŠ se samostatným ředitelstvím. V Klatovech existuje 8 ředitelství - 1 mateřská škola, 4 základní školy, 1 MŠ + ZŠ (speciální škola), 1 ZUŠ a 1 SVČ. V Nýřsku jsou 4 ředitelství, z toho je 1 MŠ + ZŠ, 1 ZŠ, 1 ZUŠ a 1 SVČ.

Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

V ORP Klatovy nejsou soukromé školy a školská zařízení vedené ve školském rejstříku.

Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

V ORP Klatovy nejsou církevní školy a školská zařízení vedené ve školském rejstříku.

Tabulka 21: Pracovníci ve školství ORP

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	188,671	148,569	40,102
základní školy	363,373	290,7	72,673
základní umělecké školy	20,236	17,32	2,916
Gymnázia	58,772	47,79	10,982
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	34,673	34,566	0,107
střediska pro volný čas dětí a mládeže	24,3	12,3	12
zařízení školního stravování	108,248	0	108,248
celkem rok 2012/2013	798,273	551,245	247,028

Ve školním roce 2012/2013 bylo v ORP Klatovy ve školských zařízeních zaměstnáno 798 pracovníků, z toho 551 bylo pedagogů a 247 nepedagogů. V mateřských školách pracovalo ve školním roce 2012/2013 189 pracovníků, z toho 149 pedagogů a 40 nepedagogů. V základních školách pracovalo 364 pracovníků, z toho 291 pedagogů, 73 nepedagogů. Počet pracovníků ve školských zařízeních se zvýšil od školního roku 2005/2006 ze 775 na 798 ve školním roce 2012/2013. Shrnutím je nutno říci, že od školního roku 2005/2006 došlo k nárůstu počtu pracovníků v mateřských školách, ale k poklesu počtu pracovníků ve školách základního vzdělávání. Co se týče základních uměleckých škol, počty pracovníků zůstávají na přibližně stejné úrovni, u gymnázia se také počet pracovníků drží s drobnými výkyvy na stejném počtu pracovníků. I ostatní školská zařízení si drží přibližně stejnou úroveň počtu pracovníků.

2011/2012			
mateřské školy	186,242	147,057	39,185
základní školy	360,686	287,247	73,439
základní umělecké školy	21,634	17,496	4,138
Gymnázia	59,048	46,463	12,585
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	33,612	33,532	0,08
střediska pro volný čas dětí a mládeže	25,3	13,3	12
zařízení školního stravování	108,895	0	108,895
celkem rok 2011/2012	795,417	545,095	250,322

Ve školním roce 2011/2012 došlo k růstu počtu pracovníků v mateřských školách oproti roku minulému ze 178 na 186 pracovníků, počty dalších pracovníků ve školství zůstávají přibližně stejné.

2010/2011			
mateřské školy	178,362	140,698	37,664
základní školy	361,207	286,482	74,725
základní umělecké školy	20,0357	15,967	4,0687
Gymnázia	57,006	45,91	11,096
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	32,102	32,022	0,08
střediska pro volný čas dětí a mládeže	22,8	12,8	10
zařízení školního stravování	109,362	0	109,362
celkem rok 2010/2011	780,8747	533,879	246,9957

V tomto školním roce nedošlo v ORP Klatovy k výrazným změnám v počtech pracovníků ve školských zařízeních.

2009/2010			
mateřské školy	175,71	135,571	40,138
základní školy	361,528	282,639	78,889
základní umělecké školy	21,314	17,258	4,056
Gymnázia	55,614	44,666	10,948
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	31,7	31,62	0,08
střediska pro volný čas dětí a mládeže	22,8	12,8	10
zařízení školního stravování	110,997	0	110,997
celkem rok 2009/2010	779,663	524,554	255,108

V tomto školním roce došlo vzhledem k předchozímu roku k nepatrnému nárůstu počtu pracovníků v mateřských školách, počty ostatních pracovníků zůstávají velmi podobné.

2008/2009			
mateřské školy	167,947	130,043	37,904
základní školy	361,605	280,653	80,952
základní umělecké školy	19,879	15,367	4,512
Gymnázia	57,04	45,386	11,654
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	32,391	32,311	0,08
střediska pro volný čas dětí a mládeže	22,8	12,8	10
zařízení školního stravování	112,712	0	112,712
celkem rok 2008/2009	774,374	516,56	257,814

Školní rok 2008/2009 je srovnatelný s předchozím rokem.

2007/2008			
mateřské školy	161,732	123,792	37,94
základní školy	363,236	282,567	80,669
základní umělecké školy	19,589	16,057	3,532
Gymnázia	57,231	45,977	11,254
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	32,18	32,1	0,08
střediska pro volný čas dětí a mládeže	26,5	12,5	14
zařízení školního stravování	112,265	0	112,265
celkem rok 2007/2008	772,733	512,993	259,74

Ve školním roce 2007/2008 došlo k mírnému poklesu pracovníků v základních školách, kdy ve školním roce 2006/2007 zde pracovalo 372 zaměstnanců a v tomto roce 363 pracovníků. Počet pracovníků v ostatních školských zařízeních je srovnatelný s předchozím rokem.

2006/2007			
mateřské školy	156,513	119,131	37,38
základní školy	372,548	290,522	82,026
základní umělecké školy	20,143	17,025	3,118
Gymnázia	55,194	44,405	10,789
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	31,157	31,007	0,08
střediska pro volný čas dětí a mládeže	26,5	12,5	14
zařízení školního stravování	112,498	0	112,498
celkem rok 2006/2007	774,553	514,59	259,891

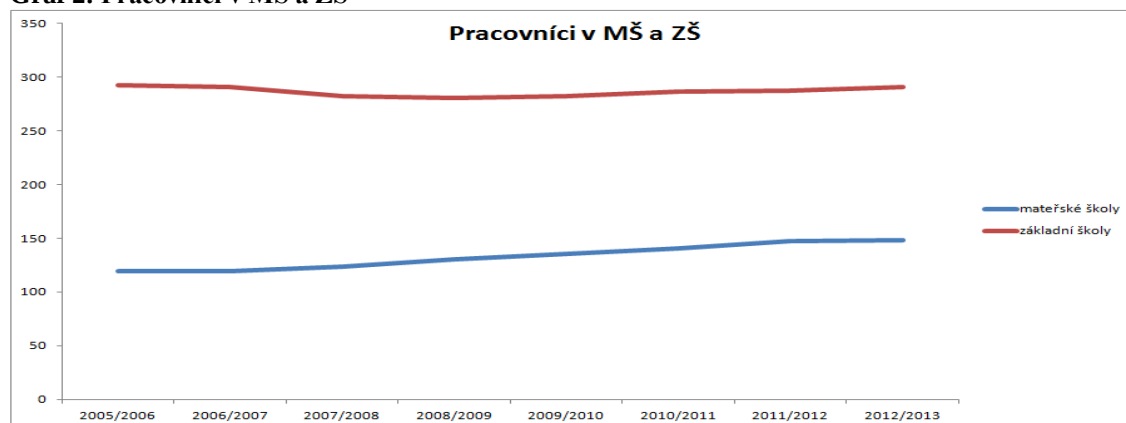
Školní rok 2006/2007 je srovnatelný se školním rokem 2005/2006.

2005/2006			
mateřské školy	157,958	119,218	38,741
základní školy	374,96	292,379	82,581
základní umělecké školy	21,358	16,947	4,411
Gymnázia	52,307	41,678	10,629
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	30,741	30,641	0,1
střediska pro volný čas dětí a mládeže	26,5	12,5	14
zařízení školního stravování	111,975	0	111,975
celkem rok 2005/2006	775,799	513,363	262,437

Zdroj: Výkazy MŠMT

Ve školství v ORP Klatovy je ve školním roce 2005/2006 zaměstnáno 775 pracovníků, z čehož 513 je pedagogů a 262 nepedagogů. Největší podíl zaujímají pracovníci v základních školách, kde je zaměstnáno 375 pracovníků, z toho 292 pedagogů. Na druhém místě jsou mateřské školy, kde pracuje 157 zaměstnanců a z toho je 119 s pedagogickým vzděláním. Velký počet pracovníků je také zaměstnán v zařízeních školního stravování, jedná se o 111 pracovníků nepedagogického vzdělání.

Graf 2: Pracovníci v MŠ a ZŠ

Zdroj: Výkazy MŠMT

Základní vzdělávání

Tabulka 22: Počet ZŠ za ORP

Za ORP Klatovy	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2012/2013			
Obec	23	12	11
Kraj	1	1	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	24	13	11

Zdroj: Výkazy MŠMT

Počet škol v ORP Klatovy je od školního roku 2007/2008 do současnosti neměnný, je zde 23 základních škol zřizovaných obcemi, z toho 12 je úplných, tedy zahrnujících první i druhý stupeň a 11 škol neúplných, zajišťující výuku pouze prvního stupně. Jedna škola je zřizována krajem. Jedná se o speciální základní školu pro pomalejší nebo mentálně postižené děti. Ta zajišťuje výuku na prvním i na druhém stupni.

Tabulka 23: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Klatovy Název obce	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětítřídní	vícetřídní
celkem škol	12	1	7	2	0	0	2
Běšiny	1	0	1	0	0	0	0
Bezděkov	1	0	1	0	0	0	0
Bolešiny	1	0	1	0	0	0	0
Čachrov	1	1	0	0	0	0	0
Dešenice	1	0	1	0	0	0	0
Dolany	1	0	0	1	0	0	0
Chudenín	1	0	1	0	0	0	0
Měčín	1	0	0	0	0	0	1
Mochtín	1	0	1	0	0	0	0
Předslav	1	0	1	0	0	0	0
Strážov	1	0	0	0	0	0	1
Vrhavěč	1	0	0	1	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

V ORP Klatovy je celkem 12 malotřídních ZŠ. Nejvíce je zastoupena dvoutřídní základní škola, která je zřízena v sedmi obcích.

ZŠ zřizované v ORP

Tabulka 24: ZŠ ZŘIZOVANÉ OBCEMI, popřípadě krajem

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet spe- ciálních tříd	počet děti	úv. pe- dagog	počet děti na 1 peda- gog	počet děti na třídu	počet děti na školu
		ZŠ							
2012/2013	23	6	190	1	3990	268,8	14,8	20,8	173,5
2011/2012	23	6	189	1	3926	265,2	14,8	20,9	170,7
2010/2011	23	6	192	2	3895	265,3	14,7	20,5	169,3
2009/2010	23	6	189	3	3882	266,8	14,6	20,7	168,8
2008/2009	23	6	190	4	3958	268,3	14,8	20,5	172,1
2007/2008	23	6	193	6	4098	273,5	15,0	20,0	178,2
2006/2007	24	7	197	9	4167	275,1	15,1	19,3	173,6
2005/2006	24	7	200	8	4336	286,6	15,1	19,1	180,7

Zdroj: Výkazy MŠMT

Počet základních škol v ORP Klatovy je od roku 2007 stejný a jedná se o 23 základních škol zřizovaných obcemi. Od školního roku 2005/2006 došlo v ORP Klatovy v základních školách k poklesu počtu žáků ze 4 336 žáků na 3 990 žáků a v souvislosti tím došlo k poklesu úvazku pedagoga a počtu běžných tříd. Počet žáků na 1 třídu zůstává přibližně stejný a jedná se o zhruba 20 žáků. Došlo také k mírnému poklesu žáků na školu, kdy v roce 2005/2006 bylo zhruba 180 žáků na jednu školu, ve školním roce 2012/2013 je to 173 žáků na jednu školu. Velmi zajímavé je, že ve školním roce 2005/2006 existovalo v rámci základních škol zřizovaných obcemi celkem 8 speciálních tříd, o rok později dokonce 9, ale každým dalším rokem se počet těchto tříd snižoval a ve školním roce 2012/2013 byla zřízena pouze 1 speciální třída.

Tabulka 25: Speciální ZŠ

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet spec. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag.	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
		ZŠ							
2012/2013	1	0	0	9	80	14,6	5,48	8,89	80

Zdroj: <http://zvskt.webnode.cz/>, Výkazy MŠMT

V ORP nejsou soukromé základní školy. Je zde 1 škola zřizovaná krajem - speciální škola Hálkova. Počet žáků umísťovaných do těchto škol se příliš nemění, každoročně do školy dochází zhruba 80 žáků. Jedná se o žáky pomalejší, nebo mentálně postižené, proto zde vychází mnohem menší počet žáků na jednoho učitele. Jedná se zhruba o 5 žáků na jednoho pedagoga.

Tabulka 26: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	24	24	17	25	24	0
Běšiny	1	1	1	1	1	0
Bezděkov	1	1	1	1	1	0
Bolešiny	1	1	1	1	1	0
Čachrov	1	1	1	1	1	0
Dešenice	1	1	1	1	1	0
Dolany	1	1	1	1	1	0
Chudenín	1	1	1	1	1	0
Janovice nad Úhlavou	1	1	0	1	1	0
Klatovy	5	5	0	5	5	0
Měčín	1	1	1	1	1	0
Mochtín	1	1	1	1	1	0
Nýrsko	2	2	1	2	2	0
Plánice	1	1	1	1	1	0
Předslav	1	1	1	1	1	0
Strážov	1	1	1	1	1	0

Švihov	1	1	1	2	1	0
Vrhavěč	1	1	1	1	1	0
Zavlekov	1	1	1	1	1	0
Železná Ruda	1	1	1	1	1	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

Do sloupce „JINÉ“ lze podle platné školské terminologie zařadit ZUŠ, SVČ, plaveckou školu a dopravní hřiště. Ani jedna z uvedených ZŠ nemá žádnou z těchto zmíněných součástí. V Klatovech funguje samostatná ZUŠ a je zde provozováno SVČ, avšak ne jako součást ZŠ. Stejně tomu tak je i v Nýrsku, kde samostatně funguje jak ZUŠ, tak SVČ.

Tabulka 27: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Klatovy Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
celkem	23	191	3990	173,5	20,9
Běšiny	1	2	25	25,0	12,5
Bezděkov	1	2	31	31,0	15,5
Bolešiny	1	2	36	36,0	18,0
Čachrov	1	1	8	8,0	8,0
Dešenice	1	2	19	19,0	9,5
Dolany	1	3	46	46,0	15,3
Chudenín	1	2	24	24,0	12,0
Janovice nad Úhlavou	1	12	256	256,0	21,3
Klatovy	4	88	2097	524,3	23,8
Měčín	1	6	101	101,0	16,8
Mochtín	1	2	36	36,0	18,0
Nýrsko	2	21	499	249,5	23,8
Plánice	1	9	150	150,0	16,7
Předslav	1	2	33	33,0	16,5
Strážov	1	7	109	109,0	15,6
Švihov	1	16	305	305,0	19,1
Vrhavěč	1	3	48	48,0	16,0
Zavlekov	1	2	23	23,0	11,5
Železná Ruda	1	9	144	144,0	16,0

Zdroj: Výkazy MŠMT

Ve školním roce 2012/2013 je počet škol zřizovaných obcí 23. Počet škol se v ORP dlouhodobě nemění. Počet žáků ve školách je 3990 a je vytvořeno 191 tříd. Průměrný počet žáků na školu je 173 žáků a průměrný počet žáků na třídu je přibližně 21 žáků.

Tabulka 28: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Klatovy Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
celkem	24	13	11
Běšiny	1	0	1
Bezděkov	1	0	1
Bolešiny	1	0	1
Čachrov	1	0	1
Dešenice	1	0	1
Dolany	1	0	1
Chudenín	1	0	1
Janovice nad Úhlavou	1	1	0
Klatovy	5	5	0
Měčín	1	1	0
Mochtín	1	0	1
Nýrsko	2	2	0
Plánice	1	1	0
Předslav	1	0	1
Strážov	1	1	0
Švihov	1	1	0
Vrhavěč	1	0	1
Zavlekov	1	0	1
Železná Ruda	1	1	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

V ORP je celkem 13 úplných škol, zajišťujících výuku prvního i druhého stupně a 11 škol neúplných, kde se vyučuje pouze první stupeň. Neúplné školy jsou zřizovány v menších obcích ORP.

Tabulka 29: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Klatovy		fyzické osoby	přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy
celkem učitelé		355	322,4	281,2
v tom vyučující	na 1. stupni	x	194,3	128,4
	na 2. stupni	x	128,1	152,8

Zdroj: Výkazy MŠMT

Celkem je v ORP Klatovy v základních školách zaměstnáno 355 pracovníků, přepočtení na plně zaměstnané 322,4 a z toho 281,2 žen. Je patrné, že 87 % zaměstnanců v základních školách, jsou ženy.

Tabulka 30: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Klatovy		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	44	43	25,7	24,9
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	5	5	2	2
psychologové		0	0	0	0
speciální pedagogové		0	0	0	0
výchovní poradci		11	10	x	x

Zdroj: Výkazy MŠMT

V ORP Klatovy dále pracuje 49 asistentů pedagogů pro žáky se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním, z toho 48 je žen. V základních školách v ORP Klatovy nepracuje žádný psycholog, nebo speciální pedagog. Je zde ale zaměstnáno 11 výchovných poradců, z toho je 10 žen. Výchovný poradce především zajišťuje pomoc při řešení výchovných a výukových problémů, zprostředkovává spolupráci s dalšími odbornými pracovišti a poskytuje poradenskou činnost při volbě povolání.

Tabulka 31: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	23	3990	290,7	13,7
2011/2012	23	3926	287,2	13,7
2010/2011	23	3895	286,5	13,6
2009/2010	23	3882	282,6	13,7
2008/2009	23	3958	280,7	14,1
2007/2008	23	4098	282,6	14,5
2006/2007	24	4167	290,5	14,3
2005/2006	24	4336	292,4	14,8

Zdroj: Výkazy MŠMT

Počet žáků se od školního roku 2005/2006 do současnosti snížil. Došlo také ke snížení počtu učitelů v základních školách. Ve školním roce 2005/2006 se počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka pohyboval kolem 15 žáků na jednoho pracovníka. Ve školním roce 2012/2013 je počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka kolem 14 žáků.

Tabulka 32: Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	v 7. ročníku	0	0	2	1	2	1	4	0	3	1	4	0	2	0	1	0
	v 8. ročníku	16	0	24	2	16	1	20	0	22	1	21	1	14	2	5	0
	v 9. ročníku	539	4	438	5	475	9	457	0	382	3	368	6	367	0	322	8
	v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	27	0	26	0	24	0	26	0	24	0	30	0	32	0	27	0
	ze 7. ročníku	29	0	28	0	25	0	33	0	30	0	29	0	29	0	29	0
Žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		1	0	2	0	2	0	1	0	5	0	1	0	6	0	2	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

Počet žáků, kteří ukončili školní docházku v 9. ročníku, se od roku 2005/2006 razantně snížil. V roce 2005/2006 se jednalo o 539 absolventů 9. ročníku. V roce 2012/2013 se jednalo pouze o 322 absolventů 9. ročníku. Počet žáků, kteří přešli do SŠ z 5. nebo 7. ročníku přitom zůstává přibližně stejný a jedná se o cca 30 žáků.

Tabulka 33: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	1	1	0	0	0
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
základní škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola praktická	0	0	0	0	0
základní škola speciální	1	1	0	0	0
přípravný stupeň základní školy speciální	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

V ORP je jedna speciální základní škola pro žáky se speciálními potřebami, pomalejší nebo mentálně postižené žáky, žáky s autismem nebo více vadami. Jedná se o ZŠ Hálkova, která je zřízena krajem. Tato škola pracuje s menším počtem žáků ve třídách, tempo výuky je tak přizpůsobeno možnostem a schopnostem žáků. K výuce jsou využívány kmenové třídy a odborné pracovny - dílna pro práci se dřevem, dílna pro kovoobrábění, cvičná kuchyň, keramická dílna, rehabilitační místnost, posilovna, počítačová učebna a hygienické zázemí.

Třídy jsou vybaveny vhodným a účelným zařízením - nábytkem a jinými pomůckami (např. PC, TV, VHS a DVD přehrávači, dataprojektory). Žáci s kombinovanými vadami využívají vertikalizační sklopné lavice a další speciální pomůcky.

Učitelé mají k dispozici kopírky, digitální fotoaparáty, PC s přístupem na internet, školní automobil VW Transporter pro 6 žáků + 2 dospělé osoby, dostatek didaktických pomůcek, učebnic a dalších potřeb a pomůcek umožňujících efektivní vyučování a podporujících aktivitu a tvořivost žáků. Přííno- sem je i bezbariérový přístup do budovy a výtah.

Dle finančních možností jsou speciální pomůcky průběžně doplňovány.

Tabulka 34: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,9	98,0	
- jinými subjekty	8,9	2,0	Nízký průměrný počet dětí ve škole zřizované jinými subjekty je způsoben tím, že se jedná o speciální školu.
Průměrný počet dětí celkem	20,35		

2011/2012			
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,7	98,0	
- jinými subjekty	8,9	2,0	Nízký průměrný počet dětí ve škole zřizované jinými subjekty je způsoben tím, že se jedná o speciální školu.
Průměrný počet dětí celkem	20,1		

2010/2011			
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,1	98,0	
- jinými subjekty	8,9	2,0	Nízký průměrný počet dětí ve škole zřizované jinými subjekty je způsoben tím, že se jedná o speciální školu.
Průměrný počet dětí celkem	19,6		

2009/2010			
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,2	98,0	
- jinými subjekty	8,9	2,0	Nízký průměrný počet dětí ve škole zřizované jinými subjekty je způsoben tím, že se jedná o speciální školu.
Průměrný počet dětí celkem	19,7		

2008/2009			
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,5	98,0	
- jinými subjekty	8,9	2,0	Nízký průměrný počet dětí ve škole zřizované jinými subjekty je způsoben tím, že se jedná o speciální školu.
Průměrný počet dětí celkem	20,0		

2007/2008			
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,6	98,1	
- jinými subjekty	8,9	1,9	Nízký průměrný počet dětí ve škole zřizované jinými subjekty je způsoben tím, že se jedná o speciální školu.
Průměrný počet dětí celkem	20,1		

2006/2007			
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,2	98,1	
- jinými subjekty	8,9	1,9	Nízký průměrný počet dětí ve škole zřizované jinými subjekty je způsoben tím, že se jedná o speciální školu.
Průměrný počet dětí celkem	19,8		

2005/2006			
Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,8	98,2	
- jinými subjekty	8,9	1,8	Nízký průměrný počet dětí ve škole zřizované jinými subjekty je způsoben tím, že se jedná o speciální školu.
Průměrný počet dětí celkem	20,4		

Zdroj: Výkazy MŠMT

Počty žáků navštěvujících v ORP Klatovy základní školu jsou dlouhodobě vyrovnané. Je zde pouze jedna škola zřizována krajem, a to je speciální ZŠ Hálkova. Tuto školu navštěvuje 80 žáků, ostatní žáci navštěvují základní školy zřizované obcemi. Podle počtu žáků navštěvujících základní školy v jednotlivých letech můžeme říci, že 98 % žáků chodí do obecních ZŠ a 2 % žáků do ZŠ Hálkova.

Tabulka 35: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Celkem za SO ORP		5610	3990	1620
Základní škola a Mateřská škola Běšiny	Běšiny	60	25	35
Základní škola a mateřská škola Bezděkov	Bezděkov	60	32	28
Základní škola a mateřská škola Bolešiny	Bolešiny	60	36	24
Základní škola a Mateřská škola Čachrov	Čachrov	60	10	50
Základní škola a Mateřská škola Dešenice	Dešenice	60	18	42
Základní škola a mateřská škola Dolany	Dolany	60	39	21
Základní škola a Mateřská škola Chudenín	Chudenín	60	22	38
Masarykova základní škola Janovice nad Úhlavou	Janovice nad Úhlavou	390	262	128
Základní škola Klatovy, Čapkova ul. 126	Klatovy	540	515	25
Masarykova základní škola Klatovy, tř. Národních mučedníků 185	Klatovy	540	430	110
Základní škola Klatovy, Plánická ul. 194	Klatovy	900	650	250
Základní škola Klatovy, Tolstého 765	Klatovy	680	476	204
Základní škola a mateřská škola Měčín	Měčín	160	102	58
Základní škola a mateřská škola Mochtín	Mochtín	60	36	24
Základní škola a Mateřská škola Nýrsko, Komenského ul. 250	Nýrsko	360	254	106
Základní škola Nýrsko, Školní ulice	Nýrsko	360	217	143
Základní škola Dr. Ing. Františka Křižíka a mateřská škola Plánice	Plánice	230	145	85
Základní škola a mateřská škola Předslav	Předslav	60	33	27
Základní škola a mateřská škola Strážov	Strážov	160	107	53
Základní škola a Mateřská škola Švihov	Švihov	360	294	66
Základní škola a mateřská škola Vrhavěč	Vrhavěč	60	42	18
Základní škola a mateřská škola Zavlekov	Zavlekov	60	23	37
Základní škola a Mateřská škola Karla Klostermanna Železná Ruda	Železná Ruda	190	142	48
ZŠ Hálkova Klatovy	Klatovy	80	80	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

V ORP Klatovy je celkem 24 základních škol. Celková kapacita je zhruba 5600 žáků, přičemž v současné době školy navštěvují zhruba 4 tisíce žáků. Kapacita škol je tedy z velké části nevyužita. Kapacita základních škol v ORP Klatovy je využívána zhruba ze 70 %.

Tabulka 36: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	5610	1620	----
Znamý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018		----	----
Znamý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023		----	----
Počet žáků k 30. 9. 2012	3985	1515	73
Předpoklad ke konci roku 2018	4200	1300	76
Předpoklad ke konci roku 2023	5978	222	96

Zdroj: http://www.orbisscholae.cz/archiv/2009/2009_3_01.pdf

Data k očekávanému vývoji počtu žáků nejsou k dispozici. Vycházíme pouze z článku „Dopady demografického vývoje na vzdělávací soustavu v České republice“ (V. Hulík, K. Tesárková), který předpokládá, jaký bude počet žáků do roku 2020, a to především podle demografického vývoje. V posledních letech docházelo k úbytku žáků v základních školách. Pokud hovoříme o delším časovém období, můžeme očekávat zvyšování počtu žáků, protože v současné době se začíná zvyšovat počet narozených dětí a počet dětí umisťovaných do jeslí a mateřských škol.

Současná kapacita škol není využívána na 100 %. Kapacitu škol tedy nebude nutné v nejbližší budoucnosti navyšovat. Vzhledem k narůstajícímu počtu narozených dětí lze ale očekávat zvýšení využívání kapacity škol. Pokud by trend zvyšování počtu narozených dětí pokračoval, bylo by nutné uvažovat o rozšíření kapacity škol.

Předškolní vzdělávání

Tabulka 37: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	21	1824	74	1824	0	0
kraj	1	20	0	0	1	20
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	22	1844	74	1824	1	20

2011/2012						
obec	21	1752	71	1752	0	0
kraj	1	19	0	0	1	19
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	22	1771	71	1752	1	19

2010/2011						
obec	21	1730	70	1730	0	0
kraj	1	20	0	0	1	20
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	22	1750	70	1730	1	20

2009/2010						
obec	21	1615	66	1615	0	0
kraj	1	18	0	0	1	18
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	22	1633	66	1615	1	18

2008/2009						
obec	21	1595	66	1595	0	0
kraj	1	17	0	0	1	17
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	22	1612	66	1595	1	17

2007/2008						
obec	21	1531	64	1531	0	0
kraj	1	20	0	0	1	20
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	22	1551	64	1531	1	20

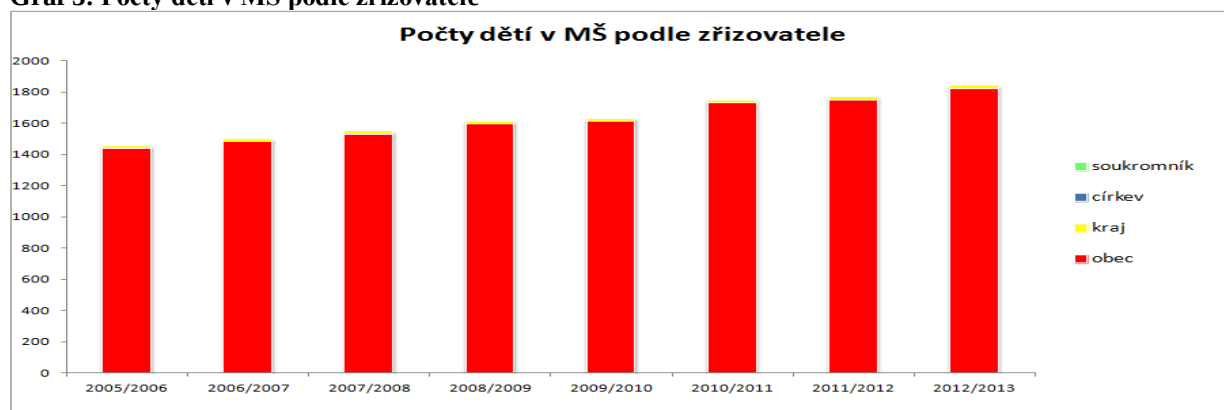
2006/2007						
obec	22	1486	63	1486	0	0
kraj	1	16	0	0	1	16
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	23	1502	63	1486	1	16

2005/2006						
obec	22	1441	61	1441	0	0
kraj	1	18	0	0	1	18
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	23	1459	61	1441	1	18

Zdroj: Výkazy MŠMT

V ORP Klatovy je celkem 21 MŠ zřizovaných obcemi a 1 MŠ je zřizována krajem. Jedná se o speciální mateřskou školu pro pomalejší nebo mentálně postižené děti. Počet tříd v ORP Klatovy v mateřských školách se od školního roku 2005/2006 zvýšil z 61 tříd na 74 tříd, které byly otevřeny ve školním roce 2012/2013. Počet dětí navštěvujících mateřské školy v ORP se výrazně zvýšil z původních zhruba 1400 dětí ve školním roce 2005/2006 na 1824 dětí, které navštěvovaly školky ve školním roce 2012/2013. Co se týká počtu MŠ v ORP Klatovy, od roku 2005 se nezměnil. Pouze jedna MŠ v Nýrsku se stala součástí základní školy. Na uvedeném grafu můžeme vidět, že počet dětí navštěvujících mateřské školy v ORP Klatovy pomalu roste.

Graf 3: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele

Zdroj: MŠMT

MŠ v ORP

Tabulka 38: MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ, popřípadě krajem

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	22	6	75	1844	143,5	12,9	24,6	83,8
2011/2012	22	6	72	1771	133,8	13,2	24,6	80,5
2010/2011	22	6	71	1750	130,1	13,5	24,6	79,5
2009/2010	22	6	67	1633	125,2	13,0	24,4	74,2
2008/2009	22	6	67	1612	124,4	13,0	24,1	73,3
2007/2008	22	6	65	1551	117,3	13,2	23,9	70,5
2006/2007	23	6	64	1502	115,8	13,0	23,5	65,3
2005/2006	23	6	62	1459	105,4	13,8	23,5	63,4

Zdroj: Výkazy MŠMT

Počet MŠ v ORP Klatovy je dlouhodobě neměnný. Je zde 22 MŠ, z toho 21 je zřizováno obcí, 1 je zřizována krajem. 6 MŠ je samostatných. Podle počtu MŠ, počtu tříd a počtu dětí vychází počet dětí na 1 pedagogický úvazek kolem 13 dětí, počet dětí na třídu se pohybuje kolem 24 dětí a počet dětí na školu se zvýšil od školního roku 2005/2006 ze zhruba 64 dětí na cca 84 dětí na školu. Počet dětí v mateřských školách v ORP Klatovy se od roku 2005/2006 neustále zvyšuje a v souvislosti s tím roste i počet tříd v mateřských školách.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

Tabulka 39: MŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	137,5	9,1	7%
2011/2012	133,8	10,7	8%
2010/2011	130,1	9,6	7%
2009/2010	125,2	4,4	4%
2008/2009	124,4	3,1	2%
2007/2008	117,3	3,2	3%
2006/2007	115,8	2,4	2%
2005/2006	115,7	5,5	5%

Zdroj: Výkazy MŠMT

V ORP Klatovy se procento nekvalifikovaných pracovníků v MŠ od školního roku 2005/2006 mírně zvyšuje. Zvýšení je částečně úměrné zvýšení počtu pracovníků v MŠ. Průměrně je procento nekvalifikovaných pracovníků v MŠ v ORP Klatovy nízké (kolem 5 %).

Tabulka 40: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		2034	1844	190	
Mateřská škola Klatovy, Studentská 601, příspěvková organizace	Klatovy	886	872	14	MŠ zahrnuje 10 odloučených pracovišť v obci Klatovy.
MŠ a ZŠ Hálkova	Klatovy	20	20	0	Tato MŠ je speciální.
MŠ a ZŠ Běšiny	Běšiny	60	41	19	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Bezděkov	Bezděkov	60	32	28	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Čachrov	Čachrov	24	16	8	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Dešenice	Dešenice	30	29	1	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Dolany	Dolany	35	29	6	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Chudenín	Chudenín	25	20	5	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Měčín	Měčín	40	40	0	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Mochtín	Mochtín	28	28	0	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Plánice	Plánice	60	53	7	Sloučená MŠ se ZŠ.

MŠ a ZŠ Předslav	Předslav	26	24	2	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Strážov	Strážov	60	56	4	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Švihov	Švihov	108	107	1	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Vrhavěč	Vrhavěč	30	28	2	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Zavlekov	Zavlekov	30	23	7	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Železná Ruda	Železná Ruda	120	80	40	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Nýrsko	Nýrsko	180	155	25	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ a ZŠ Bolešiny	Bolešiny	40	37	3	Sloučená MŠ se ZŠ.
MŠ Dlažov	Dlažov	30	19	11	Samostatná MŠ.
MŠ Janovice nad Úhlavou	Janovice nad	112	111	1	Samostatná MŠ.
MŠ Chudenice	Chudenice	30	24	6	Samostatná MŠ.

Zdroj: Výkazy MŠMT

V ORP jsou převážně MŠ zřizované spolu se ZŠ. Co se týče využití kapacity MŠ v ORP Klatovy, je z 90 % využita. Celková kapacita MŠ je 2034 dětí, přičemž mateřské školy navštěvuje 1844 dětí. Ze 100 % kapacity jsou využity pouze MŠ Mochtín, Měčín a speciální MŠ v Klatovech. Celkem je na území ORP 190 volných míst v mateřských školách.

Tabulka 41: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	2034	190	90,659
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	2036	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	2258	----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	1844	190	91
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	2000	120	94
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	2250	70	97

Zdroj: http://www.orbisscholae.cz/archiv/2009/2009_3_01.pdf

Počet dětí v mateřských školách v ORP Klatovy roste zhruba o 20 - 50 dětí ročně. Proto můžeme předpokládat, že v roce 2018 bude mateřské školy v ORP Klatovy navštěvovat zhruba kolem dvou tisíc dětí a o dalších pět let později, v roce 2023, zhruba 2250 dětí. Tato data nelze přesně určit. Podle článku „Dopady demografického vývoje na vzdělávací soustavu v České republice“ (V. Hulík, K. Tesáková) nemůžeme tedy počet dětí v MŠ přesně odhadnout.

Do budoucna lze také předpokládat, že se zvyšujícími se nároky na pracující a s upřednostňováním kariéry, budou děti více umisťováni do mateřských škol a kapacita školek bude více využívána.

Tabulka 42: Zařízení jeslového typu

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	volných míst (k 31. 12. 2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				67	25
Klatovy - Slavošovice	Mateřská škola Kubuki	24	72	20	3
Klatovy	Miniškolička škola U Sedmi skřítků	24	72	12	7
Klatovy	Miniškolka U Parku	24	72	20	10
Klatovy	Miniklub Stonožka	24	72	15	5

Zdroj: Výkazy MŠMT, <http://www.kubuki.cz/>, rozhovory s provozovateli jeslí

V ORP Klatovy nejsou zřízena zařízení jeslového typu. Jedná se o soukromá zařízení nezařazená do sítě škol, která fungují na principu klasických mateřských škol nebo klubů a poskytují péči o děti srovnatelnou se státními mateřskými školami. Poskytují hlídání dětí většinou ve věku od 2 do 6 let. Je možno domluvit si hlídání pouze na dopoledne nebo celodenní hlídání. V těchto školkách je menší počet dětí než ve školkách zřizovaných obcemi. Poskytují široké spektrum činností. Výjimkou není ani výuka cizích jazyků.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tabulka 43: Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	0	0	0	0
obcemi	49	1381	724	2105
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	49	1381	724	2105

Školní družina anebo školní klub tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Hlavním posláním je zabezpečení odpočinku, rekreace žáků a zájmové činnosti. V ORP Klatovy jsou pouze družiny a kluby zřizované obcí. Od školního roku 2005/2006 se počet oddělení v uvedených zařízeních zvýšil ze 41 na 49. Počet dětí ve školních družinách a klubech je kolem 2000. Družiny a kluby navštěvuje nejvíce dětí z 1. stupně ZŠ. Uváděné počty odpovídají zapsaným žákům na začátku roku, ale někteří žáci do družiny nakonec nenastoupí. Proto v současnosti počet dětí navštěvujících školní družiny a kluby klesá. Zhruba jedna třetina žáků navštěvujících školní družiny jsou žáci z 2. stupně ZŠ. Je tomu proto, že školní klub v ORP Klatovy existuje pouze jeden, a to ve Švihově. Proto žáci z jiných obcí a měst musí navštěvovat školní družiny, které jsou prvotně určeny pro mladší žáky z 1. stupně.

2011/2012				
krajem	0	0	0	0
obcemi	49	1356	806	2162
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	49	1356	806	2162

2010/2011				
krajem	0	0	0	0
obcemi	45	1265	725	1990
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	45	1265	725	1990

2009/2010				
krajem	0	0	0	0
obcemi	44	1209	732	1941
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	44	1209	732	1941

2008/2009				
krajem	0	0	0	0
obcemi	43	1185	689	1874
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	43	1185	689	1874

2007/2008				
krajem	0	0	0	0
obcemi	42	1153	708	1861
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	42	1153	708	1861

2006/2007				
krajem	0	0	0	0
obcemi	41	1117	678	1795
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	41	1117	678	1795

2005/2006				
krajem	0	0	0	0
obcemi	41	1092	619	1711
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	41	1092	619	1711

Zdroj: Výkazy MŠMT

Tabulka 44: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	0	0	0	0	0	0
obcemi	50	50	2	1	0	0
církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
celkem	50	50	2	1	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

V ORP jsou pouze ŠD a ŠK zřizované obcemi a pracuje v nich 50 pracovníků - žen.

Tabulka 45: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	1	1	0
Klatovy	1	0	0
Nýrsko	0	1	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

Základní umělecké školy jsou v ORP dvě: v Klatovech a v Nýrsku. ZUŠ Nýrsko byla původně zřízena krajem a nyní spadá pod obec. Zřizovatelem ZUŠ v Klatovech je Plzeňský kraj. ZUŠ Josefa Kličky (Klatovy) provozuje odloučená pracoviště v Plánici a ve Švihově.

Tabulka 46: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	65	45
Klatovy	52	35,4
Nýrsko	13	9,6

Zdroj: Výkazy MŠMT

V základních uměleckých školách v ORP Klatovy je zaměstnáno celkem 65 pracovníků, pokud by se jednalo o přepočtené pracovníky, je to 45 osob.

Tabulka 47: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	3	0	0
Klatovy	1	0	0
Nýrsko	1	0	0
Železná Ruda	1	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

V ORP Klatovy jsou celkem tři SVČ zapsané v rejstříku školských zařízení a jedná se o Dům dětí a mládeže v Klatovech, Dům dětí a mládeže v Nýrsku a Stanici zájmových činností v Železné Rudě. V menších obcích nejsou žádná SVČ.

Tabulka 48: SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	157	1582	277	171	2030
Klatovy	95	1014	142	67	1223
Nýrsko	61	545	135	104	784
Železná Ruda	1	23	0	0	23

Zdroj: Výkazy MŠMT

V ORP Klatovy mohou děti, žáci i ostatní navštěvovat tři různá střediska volného času. Dům dětí a mládeže v Klatovech, které má v současné době registrováno celkem 1223 účastníků a nabízí 95 zájmových kroužků, Dům dětí a mládeže v Nýrsku, které navštěvuje zhruba 780 účastníků a poskytuje 61 kroužků a Stanice zájmových činností na Železné Rudě, která nabízí jeden zájmový kroužek a v současné době ji navštěvuje asi 20 účastníků. Tato stanice je ale převážně využívána v zimě, protože je zaměřena na zimní sporty.

Tabulka 49: Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	60,9	12	10,9	38	24,1	9	7,1	8
Klatovy	31,4	8	7,4	16	12,6	7	5,6	0
Nýrsko	28,5	4	3,5	21	11,5	2	1,5	8
Železná Ruda	1	0	0	1	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

Poskytování služeb ve střediscích volného času je zajišťováno jak pedagogickými, tak ostatními pracovníky. V Domě dětí a mládeže v Klatovech tuto práci zajišťuje 31 pedagogických pracovníků a 12

ostatních pracovníků. V Domě dětí a mládeže v Nýrsku pracuje celkem 28 pedagogických pracovníků a 11 nepedagogických. Na Železné Rudě ve Stanici zájmových činností práci zajišťuje pouze jeden člověk.

Tabulka 50: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejů	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	41	6742	1642	3541	8825
Běšiny	2	66	40	26	100
Bezděkov	2	62	33	29	80
Bolešiny	1	73	37	37	100
Čachrov	1	24	16	8	130
Dešenice	1	45	27	18	75
Dlažov	1	20	20	0	0
Dolany	1	71	27	44	85
Chudenice	1	26	26	0	60
Chudenín	1	36	19	17	55
Janovice nad Úhlavou	2	293	109	184	650
Klatovy	14	3915	664	1825	4730
Měčín	1	166	40	89	230
Mochtín	1	59	28	31	90
Nýrsko	3	593	154	439	750
Plánice	1	178	56	132	300
Předslav	1	55	22	28	80
Strážov	1	147	54	93	220
Švihov	2	494	145	349	400
Vrhavěč	1	75	28	47	120
Zavlekov	1	52	22	22	60
Železná Ruda	2	292	75	123	510

Zdroj: Výkazy MŠMT

Školní jídelny v ORP Klatovy umožňují stravování pro téměř devět tisíc strávníků. Tato kapacita je využívána ze 75 %. Nejvíce stravovaných je ze základních škol - 3541, dále z mateřských škol - 1642 a zbytek tvoří ostatní strávníci, kam patří jednak pedagogové, tak ostatní cizí lidé.

Tabulka 51: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	20	19
obcemi	109	92,3

Zdroj: Výkazy MŠMT

Ve školních jídelnách zřizovaných obcemi je zaměstnáno celkem 109 pracovníků, v jídelnách zřizovaných krajem pracuje 20 zaměstnanců.

Financování***Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi***

Data k tabulce celkové provozní výdaje ve správním obvodu Klatovy na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi nebyla získána, protože školy a ani Krajský úřad v Plzni tyto informace neposkytly. MÚ Klatovy (ORP Klatovy) nemá též tato data k dispozici.

Tabulka 52: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v KČ

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	139 303 000	148 485 000	156 537 000	155 816 000	165 300 000	172 283 000	180 680 000	182 008 000
z toho	platy	138 582 000	147 460 000	155 602 000	154 814 000	164 351 000	171 208 000	180 635 000
	ostatní osobní náklady	721 000	1 025 000	935 000	1 002 000	949 000	1 075 000	1 373 000
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	56 545 000	60 231 000	61 944 000	60 928 000	63 100 000	63 970 000	65 648 000	68 998 000
neinvestiční výdaje celkem	195 848 000	208 716 000	218 481 000	216 744 000	228 400 000	236 253 000	246 328 000	251 006 000

Zdroj: Výkazy MŠMT

Ve školním roce 2012/2013 disponují školy a školská zařízení v ORP Klatovy finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu ve výši zhruba 251 milionů korun. Tato částka zahrnuje mzdové prostředky, související odvody a ostatní neinvestiční výdaje. Poskytnuté finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje mají rostoucí charakter.

Tabulka 53: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)		ONIV celkem	Výkony
		celkové náklady	ONIV		
předškolní vzdělávání	66 432 000	36 561	514,0	934 000	1 817
základní školy	142 370 000	35 637	865,3	3 457 000	3 995
gymnázia	18 746 043	30 041	679,0	423 698	624
stravování MŠ, ZŠ	22 731 000	4 385	93,8	486 000	5 184
školní družiny a kluby	15 217 000	11 189	138,2	188 000	1 360
základní umělecké školy	4 844 000	3 376	25,8	37 000	1 435
celkem použité finanční prostředky	270 340 043	121 189	2316,14		

Zdroj: Výkazy MŠMT

Přímé náklady na vzdělávání v roce 2013 dosahují výše zhruba 270 milionů korun. Celkové náklady na jednotku výkonu se v roce 2013 pohybují kolem 120 tisíc korun.

Celkové náklady na vzdělávání uvedené v tabulce č. 53 zahrnují taktéž gymnázia, která nejsou zřizována obcemi, proto jsou náklady uvedené v této tabulce vyšší, než v tabulce č. 52, která zahrnuje pouze školy a školská zařízení zřizovaná obcí.

Tabulka 54: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Data k tabulce financování z RUD týkající se celkových skutečných nákladů nebyla získána, protože školy a ani Krajský úřad v Plzni neposkytly informace o provozních nákladech, které jsou nezbytné pro výpočet celkových skutečných nákladů. MÚ Klatovy (ORP Klatovy) nemá též tato data k dispozici.

Název obce	v tis. Kč
	Finanční prostředky z RUD
Celkem	31 880
Běšiny	200
Bezděkov	256
Bolešiny	288
Čachrov	80
Dešenice	144
Dolany	368

Chudenín	176
Janovice nad Úhlavou	2 096
Klatovy	16 728
Měčín	816
Mochtín	288
Nýrsko	3 944
Plánice	1 160
Předslav	264
Strážov	880
Švihov	2 432
Vrhavěč	384
Zavlekov	184
Železná Ruda	1 192

Zdroj: SMO, vlastní výpočty

Tabulka 55: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka
celkem			14,7 milionů
Klatovy	Výstavba hřiště s umělým povrchem	2016	
Klatovy	Zateplování budov základních škol	2014	10 milionů
Klatovy	Budování sociálního zařízení	2014	4,7 milionu
Klatovy	Nákup zařízení do kuchyně a jídelen základní školy - pánve a konvektomaty	2014	
Klatovy	Generální rekonstrukce budovy základní školy	2015	

Zdroj: rozhovory se starosty obcí

Informace o plánovaných investicích poskytují výhled o předpokládaných investicích na roky 2015 a 2016. Jedná se převážně o investice týkající se modernizace, rekonstrukce škol, výstavby hřišť a zahrad. U některých uvedených investic nejsou školy schopné určit, v jaké výši bude konkrétní investice nutná. Většina zástupců škol také uvedla, že nejsou schopni určit, jaké rekonstrukce bude potřeba do roku 2023 provádět. Je možné, že dojde například k rekonstrukci budovy školy, ale není zřejmé, kdy k investici dojde, ani kolik finančních prostředků bude tato investice vyžadovat. Rok 2023 je pro ně, co se týká plánování investic, příliš vzdálený.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin předškolním a základním vzděláváním

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče dětí navštěvující ZŠ nebo MŠ	Bezpečnost dětí, kvalitní výuka, vhodný přístup k dětem, pestrá nabídka zájmových činností, mimoškolních aktivit, snadná komunikace s řízením školy a pedagogy, dobrá dostupnost školy.	Věcné riziko – kvalita výuky, kvalita řízení školy. Co se týká rizika organizačního, jedná se především o rušení dopravních spojů do některých menších obcí. Z hlediska finančního rizika rozumíme především nedostatek financí na investice do vybavení a pomůcek. Z technického rizika je myšlen především špatný technický stav budov.	Telefonicky, e-mailem, webové stránky školy, přístupy rodičů k informacím o žácích online na internetu.	Komunikace s rodiči na dostatečné úrovni, zajištění dobrého technického stavu budov, dostatečná nabídka zájmových činností, kvalitní řízení školy, zajištění kvalitní výuky.
Rodiče, kteří se zajímají o ZŠ, MŠ kvůli umístění dítěte do školy	Kvalitní výuka, bezpečnost školy, rozmanitá nabídka kroužků, výuka různých cizích jazyků, dostupnost školy, zda je zde školní jídelna, přístup k dětem, přístup k výuce.	Věcné riziko – kvalita řízení školy, kvalita výuky, věk pedagogů. Z organizačního rizika se jedná o nevhodné rozmístění škol a rušení dopravních spojů, technické riziko představuje hlavně špatný technický stav budov a zastaralé vybavení budov.	Telefonicky, e-mailem, webové stránky školy.	Zajištění vhodné propagace školy, zajištění kvalitní výuky, zajištění rozmanité nabídky kroužků, zájmových činností, zabezpečení chutné stravy pro děti, zajištění bezpečnosti školy.
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	Kvalitní výuka, dobrý kolektiv dětí a žáků, bezpečná škola, hodní pedagogové, pestrá nabídka zájmových činností, dobré jídlo v jídelnách.	Technické riziko – špatný technický stav budov, zastaralé vybavení. Věcné riziko – špatné řízení školy, nízká kvalita výuky.	Osobní komunikace pedagogů se žáky.	Zajištění vhodných pedagogů, rozmanitá nabídka kroužků a zájmových činností, zajištění chutné stravy.

Pedagogové a další zaměstnanci	Kvalitní zázemí, dobré pracovní klima, odpovídající finanční ohodnocení, vhodné sociální zabezpečení a výhody, dostatečné zabezpečení pracovních pomůcek, kvalitní řízení školy, dobrý pracovní kolektiv.	Finanční riziko zahrnuje nedostatek financí na platy, nedostatek financí na běžný provoz a opravy, nedostatek financí na možné investice. Organizační riziko zahrnuje především špatný demografický vývoj a nevhodně stanovené normativy ze strany kraje. U věcného rizika se jedná především o neochotu rodičů umístit děti do konkrétní školy, právní riziko představuje především hrozba reforem, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku. V neposlední řadě ovlivňuje tuto skupinu riziko technické, a to špatný technický stav budov a špatné vybavení škol, které zhoršuje podmínky pro kvalitní výuku.	Osobní komunikace, e-mailem, telefonicky, interní počítačový systém.	Zajištění kvalitního zázemí, snaha o pro pedagogy zajímavé finanční ohodnocení, dostatečné zabezpečení pracovních pomůcek, poskytování sociálních výhod, tmelení kolektivu, různé společenské akce, team building.
Představitel obce, která má ZŠ, MŠ	Kvalitně vzdělání žáci, kvalitní výuka, zajištění dobrého technického stavu budovy, dobrá reprezentace školy, kvalitní řízení školy.	Protože obecní rozpočet představuje jeden ze zdrojů financování škol, je zde hrozba nedostatku finančních prostředků k jejich financování. Technické riziko představuje špatný technický stav budov a vybavení budov, z právního rizika se jedná především o hrozbu změn legislativy, což by mohlo vést k vynuceným investicím. Do organizačního rizika je zahrnuto především špatné rozmístění škol v rámci území, rušení dopravních spojů v území, nebo nezáměr a neochota obcí ke spolupráci, z věcného rizika se jedná především o kvalitu řízení škol.	Telefonicky, e-mailem, webové stránky, počítačový systém KEVIS, zásilání výkazů poštou.	Kontroly technického stavu budov, kontroly kvality výuky, pořádání různých společenských událostí, prezentace prací žáků ze škol, dostatečná komunikace s vedením škol o jejich potřebách a problémech.

Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO,...)	Prosperita školy, kvalita školy, dobrá reprezentace školy, kvalitní řízení školy.	Finanční riziko – nedostatek finančních prostředků na platy, investice a vybavení, právní riziko – reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku, organizační riziko – špatné rozmístění škol, nezájem obcí o spolupráci, rušení dopravních spojů zajišťujících dopravu dětí do a ze školy, věcné riziko – špatné řízení školy, nízká kvalita výuky, neochota rodičů o umísťování dětí do konkrétních škol.	Telefonicky, e-mailem, webové stránky škol.	Pořádání školních akcí, zabezpečení kvalitní komunikace mezi partnery a školou, dostatečná informovanost o škole.
Kraje	Prosperita škol, kvalitní pracovníci ve školství, vhodná legislativa.	Věcné riziko – špatné řízení školy, nekvalitní výuka, organizační riziko – nezájem obcí o spolupráci, nevhodně stanovené normativy pro ZŠ a MŠ, právní riziko – časté změny legislativy, reformy zhoršující kvalitu výuky.	Webové stránky škol a kraje, telefonicky, e-mailem, zasílání výkazů poštou, speciální webové stránky pro komunikaci.	Sledování hospodaření škol, zabezpečení dostatečných finančních prostředků pro školy, vypracování vhodné legislativy.
Stát	Dostatečné množství škol, využívání kapacity škol, kvalifikovaní pracovníci ve školství, využívání finančních prostředků dle zákona.	Finanční riziko – nedostatek finančních prostředků na platy, organizační riziko – špatný demografický vývoj.	Webové stránky škol, e-mailem, webové stránky ministerstva školství.	Rozhodování o množství škol, o finančních prostředcích pro školy. Vydávání vhodné legislativy.

Mezi základní cílové skupiny v oblasti předškolního a základního vzdělávání patří rodiče, mající děti v MŠ nebo ZŠ, rodiče mající zájem o umístění dětí do MŠ nebo ZŠ, dětí navštěvující ZŠ nebo MŠ. Tyto skupiny mají podobné očekávání a jedná se především o kvalitní výuku, bezpečnost ve škole, kvalitní nabídku zájmových a mimoškolních aktivit a dobrou dostupnost školy. Rizika spojená s těmito očekáváními jsou především věcné riziko, technické, organizační a finanční. Další cílovou skupinu představují pedagogové a ostatní zaměstnanci školy – jejich očekávání zahrnuje především dobré zázemí, kvalitní pracovní klima, dostatečné zajištění učebních pomůcek a odpovídající finanční ohodnocení. Rizika spojená s touto cílovou skupinou jsou technické, organizační, věcné, finanční a právní. Dalšími cílovými skupinami jsou představitelé obce, které mají ZŠ nebo MŠ, partneři škol, obce a kraje. Jejich hlavní očekávání spočívá v prosperitě škol, dostatečném množství finančních prostředků pro školy, dobrá reprezentace škol a zajištění kvalitní výuky. Rizika ohrožující očekávání těchto cílových skupin jsou především právní, finanční, věcné a technické riziko.

b) Analýza rizik registr rizik v oblasti **předškolního a základního vzdělávání správního obvodu**

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	2	4	Komunikace se zřizovatelem, snaha o získání dotací	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatečná aktivita při využívání dotací	4	5	20	Vyhledávání informací o možnostech získání dotace, snaha o získávání dotací, které jsou k dispozici	Konkrétní ZŠ, MŠ, obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice, modernizace, rekonstrukce	3	3	9	Komunikace se zřizovatelem, snaha o získání dotací	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	1	5	5	Závislé na rozpočtu kraje.	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	2	2	Studie ke zjištění vhodného umístění škol, zajištění vhodných dopravních spojů, zajištění dostupnosti škol.	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	2	3	6	Neovlivnitelné.	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	5	5	25	Dostatečná docházka ve školách v menších obcích.	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	3	6	Snaha o vzbuzení zájmu obcí ke spolupráci.	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	2	3	6	Vhodně stanovené normativy ze strany kraje.	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	2	4	8	Vhodně zpracovaná legislativa.	Obce daného území

Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	2	5	10	Vhodně stanovené podmínky pro kvalitní výuku.	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	5	10	Opravy, rekonstrukce budov.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatečná kapacita MŠ	4	3	12	Rozšíření kapacity	Obec zřizující MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	4	12	Modernizace vybavení škol, nákup nového vybavení.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	4	8	Vzdělávání pedagogů, zabezpečení kvalitního řízení škol.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Krátká doba provozu školních družin	3	3	9	Personální zajištění delší provozní doby.	Konkrétní ZŠ
Nízká kvalita výuky	1	4	4	Vzdělávání pedagogů, motivace pedagogů, zabezpečení školních pomůcek pro pedagogy, zabezpečení technického a pracovního zázemí.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	4	4	16	Snaha o zajištění spokojenosti zaměstnanců.	Konkrétní ZŠ, MŠ

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika (souvisí se způsobem financování), organizační rizika (týká se například rozmístění škol, demografie, chování obcí a kraje), právní rizika (legislativa), technická rizika (např. stav budov, vybavení), věcné (souvisejí věcně s řešeným tématem – např. se týkají kvality škol). Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie.

Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5:

- hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost)
- hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost).

Co se týče rizik spojených s předškolním a základním vzděláváním, jedná se o pět hlavních skupin rizik. Finanční riziko, které v tomto případě znamená především nedostatek financí na platy a nedostatek financí na investice, modernizace a rekonstrukce. To se jeví jako závažnější finanční riziko v ORP Klatovy.

Další skupinu rizik představuje organizační riziko, které zahrnuje nedostatek, nebo naopak nadbytek dětí, špatné rozmístění škol, nevhodně stanovené normativy, ale v ORP Klatovy je nejvýznamnějším organizačním rizikem rušení dopravních spojů, zajišťující dopravu dětí do škol. Právní riziko zahrnuje možné změny legislativy, které povedou k nuceným investicím a reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku. Tato rizika jsou na území ORP Klatovy méně pravděpodobná. S technickým rizikem je spojena jednak nedostatečná kapacita některých MŠ, ale především špatný technický stav budov a zastaralé vybavení škol. Z věcných rizik, která se na území ORP Klatovy vyskytují, nejvíce můžeme uvést především nízkou kvalitu výuky v některých školách a personální rizika, tedy nedostatečnou aprobovanost pedagogů, vysoký věk a fluktuaci pedagogů.

3.1.4. SWOT analýza školství

Silné stránky:	Slabé stránky:
Za silné stránky ORP Klatovy je možné považovat poměrně hustou síť mateřských i základních škol. Kromě toho je zde silná podpora neúplných ZŠ v menších obcích. Další silnou stránkou může být snaha škol efektivně komunikovat a umožňovat rodičům online přístup k informacím týkajících se vzdělání jejich dětí. Velmi významným plusem je, že téměř v každé škole nebo školce je k dispozici školní jídelna, kde se mohou děti stravovat. Za silnou stránku lze také považovat kvalitní a kvalifikované řízení škol.	Slabé stránky škol v ORP Klatovy jsou vnímány především v oblasti nedostatečných finančních zdrojů na modernizaci a údržbu školských zařízení. Některé školy se nachází v ne příliš dobrém technickém stavu, ale chybí finance na jejich rekonstrukci, modernizaci a dovybavování potřebnými pomůckami. Jako hlavní slabina je vnímáno podfinancování venkovských škol ze strany státu. V některých školách je také ne příliš vysoká nabídka mimoškolních a zájmových aktivit a mezi slabé stránky lze zařadit i horší dostupnost některých ze škol, rušení dopravních spojů do menších obcí a následné nízké počty dětí ve školách.
Příležitosti:	Hrozby:
Příležitostí by mohlo být zlepšení čerpání dotací. Hlavní snahou by mělo být neustálé vzdělávání učitelů, snaha o udržení tempa s moderní dobou, snaha o přilákání více mladých lidí do škol. Měla by se především zajistit kvalitnější nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a navýšit přiděl peněz školám na toto vzdělávání a zlepšit materiální vybavení škol. Další příležitostí by mohlo být navázání širší spolupráce se zahraničními školami. ORP Klatovy sousedí s Německem, a proto by mohla být rozšířena spolupráce právě se školami v Německu. V neposlední řadě vidíme jako vhodnou příležitost rozšíření zájmových a mimoškolních aktivit pro děti.	Jako reálná se jeví hrozba dalšího omezení financí pro školství. Z důvodů nenaplnění škol může také docházet k omezování a rušení autobusových a vlakových spojů, což může vést k rušení škol v menších obcích. Další hrozbou je nespokojenost pedagogů s finančním ohodnocením jejich práce, což může vést k odchodům pedagogů ze školství. Vedle toho je zde také hrozba zhoršující se morálky žáků vůči ostatním žákům nebo pedagogům.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Po provedené analýze je nutno podotknout, že oblast školství v ORP Klatovy je na velmi dobré úrovni. Ať mluvíme o městských školách nebo venkovských, bylo zhodnoceno, že úroveň předškolního a základního vzdělávání na území ORP Klatovy je velmi dobrá a nebyl zde nalezen významný problém.

Na území ORP Klatovy je poměrně hustá síť mateřských a základních škol. Školy základní a mateřské jsou zastoupeny ve většině obcí nad 500 obyvatel. Kromě toho je zde silná podpora neúplných ZŠ v menších obcích. Je zde poměrně vysoký počet sloučených organizací, a to ZŠ a MŠ. Tento trend je velmi pozitivní ať už z hlediska lepší provázanosti předškolního a základního vzdělávání, a následného rozhodování rodičů do jaké školy dítě přihlásit k plnění povinné školní docházky, ale především po stránce ekonomické, kdy dochází k úsporám především na platech a souvisejících nákladech zaměstnanců.

Na území ORP funguje také speciální mateřská a základní škola, která je určena pro mentálně postižené nebo děti vyžadující speciální přístup. V Klatovech také funguje pobočka pedagogicko-psychologické poradny Plzeň. Poradna nabízí psychologickou a speciálně pedagogickou službu pro děti, mládež a rodiče na území ORP Klatovy. Zároveň poskytuje podporu školám a učitelům všech stupňů vzdělávání. Kromě toho působí v současné době v Klatovech dvě logopedické poradny určené dětem, které mají problémy s řečí.

Počet dětí navštěvujících mateřské školy je dlouhodobě vyrovnaný. Co se týká základních škol, počet dětí, které je navštěvují, poslední roky mírně klesá, ale do budoucna se dá předpokládat, že opět poroste. Velkou výhodou oblasti školství na území je, že součástí všech základních i mateřských škol je školní jídelna, která zajišťuje stravování pro děti i pracovníky škol. Většina škol na území ORP Klatovy se potýká s nedostatkem finančních prostředků na různé opravy, údržbu a modernizace budov. Z výsledků dotazníkového šetření také vyplývá, že některé školy v menších obcích nemají dostatečnou nabídku zájmových a mimoškolních aktivit.

Ke zlepšení situace by mohlo dojít vytvořením spolupráce mezi obcemi v oblasti zajišťování mimoškolních a zájmových aktivit pro děti, popřípadě pro jejich rodiče. Mohlo by dojít k bližšímu navázání užší spolupráce se stávajícími středisky volného času a rozšířením jejich aktivit do více obcí regionu. Je zde poměrně značný potenciál pro využívání škol k mimoškolním aktivitám. Budovy základních škol by se mohly více využívat k mimoškolní činnosti a zapojení občanů do volnočasových aktivit v obci. Velmi důležitým bodem je neustálé vzdělávání pedagogů a předávání si zkušeností a znalostí s ostatními pedagogy a v neposlední řadě snaha o častější využívání dostupných dotací. Meziobecní spolupráce je vhodná při společném postupu při čerpání dotací, koordinaci a předávání zkušeností s přípravou žádostí.

Zdroj:

www.uiv.cz

www.obcesobe.cz

<http://rejskol.msmt.cz/>

odbor školství, městský úřad Klatovy

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců starostů z území ORP a pracovníků odboru školství, kultury a cestovního ruchu MěÚ Klatovy. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

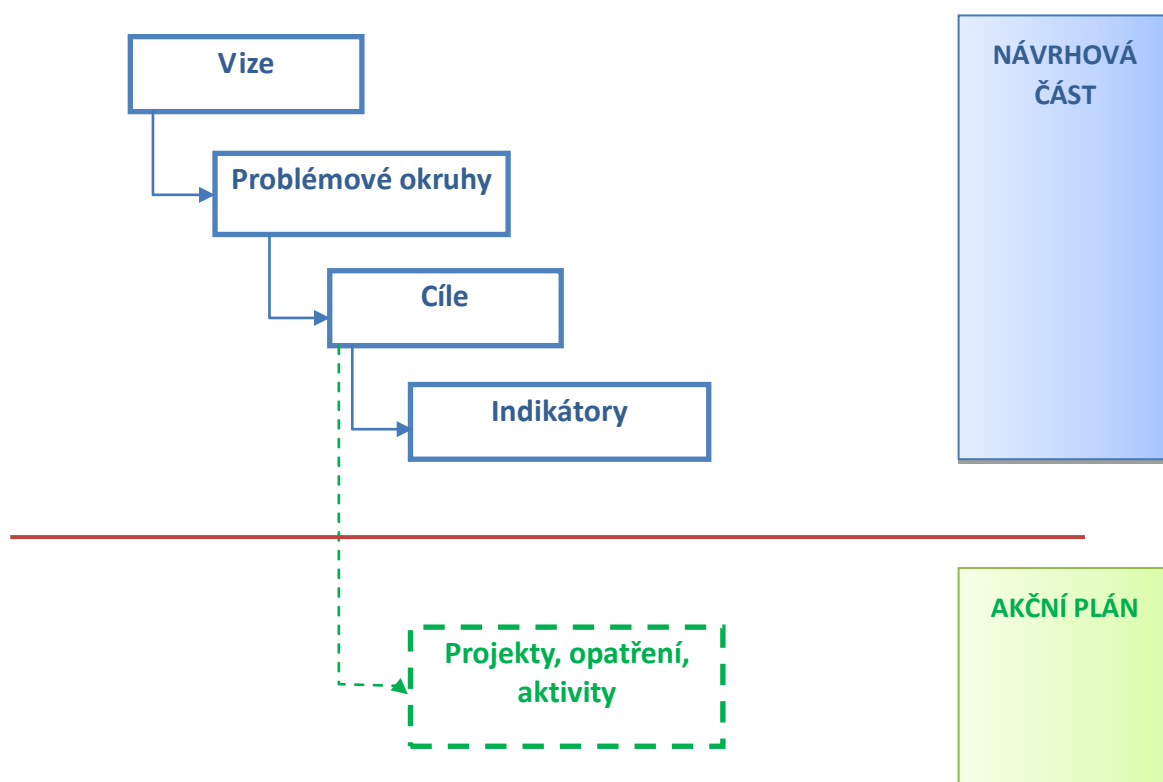
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení

dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v oblasti předškolního a základního vzdělávání je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Předškolní a základní vzdělávání	<i>Nedostatek finančních prostředků</i>	<i>Nenaplněnost škol v menších obcích</i>	
	cíl 1.1 Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro obce a školy.	cíl 2.1 Zakoupení mikrobusu pro rozvoz dětí do škol v menších obcích.	cíl 2.3 Vytvořit společný informační portál o nabídce oborů, kroužků, zájmových činností, výletů exkurzí a akcí v obcích v ZUŠ, DDM, SVČ pro volný čas dětí a mládeže a ostatních spolků a vzájemně koordinovat jejich využití.
	cíl 1.2 Snížení nákladů škol zapojením škol do elektronické aukce pro zajištění společného nákupu elektřiny pro školy.	cíl 2.2 Zavést podporu profesního růstu pedagogů.	cíl 2.4 Zajistit využití volné kapacity ZŠ a MŠ nebo jiných prostor v menších obcích pro zájmové a mimoškolní činnosti.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Obce ORP Klatovy i přes velkou rozlohu a roztříštěnost území našly v mnoha oblastech společnou řeč a úspěšně spolupracují. V mnoha oblastech se rozvíjí i přeshraniční spolupráce s bavorskými sousedy. V oblasti školství je zajištěn dostatek míst v předškolních a školních zařízeních v blízkosti bydliště, aby děti nemusely dojíždět do vzdálených obcí. Kvalitní výuka ve všech školách je na vysoké úrovni a je dostupná všem skupinám dětí. Pestrá nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit je zajištěna i v menších obcích ORP Klatovy. V oblasti sociálních služeb je zpracován velmi kvalitní komunitní plán. Všechny skupiny obyvatel mají zajištěn přístup k potřebným službám. Vzhledem ke stárnoucí populaci na území je mimořádná pozornost věnována službám pro seniory. Celé území je pokryto dostatečným počtem terénních pracovníků i pobytových zařízení. Všechny obce se podílejí na naplňování společné strategie při nakládání s odpady. Obce spolupracují zejména při likvidaci komunálních odpadů. Při nakládání s veškerými odpady je upřednostňován ekologický způsob likvidace. Součástí strategického plánu je i výchova k ekologické zodpovědnosti občanů, která probíhá již v mateřských

školách. Nezaměstnanost je v obcích a městech ORP Klatovy na nízké úrovni. Obce formou podpory podnikatelských aktivit na svých územích přispívají k růstu počtu pracovních míst. Vhodnými opatřeními a pobídkami se podařilo téměř zcela využít stávající průmyslové zóny na území ORP Klatovy. Pracovníci úřadů práce poskytují účinnou pomoc nezaměstnaným v jejich nelehké životní situaci.

I. Nedostatek finančních prostředků

Na základě provedených analýz bylo u některých základních i mateřských škol na území ORP Klatovy zjištěno, že se potýkají s nedostatkem finančních prostředků.

Oblast předškolního a základního vzdělávání je financována ze dvou zdrojů. Jednak jsou to finanční prostředky ze státního rozpočtu, které jsou poskytovány školám formou krajských rozpočtů a slouží k úhradě mzdových nákladů, učebních pomůcek a ostatních neinvestičních nákladů. Druhým zdrojem jsou finanční prostředky z obecních rozpočtů. Z těchto financí je hrazen provoz a investice škol.

Často se ale vyskytuje jev, kdy obce podporují školy nad rámec svých povinností a možností. I když nemají povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých rozpočtech, aby školám v jejich těžké situaci pomohly. Bohužel, ani státní příspěvek zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co si jí obec může dovolit poskytnout.

Tabulka 56: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v tis. Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	139 303	148 485	156 537	155 816	165 300	172 283	180 680	182 008
z toho	platy	138 582	147 460	155 602	154 814	164 351	171 208	179 656
	ostatní osobní náklady	721	1 025	935	1 002	949	1 075	1 373
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	56 545	60 231	61 944	60 928	63 100	63 970	65 648	68 998
neinvestiční výdaje celkem	195 848	208 716	218 481	216 744	228 400	236 253	246 328	251 006

Zdroj: Výkazy MŠMT

Tabulka 57: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)		ONIV celkem	Výkony
		celkové náklady	ONIV		
předškolní vzdělávání	66 432 000	36 561	514,0	934 000	1 817
základní školy	142 370 000	35 637	865,3	3 457 000	3 995
gymnázia	18 746 043	30 041	679,0	423 698	624
stravování MŠ, ZŠ	22 731 000	4 385	93,8	486 000	5 184
školní družiny a kluby	15 217 000	11 189	138,2	188 000	1 360
základní umělecké školy	4 844 000	3 376	25,8	37 000	1 435
celkem použité finanční prostředky	270 340 043	121 189	2316,14		

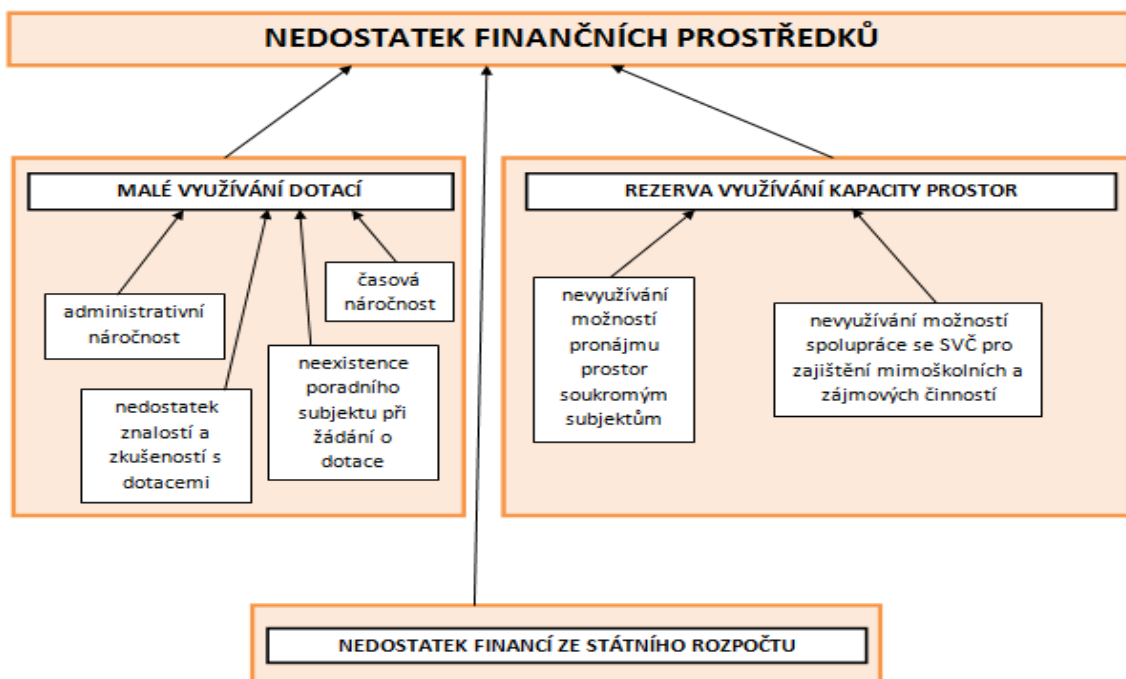
Zdroj: Výkazy MŠMT

Výše uvedené tabulky poskytují informace o finančních prostředcích poskytnutých školám ze státního rozpočtu za roky 2006-2013 (tabulka 56) a informace o přímých nákladech na vzdělávání v roce 2013 v ORP Klatovy (tabulka 57). V roce 2013 činily tyto náklady zhruba 270 milionů korun.

Hlavní příčinou nedostatku financí ve školách je podfinancování státem, které naopak musejí školy hradit z obecních rozpočtů. Ovlivnit získání finančních prostředků ze státního rozpočtu je méně pravděpodobné, ale školy i obce mají nevyužité příležitosti k získání finančních prostředků pro potřeby školy. Existují prostředky, které by mohly školy získat a ne vždy je získávají. Jedná se o dotace. Dochází k tomu, že školy nedostatečně využívají dostupné dotační prostředky. To je způsobeno především časovou a administrativní náročností, popř. nezkušeností při žádání o dotace.

Rezerva je i ve využívání kapacity škol. Prostory škol by v některých případech mohly být využity k dalším činnostem, ze kterých by školám, případně obcím, plynul další zdroj finančních prostředků. Pronajímání prostor pro zájmové a mimoškolní činnosti a zapojení občanů do volnočasových aktivit by kromě dodatečných finančních prostředků představovalo i zvýšení zajímavosti školy pro rodiče a děti.

Následkem toho, že školy nedostatečně využívají dostupné dotační prostředky, může být chátrání školních budov, nemožnost modernizací a rekonstrukcí škol. Školy nemohou poskytnout žákům nové učební pomůcky. To může mít za následek špatný technický stav budov a nepřítažlivost škol při rozhodování rodičů při výběru školy pro své děti.

II. Nenaplněnost škol v menších obcích

Na území ORP Klatovy je poměrně hustá síť mateřských a základních škol. Můžeme říci, že téměř v každé obci, která má více než 200 obyvatel, je mateřská nebo základní škola nebo dokonce oba dva typy školského zařízení. Problémem však je, že ne v každé škole je dostatečný počet žáků. Otázkou ale zůstává, zda je tato situace dána pouze demografickým vývojem a skutečností, že v určitých oblastech ORP Klatovy bydlí méně lidí, a tudíž je zde i menší počet dětí plnících povinnou školní docházku, nebo je to způsobené něčím jiným, co je možné ovlivnit. Problém může být spatřován především v dopravě žáků z malých obcí do škol v blízké obci, protože dochází k rušení dopravních spojů pro nenaplnění autobusů. Nejpravděpodobněji se ale jeví, že v současné době většina lidí dojíždí za prací do jiné obce nebo města, než kde bydlí. Proto je pro ně pohodlnější přihlásit děti do školy ve stejném městě a ráno je tam také odvézt.

Tabulka 58: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jíným zřizovatelem
Celkem	3	0	0
Klatovy	1	0	0
Nýrsko	1	0	0
Železná Ruda	1	0	0

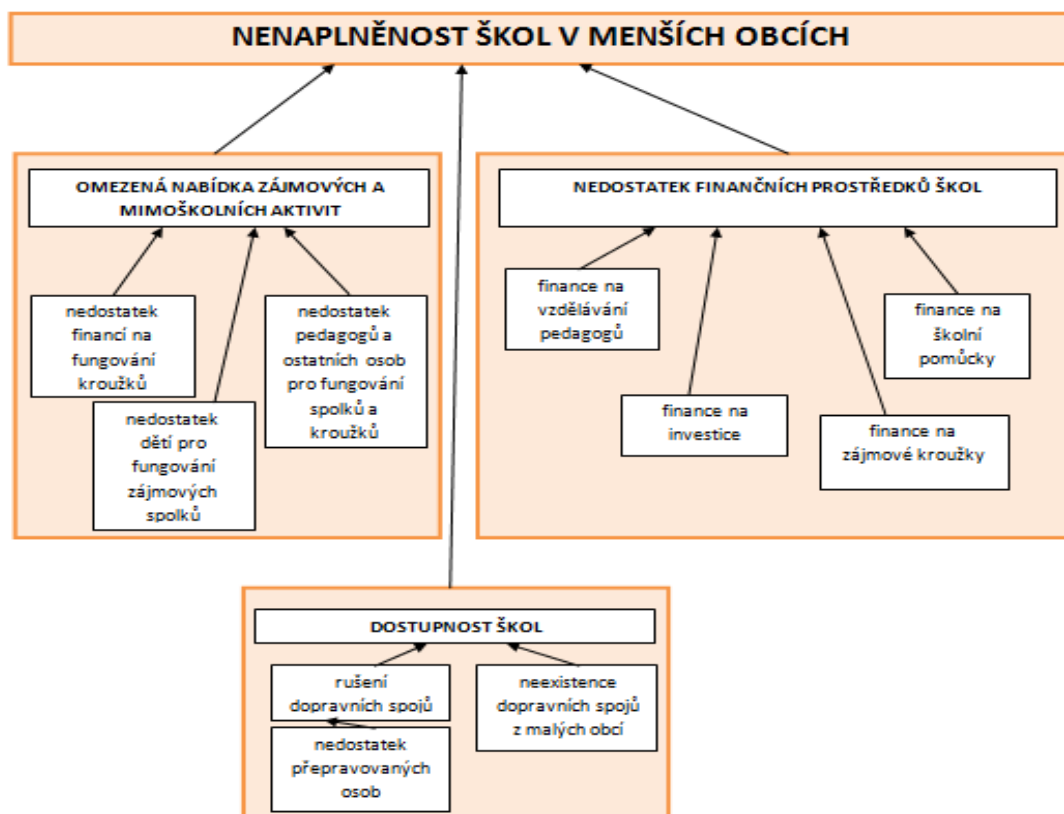
Zdroj: Výkazy MŠMT

V tabulce 58 vidíme, že v ORP Klatovy existují pouze tři střediska volného času. Jedná se o Dům dětí a mládeže v Klatovech, Dům dětí a mládeže v Nýrsku a Stanici zájmových činností v Železné Rudě. Tato střediska jsou financována z krajského rozpočtu. Jednou z možností je tedy rozšířit spolupráci se SVČ, zřídit odloučená pracoviště v menších obcích a rozšířit jejich aktivity do více obcí v regionu.

Další příležitostí je pokusit se, aby některé sousední obce navázaly spolupráci a vytvořily například „putovní“ čtenářský kroužek, nebo jakýkoliv jiný, nebo společnou klubovnu a zájmové a mimoškolní činnosti si zajistily vlastními silami. Kromě toho se daného problému týká nedostatečné využívání kapacity některých škol. Budovy základních škol by se mohly více využívat k mimoškolní činnosti a zapojení občanů do volnočasových aktivit v obci. Velmi důležitým bodem, týkajícím se všech škol v ORP Klatovy, je využívání lidského potenciálu pro neustálé vzdělávání pedagogů a zvyšování jejich motivace, učit se novým věcem.

V neposlední řadě je situace venkovských škol silně ovlivněna finančními prostředky, které má k dispozici ze strany státu. Jak již bylo řečeno, dochází k jejich podfinancování. Je tedy otázkou, zda by se dalo při zpracování školského zákona bojovat v rámci meziobecní spolupráce o změnu systému financování školství a venkovských škol. Spojením více obcí by vznikla větší vyjednávací síla a jejich lobbování by mohlo být efektivnější.

Bylo by dobré, aby došlo ke zlepšení zmíněných problémů, a v budoucnu tak docházelo k rovnoměrnějšímu rozmístění počtu dětí ve školách. Dojde-li ke zlepšení situace v oblasti dopravy dětí do škol v menších obcích, a bude-li zajištěna dostatečná nabídka zájmových a mimoškolních činností, mohla by se celková situace venkovských škol zlepšit. Venkovské školy naopak mohou využívat toho, že jsou menší a mohou věnovat více péče každému žákovi. Proto se zde můžou například využívat speciální vzdělávací programy. Tímto přístupem a nabídkou specifických podmínek pro vzdělávání žáků se v budoucnu může dosáhnout situace, kdy lidé z města budou mít zájem o vzdělávání svých dětí právě v těchto obcích.

3.2.3. Popisy cílů

Problémový okruh 1	<i>Nedostatek finančních prostředků</i>
Cíl 1.1	Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro obce a školy.
Popis cíle	Jedním z důvodů, proč školy v ORP Klatovy nemají dostatek finančních prostředků k úhradě vlastních potřeb, je skutečnost, že by mohly více využívat dostupné dotační prostředky. Školy zatěžuje složitá a časově náročná administrativa spojená s žádostmi o dotace. K řešení tohoto problému by výrazně přispěla spolupráce škol, které by využívaly vzájemné výměny zkušeností v oblasti čerpání dotací. Zde se právě nabízí spolupráce škol v rámci ORP Klatovy a případné využití administrativní podpory SMO ČR. V době, kdy existovalo okresní shromáždění, měly školy blíže k informacím. V současnosti nemá většina škol možnost se k informacím a radám dostat tak snadno a rychle. Provedenou analýzou bylo zjištěno, že většina obcí a škol by dotační prostředky využila, pokud by měla více informací a tzv. „pomocnou ruku“. Tuto pomocnou ruku by představoval zmíněný společně vytvořený tým, podporovaný Svazem měst a obcí nebo jinou oficiální organizací. Ten by poskytoval poradenskou a administrativní pomoc pro školy při žádání o dotace. Školy se na tým budou moci obrátit, pokud si nebudou vědět rady, kdy mohou o dotaci žádat a jaké jsou podmínky žádosti o dotaci. V současné době existují soukromé firmy nabízející poradenskou činnost, ale na ty se školy většinou neobrací, protože neví, zda dotaci nakonec obdrží a nezaplatí danou firmu zbytečně. Aby měly školy jistotu, že se jedná o instituci, na kterou se mohou opravdu s žádostí o pomoc obrátit, mělo by se jednat o oficiální instituci, zaštitěnou například Svazem měst a obcí nebo jinou oficiální organizací.
Hlavní opatření	1) Rozhodnutí o formě týmu, který by měl vzniknout - jaké jsou legislativní podmínky - kdo budou členové týmu - kdo daný tým zaštití - bude se jednat o oficiální instituci - budou dané služby týmu zpoplatněny - jaké budou podmínky existence týmu 2) Finanční analýza nákladnosti daného projektu - jak budou členové týmu odměňováni - jak budou hrazeny náklady na existenci týmu 3) Tvorba týmu pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace - výběr odborníků z oblasti dotací, grantů a získávání dostupných finančních prostředků - důsledné proškolení týmu 4) Realizace - pomoc vytvořeného týmu obcím se všemi otázkami týkajícími se dostupných finančních prostředků 5) Kontrola dosažených výsledků - zvýšil se počet škol, které využily dostupné dotační prostředky - zhodnocení, zda je existence týmu efektivní
Správce cíle	starosta obce Bolešiny
Indikátory	Počet žádostí o dotace pro jednotlivé školy

Problémový okruh 1	<i>Nedostatek finančních prostředků</i>
Cíl 1.2	Snížení nákladů škol zapojením škol do elektronické aukce pro zajištění společného nákupu elektřiny pro školy.
Popis cíle	Při spojení odběrných míst dodavatelé energií nabízejí výhodnější ceny. Když se spojí více odběratelů, dodavatel má záruku určité spotřeby, a tím pádem si může dovolit snížit běžnou ceníkovou cenu, kterou normálně nabízí jednotlivým spotřebitelům. Aby byla aukce pro dodavatele zajímavá, mělo by se do ní zapojit minimálně 50 odběrných míst. Proto se aukce mohou účastnit školy, domácnosti, sportoviště, firmy a jiní. Čím více spotřebitelů elektřiny se připojí, tím může být výsledná cena výhodnější. Její výše pak bude garantována po celou dobu trvání smlouvy, tedy ve většině případů 24 měsíců. Důležité však je, že před samotnou aukcí se zájemci k ničemu nezavazují a smlouvu mohou podepsat až podle výhodnosti výsledné ceny. Elektronická aukce se může týkat nejenom elektřiny, ale i plynu. Díky elektronické aukci se cena energií může snížit až o několik desítek procent a ušetřit tak pro školy značné finanční prostředky.
Hlavní opatření	1) Přesvědčení škol o výhodnosti spojení se za účelem vstupu do elektronické aukce - rozhovor se starosty obcí a řediteli škol, kde jim bude vysvětleno, jaké mají dané elektronické aukce výhody, vyslechnutí připomínek a nápadů, zodpovězení otázek 2) Dohoda mezi obcemi o vstupu do elektronické aukce - vytvořit seznam obcí, které se budou dané aukce účastnit - účast v elektronické aukci 3) Kontrola výsledků a zhodnocení situace - zhodnotit, zda došlo ke snížení nákladů škol a dalších účastníků elektronické aukce - rozhovory se starosty, zda by se nevyplatilo účastnit se i dalších elektronických aukcí
Správce cíle	pracovník odboru školství MěÚ Klatovy
Indikátory	Počet škol zapojených do elektronické aukce. Došlo u škol zapojených do elektronické aukce ke snížení nákladů.

Problémový okruh 2	<i>Nenaplněnost škol v menších obcích</i>
Cíl 2.1	Zakoupení mikrobusu pro rozvoz dětí do škol v menších obcích.
Popis cíle	Jedním z možných důvodů, proč je v některých školách méně žáků, je rušení některých dopravních spojů v menších obcích pro jejich nenaplněnost anebo neexistence dopravních spojů v některých malých obcích. Děti a žáci z menších obcí se nemají jak dostat do školy v blízké obci. Proto většinou dochází k tomu, že rodiče umístí dítě do školy ve větším městě, kam sami dojíždějí za prací. Výhodiskem by mohlo být, že zřizovatel školy v dané obci, kde je nedostatek žáků a volná kapacita ve škole, zakoupí mikrobus, který by rozvážel děti do školy i ze školy. Podle počtu dětí a míst bude sestaven „školní jízdní řád“ a ráno by tak mohly děti pohodlně cestovat z bydliště do školy a odpoledne zpět. Tento mikrobus by mohl zajišťovat rovněž dopravu dětí i na zájmové a mimoškolní činnosti. Tímto způsobem by se podařilo umožnit účast na kroužcích i dětem ze vzdálenějších lokalit. V ORP Klatovy je 44 obcí, pokud by se tedy tento návrh ujal, určitě by jeden mikrobus nestačil.

	Mohlo by se jich tedy nakoupit více podle rozložení škol v území ORP Klatovy. Pokud by se konkrétní školy takto domluvily a mikrobusy nakoupily společně, sjednala by se určitě i výhodnější cena. Mikrobus by se mohl o víkendech pronajímat např. dalším zájmovým organizacím v obci (doprava dětí např. na fotbalový zápas, či hasičskou soutěž apod.).
Hlavní opatření	1) Zjistit zájem u starostů a ředitelů škol o pořízení, získávání informací - rozhovory se starosty, vysvětlení výhod mikrobusu, vyslechnutí připomínek a nápadů - získávání informací od obcí nebo škol, které mají zkušenosti s tímto způsobem dopravy dětí do škol 2) Finanční analýza nákladů spojených s pořízením mikrobusu - cena mikrobusu (záleží na počtu pořizovaných mikrobusů) - rozhodování, zda se bude platit jízdné za rozvoz dětí do škol nebo zda bude financováno z obecního rozpočtu či z jiného zdroje - rozhodnutí o cenách za pronajímání vozu pro další mimoškolní aktivity, zájmové činnosti, rodinné výlety 3) Pořízení mikrobusu - rozhodnutí o způsobu financování - zakoupení mikrobusu 4) Zhodnocení výsledku - je autobus využíván - přibýlo dětí v konkrétní škole
Správce cíle	starostka obce Javor
Indikátory	Došlo k zakoupení mikrobusu pro rozvoz dětí do škol v menších obcích. Došlo ke zvýšení počtu dětí navštěvujících školy v menších obcích díky využívání zakoupeného mikrobusu.

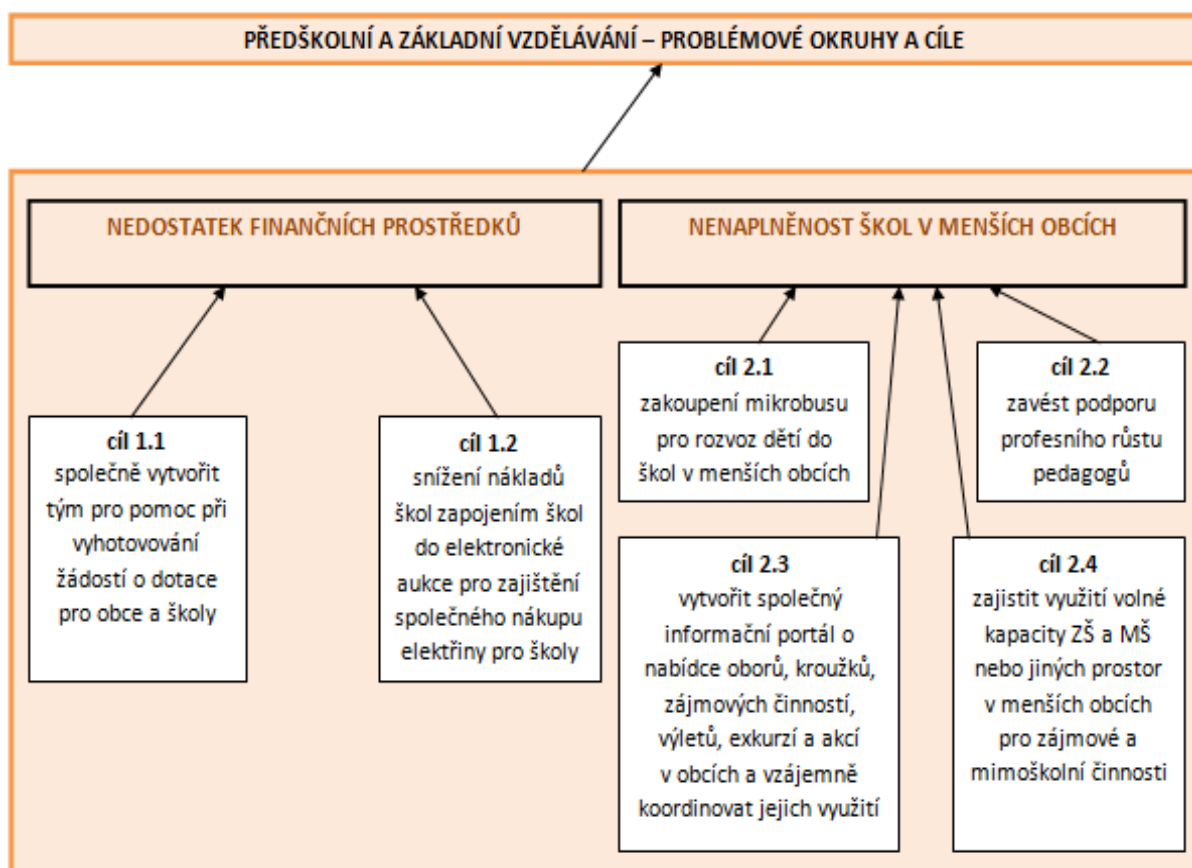
Problémový okruh 2	<i>Nenaplněnost škol v menších obcích</i>
Cíl 2.2	Zavést podporu profesního růstu pedagogů.
Popis cíle	Na pedagogy kladou současná společnost nové náročné požadavky, jako jsou: změny v charakteristikách a postojích žáků (problémy s pozorností, změny v sebepojetí, problémy s přijetím autority), šíření sociálně nežádoucích jevů (šikana, drogy, kriminalita mladistvých, nefunkční rodiny (rodiče mají méně času, je na ně vyvíjen větší tlak), nové informační a komunikační technologie se staly běžnou součástí života, změna role učitele - dříve učitelé předávali především znalosti, nyní jsou stěžejní dovednosti a návyky, změny metod a strategií výuky, nové způsoby hodnocení žáků. Z této skutečnosti vyplývá potřeba pedagogů neustále se vzdělávat a reagovat na nové trendy ve výuce (využití IT, speciální vzdělávací programy). V rámci ORP by bylo potřeba zajistit větší objem finančních prostředků na zajištění profesního růstu pedagogů. V současné době je potřeba nalézt finanční zdroje na vzdělávání pedagogů ze zdrojů nezatežujících rozpočty obcí. Jednou z cest je využití prostředků dotačních titulů. Spoluprací škol v rámci ORP by došlo k efektivnějšímu využití finančních prostředků vynaložených na školení. Zajištění těchto prostředků v programovacím období 2014 -2020 se nabízí v oblasti podpory např. Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání. Specifický cíl 322 – zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích. Tento cíl se přímo vyjadřuje k rozvoji kompetencí pedagogů prostřednictvím individuálních forem podpory a dalšího vzdělávání.

Hlavní opatření	1) Průzkum, zda někde existuje podobný program - získávání informací o tom, jak si pedagogové v jiných ORP předávají znalosti a zkušenosti, jaká je kvalita výuky jinde 2) Rozvaha o formě projektu, který by měl vzniknout - rozhovory se starosty, zda by měli o daný projekt zájem, popř. vymýšlet, jakým způsobem by se dalo efektivněji zajistit vzdělávání pedagogů - legislativní podmínky - politická podpora celého záměru - rozhovory s řediteli, jaké druhy programů by přivítali 3) Realizace projektu - výběr vhodného programu podle zájmu 4) Zhodnocení projektu - předávání informací a zkušeností mezi učiteli - získání finančních prostředků pro vzdělávání pedagogů
Správce cíle	pracovnice odboru školství MěÚ Klatovy
Indikátory	Byla zavedena podpora profesního růstu pedagogů.

Problémový okruh 2	<i>Nenaplněnost škol v menších obcích</i>
Cíl 2.3	Vytvořit společný informační portál o nabídce oborů, kroužků, zájmových činností, výletů exkurzí a akcí v obcích v ZUŠ, DDM, SVČ pro volný čas dětí a mládeže a ostatních spolků a vzájemně koordinovat jejich využití.
Popis cíle	V ORP Klatovy chybí přehledné a srozumitelné informace na jednom místě o možnostech trávení volného času, zájmových a mimoškolních činnostech, různých výletech, exkurzích a ostatních aktivitách pořádanými různými spolky, jednotlivci nebo organizacemi zaměřenými právě na tyto aktivity. Existují sice stránky měst a obcí, ale tam jsou tyto informace ne příliš konkrétní a dostatečné, protože zahrnují jen to jedno konkrétní město nebo obec. Pokud by existoval jeden webový portál, kam by měly přístup všechny obce a města z ORP Klatovy, a k tomu určení lidé by tam mohli vkládat příspěvky o pořádaných kroužcích, výletech, exkurzích, cvičení, bylo by to pro občany přehlednější a srozumitelnější. Nemuselo by se to týkat pouze zájmových činností, ale i různých obecních a městských akcí, jako jsou například rozsvěcování stromečku, drakiáda, zabijačkové hody, turistické pochody a jiné akce, které jsou především v menších obcích často pořádány. Občané by měli jasný přehled o tom, co se například o víkendu bude konat a kam mohou jet na výlet, jestli se dané cvičení nezrušilo, že se můžou zúčastnit kroužku vaření apod. Na stránkách by byl kalendář a na každý den by tam bylo rozepsáno, co se kde děje. Pro efektivní výsledek by bylo vhodné, aby se zúčastnily všechny obce ORP Klatovy.
Hlavní opatření	1) Průzkum zájmu - rozhovory se starosty měst, zda mají zájem se daného projektu zúčastnit, vysvětlení výhod, vyslechnutí nápadů a připomínek a jejich zapracování - získávání informací, zda podobný projekt funguje v jiných ORP 2) Finanční analýza - analýza nákladů na vznik a fungování webových stránek, správce stránek - výběr nejvhodnější firmy na zřízení webových stránek 3) Realizace projektu - oslovení firmy na vytváření webových stránek

	- vytvoření informačního portálu 4) Hodnocení projektu - jsou webové stránky využívány - přispělo to ke zvýšení nabídky zájmových činností v obcích
Správce cíle	starosta města Klatovy
Indikátory	Vznikl společný informační portál obcí. Zlepšila se nabídka zájmových a mimoškolních aktivit.

Problémový okruh 2	<i>Nenaplněnost škol v menších obcích</i>
Cíl 2.4	Zajistit využití volné kapacity ZŠ a MŠ nebo jiných prostor v menších obcích pro zájmové a mimoškolní činnosti.
Popis cíle	V ORP Klatovy existují tři střediska volného času financovaná krajem. Tato SVČ nabízejí rozmanité zájmové činnosti pro žáky a studenty, ale spíše ve větších obcích a městech (Klatovy, Nýrsko, Železná Ruda). Ostatní obce přispívají na zajištění mimoškolních činností dětí z obecních rozpočtů (školní družiny, školní kluby, zájmové kroužky apod.). Často i v těchto obcích existuje nějaká klubovna, společenská místnost, tělocvična nebo jiný prostor, který je využíván k zájmovým činnostem. Spoluprací sousedních obcí by se dalo docílit efektivnějšího využití těchto prostor (i k těmto účelům lze využívat případně pořízený mikrobús). Zúčastněné obce se budou podílet na zajištění provozu těchto zařízení. Případná nevyužitá kapacita těchto prostor může být využita k pronájmu např. soukromým subjektům za předem stanovený poplatek. Výtěžek z těchto pronájmů bude použit k zajištění provozu, čímž se sníží náklady zúčastněných obcí. Další možností je spolupráce se SVČ, DDM a „vypůjčování“ si lektorů různých kroužků, aby například jednou týdně dojížděli do těchto menších obcí. Za účast v kroužcích se budou vybírat poplatky a náklady na lektory se budou hradit z těchto poplatků.
Hlavní opatření	1) Průzkum - rozhovory se starosty obcí a řediteli škol, zda by o tuto spolupráci stáli, vysvětlení daného projektu, vyslechnutí nápadů a připomínek - sběr informací o fungování podobných činností v jiných ORP 2) Hledání prostor - komunikace se starosty obcí a řediteli škol o vhodných prostorách, které by se daly využívat pro zájmové a mimoškolní činnosti 3) Finanční analýza projektu - finanční prostředky na lektory - finanční prostředky na prostory - jaké se budou vybírat poplatky 4) Realizace - výběr vhodných prostor - reklamní letáčky, propagace - dohoda s lektory - pořádání zájmových činností, kroužků, výletů 5) Zhodnocení výsledků projektu - zda jsou kroužky a zájmové činnosti využívány - zda jsou schopni daný projekt finančně zvládnout - zda se zvýšil zájem o umístění žáků do konkrétní školy
Správce cíle	starosta obce Mochtín
Indikátory	Zlepšila se nabídka mimoškolních a zájmových činností. Vzrostl počet žáků navštěvujících školy v menších obcích.

3.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Nedostatek finančních prostředků		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Množství finančních prostředků		
Měrná jednotka	Koruna		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	270 000 000	290 000 000
Skutečnost	254 465 000	X	X
Popis měřítka	Téměř všechny školy na území ORP Klatovy se potýkají s nedostatkem finančních prostředků pro potřeby školy. Finanční prostředky jsou poskytovány ze státního a obecního rozpočtu. Ovlivnit získání finančních prostředků ze státního rozpočtu je méně pravděpodobné, ale školy i obce mají nevyužité příležitosti k získání dalších finančních prostředků pro potřeby školy, jako jsou nevyužité dotační prostředky a možnosti úspory nákladů. Indikátor sleduje celkové finanční prostředky, které mají školy k dispozici.		
Metodika a výpočet	Součet finančních prostředků škol poskytnutých ze státního rozpočtu, finančních prostředků poskytnutých z obecních rozpočtů a dalších finančních prostředků, které mají školy k dispozici.		
Zdroj čerpání dat	Městský úřad Klatovy – odbor školství, výkazy škol.		

Cíl	<i>Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé obce a školy</i>		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet žádostí o dotace pro jednotlivé školy		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	5	10
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Neefektivní čerpání dotací může být způsobeno administrativní a časovou náročností spojenou s vyřizováním žádostí o dotace. Pokud by existoval poradní orgán, který by s těmito žádostmi o dotace a celou dotační problematikou pomáhal, počet dotací a tím i finančních prostředků škol by vzrostl. Tento indikátor by sledoval souhrnný počet žádostí škol o dotační prostředky.		
Metodika a výpočet	Součet žádostí o dotace pro jednotlivé školy.		
Zdroj čerpání dat	Statistické údaje škol, výroční zprávy škol.		

Cíl	<i>Snížení nákladů škol zapojením škol do elektronické aukce pro zajištění společného nákupu elektřiny pro školy.</i>		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet škol zapojených do elektronické aukce		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství MeÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	10	10
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Při spojení odběrných míst dodavatelé energií nabízejí výhodnější ceny. Když se spojí více odběratelů, dodavatel má záruku určité spotřeby, a tím pádem si může dovolit snížit běžnou ceníkovou cenu, kterou normálně nabízí jednotlivým spotřebitelům. Většina škol ale neví o možnosti zapojení se do elektronické aukce a tím ušetření nákladů pro školy. Indikátor sleduje počet škol, které se do aukce zapojily. Do budoucna se předpokládá častější využívání těchto elektronických aukcí a snižování nákladů nejen u škol, ale i domácností. Tento indikátor poskytuje informace o počtu škol, které se do elektronické aukce zapojily.		
Metodika a výpočet	Součet škol zapojených do elektronické aukce		
Zdroj čerpání dat	Školy v ORP Klatovy		

Cíl	<i>Snížení nákladů škol zapojením škol do elektronické aukce pro zajištění společného nákupu elektřiny pro školy.</i>		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Došlo u škol zapojených do elektronické aukce ke snížení nákladů		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy		

Roky	2014	2017	2020
Plán	X	ano	ano
Skutečnost	ne	X	X
Popis měřítka	V dnešní době jsou náklady na energie velmi vysoké. Školy by zapojením do elektronické aukce mohly tyto náklady razantně ušetřit. Elektronická aukce se může týkat nejenom elektřiny, ale i plynu. Díky elektronické aukci se cena energií může snížit až o několik desítek procent a ušetřit tak pro školy značné finanční prostředky. Tento indikátor by do budoucna snadno sledoval, zda k ušetření nákladů došlo, nebo ne.		
Metodika a výpočet	Porovnání nákladů na energie s předchozími lety		
Zdroj čerpání dat	Faktury škol za energie		

Problémový okruh	Nenaplněnost škol v menších obcích		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Počet dětí navštěvující školy v menších obcích		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	100	110
Skutečnost	93	X	X
Popis měřítka	Nedostatečný počet dětí ve školách v menších obcích je hlavním důvodem k rušení těchto škol. Otázkou je, zda je tato situace dána pouze demografickým vývojem a skutečností, že v určitých oblastech ORP Klatovy bydlí méně lidí, a tudíž je zde i menší počet dětí plnících povinnou školní docházku, nebo je to způsobené něčím jiným, co je možné ovlivnit. Problém může být spatřován v dopravě žáků z malých obcí do škol v blízké obci, protože dochází k rušení dopravních spojů pro nenaplnění autobusů. Nejpravděpodobněji se ale jeví, že v současné době většina lidí dojíždí za prací do jiné obce nebo města, než kde bydlí. Proto je pro ně pohodlnější přihlásit děti do školy ve stejném městě a ráno je tam také odvézt. Tímto indikátorem lze snadno zjistit, kolik dětí navštěvuje konkrétní školu. Každý rok se může porovnat s předchozím rokem a zjistit tak rozdíl.		
Metodika a výpočet	Součet dětí navštěvující konkrétní školu		
Zdroj čerpání dat	Městský úřad Klatovy – odbor školství		

Cíl	Zakoupení mikrobuse pro rozvoz dětí do škol v menších obcích		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Došlo k zakoupení mikrobuse pro rozvoz dětí do škol v menších obcích		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	ano	ano
Skutečnost	ne	X	X
Popis měřítka	Jedním z problémů v ORP Klatovy je nedostatečná naplněnost škol v menších		

	obcích. Jedním z důvodů je rušení některých dopravních spojů v menších obcích pro jejich nenaplněnost. Děti a žáci z menších obcí se nemají jak dostat do školy v blízké obci. Proto většinou dochází k tomu, že rodiče umístí dítě do školy ve větším městě, kam sami dojíždějí za prací. Východiskem by mohlo být, že zřizovatel školy v dané obci, kde je nedostatek žáků, zakoupí mikrobuse, který by rozvážel děti do školy i ze školy. Tento indikátor ukáže, zda došlo k zakoupení mikrobuse, nebo ne, popřípadě ve kterých obcích byl mikrobuse pořízen.
Metodika a výpočet	Byl mikrobuse zřízen?
Zdroj čerpání dat	Konkrétní škola, nebo školy v ORP Klatovy

Cíl	<i>Zakoupení mikrobuse pro rozvoz dětí do škol v menších obcích</i>		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Došlo ke zvýšení počtu dětí navštěvujících školy v menších obcích díky využívání zakoupeného mikrobuse?		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	Ano	Ano
Skutečnost	Ne	X	X
Popis měřítka	Aby škola získala některé žáky z okolních obcí, musí je a hlavně jejich rodiče na něco přilákat. Pokud budou mít děti zajištěnou dopravu od domu do školy a nazpět, bude to pro ně a hlavně jejich rodiče jistě zajímavé. Pokud by se tedy mikrobuse zakoupil, mohlo by dojít k růstu počtu žáků navštěvujících školy v těchto obcích. Tento ukazatel sleduje, zda díky využívání mikrobuse došlo k růstu počtu žáků ve školách v menších obcích. Lze předpokládat, že pokud by došlo k zakoupení mikrobuse, v budoucnu stoupne počet těchto žáků.		
Metodika a výpočet	Srovnání počtu dětí navštěvujících školy v menších obcích s předchozími lety, kdy nebyl mikrobuse k dispozici		
Zdroj čerpání dat	Informace od provozovatele mikrobuse, výroční zprávy škol, městský úřad Klatovy – odbor školství		

Cíl	<i>Zavést podporu profesního růstu pedagogů</i>		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	Byla zavedena podpora profesního růstu pedagogů?		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	ano	ano
Skutečnost	ne	X	X
Popis měřítka	Na pedagogy klade současná společnost nové náročné požadavky, jako jsou: Změny v charakteristikách a postojích žáků (problémy s pozorností, změny v sebepojetí, problémy s přijetím autority), šíření sociálně nežádoucích jevů		

	(šikana, drogy, kriminalita mladistvých, nefunkční rodiny (rodiče mají méně času, je na ně vyvíjen větší tlak), nové informační a komunikační technologie se staly běžnou součástí života, změna role učitele - dříve učitelé předávali především znalosti, nyní jsou stěžejní dovednosti a návyky, změny metod a strategií výuky, nové způsoby hodnocení žáků. Měla by se především zajistit kvalitnější nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a navýšit přiděl peněz školám na toto vzdělávání. Do budoucna se dá předpokládat, že s rostoucími nároky na pedagogy a s rozvojem moderních technologií, stále více škol bude vyhledávat podporu profesního růstu pedagogů. Tento indikátor posoudí, zda došlo k podpoře profesního růstu pedagogů.
Metodika a výpočet	Zhodnotit, zda došlo k podpoře profesního růstu pedagogů
Zdroj čerpání dat	Konkrétní školy v ORP Klatovy

Cíl	<i>Vytvořit společný informační portál o nabídce oborů, kroužků, zájmových činností, výletů exkurzí a akcí v obcích v ZUŠ, DDM, SVČ pro volný čas dětí a mládeže a ostatních spolků a vzájemně koordinovat jejich využití.</i>		
Číslo indikátoru	9		
Název indikátoru	Vznikl společný informační portál obcí		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	ano	ano
Skutečnost	ne	X	X
Popis měřítka	Dle občanů chybí přehledné a srozumitelné informace na jednom místě o možnostech trávení volného času, zájmových a mimoškolních činnostech, různých výletech, exkurzích a ostatních aktivitách, pořádanými různými spolky, nebo organizacemi zaměřenými právě na tyto aktivity. Pokud by existoval jeden webový portál, kam by měly přístup všechny obce a města z ORP Klatovy a k tomu určené lidé by tam mohli vkládat příspěvky o pořádaných kroužcích, výletech, exkurzích, cvičení, bylo by to pro občany přehlednější a srozumitelnější. Aby byl tento portál co nejefektivnější, bylo by do budoucna vhodné, aby se do jeho realizace a využívání zapojilo co nejvíce obcí z ORP Klatovy. Tento indikátor zjistí, zda vznikl společný informační portál obcí.		
Metodika a výpočet	Posouzení, zda vznikl společný informační portál obcí		
Zdroj čerpání dat	Informace od obcí ORP Klatovy		

Cíl	<i>Vytvořit společný informační portál o nabídce oborů, kroužků, zájmových činností, výletů exkurzí a akcí v obcích v ZUŠ, DDM, SVČ pro volný čas dětí a mládeže a ostatních spolků a vzájemně koordinovat jejich využití.</i>		
Číslo indikátoru	10		
Název indikátoru	Zlepšila se nabídka zájmových a mimoškolních aktivit		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020

Plán	X	ano	ano
Skutečnost	ne	X	X
Popis měřítka	Tento portál by se nemusel týkat pouze zájmových činností, ale i různých obecních a městských akcí, jako jsou například rozsvěcování stromečku, dračíáda, zabijačkové hody, turistické pochody a jiné akce, které jsou především v menších obcích často pořádány. Občané by měli jasný přehled o tom, co se například o víkendu bude konat a kam mohou jet na výlet, jestli se dané cvičení nezrušilo, že se můžou zúčastnit kroužku vaření apod. Na stránkách by byl kalendář a na každý den by tam bylo rozepsáno, co se kde děje. Pro efektivní výsledek by bylo vhodné, aby se zúčastnily všechny obce ORP Klatovy. Tento indikátor by měl sledovat, zda dochází k lepší nabídce zájmových činností a ostatních akcí v menších i ostatních obcích.		
Metodika a výpočet	Zhodnocení, zda se zlepšila nabídka zájmových a mimoškolních činností a zda dochází díky portálu k jejich lepší koordinaci		
Zdroj čerpání dat	Informace od obcí		

Cíl	<i>Zajistit využití volné kapacity ZŠ a MŠ, nebo jiných prostor v menších obcích pro zájmové a mimoškolní činnosti</i>		
Číslo indikátoru	11		
Název indikátoru	Zlepšila se nabídka mimoškolních a zájmových činností		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	Ano	Ano
Skutečnost	Ne	X	X
Popis měřítka	Menší obce nemají většinou tolik možností k trávení volného času. Ale většinou i v těchto obcích existuje nějaká klubovna, společenská místnost, tělocvična, nebo jiný prostor, který by se dal využívat k zájmovým činnostem. Osloví se sousední obce, zda nemají zájem dohodnout se na využívání školních, nebo jiných prostor, a ty se budou využívat pro zájmové a mimoškolní činnosti. Zapojili by se ostatní občané a rodiče dětí do mimoškolních činností. Indikátor bude hodnotit, zda prostřednictvím lepšího využití volné kapacity ZŠ a MŠ, nebo jiných prostor v menších obcích dochází k navyšování nabídky zájmových činností v menších obcích.		
Metodika a výpočet	Posouzení, zda došlo ke zlepšení nabídky zájmových a mimoškolních činností		
Zdroj čerpání dat	Obce, školy v ORP Klatovy		

Cíl	<i>Zajistit využití volné kapacity ZŠ a MŠ, nebo jiných prostor v menších obcích pro zájmové a mimoškolní činnosti</i>		
Číslo indikátoru	12		
Název indikátoru	Vzrostl počet žáků navštěvujících školy v menších obcích		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020

Plán	X	Ano	Ano
Skutečnost	ne	X	X
Popis měřítka	Využitím volné kapacity ZŠ a MŠ, nebo jiných prostor pro zájmové a mimoškolní činnosti by se mělo dosáhnout toho, že právě tyto školy v menších obcích se stanou přitažlivějšími pro rodiče, kteří se rozhodují, kam umístí své děti do školy. Pokud by tedy byla nabídka zájmových a mimoškolních aktivit dostatečná, je větší pravděpodobnost, že rodiče se rozhodnou právě pro danou školu. Tento indikátor sleduje, zda skutečně vzrostl počet žáků ve školách v menších obcích prostřednictvím zlepšení nabídky zájmových a mimoškolních činností.		
Metodika a výpočet	Posouzení, zda stoupl počet žáků ve školách v menších obcích		
Zdroj čerpání dat	Výkazy škol, městský úřad v Klatovech – odbor školství		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Starosta města Klatovy
Starosta obce Bolešiny
Starostka obce Javor
Starosta obce Mochtín

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle do-

sahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro obce a školy.	starosta obce Bolešiny
1.2	Snížení nákladů škol zapojením škol do elektronické aukce pro zajištění společného nákupu elektřiny pro školy.	pracovník odboru školství MěÚ Klatovy
2.1	Zakoupení mikrobuse pro rozvoz dětí do škol v menších obcích.	starostka obce Javor
2.2	Zavést podporu profesního růstu pedagogů.	pracovnice odboru školství MěÚ Klatovy
2.3	Vytvořit společný informační portál o nabídce oborů, kroužků, zájmových činností, výletů exkurzí a akcí v obcích v ZUŠ, DDM, SVČ pro volný čas dětí a mládeže a ostatních spolků a vzájemně koordinovat jejich využití.	starosta města Klatovy
2.4	Zajistit využití volné kapacity ZŠ a MŠ nebo jiných prostor v menších obcích pro zájmové a mimoškolní činnosti.	starosta obce Mochtín

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Množství finančních prostředků	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy
2	Počet žádostí o dotace pro jednotlivé školy	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy
3	Počet škol zapojených do elektronické aukce	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy
4	Došlo u škol zapojených do elektronické aukce ke snížení nákladů	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy
5	Počet dětí navštěvujících školy v menších obcích	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy
6	Došlo k zakoupení mikrobuse pro rozvoz dětí do škol v menších obcích	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy

7	Došlo ke zvýšení počtu dětí navštěvujících školy v menších obcích díky využívání zakoupeného mikrobuse?	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy
8	Byla zavedena podpora profesního růstu pedagogů?	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy
9	Vznikl společný informační portál obcí	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy
10	Zlepšila se nabídka zájmových a mimoškolních aktivit	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy
11	Zlepšila se nabídka mimoškolních a zájmových činností	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy
12	Vzrostl počet žáků navštěvujících školy v menších obcích	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	Každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	Každoročně v 1.- 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Výsledkem návrhové části je stanovení základních problémových okruhů, které byly identifikovány na základě předchozí analýzy v analytické části souhrnného dokumentu, zejména z dotazníků a diskuzí se starosty. Ze zjištěných dat vyplynuly dva základní **problémové okruhy**, a to: Nedostatek finančních prostředků a Nenaplněnost škol v menších obcích. Hlavním bodem návrhové části dokumentu bylo stanovení cílů k těmto problémovým okruhům, kterých by mělo být ve stanoveném časovém horizontu dosaženo.

U prvního problémového okruhu, tedy nedostatku finančních prostředků, byly stanoveny následující **cíle**:

- a) Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro obce a školy.
- b) Snížení nákladů škol zapojením škol do elektronické aukce pro zajištění společného nákupu elektřiny pro školy.

U druhého problémového okruhu zaměřeného na nedostatek žáků v menších obcích byly stanoveny čtyři **cíle**, a to:

- a) Zakoupení mikrobuse pro rozvoz dětí do škol v menších obcích.
- b) Zavést podporu profesního růstu pedagogů.
- c) Vytvořit společný informační portál o nabídce oborů, kroužků, zájmových činností, výletů exkurzí a akcí v obcích v ZUŠ, DDM, SVČ pro volný čas dětí a mládeže a ostatních spolků a vzájemně koordinovat jejich využití.
- d) Zajistit využití volné kapacity ZŠ a MŠ nebo jiných prostor v menších obcích pro zájmové a mimoškolní činnosti.

Jednotlivé cíle byly podrobně popsány a byla navržena řešení, která mohou pomoci vyřešit výše uvedené problémové okruhy. U každého cíle byl stanoven jeho správce, který bude na základě stanovené sady indikátorů průběžně sledovat stav jeho plnění. Naplňování cílů stanovených v návrhové části bude do budoucna znamenat zkvalitňování oblasti předškolního a základního vzdělávání na území ORP Klatovy.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část dokumentu vychází z předchozí provedené analýzy. Vymezení problémových okruhů a následně stanovení cílů předcházelo sestavení vize. Realizační tým spolu se zástupci 8 obcí z ORP Klatovy formou brainstormingu zformuloval základní vizi návrhové části. Poté následovalo sestavení prvotního návrhu problémových okruhů pracovníci pro analýzy a strategie. Nejprve byl návrh předložen realizačnímu týmu, kde došlo k jeho připomínkování. Po jeho úpravě byl tento návrh (Nástin možných variantních návrhů v oblasti předškolní výchovy a základního školství) předložen na 1. oficiálním setkání představitelů obcí (kterého se účastnilo 23 představitelů), kde k němu nebyly vzneseny zásadní připomínky. Další posun ve zpracování návrhové části nastal po jednání fokusní skupiny, která se skládala z pracovníků odboru školství, kultury a cestovního ruchu v MěÚ Klatovy, realizační-

ho týmu a zástupců obcí ORP Klatovy. Jejich odborné názory byly pro daný výstup klíčové a napomohly k formulaci problémových okruhů. V průběhu měsíce listopadu 2014 byli všichni starostové, včetně 13 nově zvolených, informováni o stavu zpracování návrhové části, seznámeni s aktuálním zněním a pozváni na pracovní schůzky. Na pracovních schůzkách a semináři, kterých se kromě zástupců obcí účastnili i ředitelé škol a odborní pracovníci, byly dány podněty k úpravě návrhové části souhrnného dokumentu. Navrhované připomínky byly zapracovány do souhrnného dokumentu. Finální návrhová část byla dokončena v průběhu prosince 2014.

3.5. Přílohy

3.5.1 Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, anebo konektivita celých škol.

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Správní ORP Klatovy je příhraniční obvod nacházející se v jižní části Plzeňského kraje při hranici se Spolkovou republikou Německo. Obvod rovněž sousedí s dalšími pěti správními obvody Plzeňského kraje – Domažlice, Přeštice, Nepomuk, Horažďovice a Sušice. SO ORP Klatovy zahrnuje 44 obcí, z nichž osm (Janovice nad Úhlavou, Klatovy, Měčín, Nýrsko, Plánice, Švihov, Železná Ruda a Strážov) má statut města. Svou rozlohou 90 634 ha je druhým největším obvodem v kraji (na celkové rozloze kraje se podílí 12,0 %) a jeho území je tvořeno převážně zemědělskou půdou (50,8 %) a lesními pozemky (39,3 %). Počtem obyvatel 50 799 (tj. 8,9 % z celkového počtu obyvatel Plzeňského kraje) je třetím nejlidnatějším, přičemž hustota obyvatelstva představuje 56 obyvatel na 1 km².

Základem přirozeného přírůstku je věková struktura obyvatelstva, která má vliv na další populační vývoj. Klatovsko prochází procesem mírného stárnutí, neboť pozvolna narůstá podíl obyvatel postproduktivního věku (obyvatelé starší 65 let), což kopíruje demografický vývoj v celé České republice. Z celkového počtu obyvatel v roce 2012 činil podíl dětí do 14 let 14,5 %, což je o 3,1 % méně než podíl obyvatel ve věku nad 65 let. Zatímco za posledních 5 let podíl produktivního obyvatelstva klesl o 2,9 %, vzrostl podíl osob starších 65 let o 2,5 % a podíl dětí o 0,4 %. Populace správního obvodu Klatovy tedy výrazně stárne, zvyšuje se index stáří a roste průměrný věk obyvatel. Za posledních 10 let vzrostl index stáří o 22,4 procentních bodů na 112,8. Průměrný věk se zvýšil u mužů z 37,6 let na 40,1 let a u žen ze 40,5 let na 42,7 let.

Nezaměstnanost řešeného území je ovlivněna stabilitou podnikatelského prostředí, rozvojem infrastruktury, dobrou dopravní dostupností, kvalifikační strukturou obyvatelstva, rozvojem obytných zón a ochotou obyvatel dojíždět za prací. Nezaměstnanost v ORP Klatovy činila v posledním roce, za který jsou k dispozici statistické údaje za ORP, tedy v roce 2012, celkem 8,1 % z ekonomicky aktivních obyvatel. V té době bylo v SO ORP Klatovy evidováno 2 143 uchazečů o zaměstnání.

Dle údajů z června 2013 o zastoupení některých skupin více ohrožených nezaměstnaností v celkové skladbě uchazečů o zaměstnání tvořily ženy 52 %, 4,5 % představovali čerství absolventi škol, 29 % uchazeči starší 50 let a 15 % osoby se zdravotním postižením.

Osobám v nepříznivé sociální situaci, která je chápána jako „oslabení nebo ztráta schopnosti z důvodu věku, nepříhodného zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením“ (zákon č. 108/2006 Sb.), je poskytována pomoc a podpora prostřednictvím sociálních služeb a sociálních dávek. Sociální služby v řešeném území ORP Klatovy jsou zajišťovány neziskovými organizacemi, církevními organizacemi, městem, organizacemi zřizovanými městem a fyzickou osobou. Na řešeném území existuje užší síť sociálních služeb. Lidé však využívají i služby z okolních regionů, zejména s vazbou na Plzeň. Některé obce řešeného území si jsou vědomy důležitosti a potřebnosti daných sociálních služeb na jejich území a ze své pozice rovněž podporují jejich činnost. Nejedná se pouze o finanční podporu, ale také např. o poskytnutí potřebných prostor zdarma či za snížené nájemné.

Zdroj: Sociálně demografická analýza obcí správního území obce s rozšířenou působností

Tabulka 59: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	3
Domovy pro seniory	3
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	0
Azylové domy	3
Domy na půl cesty	1
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
Noclehárny	1
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	6
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1
Pracoviště rané péče	1
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	10
celkem	33

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Data uvedená v Registru poskytovatelů sociálních služeb se bohužel neshodují se skutečným stavem. Nejedná se ovšem o odchylky velké. Šetřením bylo zjištěno, že zde již nepůsobí Domov pro osoby se zdravotním postižením, který provozovala Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy. Tato služba se později změnila na Chráněné bydlení, ale ani toto již zde nefunguje. Chráněné bydlení se přesunulo do města Přeštice, tudíž již nespadá do šetřeného území ORP Klatovy. Dále je zde uváděno odborné sociální poradenství Diecézní charity Plzeň, které zde také nepůsobí. Dům na půl cesty, který spravuje MÚ Klatovy, je zde uváděn správně, ale k 30. 4. 2014 končí svoji činnost, proto již není v šetření uváděn. Pečovatelská služba je zde uvedena pouze podle poskytovatele, ale samostatně působí ve více obcích v ORP Klatovy, proto je zde uvedena podle místa působnosti (např. Charitní pečovatelská služba je zde uváděna jako 1 sociální služba, ale působí v dalších 7 obcích ORP Klatovy. Je určitě lepší to uvádět takto, protože pak má šetření větší vypovídací hodnotu. Dále zde také působí další zařízení poskytující sociální rehabilitace - Tyflo servis, o.p.s., který má sídlo v Plzni, ale rozšířil svou službu na celý Plzeňský kraj. Není zde také uveden Klokánek v Janovicích nad Úhlavou, který byl zařazen do ostatních služeb a Network East - West, který se zabývá péčí a prevencí o osoby s HIV/AIDS, který byl také zařazen do ostatních služeb. Data byla ověřována na odboru sociálních služeb MÚ Klatovy.

Sociální služby v ORP Klatovy jsou zaměřeny převážně na tyto cílové skupiny:

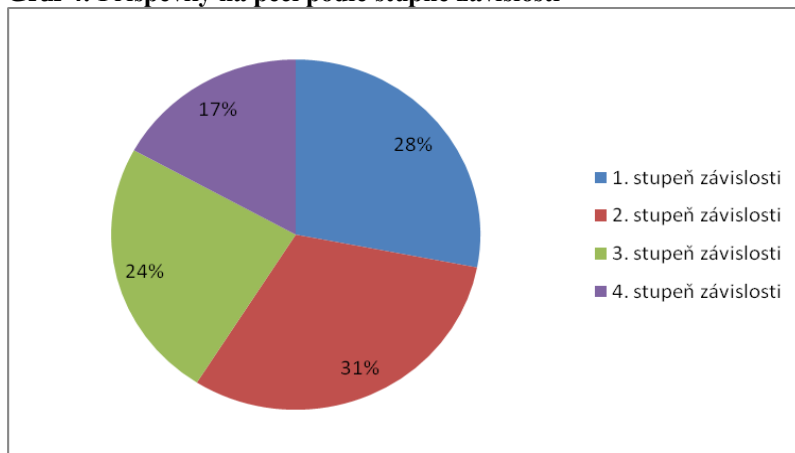
Sociální a návazné služby pro děti, mládež a rodiny s dětmi

V ORP Klatovy se takto ohroženým dětem a mládeži věnuje v sociální oblasti převážně Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Klatovy, jež vykonává sociálně právní ochranu dětí. Matky s dětmi v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení či těhotné ženy v krizi mohou využít služeb Domova sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní v Klatovech, který je zařízením Oblastní charity Klatovy. Charita rovněž provozuje Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Chapadlo a Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Budík, které svým návštěvníkům poskytují zázemí, podporu, odbornou pomoc a volnočasové aktivity. Pomoc dětem v rodinách, kde je dítě ohroženo existencí rizik nebo mírou zanedbávání péče, nabízí prostřednictvím sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi občanské sdružení DOMUS. Organizace Člověk v tísní poskytuje terénní služby pro děti se sociokulturním znevýhodněním a jejich rodiče, které se potýkají s neúspěchem ve vzdělávání, potřebují pomoc a podporu při přípravě do školy, volbě vzdělávací a profesní dráhy, popřípadě komunikací se vzdělávacími institucemi. Rodiny s dětmi se zřetelným a kombinovaným postižením do 7 let věku se mohou obrátit na Středisko pro ranou péči Plzeň. Ranou péči pro děti s mentálním, pohybovým, popřípadě kombinovaným postižením či opožděným či ohroženým vývojem poskytuje Diakonie ČCE – středisko v Praze 5. Poradenství pro rodiny s dětmi nabízí Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy Městského ústavu sociálních služeb Klatovy, Sociální poradna Oblastní charity v Klatovech.

Osoby se zdravotním postižením a senioři

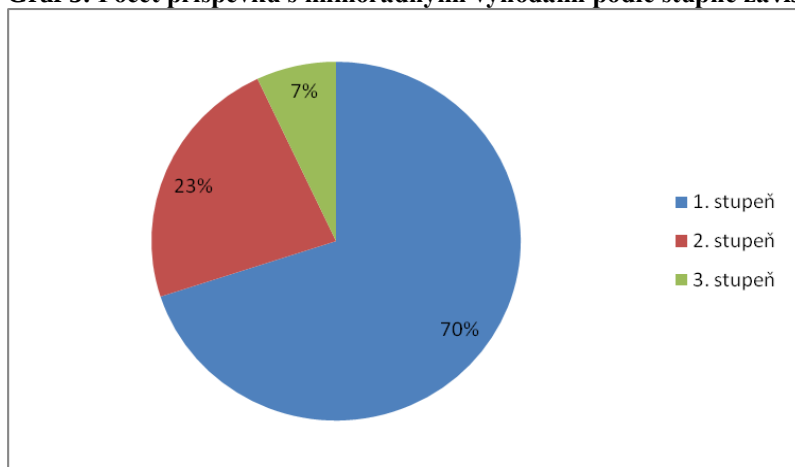
Osoby, které jsou především z důvodu nepříznivého zdravotního stavu závislé na pomoci jiné osoby, mají dle zákona o sociálních službách nárok na příspěvek na péči, jehož výše je odvozována dle stupně závislosti na pomoci. Tyto příspěvky pobíralo v roce 2012 na území ORP Klatovy celkem 1 898 osob, z toho 181 osob do 18 let věku a 1 717 osob starších 18 let. Z celkového počtu příspěvků připadlo na 1. stupeň závislosti 28 % příspěvků, na 2. stupeň 31 %, na 3. stupeň 24 % a na 4. stupeň závislosti 17 % všech poskytnutých příspěvků.

Graf 4: Příspěvky na péči podle stupně závislosti

V roce 2012 došlo oproti předchozímu roku k nepatrnému snížení počtu poskytnutých dávek. Osobám starším jednoho roku s těžkým zdravotním postižením, které podstatně omezuje jejich pohybovou nebo orientační schopnost, se podle druhu a stupně postižení poskytují mimořádné výhody I. (průkaz TP 18), II. (průkaz ZTP 19) nebo III. stupně (průkaz ZTP/P). Na území ORP Klatovy bylo v roce 2012 evidováno celkem 2 451 držitelů průkazů mimořádných výhod, z čehož 70 % tvoří osoby se středním stupněm, 23 % osoby s nejzávažnějším stupněm a 7 % osoby s lehkým stupněm nutnosti osobní asistence.

Graf 5: Počet příspěvků s mimořádnými výhodami podle stupně závislosti

Zejména pro osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby, jsou určeny nájemní byty v domech s pečovatelskou službou, jejichž zřizovateli jsou obce a města.

V řešeném území se péči o seniory a osoby se zdravotním postižením věnuje zejména pečovatelská služba Oblastní charity Klatovy, která působí v 7 obcích ORP Klatovy, a pečovatelská služba MÚSS Klatovy. Senioři mohou rovněž využívat služeb Domova pro seniory Klatovy, Domova pro seniory Újezdec, Domova pokojného stáří Naší Paní Klatovy a Centra denních služeb Klatovy, které podporuje seniory po část pracovního dne v aktivním způsobu života ve společnosti jejich vrstevníků.

Pobytové služby pro osoby, které z důvodu zdravotního postižení, jež omezuje jejich duševní schopnosti, mají sníženou soběstačnost a potřebují pomoc, kterou není možno zajistit v jejich domácím

prostředí, jsou poskytovány v Domově pro osoby se zdravotním postižením v Újezdci a Bystřici nad Úhlavou.

V současné době probíhají v České republice tzv. transformace sociálních služeb, což je změna velkokapacitní ústavní služby pro lidi s postižením na bydlení a podporu v běžném prostředí. Lidé s postižením díky transformaci přecházejí z velkých ústavů do bytů či rodinných domů v běžné zástavbě a žijí způsobem života, který je obvyklý pro jejich vrstevníky. Ani jedno zařízení na území ORP Klatovy – Domov pro osoby se zdravotním postižením v Újezdci a Bystřici nad Úhlavou - tímto transformačním procesem dosud neprošlo. V budoucnu se tato transformace předpokládá v Domově v Bystřici nad Úhlavou, který je spravován Plzeňským krajem. Plzeňský kraj v současné době provádí transformaci Domova pro osoby se zdravotním postižením ve Stodu u Plzně. Město Klatovy, které zřizuje Domov pro osoby se zdravotním postižením v Újezdci, o transformačním procesu zatím neuvažuje.

Osoby s postižením, které i přes svůj handicap chtějí žít ve své domácnosti životem, který se co nejvíce blíží běžnému standardu, mohou využít služeb osobní asistence Oblastní charity Klatovy. Dalším místem, kde mohou osoby se specifickými potřebami (zejména s lehkým, středním a těžkým mentálním nebo kombinovaným postižením) nalézt podporu a pomoc je Denní stacionář Klatovy, který napomáhá zejména v udržování sociálních vztahů, nácviku sociálních dovedností a rozvíjení osobních možností. Nevidomým a slabozrakým se na Klatovsku věnuje Tyfloservis, o.p.s, který nabízí služby sociální rehabilitace.

Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Osoby ohrožené sociálním vyloučením jsou osoby mimo běžný život společnosti, které nemají možnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace. Péči o občany žijící mimo majoritní společnost zajišťuje kurátor pro dospělé, který jim poskytuje sociální poradenství k překonání obtížných životních poměrů a pomáhá jim řešit sociální důsledky společenského vyloučení. V péči kurátora pro dospělé bylo v roce 2012 celkem 129 osob, z toho 51 propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody, což bylo o 5 evidovaných osob a 5 propuštěných osob více než v roce 2011.

Osobám podmíněně propuštěným či odsouzeným a klientům Probační a mediační služby jsou určeny terénní resocializační programy organizace Člověk v tísni. Terénní programy poskytuje také Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy, která se zaměřuje na osoby potenciálně obchodované a vykořisťované, osoby komerčně zneužívané a osoby těmito jevy ohrožené, kterým nabízí podporu a ochranu. Osobám bez přístřeší a sociálně slabým rodinám s dětmi se věnuje zejména MÚSS Klatovy, který provozuje Azylový dům, Noclehárnu pro bezdomovce a Sociální ubytovnu pro osoby s nízkými příjmy a ohrožené chudobou a sociálním vyloučením. Ženy s dětmi a těhotné ženy v tíživé životní situaci spojené se ztrátou bydlení mohou najít útočiště v Domově sv. Zdislavy pro matky s dětmi v Klatovech. Cizincům (ve všech typech pobytového režimu), žadatelům o azyl, azylantům a případně osobám bez statutu je k dispozici bezplatné všeobecné a specializované sociálního a právního poradenství, které poskytuje Mgr. Tereza Schořovská. Potřebné informace, rady, kontakty a další údaje mohou osoby ohrožené sociálním vyloučením získat také v Poradně pro rodinu, manželské a mezilidské vztahy MÚSS Klatovy.

V minulých letech byly vytvořeny plány sociálních služeb na Klatovsku (zahrnuje 29 obcí z ORP Klatovy), v mikroregionu Běleč a v Dobrovolném svazku obcí Úhlava, které obsahují zbytek obcí ORP Klatovy.

vy. Tyto plány vznikaly především komunitním projednáváním s místními aktéry sociálních služeb a občany. V současné době již probíhá druhá etapa komunitního plánování sociálních služeb na Klatovsku.

Tabulka 60: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP) – vlastní šetření (a)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
Domovy pro seniory	3
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	0
Azylové domy	3
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
Noclehárny	1
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	5
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	2
Pracoviště rané péče	1
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	18
celkem	39

Zdroj: Průvodce sociálními a doprovodnými službami na Klatovsku, internetové zdroje, znalosti území ORP, rozhovory se zaměstnanci sociálního odboru městského úřadu Klatovy

Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území ORP Klatovy (b)

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Poradna NRZP ČR pro PK	sociální poradna	Národní rada osob se zdravotním postižením	Plzeň
2.	Tyfloservis, o.p.s.	centrum sociálně rehabilitačních služeb	Tyfloservis, o.p.s.	Plzeň
3.	Společnost pro ranou péči	pracoviště rané péče	Společnost pro ranou péči, o.s.	Plzeň
4	Network - East - West	ostatní služby	Network East - West, o.s.	Domažlice

Zdroj: Průvodce sociálními a doprovodnými službami na Klatovsku, internetové zdroje, znalosti území ORP, rozhovory se zaměstnanci sociálního odboru městského úřadu Klatovy

Vlastní šetření

Podle vlastního šetření se podařilo zjistit ta zařízení, která zde skutečně působí. Jsou to tato zařízení:

Centra denních služeb: Centrum denních služeb (Domovinka)

Denní stacionáře: Denní stacionář v Klatovech

Domovy pro osoby se zdravotním postižením: Domov pro osoby se zdravotním postižením v Újezdci,

Domov pro osoby se zdravotním postižením v Bystřici nad Úhlavou

Domovy pro seniory: Domov pokojného stáří, Domov pro seniory v Klatovech, Domov pro seniory v Újezdci

Azylové domy: Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní, Azylový dům, Sociální ubytovna

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež: Nízkoprahové zařízení pro mládež Chapadlo, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Budík

Noclehárny: Noclehárna pro bezdomovce

Sociální poradny: Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy, Poradna NRZP ČR pro Plzeňský kraj, Člověk v tísní, Sociální poradna, Mgr. Tereza Schořovská

Centra sociálně rehabilitačních služeb: Tyfloservis, o.p.s., Fond ohrožených dětí

Pracoviště rané péče: Společnost pro ranou péči

Ostatní:

Charitní pečovatelská služba Klatovy, Charitní ošetřovatelská služba Klatovy, Charitní pečovatelská služba Plánice, Charitní pečovatelská služba Chudenice, Charitní pečovatelská služba Janovice nad Úhlavou, Charitní pečovatelská služba Švihov, Charitní pečovatelská služba Měčín, Pečovatelská služba Klatovy, Pečovatelská služba Nýrsko, Dům s pečovatelskou službou Měčín, Dům s pečovatelskou službou Červené Poříčí, Terénní programy Člověk v tísní, o.p.s., Diakonie ČČE, Osobní asistence Klatovy, Network East - West, Klokánek Janovice nad Úhlavou, Klatovská nemocnice, DOMUS - centrum pro rodinu.

Tabulka 61: Počet jednotlivých typů sociálních služeb – dle dat MPSV

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	6
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	5
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	0
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	1
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	3
	Domovy pro seniory	3
	Domovy se zvláštním režimem	0
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1

Služby sociální prevence	Raná péče	1
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	3
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
	Noclehárny	1
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	2
	Sociální rehabilitace	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Typy sociálních služeb

Na území ORP Klatovy se podle registru poskytovatelů služeb nachází tyto typy sociálních služeb:

Sociální poradenství - v rámci této služby je zde uváděno 6 zařízení. V současné době je jich již jen 5. Všechny poradny se nacházejí v Klatovech.

Osobní asistence - v rámci této služby zde působí 1 zařízení. Zařízení se nachází v Klatovech.

Pečovatelská služba - v rámci této služby je zde uváděno 5 zařízení. Charitní pečovatelská služba ovšem působí v dalších 6 obcích a městech na území ORP Klatovy, které jsou v následujícím vlastním šetření pro lepší vypovídající hodnotu uváděny samostatně.

Centra denních služeb - v rámci této služby zde působí 1 zařízení. Toto zařízení se nachází v Klatovech.

Denní stacionáře - v rámci této služby zde působí 1 zařízení. Zařízení se nachází v Klatovech.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením - v rámci této služby jsou zde uvedeny 3 zařízení. Bohužel zde již Domov pro osoby se zdravotním postižením, který se nacházel v Klatovech, nepůsobí. Zařízení se nacházejí v Újezdci u Mochtína a v Bystřici nad Úhlavou.

Domovy pro seniory - v rámci této služby zde působí 3 zařízení. Dvě zařízení se nacházejí v Klatovech a jedno v Újezdci u Mochtína.

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče - rámci této služby se zde nachází jedno zařízení - Klatovská nemocnice a.s.

Raná péče - v rámci této služby zde působí 1 zařízení. Společnost má sídlo v Plzni.

Azylové domy - v rámci této služby zde působí 3 zařízení. Všechna zařízení se nacházejí v Klatovech.

Domy na půl cesty - v rámci této služby zde uvedeno 1 zařízení. Toto zařízení ukončilo svoji službu k 30. 4. 2014.

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež - v rámci této služby zde působí 2 zařízení. Nízkoprahová zařízení se nacházejí v Klatovech.

Noclehárny - v rámci této služby zde působí 1 zařízení. Noclehárna se nachází v Klatovech.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi - v rámci této služby zde působí 1 zařízení. Zařízení se nachází v Klatovech.

Terénní programy - v rámci této služby zde působí 2 organizace. Organizace působí v Klatovech.

Sociální rehabilitace - v rámci této služby je zde uváděno 1 zařízení. V rámci vlastního šetření bylo nalezeno ještě rehabilitační zařízení Tyfloservis, o.p.s., které má sídlo v Plzni, ale svou působnost také na území ORP Klatovy. Druhé zařízení se nachází v Janovicích nad Úhlavou.

Tabulka 62: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP) – vlastní šetření

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	5
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	11
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	0
	Centra denních služeb	1
	Denní stacionáře	1
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
	Domovy pro seniory	3
	Domovy se zvláštním režimem	0
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1

Služby sociální prevence	Raná péče	1
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	3
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
	Noclehárny	1
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	2
	Sociální rehabilitace	2

Zdroj: Průvodce sociálními a doprovodnými službami na Klatovsku, internetové zdroje, znalosti území ORP, rozhovory se zaměstnanci sociálního odboru městského úřadu Klatovy

Podrobnější komentář k počtu jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP podle vlastního šetření je uveden v komentáři k předchozí tabulce.

Tabulka 63: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	Zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod						
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb			1			
Denní stacionáře				1		
Týdenní stacionáře						
Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1	1			
Domovy pro seniory			2	1		
Domovy se zvláštním režimem						
Chráněné bydlení						
Azylové domy			2	1		
Domy na půl cesty						
Zařízení pro krizovou pomoc						
Nízkoprahová denní centra						
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež				2		

Noclehárny			1			
Terapeutické komunity						
Sociální poradny			1	1		3
Sociálně terapeutické dílny						
Centra sociálně rehabilitačních služeb						2
Pracoviště rané péče						1
Intervenční centra						
Služby následné péče						
Ostatní		1	4	9		4
celkem	0	2	12	15	0	10

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, Průvodce sociálními a doprovodnými službami na Klatovsku, internetové zdroje, znalosti území ORP, rozhovory se zaměstnanci sociálního odboru městského úřadu Klatovy

Zřizovatelé sociálních služeb

V území ORP Klatovy jsou organizace poskytující sociální služby zřizovány různými zřizovateli. Jsou to tyto zřizovatelé:

Centrum denních služeb (Domovinka) je zřizováno městem Klatovy.

Denní stacionář zřizuje Diakonie ČCE - středisko západní Čechy.

Domov pro osoby se zdravotním postižením v Újezdci u Mochtína zřizuje město Klatovy a domov v Bystřici nad Úhlavou Plzeňský kraj.

Domov pro seniory v Klatovech a v Újezdci zřizuje město Klatovy. Domov pokojného stáří v Klatovech zřizuje Oblastní charita Klatovy.

Azylové domy v Klatovech zřizuje město Klatovy. Zřizovatelem Domova sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní je Oblastní charita Klatovy.

Nízkoprahová pro děti a mládež Chapadlo a Budík zřizuje Oblastní charita Klatovy.

Noclehárnu v Klatovech zřizuje město Klatovy.

U sociálních poraden jsou poskytovatelé různí. Poradnu pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy zřizuje město Klatovy. Poradna NRZP ČR pro Plzeňský kraj je občanské sdružení a zřizuje ji Národní rada osob se zdravotním postižením. Člověk v tísní je obecně prospěšná společnost. Další sociální poradnu v Klatovech zřizuje Oblastní charita Klatovy. Sociální poradenství pro cizince provádí Mgr. Tereza Schořovská, fyzická osoba podnikající dle ŽZ zapsaná v OR.

Centrum sociálně rehabilitačních služeb Tyfloservis je obecně prospěšná společnost. Dalším rehabilitačním centrem zřizuje Fond ohrožených dětí v Janovicích nad Úhlavou.

Zřizovatelem pracoviště rané péče je občanské sdružení Společnost pro ranou péči.

Zřizovateli pečovatelské péče jsou město Klatovy, město Nýrsko, město Měčín a obec Červené Poříčí.

Dalším zřizovatelem pečovatelské služby je Oblastní charita Klatovy.

Sociální lůžka poskytuje také Klatovská nemocnice a.s. jejímž zřizovatelem je Plzeňský kraj.

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc Klokánek v Janovicích nad Úhlavou je občanské sdružení, které zřizuje Fond ohrožených dětí.

Osobní asistenci Klatovy zřizuje Oblastní charita Klatovy.

Network East - West je občanské sdružení.

Sociálně aktivizační služby pro rodinu poskytuje DOMUS - centrum pro rodinu, občanské sdružení, jehož zřizovatelem je DOMUS - centrum pro rodinu.

Terénní programy poskytuje na území ORP Klatovy také Člověk v tísni, obecně prospěšná společnost a Diakonie ČCE.

Největší podíl na zřizování sociálních služeb má církev a to celkem v 15 případech. Jedná se převážně o Diakonii ČCE - středisko západní Čechy a Oblastní charitu Klatovy.

Dalším významným zřizovatelem jsou města a obce. V ORP Klatovy se jedná o zřízení 12 sociálních zařízení a služeb. Zasazuje se o to převážně město Klatovy, město Nýrsko, obec Červené Poříčí a město Měčín.

Plzeňský kraj je v ORP Klatovy zřizovatelem celkem 2 sociálních zařízeních - Klatovské nemocnice a.s., a Domova pro osoby se zdravotním postižením v Bystřici nad Úhlavou.

Dalšími zřizovateli jsou také občanská sdružení nebo obecně prospěšné společnosti a to celkem v 10 případech.

Církevní organizace se nejčastěji zaměřují na problémovou mládež, terénní služby pro seniory, práci se sociálně vyloučenými rodinami, péči o seniory a ohrožené osoby.

Města a obce se převážně starají o terénní služby pro seniory. Výjimku tvoří město Klatovy, které se zaměřuje na péči o seniory a osoby se zdravotním postižením a vyloučené a ohrožené osoby.

Tabulka 64: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

typ sociální služby	Obce s počtem obyvatel						
	Posuzovaný správní obvod	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
	typ sociální služby						
	Sociální poradenství			1	1		3
Služby sociální péče	Osobní asistence				1		
	Pečovatelská služba			4	7		
	Tísňová péče						
	Průvodcovské a předčitatelské služby						
	Podpora samostatného bydlení						
	Odlehčovací služby						
	Centra denních služeb			1			
	Denní stacionáře				1		
	Týdenní stacionáře						
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1	1			
	Domovy pro seniory			2	1		
	Domovy se zvláštním režimem						
	Chráněné bydlení						
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče		1				

Služby sociální prevence	Raná péče						1
	Telefonická krizová pomoc						
	Tlumočnické služby						
	Azylové domy			2	1		
	Domy na půl cesty						
	Kontaktní centra						
	Krizová pomoc						
	Intervenční centra						
	Nízkoprahová denní centra						
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež				2		
	Noclehárny			1			
	Služby následné péče						
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi						1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením						
	Sociálně terapeutické dílny						
	Terapeutické komunity						
	Terénní programy						2
	Sociální rehabilitace						2
	Celkem	0	2	12	14	0	9

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, Průvodce sociálními a doprovodnými službami na Klatovsku, internetové zdroje, znalosti území ORP, rozhovory se zaměstnanci sociálního odboru městského úřadu Klatovy

Počet sociálních služeb dle zřizovatele (podrobnější údaje viz komentář k předchozí tabulce).

Tabulka 65: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod							
Druh zařízení sociálních služeb							
Centra denních služeb	90000	0		138000	148000		
Denní stacionáře							
Týdenní stacionáře							
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1429000	0		278000	3771000		
Domovy pro seniory	7812000	0		5193000	37581000		
Domovy se zvláštním režimem							
Chráněné bydlení							
Azylové domy	0			0	1533000	0	1068000
Domy na půl cesty							
Zařízení pro krizovou pomoc							

Nízkoprahová denní centra							
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež							
Noclehárny				18000	36000		
Terapeutické komunity							
Sociální poradny	233000	0		754000	0		
Sociálně terapeutické dílny							
Centra sociálně rehabilitačních služeb							
Pracoviště rané péče							
Intervenční centra							
Služby následné péče							
Ostatní	634000	0		1573000	2834000		
celkem za všechna zařízení	10198000	0	0	7954000	45903000	0	1068000

Zdroj: Sociální odbor městského úřadu Klatovy

Finanční prostředky jsou doplněny pouze za sociální zařízení, která poskytuje město Klatovy.

Ostatní organizace nechtěly sdělit své financování sociálních služeb.

Město Klatovy získalo v roce 2012 finanční prostředky (dotace) od Ministerstva práce a sociálních věcí a to na tyto zařízení:

Centrum denních služeb Domovinka v hodnotě 90 000,- Kč.

Domov pro osoby se zdravotním postižením v Újezdci u Mochtína v hodnotě 1 429 000,- Kč.

Domovy pro seniory v Klatovech a Újezdci u Mochtína v hodnotě 7 812 000,- Kč.

Sociální poradnu v hodnotě 233 000,- Kč.

Pečovatelskou službu v hodnotě 634 000,- Kč.

Plzeňský kraj nepřispěl žádnou dotací na podporu sociálních služeb.

Příspěvek zřizovatele, jímž je samotné město Klatovy, přispělo na jednotlivá zařízení touto částkou:

Centrum denních služeb Domovinka 138 000,- Kč.

Domov pro osoby se zdravotním postižením v Újezdci u Mochtína 278 000,- Kč.

Domovy pro seniory v Klatovech a Újezdci u Mochtína 5 193 000,- Kč.

Noclehárna 18 000,- Kč.

Sociální poradna 754 000,- Kč.

Pečovatelská služba 1 573 000,- Kč.

Finanční prostředky z úhrad uživatelů činily v roce 2012 tyto částky:

Centrum denních služeb Domovinka 148 000,- Kč.

Domov pro osoby se zdravotním postižením v Újezdci u Mochtína 3 771 000,- Kč.

Domovy pro seniory v Klatovech a Újezdci u Mochtína 37 581 000,- Kč.

Azylové domy 1 533 000,- Kč.

Noclehárna 36 000,- Kč.

Pečovatelská služba 2 834 000,- Kč.

Jiné finanční zdroje tvořily finance z tzv. Individuálního projektu. Jednalo se o dotaci na chod Azylových domů v hodnotě 1 068 000,- Kč.

Celkové finanční prostředky na jednotlivé služby činily v roce 2012 tyto částky:

Centrum denních služeb Domovinka 3 760 000,- Kč.

Domov pro osoby se zdravotním postižením v Újezdci u Mochtína 5 478 000,- Kč.

Domovy pro seniory v Klatovech a Újezdci u Mochtína 50 586 000,- Kč.

Azylové domy 2 601 000,- Kč.

Noclehárna 54 000,- Kč.

Sociální poradna 987 000,- Kč.

Pečovatelská služba 5 041 000,- Kč.

Celkové finanční prostředky za všechny tyto sociální služby činily 65 123 000,- Kč.

Tabulka 66: Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Centra denních služeb						6									
Denní stacionáře						25									
Týdenní stacionáře															
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	186			196											
Domovy pro seniory	232			232											
Domovy se zvláštním režimem															
Chráněné bydlení															
Azylové domy	83			97											
Domy na půl cesty															
Zařízení pro krizovou pomoc															
Nízkoprahová denní centra															
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						100		200							
Noclehárny						11			14						
Terapeutické komunity															
Sociální poradny						736					57				
Sociálně terapeutické dílny															

Centra sociálně rehabilitačních služeb				56											
Pracoviště rané péče						55									
Intervenční centra															
Služby následné péče															
Ostatní						6			13		1227				

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, Průvodce sociálními a doprovodnými službami na Klatovsku, internetové zdroje, rozhovory se zaměstnanci sociálního odboru městského úřadu Klatovy

Uvedená čísla jsou poskytnuta téměř od všech poskytovatelů sociálních služeb. Nejsou zde uvedena čísla od Tyfloservis, o.p.s., které se nepodařilo zjistit.

Tabulka 67: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Tísňová péče	Průvodcovské a předčitatelské služby	Podpora samostatného bydlení	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	tlumočnické služby
Příjmy z úhrad uživatelů	2981000							
Výdaje	5263000							
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	45%							

Zdroj: Sociální odbor městského úřadu Klatovy

Údaje jsou opět poskytnuty pouze za služby provozované městem Klatovy. Ostatní organizace poskytující sociální služby, nechtěly tyto informace sdělit.

V území ORP Klatovy jsou z těchto uvedených služeb zastoupeny pouze služby pečovatelské péče a osobní asistence.

Podíl úhrad uživatelů pečovatelské služby tvoří téměř polovinu částky vynaložené na zajištění této služby.

Tabulka 68: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem		4	2		16	9			

	Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	58	223	512				45		

	Pracoviště rané péče			Intervenční centra			Služby následné péče		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	55								

	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem					128	58		109	123

	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem									83

	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem							38	630	629

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, Průvodce sociálními a doprovodnými službami na Klatovsku, internetové zdroje, rozhovory se zaměstnanci sociálního odboru městského úřadu Klatovy a organizacemi poskytující sociální služby

Výsledky tohoto šetření nejsou úplně přesné, protože u některých zařízení nebo organizací poskytujících sociální služby nemohli říci přesné číslo, kolik bylo mužů a kolik žen. Neměli to uvedené ve statistikách.

Tabulka 69: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Centra denních služeb	345 000	166		
Denní stacionáře				
Týdenní stacionáře				
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	5536000			457
Domovy pro seniory	50645			247
Domovy se zvláštním režimem				
Chráněné bydlení				
Azylové domy	2634000			87
Domy na půl cesty				
Zařízení pro krizovou pomoc				
Nízkoprahová denní centra				
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež				
Noclehárny	56000	14		
Terapeutické komunity				
Sociální poradny	1093000	12		
Sociálně terapeutické dílny				
Centra sociálně rehabilitačních služeb				
Pracoviště rané péče				
Intervenční centra				
Služby následné péče				
ostatní	4909000		57	

Zdroj: Sociální odbor městského úřadu Klatovy

Tabulka počet nákladů na uživatele byla opět vytvořena pouze z dat od města Klatovy. Ostatní organizace nechtěly data poskytnout. Data za roky 2010 a 2011 nebyla zjištěna.

V centru denních služeb vychází průměrný náklad na uživatele na 166,- Kč/den.

V domovech pro osoby se zdravotním postižením je průměrný náklad na osobu 457,- Kč/den.

V domově pro seniory je průměrný náklad na uživatele 247,- Kč/den.

V azylových domech vychází průměrný náklad na 87,- Kč/den.

V noclehárně je průměrný náklad na osobu 14,- Kč/den.

Sociální poradna vychází na průměrný náklad 12,- Kč/hodina.

Pečovatelská služba vychází na průměrný náklad na osobu na 57,- Kč/den.

Nejvyšší částky vychází samozřejmě u domovů pro osoby se zdravotním postižením, domovů pro seniory a center denních služeb, protože je zde zapotřebí velmi kvalifikovaný personál a dostatečné vybavení, které musí být přizpůsobeno uživatelům zařízení.

Dobrovolnická služba

Tabulka 70: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

	Počet organizací sídlících ve správním obvodu ORP			Počet projektů		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dobrovolnická činnost v ORP	0	0	0	0	2	2
z toho Občanská sdružení		1	2			
z toho Církevní právnické osoby		1				
z toho Obecně prospěšné společnosti						
Z toho krátkodobá						
Z toho dlouhodobá						
Z toho krátkodobá i dlouhodobá						

Zdroj: Sociální odbor městského úřadu Klatovy

<http://www.mvcr.cz/clanek/seznam-akreditovanych-projektu.aspx>

<http://www.mvcr.cz/clanek/dobrovolnicka-sluzba-500539.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>

Mezi dobrovolnické organizace, které zde v letech 2011 a 2012 (v roce 2010 zde žádné dobrovolnické projekty neproběhly)působily, patří organizace:

Rok 2011:

TOTEM - regionální dobrovolnické centrum, o.s. se sídlem v Plzni. Tato organizace měla akreditovaný projekt s názvem "Management dobrovolnictví v Plzeňském kraji". Tento projekt probíhal po celém území Plzeňského kraje a organizace TOTEM na něm spolupracovala také s Oblastní charitou Klatovy. Tam vysílala dobrovolníky na pomoc osobám sociálně slabým.

Diecézní charita Plzeň se sídlem v Plzni. Organizace měla projekt, jehož hlavním cílem byla pomoc při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách. Projekt probíhal po celém území Plzeňského kraje.

Rok 2012:

POSELSTVÍ, o. s. se sídlem v Plzni. Tato organizace měla v roce 2012 akreditovaný projekt "Dobrovolníci pro Plzeňský kraj". V něm vysílala dobrovolníky do organizací působících v sociální, kulturní, zdravotnické, sportovní a školské sféře v rámci Plzeňského kraje. Jednou z přijímacích organizací byla také Diakonie ČČE v Klatovech.

Dobrovolnická Regionální Agentura DoRa, o.s. se sídlem v Plzni. Organizace měla projekt zaměřený na pomoc osobám sociálně slabým, seniorům, osobám zdravotně postiženým, příslušníkům národnostních menšin a pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase. Organizace má smlouvy uzavřené také s poskytovateli sociálních služeb na území ORP Klatovy a to konkrétně s Oblastní charitou Klatovy, Domovem pokojného stáří a Domovem pro osoby se zdravotním postižením v Bystřici nad Úhlavou.

Všechny projekty probíhaly na území ORP Klatovy, ale všechny organizace mají sídlo v Plzni. Proto je v tabulce uvedena 0 u počtu organizací sídlících na území ORP Klatovy, ale je zde již uváděna jejich právní subjektivita.

Všechny projekty jsou akreditovány Ministerstvem vnitra České republiky.

Další organizace působících v dobrovolnických službách se nepodařilo ani po konzultacích s MÚ Klatovy nalézt.

Tabulka 71: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

pomoc:	Počet projektů		
	2010	2011	2012
nezaměstnaným			
osobám sociálně slabým		1	2
osobám zdravotně postiženým		1	2
příslušníkům národnostních menšin		1	2
imigrantům			
osobám po výkonu trestu odnětí svobody			
osobám drogově závislým			
osobám trpícím domácím násilím			
při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase		1	2
při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách		1	
při ochraně a zlepšování životního prostředí			
při péči o zachování kulturního dědictví			
pořádání kulturních akcí			
při sbírkových charitativních akcích			
uskutečňování rozvojových programů			

Zdroj: Sociální odbor městského úřadu Klatovy

<http://www.mvcr.cz/clanek/seznam-akreditovanych-projektu.aspx>

<http://www.mvcr.cz/clanek/dobrovolnicka-sluzba-500539.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>

Celkem byly za období 2010 - 2012 nalezeny 4 projekty. Až na jediný, který byl jasně zaměřen pouze na jednu oblast zde uváděnou - pomoc při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách, bylo zaměření ostatních projektů víceúčelové. Proto je zde číslo počtu projektů uváděno vícekrát u každé oblasti.

Finanční analýza

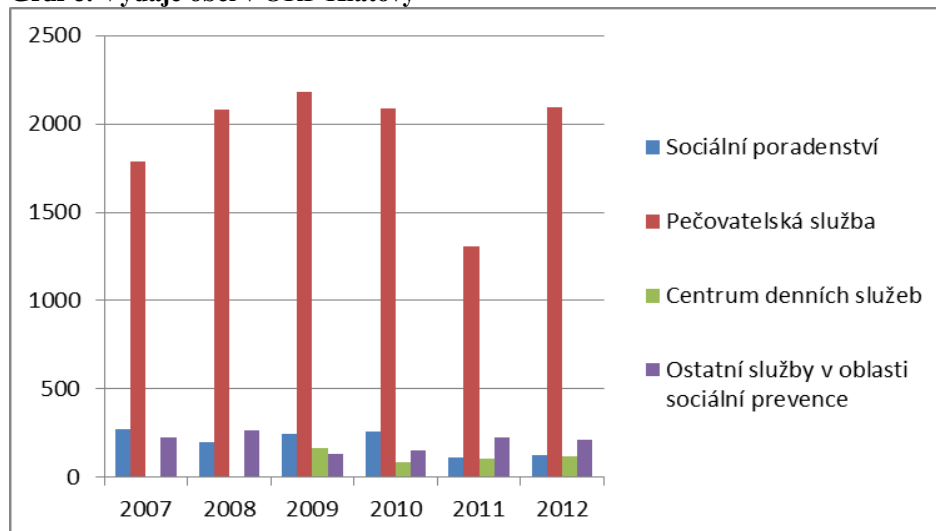
Tabulka 72: Výdaje obcí v ORP Klatovy za sociální služby a sociální zařízení v letech 2007 – 2012

Ceny jsou vyjádřeny v tis. Kč

Sociální služba/zařízení	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Sociální poradenství	273,20	196,29	248,38	261,47	111,86	126,47
Pečovatelská služba	1790,04	2078,19	2179,14	2088,62	1309,21	2091,61
Centrum denních služeb	-	-	165,55	86,91	102,32	115,6
Ostatní služby v oblasti sociální prevence	227,6	268,02	131,58	155,50	225,77	211,44

Zdroj: Portál Obce sobě – Výdaje obcí 2003 – 2012

Graf 6: Výdaje obcí v ORP Klatovy

Tato tabulka vyjadřuje výdaje obcí a měst za celé území ORP Klatovy. Do této tabulky nejsou zařazeny výdaje ostatních poskytovatelů služeb a provozovatelů sociálních zařízení (církevní instituce, obecně prospěšné společnosti atd.).

Údaje se zabývají vybranými sociálními službami – sociálním poradenstvím, pečovatelskou službou, centrem denních služeb a ostatními službami v oblasti sociální prevence. Sociální poradenství provozuje pouze město Klatovy. Výdaje za jeho provoz se pohybují v průměru 200 000,- Kč za rok. Výdaje za pečovatelskou službu jsou zastoupeny převážně městy Klatovy, Měčín, Nýrsko, Švihov, Plánice, Janovice nad Úhlavou, Chudenice, Železná Ruda a obcí Červené Poříčí. Centrum denních služeb provozuje město Klatovy. Data za roky 2007 a 2008 nebyly dostupné, i když je toto zařízení v provozu od roku 2002. Ostatní služby v oblasti sociální prevence se týkají azylových domů a noclehárny, které provozuje město Klatovy. Rozdíly vydaných částek v určitých letech jsou způsobeny především přidělenými dotacemi pro určitá zařízení a služby.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a. Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Senioři	- starost rodinných příslušníků v době, kdy už nebude moci se o sebe postarat - vyšší důchody - dům s pečovatelskou službou v blízkosti bydliště - sociální služby v místě bydliště - vysoká kvalita služeb - nízká cena služby	- postupné zhoršování zdravotního stavu - nedostatek finančních prostředků - neschopnost přizpůsobit se novému prostředí - nemožnost dojet na místo poskytování sociální služby - přeplněné domy pro seniory, nebo s pečovatelskou službou - neochota hradit služby - neadekvátní požadavky	- osobní návštěva, - dopis, - telefon, - informační leták - zpravodaj - prezentace v tisku	- zvyšování důchodů, - příspěvek státu (města, kraje) na pečovatelskou službu, nebo jinou sociální službu, kterou senior potřebuje, - dům s pečovatelskou službou nebo dům pro seniory v místě jeho trvalého bydliště, - speciální svozy seniorů na místo poskytované sociální služby, - nová výstavba domů pro seniory, lepší rozmístění po obcích ORP Klatovy - prověření nabídky a informačních kanálů
2.	Zdravotně postižení	- zvyšování invalidních důchodů, - starost rodinných příslušníků, - pomoc státu, - zařízení pro osoby se zdravotním postižením v blízkosti bydliště, - služby pro zdravotně postižené v místě bydliště,	- postupné zhoršování zdravotního stavu, - nedostatečné služby pro zdravotně postižené, - služby nejsou v místě jejich bydliště, - zařízení pro osoby zdravotně postižené je daleko od jejich domova, - tlumočnická služba není dostupná,	- osobní návštěva, - dopis, - telefon, - informační leták, - zpravodaj	- zvyšování invalidních důchodů, - příspěvek státu (města, kraje) na služby spojené s postižením, - služby pro zdravotně postižené v místě jejich bydliště, - zařízení pro pobyt zdravotně postižených v blízkosti jejich bydliště, - dostupná tlumočnická služba např. na úřadech atd.,

		- slevy na jízdném, - uzpůsobení prostoru ve městech např. pro vozíčkáře, - služby pro slepé a hluché lidi, - tlumočnické služby - vysoká kvalita služby - nízká cena služby	- velké náklady na pomůcky spojené s postižením (automobil, speciálně upravený počítač, bezbariérový byt...) - neochota hradit služby, - neadekvátní požadavky	- webová prezentace, - prezentace v tisku	- nárok na proplacení pomůcek spojených s postižením od pojišťovny, státu...
3.	Děti a mládež	- dostatek volnočasových aktivit, - rodiče se dětem dostatečně věnují, mají na ně čas, - drogová prevence již od počátku školní docházky - nízká cena služeb	- nedostatek času rodičů na děti, - špatný vliv problémových dětí na dítě (drogová problematika), - nedostatek zájmových činností v místě bydliště, - dojíždění za volnočasovými aktivitami - nezájem o služby - neochota hradit služby - neadekvátní požadavky	- škola, - semináře na drogové téma, - noviny, - informační letáky, - zpravodaje obcí, - webové prezentace	- dětem se věnují ve škole - drogová prevence, - kroužky, - dětem se musejí věnovat hlavně rodiče - dostatek času, podnikání výletů, pomoc s úkoly, - dostatek kroužků a zájmových činností v místě jejich bydliště nebo v dobré dojezdové vzdálenosti, - sportovní aktivity, - víkendové vyžití s rodiči
4.	Další uživatelé služeb	- dostupnost sociálních služeb v místě jejich bydliště nebo v přijatelné dojezdové vzdálenosti,	- služba, kterou lidé potřebují, není v dosahu,	- letáky se sociálními službami,	- sociální služby jsou alespoň v jednom městě na území ORP,

		- malé poplatky za sociální služby, - dostatek sociálních služeb v místě bydliště	- služba je zpoplatněná, - nedostupnost sociálních služeb z důvodu dojezdové vzdálenosti nebo spojení autobusů či vlaků - nezájem o službu - neochota hradit služby - malá informovanost	- plán sociálních služeb - přehledný, - zpravodaje obcí - webová prezentace - prezentace v tisku - osobní komunikace	- přizpůsobení hromadné dopravy těmto službám, - cenová dostupnost služeb pro všechny
5.	Lidé bez domova	- dostupnost sociálních služeb v místě jejich pobytu nebo v přijatelné dojezdové vzdálenosti, - malé poplatky za sociální služby, - dostatek sociálních služeb v místě jejich pobytu	- služba, kterou lidé bez domova potřebují, není v dosahu, - služba je zpoplatněná, - nedostupnost sociálních služeb z důvodu dojezdové vzdálenosti	- pracovníci v terénu, - letáky na místech, kde se scházejí	- sociální služby jsou v dostupné vzdálenosti, - zařízení a sociální služby jsou k dispozici v místě pobytu, - služba není zpoplatněná nebo si pobyt musí odpracovat
6.	Pracovníci v soc. službách	- dostatečné finanční ohodnocení, - dobré podmínky v práci, - nekonfliktní klienti, - dobrý pracovní tým	- zaměstnanci nevědí, jakou mají odpovědnost za chování uživatelů, - nemají dostatečnou znalost právních norem ve vztahu k jejich práci, - špatně odhadují možnosti a schopnosti svých svěřenců, - nedostatečné finanční ohodnocení jejich práce, - problematičtí klienti - rizika spojené s přetížeností a přílišnou administrativou	- odborná školení - setkávání zaměstnanců různých zařízení, - předávání zkušeností	- dostatečná příprava pracovníků již na škole, - časté konání odborných školení, která jsou povinná, - dostatečné finanční ohodnocení pracovníků v sociálních službách - využití fondů EU a další zdroje ke zlepšení vybavení a pracovních podmínek - podpůrné nástroje (péče o zaměstnance)

7.	poskytovatelé sociálních služeb	- zkušenosti a profesionální zaměstnanci, - získávání dotací na provoz zařízení, - dobrý výběr místa a pozemků pro poskytování služeb, - veřejnost o služby stojí, - nedoplácení na poskytované služby - dostatek finančních prostředků - zvýšení podpory ze strany obcí, kraje a státu	- nevhodné zvolení personálu, - nepravidelnost plateb (dotací atd.), - neočekávaně drahý provoz nové služby, - nevhodný výběr místa a pozemků pro realizaci služby, - konflikty s veřejností, - nízká kvalita poskytované služby - absence potřebné služby, - nedostatek kapacity, - nedostatek financí, - neochota spolupracovat	- Jednání s úřady, - jednání s veřejností, - běžné komunikační kanály - pravidelná společná setkání	- možnost výběru schopných zaměstnanců, - dotační tituly na sociální služby, - komunitní projednání veřejnosti o nových sociálních službách, - stanovení dostatečných cen za služby - zajistit organizátora - meziobecní spolupráce nebo komunitní plánování sociálních služeb
8.	Rodinní příslušníci uživatelů	- sociální služby v místě bydliště nebo v dobré dojezdové vzdálenosti, - vysoká kvalita služby - nízká cena služby	- nezájem o službu, - nedostatečná informovanost, - neadekvátní požadavky	- webová prezentace, - prezentace v tisku, - informační letáky	- prověření nabídky a informačních kanálů
9.	Veřejnost (nečerpající služby)	- Efektivita služby, nízké náklady, - dostatečná nabídka služeb	- Nezájem o sektor soc. služeb, pocit „protežování“ některých skupin obyvatel	- prezentace v médiích, - otevřenost služeb veřejnosti	- Zlepšit komunikaci s médii, - pravidelně informovat - pořádat kulaté stoly nebo veřejná projednávání

10.	Představitelé obcí SO ORP	- Uspokojení poptávky vlastních občanů - Optimalizovat výdaje na příspěvky nebo dotace pokud obec neposkytuje vlastními organizacemi nebo/ a na provoz a investice svých organizací - zmapování služeb	- Nejasné kompetence obcí - Nedostatek zdrojů, struktura financování zejména z veřejných zdrojů - Nejasná strategie: častá změna požadavků, nereálná očekávání - Špatné rozmístění poskytovatelů v rámci území - Neochota spolupracovat, nezájem, jiné priority - Změny legislativy	- Komunikace s odborníky, zástupci poskytovatelů - - Jednání mezi obcemi	- Zajištění přísunu pravidelných informací poskytovatelů, zajištění kontaktu se zástupci uživatelů - Meziobecní spolupráce - Prosazování společných zájmů (legislativních, ekonomických)
11.	Kraje	- Uspokojení poptávky občanů na území kraje - Optimalizace sítě zařízení - Optimalizovat výdaje na služby poskytované nebo dotované krajem (příspěvky, dotace) - Předat služby poskytované krajem na obce	- Nevhodná alokace zdrojů, struktura financování zejména z veřejných zdrojů - Nejasná strategie: častá změna požadavků, nereálná očekávání - Špatné rozmístění poskytovatelů v rámci území kraje - Nedostatečná komunikace orgánů krajů a obcí k samosprávným kompetencím	- Komunikace s odborníky, zástupci poskytovatelů - Jednání s obcemi	- Podpora meziobecní spolupráce - Prosazování společných zájmů krajů a obcí (legislativních, ekonomických)
12.	Stát	- Uspokojení poptávky občanů na území ČR - Optimalizace sítě zařízení	- Nevhodná alokace zdrojů, struktura financování zejména z veřejných zdrojů - Nejasná strategie: častá změna požadavků, nereálná očekávání	- Komunikace se zástupci obcí, se zájmovými sdruženími, odborníky, zástupci posky-	- Prosazování zájmů společných veřejné správě (legislativních, ekonomických) - Jasné vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcemi

		- Optimalizovat výdaje na poskytované služby	- Špatné rozmístění poskytovatelů v rámci ČR - Vrchnostenský přístup státu (nedostatečná komunikace)	tovatelů	
13.	Partneři poskytovatelů (dárce, sponzoři ...)	- Dobré fungování a kvalita služby - Propagace partnera	- Nedostatek zdrojů u sponzorů - Přerušení spolupráce - Neadekvátní zásahy do rozhodování o službě	- Standardní	- Motivovat pro spolupráci - Vysvětlovat role - Propagace, zveřejňovat dobré příklady
14.	Média	- Náměty pro čtenáře – obvykle chtějí senzace	- Negativní tvář poskytovatele a obce	- Partnerství s médii	- Pravidelná komunikace - Nabízet příklady dobré praxe

Analýza potřeb cílových skupin je vhodným nástrojem k posouzení celkové poptávky cílové skupiny po sociálních službách i ke zhodnocení stavu sociálních služeb. Tato analýza nám umožňuje ujasnit si, proč chtějí zájemci (klienti) danou službu realizovat, udělat si představu o velikosti cílové skupiny, zjistit skutečné potřeby cílové skupiny a kriticky zhodnotit nabídku na území ORP Klatovy. Jako nejpočetnější cílová skupina závislá na sociálních službách se jeví seniři a lidé se zdravotním postižením. Dále pak děti a mládež a sociálně vyloučení lidé.

b. Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P*D		
1.	Finanční riziko	Nevyjasněnost způsobu financování	3	5	15	1. Prosazování zájmů společných veřejné správě (legislativních, ekonomických) 2. Jasně vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcemi	- Obec - Poskytovatel
2.		Nedostatek financí klientů na sociální služby	2	5	10	1. zvýšení důchodů i invalidních, 2. příspěvky státu, kraje a obcí na sociální služby	- stát - kraj - obec

3.		Nedostatek financí u zařízení poskytující sociální služby	2	5	10	1. dotace na zařízení poskytující sociální služby, 2. dostatečné ceny služeb	- stát, - kraj, - obec, - občané potřebující sociální služby
4.		Nedostatek financí na zajištění běžného provozu (obec zřizovatelem poskytovatele)	3	5	15	1. Získat sponzory 2. Jednat s krajem o kofinancování 3. Zlepšit energetický management a zavést sdružené nákupy energií ke snížení výdajů, ostatní sdružené nákupy 4. Stanovení standardu (prostorových a materiálově technických podmínek – např. pasportizace) 5. Meziobecní spolupráce	- Obec, je-li zřizovatelem poskytovatele - Obec, je-li podporovatel služby -Poskytovatel
5.		Nedostatek financí na investice a vybavení	4	2	8	1. Využít fondy EU či jiné dotace 2. Meziobecní spolupráce	- Obec, je-li zřizovatelem poskytovatele - Obec, je-li podporovatel služby - Zřizovatel poskytovatele -Poskytovatel
6.		Uživatelé neplatí za službu	2	2	4	1. Změnit systém výběru plateb	- Poskytovatel
7.		Jednoleté financování projektů	4	3	12	1. Změnit systém financování	- Poskytovatel
8.		Udržitelnost projektů financovaných ze strany EU – neschopnost udržet službu	3	4	12	1. Hledat zdroje financování	- Poskytovatel - Obec
9.	Organizační riziko	Neexistence či špatné rozmístění zařízení poskytující sociální služby	2	5	10	1. Meziobecní spolupráce 2. dostatečná výstavba zařízení poskytující sociální služby - pokrytí celého ORP, 3. organizace poskytují sociální služby i na menších obcích	- kraj, - obec, - organizace poskytující sociální služby

10.		Nezájem obcí na spolupráci v této oblasti	2	5	10	1. meziobecní spolupráce, 2. fondy EU	- Obce daného území
11.		Nedostatek uživatelů / příliš mnoho uživatelů v čase (demografický vývoj)	3	3	9	1. Meziobecní spolupráce 2. Projekty financované z fondů EU	- Obce daného území
12.	Právní riziko	Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím nebo zvýšení provozních nákladů	3	3	9	1. Upozornění na dopady změn legislativy	- Obce daného území
13.		Špatná legislativa v oblasti sociálních služeb	3	3	9	1. Upozornění na dopady změn legislativy	- Obce - Organizace poskytující sociální služby
14.		Nevhodné reformy či změny zákonů	3	3	9	1. Upozornění na dopady změn legislativy	- Obce daného území
15.	Technické riziko	Nevhodné prostory, špatný technický stav budov	2	3	6	1. Využití fondy EU a jiné zdroje	- Obec (vlastník budov) - Poskytovatel
16.		Špatný technický stav vybavení, zastaralé či nevyhovující vybavení	2	3	6	1. Využití fondy EU a jiné zdroje	Obec (vlastník zařízení) - Poskytovatel
17.	Věcné riziko	Špatné řízení poskytované služby (stížnosti občanů)	3	3	9	1. Správně stanovené podmínky ve smlouvě	Zřizovatel poskytovatele
18.		Nízká kvalita konkrétní služby	2	2	4	1. Sledování kvality 2. Meziobecní spolupráce – dobrá praxe	Poskytovatel
19.		Nezájem uživatelů či rodinných příslušníků o konkrétní službu	3	3	9	1. Vysvětlování problematiky 2. Meziobecní spolupráce	Poskytovatel
20.		Personální rizika (Nedostatečné nebo nevhodné personální zabezpečení služeb)	3	3	9	1. Vzdělávání zaměstnanců	Poskytovatel

Analýza rizik nám přináší odpověď na otázku, jakých hrozeb je oblast sociálních služeb vystavena, jak moc jsou její aktiva vůči těmto hrozbám zranitelná, jak vysoká je pravděpodobnost, že by mohla být hrozba reálná, jakým způsobem můžeme hrozbám zabránit a kdo by se tímto krokem měl zabývat.

Mezi největší rizika v oblasti financí patří nevyjasněnost způsobu financování sociálních služeb a nedostatek financí na zajištění běžného provozu (obec zřizovatelem poskytovatele). K výraznému snížení dopadu těchto rizik by se mělo v prvním případě dosáhnout především prosazováním zájmů společných veřejné správě (legislativních, ekonomických) a v druhém případě získat sponzory, jednat s krajem o kofinancování, zlepšit energetický management a zavést sdružené nákupy energií ke snížení výdajů, ostatní sdružené nákupy, stanovit standardy (prostorových a materiálově technických podmínek – např. pasportizace) a také využít možnosti spolupracovat na tomto řešení v rámci meziobecní spolupráce.

V oblasti organizačního rizika se jako nejvíce problematické jeví neexistence či špatné rozmístění zařízení poskytující sociální služby a nezáměr obcí na spolupráci v této oblasti. V obou případech by mohla ke snížení rizika významně přispět meziobecní spolupráce. Dále by to byla dostatečná výstavba zařízení poskytující sociální služby - pokrytí celého ORP, organizace poskytují sociální služby i na menších obcích a fondy EU.

V právním riziku se to týká především špatné legislativy. Snížení rizika by mohlo přispět upozornění na dopady změn legislativy.

U technického rizika je to špatný technický stav budov a vybavení. Možnost ke snížení rizika je využívání fondů EU.

Věcné riziko se týká především špatného řízení poskytované služby (stížnosti občanů) a personálního rizika (nedostatečné nebo nevhodné personální zabezpečení služeb). Riziko lze řešit správně stanovených podmínek ve smlouvě a lepším a kvalitnějším vzděláváním zaměstnanců.

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
1. Existují zařízení měst a obcí a další poskytovatelé sociálních služeb	1. Převážná většina poskytovaných sociálních služeb se nachází ve městě Klatovy
2. Nabídka terénní pečovatelské služby	2. Problémy s dopravou
3. Poskytování příspěvků poskytovatelům sociálních služeb	3. Nedostupnost pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí v obcích - chybí domovy pro seniory v obcích na Klatovsku. Kapacity ve stávajících zařízeních v domovech pro seniory nejsou dostatečné (čekací listiny). Nejsou finanční prostředky na využití potenciálně vhodných prostor a na provozování domova pro seniory v obcích na Klatovsku
4. Zvýhodnění osob se zdravotním postižením (příspěvky, výhody)	4. Chybí domy s pečovatelskou službou nebo dům s byty zvláštního určení na více místech ORP Klatovy
5. Spolupráce mezi poskytovateli navzájem a městy	5. Nedostatek prostředků na rozvoj služeb osobní asistence
6. Stát podporuje sociální služby dotacemi	6. Chybějí dobrovolníci
7. Nabídka volnočasových aktivit pro děti a mládež v Klatovech a dalších městech a obcích v ORP Klatovy	7. Služby, které je třeba platit, jsou nevyužité
8. Zavedení příspěvku na péči	8. Klienti nechtějí dávat příspěvek za sociální služby
9. Podpora získávání kompenzačních pomůcek	9. Finanční náročnost akreditovaných kurzů pro sociální pracovníky
10. Znalost využití evropských projektů (psaní projektů i řízení projektů) v oblasti sociálních služeb	10. Chybí služba - doprovod, není tlumočnická a možnost komunikace pro sluchově postižené
	11. Zrušeno protidrogové centrum
	12. Malý počet poraden, psychologů a pedagogů pro výchovné problémy - čekací doby, nedostupnost
Příležitosti	Hrozby
1. Využití příspěvku na péči na financování sociálních služeb a kontrola	1. Nelze prokázat využití příspěvku na péči
2. Plánovaná výstavba Domů s pečovatelskou službou v Plánici, Dolanech a Poleni	2. Nízké důchody
3. Rozvoj spolupráce mezi poskytovateli a obcemi zejména bezplatné pronájmy při pořádání akcí	3. Snížení dotací státu v důsledku změny soc. politiky státu
4. Využití evropských zdrojů	4. Špatné přerozdělování dotací státu, omezení dostupnosti státních dotací
5. Rozvoj dobrovolnictví ve spolupráci se školami, Skautem, Českým červeným křížem	5. Snížení nebo zrušení příspěvku zřizovateli v důsledku změny soc. politiky obce, kraje.
6. Sociální služby jako zdroj nových pracovních míst	6. Nedostatek klientů
7. Získávání politické podpory na podporu soc. služeb	7. Úbytek služby občanům
8. Vyvíjení politického tlaku na směřování sociální politiky státu a kraje - zapojení se do schvalování zákonů, zapojení do přípravy střednědobého plánu sociálních služeb Plzeňského kraje	8. Nedostatečné finanční ohodnocení personálu v důsledku snížení financování systému sociálních služeb a následná hrozba odchodu zkušeného personálu

V domovech pro seniory musí být tzv. čekací listiny pro seniory, protože domy pro seniory jsou bohužel v současné době přeplněné. Někdy senioři čekají i několik let na uvolnění místa v domě pro seniory. Ve třech městech (obcích) mají být v budoucnu zřízeny Domy s pečovatelskou službou. Bohužel jak je uvedeno v předchozím komentáři, je potřeba spíše budovat domovy pro seniory, protože čekací listiny na pobyt v těchto domech jsou dlouhé. V ORP Klatovy se v současné době vyskytují pouze 3 takováto zařízení.

SWOT analýza systému sociálních služeb pro seniory

Silné stránky	Slabé stránky
1. Existují zařízení města a další poskytovatelé sociálních služeb seniorům	1. Převážná většina poskytovaných služeb se nachází ve městě Klatovy
2. Nabídka terénní pečovatelské služby existuje ve městech i větších obcích ORP Klatovy	2. Problémy s dopravou
3. Poskytování příspěvků poskytovatelům sociálních služeb pro seniory	3. Nedostupnost pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí v obcích - chybí domovy pro seniory v obcích na Klatovsku. Kapacity ve stávajících zařízeních v domovech pro seniory nejsou dostatečné (čekací listiny). Nejsou finanční prostředky na využití potenciálně vhodných prostor a na provozování domova pro seniory v obcích na Klatovsku
4. Spokojenost seniorů se soc. službami v pobytových zařízeních	4. Chybí domy s pečovatelskou službou nebo dům s byty zvláštního určení na více místech ORP Klatovy
5. Spolupráce mezi poskytovateli navzájem	5. Ubývání možností kontaktů seniorů s okolní společností
6. Stát podporuje sociální služby dotacemi	6. Omezená možnost nakupování v malých obcích
7. Pro uživatele - seniory je zvýhodněné nájemné v domech s pečovatelskou službou	7. Služby, které je třeba platit, jsou nevyužité
8. Rodinná soudržnost při zajištění setrvání seniorů v domácím prostředí	8. Nejsou informace o možnostech a nejsou využívány soc. služby na pomoc pečujícím rodinám
9. Spolupráce mezi poskytovateli a obcemi (městy)	9. Finanční náročnost akreditovaných kurzů pro sociální pracovníky
10. Sousedská výpomoc při zajištění setrvání seniorů v domácím prostředí	10. Příspěvek na péči nedostačuje na zajištění služeb doma (pro nejtěžší případy)
11. Přiměřená kapacita proškoleného personálu	
12. Zdravá konkurence	
Příležitosti	Hrozby
1. Využití příspěvku na péči na financování sociálních služeb a kontrola	1. Nelze prokázat využití příspěvku na péči
2. Plánovaná výstavba Domů s pečovatelskou službou v Plánici, Dolanech a Poleni	2. Nízké důchody
3. Rozvoj spolupráce mezi poskytovateli a obcemi zejména bezplatné pronájmy při pořádání akcí pro seniory	3. Snížení dotací státu v důsledku změny soc. politiky státu

4. Sdružení prostředků obcí při zajišťování sociálních služeb pro seniory v ORP Klatovy	4. Špatné přerozdělování dotací státu, omezení dostupnosti státních dotací
5. Podpora pozitivního pohledu na seniory	5. Snížení nebo zrušení příspěvku zřizovateli v důsledku změny soc. politiky obce, kraje.
6. Sociální služby jako zdroj nových pracovních míst	6. Nedostatek klientů
7. Získávání politické podpory na podporu soc. služeb pro seniory	7. Úbytek služby občanům
8. Vyvíjení politického tlaku na směřování sociální politiky státu a kraje - zapojení se do schvalování zákonů, zapojení do přípravy střednědobého plánu sociálních služeb Plzeňského kraje	8. Nedostatečné finanční ohodnocení personálu v důsledku snížení financování systému sociálních služeb a následná hrozba odchodu zkušeného personálu

SWOT analýza systému sociálních služeb pro lidi se zdravotním postižením

Silné stránky	Slabé stránky
1. Zvýhodnění osob se zdravotním postižením (příspěvky, výhody)	1. Nedostatek prostředků na rozvoj služeb osobní asistence
2. Zavedení příspěvku na péči	2. Chybějí dobrovolníci
3. Existující služby v ORP Klatovy pro osoby s postižením	3. Klienti nechtějí dávat příspěvek na péči za sociální služby
4. Podpora získávání kompenzačních pomůcek	4. Architektonické bariéry ve městech a obcích
5. Rodinná soudržnost při zajištění setrvání v domácím prostředí	5. Úbytek sponzorů
6. Sousedská výpomoc při zajištění setrvání v domácím prostředí	6. Chybí služba - doprovod, není tlumočník a možnost komunikace pro sluchově postižené
7. Znalost využití evropských projektů (psaní projektů i řízení projektů) v oblasti sociálních služeb	7. Nedostatek sportovních možností pro lidi se zdravotním postižením
8. Poskytování kompenzačních pomůcek	8. Chybí dotovaný speciální dopravní prostředek - "taxi" pro vozíčkáře
9. Příspěvek na individuální dopravu OZP i na bezbariérový autobus	9. Chybí informace o jednotlivých odborech Městského úřadu Klatovy, službách, aktivitách i pro ostatní občany
	10. Nedostatek akreditovaných pracovníků
Příležitosti	Hrozby
1. Využití evropských zdrojů	1. Omezení finančních příspěvků měst a obcí
2. Využití místního potenciálu znalostí pro evropské projekty	2. Omezení finančních příspěvků úřadu práce
3. Rozvoj dobrovolnictví ve spolupráci se školami, Skautem, Českým červeným křížem	3. Klientelismus při rozdělování dotací krajem
4. Získávání politické podpory na podporu soc. služeb pro osoby se zdrav. postižením	4. Omezení příspěvku pro osoby se zdravotním postižením

5. Využit informační centra obcí pro poskytování informací o soc. službách občanů	
6. Vytvoření politického tlaku na směřování sociální politiky státu a kraje - zapojení se do schvalování zákonů, zapojení do přípravy střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Plzeňského kraje	

SWOT analýza systému sociálních služeb pro děti a mládež

Silné stránky	Slabé stránky
1. Dobrovolní pracovníci v obcích	1. Nedostatečné finanční zajištění DDM, není možné snížení cen a zajištění větší dostupnosti v obcích, pro další rozšíření činnosti, snižování cen za služby, rozšiřování působnosti na další obce
2. Pedagogicko - psychologické poradenství pro rodiče a děti	2. Zrušeno protidrogové centrum
3. Nabídka volnočasových aktivit pro děti a mládež v Klatovech a dalších městech a obcích v ORP Klatovy	3. Není žádná protidrogová služba v obcích
4. Dobrá práce a široká nabídka DDM Klatovy a dalších volnočasových organizací	4. Malý počet poraden, psychologů a pedagogů pro výchovné problémy - čekací doby, nedostupnost
5. Poradenství rodičům zdarma	5. Malá informovanost veřejnosti o střediscích výchovné péče a dalších možnostech
6. Zajištění zájmových činností na školách zdarma	
7. Dobře pracující sociální poradna pro rodiny - Charita Klatovy	
Příležitosti	Hrozby
1. Volnočasové aktivity propojit se sociálně aktivizační činností pro děti a mládež	1. Snižující se spolupráce rodičů a škol
2. Rodiče se věnují výchově dětí	2. Snižující se možnosti škol působit na rodiče
3. Škola má prostor pro výchovnou činnost	

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Na Klatovsku dochází od roku 2009 k celkovému úbytku obyvatelstva (přirozený úbytek, stěhování). Během 20 let se také předpokládá stárnutí populace, což kopíruje celorepublikový trend. Nezaměstnanost v oblasti Klatovska za rok 2012 činila 8,1 % z ekonomicky aktivních obyvatel.

V regionu působí 15 poskytovatelů, kteří nabízejí 39 sociálních služeb. Nejčastěji poskytované služby jsou azylové domy, domovy pro seniory, odborné sociální poradenství, peč. služba a terénní programy.

Většina poskytovaných sociálních služeb se nachází ve městě Klatovy. Bohužel nejsou služby rovnoměrně rozmístěny po celém území. Výskyt těchto služeb je nedostatečný zejména ve větších městech území – Železná Ruda, Janovice nad Úhlavou a Nýrsko. Na to samozřejmě navazují problémy s dopravou, kdy lidé musí za těmito službami dojíždět i několik desítek kilometrů.

V ORP Klatovy se služby zaměřují převážně na 3 skupiny uživatelů. Jsou to služby pro děti, mládež a rodiny s dětmi, služby pro osoby se zdravotním postižením a seniory a služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením. Naopak např. osoby se sluchovým postižením nemají k dispozici žádnou službu. Chybí zde doprovod, není tlumočnická a možnost komunikace pro sluchově postižené.

Nejvíce neuspokojených zájemců evidují domovy pro seniory, dále pak azylové domy a domov pro osoby se zdravotním postižením. Údaje o neuspokojených zájemcích o pobytové služby péče však mohou být zavádějící, protože poradníky obsahují i budoucí uživatele, kteří podali žádost preventivně, do budoucna.

Velkým problémem je také nedostupnost pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí v obcích - chybí domovy pro seniory v obcích na Klatovsku. Bohužel chybí finanční prostředky na využití potenciálně vhodných prostor a na provozování domova pro seniory v obcích na Klatovsku.

Osoby, které potřebují komplexní péči, ale nebyl jim přiznán příspěvek na péči, se nemohou dostat do domova pro seniory (DS podmiňuje přijetí přiznáním příspěvku na péči).

V ORP Klatovy je také malý počet domů s pečovatelskou službou nebo dům s byty zvláštního určení na více místech ORP Klatovy. V budoucnu je podle plánu komunitních služeb v ORP Klatovy počítáno s výstavbou tří nových DPS – v Plánici, Dolanech a Poleni. Je potřeba se však zamyslet nad tím, co bude s lidmi, kteří do nich přijdou ve chvíli, kdy jim již nebude stačit pečovatelská služba, a budou potřebovat službu pobytovou. Opět zde nastává problém nízké kapacity domovů pro seniory.

Velmi malá je také kapacita soc. lůžek v klatovské nemocnici.

Velkým problémem jsou také pozdní odchody do důchodu, poté nastává problém s péčí o vlastní rodiče.

Lidé v území ORP Klatovy se potýkají s nedostatkem prostředků na rozvoj služeb osobní asistence. Služby, které je potřeba platit nejsou dostatečně využívány. Klienti nechtějí dávat příspěvek za sociální služby. V tomto směru by mohli také pomoci dobrovolníci, kteří v území téměř nepůsobí, nebo je jich velmi málo. Chybí např. i dobrovolníci pro doučování dětí v rodinách.

Velký problém nastává také v drogové problematice dětí a mládeže. Tento problém neustále narůstá a je potřeba začít se této skupině intenzivně věnovat. Je potřeba opět obnovit protidrogové centrum a začít s větší osvětou již na školách. Je potřeba také věnovat dětem a mládeži více péče a pozornosti a vymyslet jim aktivity v jejich volném čase. V území ORP Klatovy je v současné době bohužel malý počet poraden, psychologů a pedagogů pro výchovné problémy (čekací doby, nedostupnost).

V území je absence programů pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi (+ kontakty s ostatními rodinami) a také zde chybí stacionáře pro starší děti se zdravotním postižením (nad 7 let).

Na území ORP nastává také problém spolupráce se soukromými osobami/institucemi při zajištění bezbariérovosti vstupu do komerčních prostor ve vlastnictví soukromých osob či firem.

Zařízení sociálních služeb se potýkají také s personálními problémy – nedostatek pracovníků, snížená bezpečnost při šetřeních (v některých případech je při šetření nutná asistence policie). Zaměstnanci také nejsou dostatečně kvalifikovaní pro práci v zařízení poskytující sociální služby. Bohužel jsou akreditované kurzy pro sociální pracovníky velmi finančně náročné.

V minulých letech byly vytvořeny plány sociálních služeb na Klatovsku (zahrnuje 29 obcí z ORP Klatovy), v mikroregionu Běleč a v Dobrovolném svazku obcí Úhlava, které obsahují zbytek obcí ORP Klatovy. Tyto plány vznikaly především komunitním projednáváním s místními aktéry sociálních služeb a občany. V současné době již probíhá druhá etapa komunitního plánování sociálních služeb na Klatovsku.

V těchto plánech jsou především zmapovány sociální služby, které jsou poskytovány v řešených územích. Plány také obsahují oblasti, které by města a obce chtěla prostřednictvím těchto plánů řešit. Prioritní oblastí byla zejména výstavba DPS v několika obcích a městech a zvýšení kapacity domovů pro seniory. Bohužel se tyto oblasti prozatím vyřešit nepodařilo, především z důvodu nedostatku finančních prostředků, protože tyto aktivity jsou velmi finančně náročné. V současné době je již zpracován plán sociálních služeb na období 2014 – 2019. Prioritními oblastmi jsou podpora seniorů a osob se zdravotním postižením, podpora dětí, mládeže a rodin s dětmi, podpora služeb pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, řešení bytové problematiky v regionu, odstraňování stavebních bariér v území, zvýšení informovanosti o sociálních službách a podpora řešení problémů v sociální oblasti regionu.

Starostové také jako velký problém vnímají využívání příspěvků na bydlení k zajištění bydlení občanů v soukromých ubytovnách, což představuje pro provozovatele ubytoven velký byznys. Starostové by přivítali větší podporu státu sociálnímu bydlení. K řešení této situace jsou zapotřebí legislativní změny, které prostřednictvím komunitního plánování sociálních služeb není možné zrealizovat. Je však možné v komunitním plánu na tuto skutečnost upozornit a přenést tak řešení podnětu na vyšší úroveň. Starostové se také potýkají s nekalými praktikami obchodníků, kteří nabízejí občanům různé služby a zboží. V některých obcích např. rozhlasem upozorňují občany na tyto obchodníky. Dále se potýkají také s kvalitou poskytované pečovatelské služby. V tomto by mohly pomoci vzdělávací kurzy pro pečovatelky nebo i vedení organizací. Otázkou ale je, zda problém spíše nesouvisí s potřebou lepšího ohodnocení práce pracovníků pečovatelské služby, což má však svoje limity v podobě platových tříd. V souvislosti s poskytovanou podporou sociálních služeb ze strany obcí by obce měly začít kontrolovat využití poskytnutých příspěvků, např. prostřednictvím zpráv od poskytovatelů o své činnosti. To by mohlo mít vliv také na kvalitu poskytovaných služeb.

Zdroj: Sociálně demografická analýza obcí správního území obce s rozšířenou působností, Komunitní plánování sociálních služeb na Klatovsku II etapa – zápisy z roku 2013

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců starostů z území ORP a dále se účastnila ředitelka Městského ústavu sociálních služeb v Klatovech. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Sociální služby	<i>Nedostupnost nebo nedostatečná kapacita pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí v obcích ORP Klatovy</i>	<i>Nedostatek dobrovolníků v sociálních službách</i>	<i>Drogová problematika v obcích</i>
	cíl 1.1 Rozšířit kapacitu lůžek v pobytových zařízeních se sociální a zdravotní péčí v obcích ORP Klatovy.	cíl 2.1 Zpracovat téma dobrovolníků v sociálních službách do Komunitního plánu sociálních služeb v ORP Klatovy.	cíl 3.1 Zavedení sociální poradny pro rodiny, jejichž děti experimentují s drogami.
	cíl 1.2 Vytvořit společný fond pro financování sociálních služeb v SO ORP Klatovy.	cíl 2.2 Vytvořit systém dobrovolnické činnosti.	cíl 3.2 Vytvořit společný manuál „Jak postupovat v oblasti drogové prevence“

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Obce ORP Klatovy i přes velkou rozlohu a roztříštěnost území našly v mnoha oblastech společnou řeč a úspěšně spolupracují. V mnoha oblastech se rozvíjí i přeshraniční spolupráce s bavorskými sousedy. V oblasti školství je zajištěn dostatek míst v předškolních a školních zařízeních v blízkosti bydliště, aby děti nemusely dojíždět do vzdálených obcí. Kvalitní výuka ve všech školách je na vysoké úrovni a je dostupná všem skupinám dětí. Pestrá nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit je zajištěna i v menších obcích ORP Klatovy. **V oblasti sociálních služeb je zpracován velmi kvalitní komunitní plán. Všechny skupiny obyvatel mají zajištěn přístup k potřebným službám. Vzhledem ke stárnoucí populaci na území je mimořádná pozornost věnována službám pro seniory. Celé území je pokryto dostatečným počtem terénních pracovníků i pobytových zařízení.** Všechny obce se podílejí na naplňování společné strategie při nakládání s odpady. Obce spolupracují zejména při likvidaci komunálních odpadů. Při nakládání s veškerými odpady je upřednostňován ekologický způsob likvidace. Součástí strategického plánu je i výchova k ekologické zodpovědnosti občanů, která probíhá již v mateřských školách. Nezaměstnanost je v obcích a městech ORP Klatovy na nízké úrovni. Obce formou podpory podnikatelských aktivit na svých územích přispívají k růstu počtu pracovních míst. Vhodnými opatřeními a pobídkami se podařilo téměř zcela využít stávající průmyslové zóny na území ORP Klatovy. Pracovníci úřadů práce poskytují účinnou pomoc nezaměstnaným v jejich nelehké životní situaci.

I. Nedostupnost nebo nedostatečná kapacita pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí v obcích SO ORP Klatovy

Věcné argumenty

Z provedených analýz v analytické části souhrnného dokumentu jasně vyplynulo, že velkým problémem v území je nedostupnost nebo nedostatečná kapacita pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí v obcích ORP Klatovy. Tato zařízení se nacházejí pouze v malé části území. Jedná se převážně o město Klatovy, kde se v současné době nachází 3 domovy pro seniory – dva přímo v Klatovech a jeden v Újezdci u Mochtína, který je od Klatov vzdálen necelých sedm kilometrů. Domy s pečovatelskou službou jsou v Červeném Poříčí, Měčíně a ve Švihově. Ve SO ORP Klatovy se však nacházejí i další větší města, která tyto služby vůbec neposkytují. Jedná se především o město Železná Ruda, kde je velký problém i s pečovatelskou službou, Strážov, Janovice nad Úhlavou nebo Nýrsko. V komunitním plánu sociálních služeb pro období 2014 – 2019 se počítá např. se zajištěním pečovatelské služby v Železné Rudě, s vybudováním pobytového zařízení pro občany se sníženou soběstačností z důvodu věku či zdravotního postižení v obci Bolešiny (1 -2 byty), Běšiny (25 lůžek) a Plánici (25 lůžek). Vybudování pobytových zařízení či bytů pro seniory plánuje vybudovat Oblastní charita Klatovy v Měčíně (29 lůžek) a také město Železná Ruda (8 lůžek). Při mapování situace na Klatovsku je zapotřebí také vybudovat domov se zvláštním režimem. V současné době není v regionu tento domov provozován. Domov by měl vzniknout v Klatovské nemocnici s kapacitou 16 – 18 lůžek. Na tyto stavby není bohužel v současné době dostatek finančních prostředků. V plánech se nepočítá s výstavbou domů pro seniory, které jsou přeplněné a jsou na ně dlouhé čekací seznamy. Je důležité si také uvědomit, co bude s lidmi, kteří jsou nyní umístěni v domech s pečovatelskou službou a budou potřebovat službu pobytovou.

Příčiny problému

Stárnutí populace v ORP Klatovy je považováno za negativní jev. K zajištění kvality života ve stáří je nutné učinit kroky, jež spočívají zejména ve změně přístupu lidí ke stárnutí.

V současné době zůstává velký počet seniorů soběstačných i do poměrně vysokého věku a aktivně se zapojují do společenského života. I přesto se však společnost neobejde bez dostatečné lůžkové kapacity. Počet domovů pro seniory a jejich kapacita (počet míst) až do roku 2007 rostly. V roce 2008 však došlo k jejich poklesu, a to v důsledku přijetí zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. V současné době činí kapacita domovů pro seniory v České republice cca 38 tisíc lůžek a je prakticky plně využita, neboť na jedno lůžko připadá v průměru 1,4 čekatele.

Vzhledem k situaci v ORP Klatovy (stárnoucí obyvatelstvo) je potřeba rozšířit služby pro seniory, aby byly pokryty potřeby těchto cílových skupin a předešlo se výskytu sociálně patologických jevů. Provozování domovů pro seniory je většinou ztrátové a naprostou většinu z nich zřizují kraje a obce. Je proto velmi důležité přistoupit ke změně jejich financování a zatraktivnění podnikání v sociální oblasti. Velice by také pomohla nová opatření v rodinné politice, která by vytvořila mezigeneračně soudržnou společnost, kterou by se dala vyřešit dostatečná kapacita v domovech pro seniory. Tento problém na sebe samozřejmě váže i další řadu problémů, jako je nemožnost umístění seniorů v zařízení blízko svého trvalého bydliště, odchod z práce rodinných příslušníků seniora, aby se o něj mohli postarat, nedostatek finančních prostředků na stavby pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí, neexistující dotační programy na tyto stavby atd.

Tabulka 73: Počet čekatelů na jedno lůžko pro seniory dle krajů v roce 2008

Kraj	čekatelé (neuspokojení žadatelé)	kapacita (počet lůžek)	počet čekatelů na 1 lůžko	relativní kapacita (počet lůžek na 100 obyvatel 65+)
Hlavní město Praha	4 143	2 241	1,8	1,1
Středočeský	5 088	4 916	1,0	2,8
Jihočeský	2 164	2 877	0,8	3,1
Plzeňský	2 174	1 674	1,3	1,9
Karlovarský	945	905	1,0	2,1
Ústecký	4 146	4 311	1,0	3,9
Liberecký	1 926	888	2,2	1,5
Královéhradecký	1 842	2 413	0,8	2,8
Pardubický	2 164	2 192	1,0	2,8
Vysočina	1 510	2 197	0,7	2,8
Jihomoravský	6 439	3 059	2,1	1,7
Olomoucký	2 810	2 664	1,1	2,7
Zlínský	5 251	2 972	1,8	3,2
Moravskoslezský	12 351	4 694	2,6	2,6
Celkem ČR	52 953	38 003	1,4	2,4

Zdroj: Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí 2008, Praha, MPSV, výkaz V1-01, ČSÚ – Věkové složení obyvatelstva v roce 2008, vlastní výpočty

Důsledky neřešení problému

Pokud se tyto problémy nebudou řešit, budou staří lidé v budoucnu odkázáni pouze sami na sebe a na pomoc své rodiny. Se stále se oddalujícím věkem k odchodu do důchodu je však stále problematičtější, aby se o seniory, kteří již nejsou schopni se o sebe sami postarat, starala rodina.

II. Nedostatek dobrovolníků v sociálních službách

Věcné argumenty

Na území ORP Klatovy v současné době nepůsobí téměř žádní dobrovolníci v sociálních službách. Samotné město Klatovy je zaregistrováno u organizací Adra a Totem, které se touto činností zabývají, ale za celou dobu jejich registrace využívalo město dobrovolnické činnosti pouze od jednoho dobrovolníka. Dobrovolnickou činností se v Klatovech zabývá také Střední škola zemědělská a potravinářská, se kterou spolupracuje plzeňská společnost DORa. Každý rok se v Klatovech koná setkání dobrovolníků s názvem „Na jedné lodi“. Při této akci se představují organizace, které pomáhají lidem s handicapem.

V roce 2011 a 2012 bylo na území ORP realizováno několik projektů na dobrovolnickou činnost, ale ani jeden projekt nebyl podán organizací s působností na území ORP Klatovy. Dobrovolnictvím v sociálních službách je nejčastěji např. pomoc v Domovech pro seniory a Domovech pro osoby se zdravotním postižením.

Pojem dobrovolnictví není v českých reáliích používán dlouhou dobu. Ačkoliv bylo dobrovolnictví, zvláště v období první republiky, poměrně rozšířené, což dokladuje mimo jiné i poměrně veliký počet různých zájmových sdružení, nelze zatím ještě stále hovořit o renesanci dobrovolnictví v České republice.

Příčiny problému

Ačkoliv je situace s dobrovolnictvím a dobrovolníky daleko lepší než v první polovině 90. let, přesto je pojem dobrovolnictví stále ještě vnímán spíše s negativními či pejorativními představami, a to zvláště u neodborné veřejnosti. Bohužel mnoho lidí i poskytovatelé sociálních služeb doposud vnímá dobrovolnictví špatně např. jako levnou sílu, která ulehčí personálu. Vládne zde obava o tzv. amatérismus dobrovolníků nebo domnívání se, že dobrovolnictví je zcela zadarmo.

Důsledky neřešení problému

Pro území ORP Klatovy by bylo velkým přínosem využívat k pomoci v sociálních službách dobrovolníky. Dobrovolníky jsou převážně mladí lidé, studenti, „mladí“ senioři nebo lidé sdružení v církevních organizacích, zájmových sdruženích a spolcích. Dobrovolníci by mohli být využíváni nejen k pomoci ve výše zmíněných zařízeních, ale také pro přípravu trávení volného času seniorů, dětí a mládeže nebo zdravotně postižených osob. Využíváním dobrovolníků by organizace a zařízení sociálních služeb ušetřily finanční prostředky, které by poté mohly investovat do dalšího zařízení a služeb. Mladí lidé a studenti pak získají i potřebnou praxi a zajistí jim to pomůže i ve výběru dalšího povolání.

III. Drogová problematika v obcích SO ORP Klatovy

Věcné argumenty

V současné době trápí obce a města přibývajícím nárůstem drogově závislých. Bohužel se již nejedná pouze o dospělé osoby, ale čím dál více se tato problematika týká i dětí a mladistvých. Podle průzkumů začíná kolem 40 % dětí experimentovat s drogami již kolem 13 let. Většina dětí ve věku 13 – 17 let netráví svůj volný čas v žádné organizované aktivitě. Tito mladiství pak ve městech a obcích činí trestnou činnost, podílí se na vloupáních a ničí veřejný majetek. Je velmi důležité nastolit drogovou prevenci už od prvních let školní docházky. Je třeba, aby si děti více všímali rodiče a děti trávily svůj volný čas smysluplně. V Klatovech se nachází dva nízkoprahové kluby pro mládež – Chapadlo a Budík. Tyto kluby měly své „pobočky“ také v dalších obcích a městech SO ORP Klatovy, ale byly za krátký čas zrušeny. V Klatovech je také velká nabídka kroužků a dalších zájmových činností pro děti. Tyto služby by se však měly rozšířit i do dalších měst a menších obcí v území ORP Klatovy, protože ne každé dítě může za takovouto aktivitou dojíždět. Je potřeba také drogovou problematiku neustále připomínat ve školách, pouštět dětem filmy s touto tematikou, zvat osoby, které byly např. drogově závislé, aby vyprávěly svůj příběh.

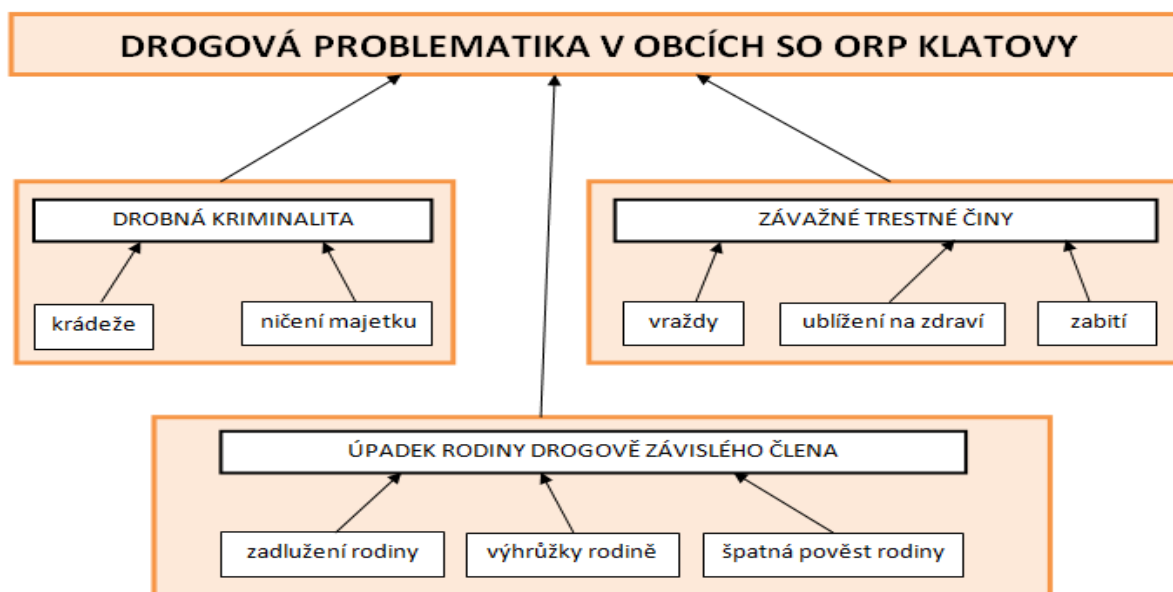
Příčiny problému

Smysluplné trávení volného času napomáhá snižování rizika vzniku a rozvoje rizikového chování dětí a mládeže. Např. ve městě Klatovy se při mapování dětských hřišť a sportovišť ukázalo, že zde chybí prostory pro spontánní neorganizované sportování mládeže (např. otevřené prostranství s brankami, košem, kam by mohl kdokoliv přijít s míčem a zasportovat si). Pro mládež ve věku 14 a více let jsou ve městě určena hřiště a zařízení u základních a středních škol, která jsou však přístupná pouze po domluvě se správcem za poplatek. Pokud se budou vytvářet hřiště různých typů, která budou atraktivní pro mládež, jistě to zefektivní trávení volného času mládeže. Tato sportoviště by ale měla vznikat také v dalších městech a obcích SO ORP Klatovy, protože děti nebudou za touto aktivitou zcela určitě dojíždět.

Jediná organizace, která se zabývá drogově závislými, je Ulice – Agentura terénní sociální práce, o. s. Ta pracuje zejména s problémovými dlouhodobými uživateli návykových látek. V rámci terénního programu podporuje klienty ve snižování rizik způsobu jejich života. Jiné sociální služby v protidrogové oblasti skutečně nejsou v klatovském regionu poskytovány, což je dle zjištěných skutečností nedostačující. Pro zlepšení drogové problematiky by bylo potřeba zavést např. služby pracující s rodinami, ve kterých se vyskytují návykové látky, poradenské služby pro rodiče, jejichž děti experimentují s návykovými látkami a další. Drogová problematika samozřejmě navazuje na další velké problémy jako je agresivita drogově závislých, kriminalita, krádeže, ničení veřejného i soukromého majetku či dokonce vraždy. V poslední době bohužel přibývá i velké množství zdrogovaných lidí za volanty aut, kteří svou bezohlednou jízdou zranili nebo dokonce zabili spoustu nevinných lidí.

Důsledky neřešení problému

V současné době drogově závislých mladistvých a dospělých neustále přibývá. Pokud se tento problém nezačne účinně řešit, bude se společnost potýkat se stále větším nebezpečím a kriminalitou.

4.2.3. Popisy cílů

Problémový okruh 1	<i>Nedostupnost nebo nedostatečná kapacita pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí v obcích SO ORP Klatovy</i>
Cíl 1.1	Rozšířit kapacitu lůžek v pobytových zařízeních se sociální a zdravotní péčí v obcích SO ORP Klatovy.
Popis cíle	Rozšíření kapacity lůžek v pobytových zařízeních se sociální a zdravotní péčí v obcích ORP Klatovy je velice důležité. Mnoho větších obcí (Plánice, Běšiny, Bolešiny, Měčín, Železná Ruda) již dlouhodobě řeší záměr vybudovat pobytové zařízení pro své občany se sníženou soběstačností z důvodu věku či zdravotního postižení. V současné době se o nemocné nebo handicapované lidi stará rodina nebo jsou využívány služby pečovatelské služby. Ta se ale nedaří zajistit všude. Domy s pečovatelskou službou i domy pro seniory jsou v ORP Klatovy kapacitně plné a lidé musejí čekat dlouhou dobu na umístění. Je prioritním cílem zajistit služby pro občany, které jim umožní žít co nejdéle ve svém domácím prostředí a zároveň vybudovat větší počet zařízení pro přestárle a zdravotně handicapované občany, kteří již nemohou setrvávat ve své domácnosti.
Hlavní opatření	1) Vyřešení majetkoprávních vztahů k již stojícím objektům - odkoupit vhodné objekty, ze kterých by se mohly vystavět zařízení se sociální a zdravotní péčí 2) Příprava na vybudování zařízení - definice typu zařízení - definice poskytovaných služeb 3) Zpracování projektové dokumentace - zadat zpracování projektové firmě 4) Žádost o finanční prostředky na výstavbu zařízení - hledání vhodného programu pro čerpání dotací na tato zařízení - sepsání projektové žádosti 5) Výstavba zařízení - výběrové řízení na dodavatele prací - zajištění dobrovolníků na pomoc při stavbě zařízení

	6) Provozování zařízení - financování provozu - zajištění kvalitního personálu
Správce cíle	starosta města Plánice
Indikátory	Počet nových lůžek v pobytových zařízeních se sociální a zdravotní péčí v obcích ORP Klatovy. Počet obcí využívajících rozšířenou kapacitu.

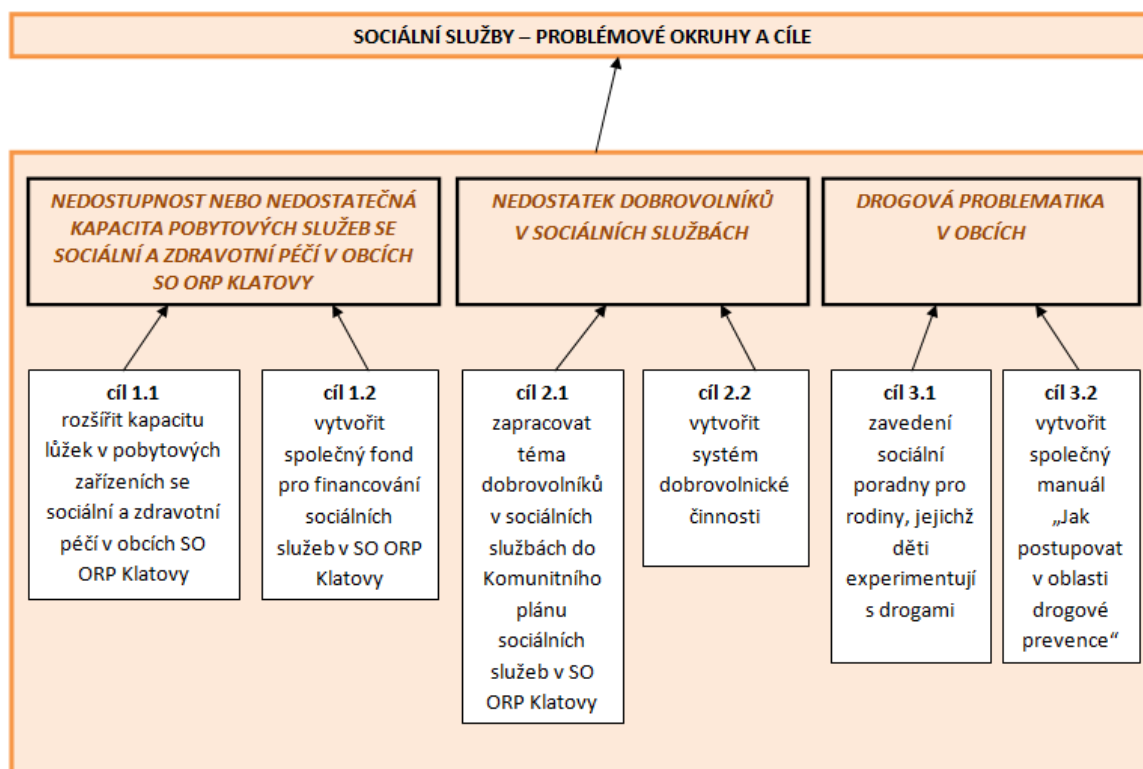
Problémový okruh 1	<i>Nedostupnost nebo nedostatečná kapacita pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí v obcích SO ORP Klatovy</i>
Cíl 1.2	Vytvořit společný fond pro financování sociálních služeb v SO ORP Klatovy.
Popis cíle	V současné době je velmi těžké shromáždit větší objem finančních prostředků, kterými by obce a města mohly podporovat vznik nových lůžek v pobytových zařízeních se sociální a zdravotní péčí. K tomuto účelu by mohl pomoci vznik společného fondu, který by pomohl financovat sociální služby na území ORP Klatovy. Města a obce by do fondu přispívaly finančními prostředky, které by pro něj byly vyhrazeny v obecním rozpočtu. Fond by mohl vzniknout v rámci vytvořeného DSO, nebo na úrovni mikroregionů, kde by se řešilo hlavně dotčené území blízkých obcí. Do fondu by se mohly zapojit také organizace, které poskytují sociální služby, jako např. Charita, Diakonie atd. Poté by se peníze investovaly do oblastí, kde by byly nejvíce potřebné a obce a města by mohla společně budovat a rekonstruovat zařízení pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí, které by využívali občané z dotčených obcí, které fond vytvořily. Peníze by měly být určené především na rekonstrukce budov, ve kterých by mohly vzniknout další ubytovací kapacity pro seniory nebo osoby se sníženou soběstačností, na modernizaci těchto budov a jejich vybavení, na nakoupení pomůcek a dalších potřebných věcí. Vzhledem k situaci ve SO ORP Klatovy (stárnoucí obyvatelstvo) je potřeba začít rozšiřovat služby pro seniory a občany se sníženou soběstačností, aby byly pokryty potřeby těchto cílových skupin a předešlo se výskytu sociálně patologických jevů.
Hlavní opatření	1) Setkání starostů a zastupitelů obcí k problematice tvorby společného fondu - podrobné vysvětlení záměru, vymezení území - schválení fondu - získávání informací o způsobech fungování fondu 2) Příprava vzniku fondu - legislativní opatření - stanovení správců fondu 3) Vznik fondu - plnění fondu finančními prostředky z obecních rozpočtů - správa fondu - čerpání z fondu do vymezených oblastí 4) Kontrola dosažených výsledků
Správce cíle	starosta obce Bolešiny
Indikátory	Vytvořený společný fond. Počet přispívajících obcí do společného fondu. Počet podpořených subjektů ze společného fondu.

Problémový okruh 2	<i>Nedostatek dobrovolníků v sociálních službách</i>
Cíl 2.1	Zpracovat téma dobrovolníků v sociálních službách do Komunitního plánu sociálních služeb v SO ORP Klatovy.
Popis cíle	V roce 2007 vznikl na území ORP Klatovy Komunitní plán sociálních služeb a služeb návazných, kde byl naplánován rozvoj sociálních služeb za společné partnerské účasti poskytovatelů sociálních služeb, jejich uživatelů a zástupců měst. V roce 2013 probíhala 2. etapa komunitního plánování sociálních služeb pro období 2014 – 2019. Jejím cílem bylo vyhodnotit naplňování prvního komunitního plánu a současně v reakci na zjištěné aktuální potřeby občanů regionu a v souladu s dostupnými zdroji v sociální oblasti stanovit aktivity vedoucí k rozvoji sociálních služeb v klatovském regionu. Bohužel se v něm ani jedna kapitola nevěnuje dobrovolnické činnosti, která by byla právě v sociální oblasti velmi potřebná. Na území ORP Klatovy v současné době nepůsobí téměř žádní dobrovolníci, které by mohla jednotlivá zařízení poskytující sociální služby využívat. Využíváním dobrovolníků by organizace a zařízení sociálních služeb ušetřily finanční prostředky, které by poté mohly investovat do dalšího zařízení a služeb. Mladí lidé a studenti pak získají i potřebnou praxi a zajistí jim to pomůže i ve výběru dalšího povolání. Je to proto velmi důležité, aby se téma dobrovolnictví objevilo v takovémto důležitém rozvojovém materiálu jako je Komunitní plán sociálních služeb a služeb návazných na Klatovsku pro období 2014 – 2019.
Hlavní opatření	1) Aktualizace Komunitního plánu - zmapování a vyhodnocení situace v oblasti dobrovolnictví v sociálních službách 2) Sestavení odborného týmu a pracovních skupin - zpracování tématu dobrovolnictví do plánu 3) Předložení plánu zapojeným obcím v ORP Klatovy - připomínky, doplnění - schválení aktualizovaného plánu
Správce cíle	místostarosta města Klatovy
Indikátory	Téma dobrovolníků v sociálních službách bylo zpracováno do Komunitního plánu sociálních služeb v ORP Klatovy.

Problémový okruh 2	Nedostatek dobrovolníků v sociálních službách
Cíl 2.2	Vytvořit systém dobrovolnické činnosti.
Popis cíle	Ačkoliv je situace s dobrovolnictvím a dobrovolníky daleko lepší než v první polovině 90. let, přesto je pojem dobrovolnictví stále ještě vnímán spíše s negativními či pejorativními představami, a to zvláště u neodborné veřejnosti. Bohužel mnoho lidí i poskytovatelé sociálních služeb doposud vnímá dobrovolnictví špatně např. jako levnou sílu, která ulehčí personálu. Vládne zde obava o tzv. amatérismu dobrovolníků nebo domnívání se, že dobrovolnictví je zcela zadarmo. Cílem tohoto problémového okruhu je vytvořit fungující systém dobrovolnické činnosti tak, aby tato činnost doplňovala poskytované služby, zejména v oblasti dobrovolných a zájmových aktivit, sociálně terapeutických a aktivizačních činností, při zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a uspokojování duševních potřeb klientů v sociálních zařízeních. Posláním dobrovolnictví je vnášet do zařízení více lidského kontaktu, posilovat duševní a duchovní pohodu klienta a jeho postoj k aktivní spolupráci při naplňování přání a osobních cílů. Posláním dobrovolníka je především přispět ke zvýšení kvality péče a biopsychosociálních potřeb klientů, zamezení jejich izolace a zkvalitnění návaznosti na další služby. Využíváním dobrovolníků by organizace a zařízení sociálních služeb ušetřily finanční prostředky, které by poté mohly investovat do dalšího zařízení a služeb. Dobrovolníci pak získají praktické poznání sociálního sektoru a jeho specifik, naváží nové přátelské vztahy, získají nové zkušenosti a dovednosti, posun v životních hodnotách, změnu životního stylu, smysluplné vyplnění volného času a také pocit užitečnosti.
Hlavní opatření	1) Setkání starostů a zastupitelů obcí k problematice tvorby systému dobrovolnické činnosti - podrobné vysvětlení záměru - schválení tvorby systému 2) Sestavení odborného týmu - oslovení odborníků z řad osob, které se zabývají sociální problematikou a dobrovolnictvím - sestavení týmu 3) Příprava vzniku systému - legislativní opatření - spolupráce s organizacemi poskytující sociální služby 4) Vznik systému - využívání dobrovolníků - seznam dobrovolníků - nábory dobrovolníků 5) Kontrola dosažených výsledků
Správce cíle	starosta obce Zavlekov
Indikátory	Vytvořený systém dobrovolnické činnosti. Počet nových dobrovolníků. Počet přijímajících organizací.

Problémový okruh 3	Drogová problematika v obcích
Cíl 3.1	Zavedení sociální poradny pro rodiny, jejichž děti experimentují s drogami.
Popis cíle	V současné době trápí obce a města přibývajícím nárůstem drogově závislých. Bohužel se již nejedná pouze o dospělé osoby, ale čím dál více se tato problematika týká i dětí a mladistvých. V ORP Klatovy působí jediná organizace, která se zabývá zejména problémovými dlouhodobými uživateli návykových látek. V rámci terénního programu podporuje klienty ve snižování rizik způsobu jejich života. Jiné sociální služby v protidrogové oblasti nejsou v klatovském regionu poskytovány, což je vzhledem k situaci neustále se zvyšujícím počtu drogově závislých lidí nedostačující. Konkrétně zde chybí služba, která by pracovala s rodinami, ve kterých se vyskytují návykové látky, tzn. poradenské služby pro rodiče, jejichž děti experimentují s návykovými látkami. Bohužel se touto problematikou nemohou dostatečně zabývat ani školy, protože nemají k dispozici vlastního psychologa, který by na škole působil. Mají možnost si zažádat o terénního psychologa, který by do školy přijel a problém se snažil řešit. Závislost na drogách začíná často právě v období dospívání a není tedy divu, že problematika drogové závislosti tíží řadu rodičů. Ve srovnání s dospělými se u dospívajících závislost rozvíjí mnohem rychleji, a to z důvodu nezralosti jejich organismu. Proto je nutné drogový problém nebagatelizovat a věnovat mu patřičnou pozornost. Díky profesionálnímu přístupu v poradnách mohou rodinní příslušníci identifikovat a eliminovat mechanismy, které podporují užívání drog u svého dítěte. Pro rodiče ale může být odborník také oporou v jejich nelehké situaci. To, že je tato služba v klatovském regionu velmi potřebná, dokládá i to, že se vznikem této služby také aktivně zabývá tým, který tvoří Komunitní plán sociálních služeb na Klatovsku pro období 2014 – 2019.
Hlavní opatření	1) Realizace průzkumu v oblasti drogové problematiky v obcích ORP Klatovy - průzkum - závěry 2) Stanovení konkrétních priorit na základě výzkumu - stanovení priorit a aktivit pro řešení zjištěných nedostatků - právní forma poradny (obecní, soukromá, svazková...) 3) Finanční rozpočet na vznik poradny - podrobná kalkulace nákladů - hledání grantu na příspěvek na provoz zařízení nebo vytvoření společného fondu obcí 4) Vznik poradny - výběr profesionálního personálu - výběr místa poradny - stanovení předpokládaného počtu klientů 5) Kontrola dosažených výsledků
Správce cíle	starosta města Klatovy
Indikátory	Vytvoření poradny. Počet klientů. Počet obcí podílejících se na financování poradny.

Problémový okruh 3	<i>Drogová problematika v obcích</i>
Cíl 3.2	Vytvořit společný manuál „Jak postupovat v oblasti drogové prevence“.
Popis cíle	Rok co rok neustále přibývá drogově závislých dospělých osob, ale i mladistvých. Bohužel bývají tito lidé ve většině případů problematictí, agresivní a způsobují škodu na osobním i veřejném majetku. Stále více obcí a měst se s problematikou drogově závislých osob potýká. Mnoho občanů ale neví, jak se má zachovat v situacích, kdy má v okolí nebo dokonce v rodině někoho, kdo je závislý na drogách. Pro tyto účely by měl vzniknout manuál pro veřejnost, organizace a instituce v obcích, který by pojednával o tom, jak společně postupovat v oblasti protidrogové prevence. Manuál by byl určen široké veřejnosti, ale také odborníkům jako jsou úředníci, učitelé, policisté, terapeuti, sociální pracovníci nebo starostové měst a obcí. Manuál bude uvádět konkrétní návody na společné a koordinované postupy. Bohužel je právě nedostatečná komunikace a spolupráce na místní úrovni důvodem, proč některé věci nefungují, jak mají, a proč mívá veřejnost často pocit, že příslušné úřady nekonají, policie nemůže úspěšně vyřešit některé případy drogové trestné činnosti, nebo proč si školy nejsou jisté svými kompetencemi ohledně žáků, kteří prokazatelně užívají drogy nebo je distribuují. Manuál by měl uživatelům zodpovědět nejdůležitější otázky – jak jednat v nejrůznějších situacích, kdy se setkáváme s drogami, jak, kdy a komu co oznamovat, co mohu a co ne a na koho se mám obrátit.
Hlavní opatření	1) Finanční analýza nákladů na vznik manuálu - kalkulace nákladů na odborný tým, tisk, propagaci a distribuci 2) Sestavení odborného týmu pro tvorbu manuálu - oslovení odborníků z řad osob, které se zabývají drogovou problematikou - sestavení týmu 3) Vytváření manuálu - sběr informací - sběr informací od konkrétních obcí - pořádání seminářů pro veřejnost k vyjádření nápadů a připomínek 4) Vznik manuálu a jeho distribuce a propagace - distribuce manuálu do příslušných obcí a následně rodin - kontrola dosažených výsledků
Správce cíle	starosta města Švihov
Indikátory	Tvorba společného manuálu. Počet obcí zapojených do tvorby manuálu. Počet manuálů distribuovaných do domácností v obcích SO ORP Klatovy.

4.2.4. Indikátory

Problémový okruh	<i>Nedostupnost nebo nedostatečná kapacita pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí v obcích SO ORP Klatovy</i>		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet odmítnutých žadatelů o pobyt v zařízeních se sociální a zdravotní péčí v obcích ORP Klatovy		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	72	47
Skutečnost	97	X	X
Popis měřítka	Pro zlepšení situace v sociální oblasti je důležité se postarat o seniory a osoby se sníženou soběstačností. V současné době je v obcích spadajících pod ORP Klatovy nedostatečná kapacita v ubytovacích zařízeních, která by se o tyto lidi dokázala postarat. Indikátor umožňuje sledovat počet žadatelů, kteří se ucházejí o pobyt v těchto zařízeních, která by jim ulehčila jejich těžkou životní situaci, kdy už se o sebe sami nedokážou dostatečně postarat. Indikátor nám také pomůže sledovat, kolik by bylo zapotřebí vybudovat lůžek, aby se dostatečně pokryla poptávka po těchto službách.		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet odmítnutých žadatelů v zařízeních se sociální a zdravotní péčí		
Zdroj čerpání dat	Statistické údaje zařízení se sociální a zdravotní péčí		

Cíl	Rozšířit kapacitu lůžek v pobytových zařízeních se sociální a zdravotní péčí v obcích SO ORP Klatovy		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet nových lůžek v pobytových zařízeních se sociální a zdravotní péčí v obcích ORP Klatovy		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	25	50
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	V současné době se v ORP Klatovy nachází pouze tři domy pro seniory a tři domy s pečovatelskou službou. Pro zlepšení situace v sociální oblasti je důležité se postarat o seniory a lidi se sníženou soběstačností. Indikátor umožňuje sledovat počet nových lůžek, který by dostatečně pokryl poptávku po těchto službách. Předpokládá se, že počet lůžek by měl v dalších letech stoupat.		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet nových lůžek v pobytových zařízeních se sociální a zdravotní péčí v obcích ORP Klatovy		
Zdroj čerpání dat	Statistické údaje zařízení se sociální a zdravotní péčí		

Cíl	Rozšířit kapacitu lůžek v pobytových zařízeních se sociální a zdravotní péčí v obcích SO ORP Klatovy		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet obcí využívajících rozšířenou kapacitu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	10	20
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Na území ORP Klatovy jsou v současné době tři domovy pro seniory a tři domy s pečovatelskou službou. Indikátor pomůže zjistit, zda jsou nové kapacity určeny pro celé území ORP Klatovy a zda jsou efektivně využívány i obcemi, ve kterých nejsou tato zařízení umístěna. V budoucnu se předpokládá širší zapojení obcí, které budou prostřednictvím svých občanů využívat služeb zařízení se sociální a zdravotní péčí.		
Metodika a výpočet	Počet obcí v ORP Klatovy využívajících rozšířenou kapacitu		
Zdroj čerpání dat	Statistické údaje zařízení se sociální a zdravotní péčí		

Cíl	Vytvořit společný fond pro financování sociálních služeb v SO ORP Klatovy		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Vytvořený společný fond		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020

Plán	X	ano	ano
Skutečnost	ne	X	X
Popis měřítka	V dnešní době je velmi těžké shromáždit větší objem finančních prostředků, kterými by obce a města mohly podporovat vznik nových lůžek v pobytových zařízeních se sociální a zdravotní péčí. K tomuto účelu by mohl pomoci vznik společného fondu, který by pomohl financovat sociální služby na území ORP Klatovy. Indikátor velmi jednoduše pomůže zjistit, jestli k vytvoření společného fondu skutečně došlo.		
Metodika a výpočet	Byl společný fond vytvořen? – ano x ne		
Zdroj čerpání dat	Informace od obcí v ORP Klatovy		

Cíl	Vytvořit společný fond pro financování sociálních služeb v SO ORP Klatovy		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Počet přispívajících obcí do společného fondu		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	44	44
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Společný fond by měl sloužit k tomu, aby se jeho prostřednictvím mohly financovat sociální služby na celém území ORP Klatovy. Města a obce by do fondu přispívaly svými finančními prostředky. Díky indikátoru se jednoduše změří, kolik obcí již do fondu přispívá i jakou částkou se na financování podílí. Aby bylo čerpání z fondu úspěšné a pokrylo celé území ORP Klatovy, mělo by se na jeho financování podílet co nejvíce obcí.		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet obcí přispívajících do společného fondu		
Zdroj čerpání dat	Informace od obcí v ORP Klatovy nebo veřejné rozpočty obcí		

Cíl	Vytvořit společný fond pro financování sociálních služeb v SO ORP Klatovy		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Počet podpořených subjektů ze společného fondu		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	3	6
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Finanční prostředky ze společného fondu budou investovány do oblastí, kde by byly nejvíce potřebné a obce a města by mohla společně budovat a rekonstruovat zařízení pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí, která by využívali občané z dotčených obcí, které fond vytvořily. Indikátor umožňuje sledovat počet již podpořených subjektů, do kterých byly prostřednictvím fondu investovány finanční prostředky. Podle objemu finančních prostředků se předpokládá, že by mohl být každý rok podpořen jeden subjekt v území ORP Klatovy.		

Metodika a výpočet	Počet podpořených subjektů ze společného fondu ze všech dotčených obcí, které fond vytvořily.
Zdroj čerpání dat	Rozpočtové údaje od obcí zřizujících společný fond

Problémový okruh	Nedostatek dobrovolníků v sociálních službách		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Počet dobrovolníků v sociálních službách		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	15	30
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Na území ORP Klatovy v současné době nepůsobí téměř žádní dobrovolníci, které by mohla jednotlivá zařízení poskytující sociální služby využívat. Využíváním dobrovolníků by organizace a zařízení sociálních služeb ušetřily finanční prostředky, které by poté mohly investovat do dalšího zařízení a služeb. Mladí lidé a studenti pak získají i potřebnou praxi a zajisté jim to pomůže i ve výběru dalšího povolání. Indikátor výstupu nám ukáže, kolik je na území ORP Klatovy v současné době dobrovolníků.		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet dobrovolníků v sociálních službách		
Zdroj čerpání dat	Informace od zařízení působících na území ORP Klatovy se sociální a zdravotní péčí		

Cíl	Zpracovat téma dobrovolníků v sociálních službách do Komunitního plánu sociálních služeb v SO ORP Klatovy		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	Téma dobrovolníků v sociálních službách bylo zpracováno do Komunitního plánu sociálních služeb v ORP Klatovy		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	ano	ano
Skutečnost	ne	X	X
Popis měřítka	Je velmi důležité, aby se téma dobrovolnictví objevilo ve významném rozvojovém materiálu jako je Komunitní plán sociálních služeb a služeb návazných na Klatovsku pro období 2014 – 2019. Indikátor nám ukáže, jestli bylo toto téma skutečně do plánu zpracováno.		
Metodika a výpočet	Téma dobrovolnictví bylo zpracováno do Komunitního plánu sociálních služeb a služeb návazných na Klatovsku pro období 2014 - 2019		
Zdroj čerpání dat	Komunitní plán sociálních služeb a služeb návazných na Klatovsku pro období 2014 – 2019		

Cíl	Vytvořit systém dobrovolnické činnosti		
Číslo indikátoru	9		

Název indikátoru	Vytvořený systém dobrovolnické činnosti		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	ano	ano
Skutečnost	ne	X	X
Popis měřítka	Cílem je vytvořit fungující systém dobrovolnické činnosti tak, aby tato činnost doplňovala poskytované služby, zejména v oblasti volnočasových a zájmových aktivit, sociálně terapeutických a aktivizačních činností, při zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a uspokojování duševních potřeb klientů v sociálních zařízeních. Toto měřítko nám pomůže ukázat, jestli byl systém dobrovolnické činnosti opravdu vytvořen a pomůže tak doplnit stávající služby.		
Metodika a výpočet	Vytvořený systém dobrovolnické činnosti ve spolupráci obcí ORP Klatovy		
Zdroj čerpání dat	Informace od obcí ORP Klatovy		

Cíl	Vytvořit systém dobrovolnické činnosti		
Číslo indikátoru	10		
Název indikátoru	Počet nových dobrovolníků		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	15	30
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Na území ORP Klatovy v současné době nepůsobí žádní dobrovolníci, které by mohla jednotlivá zařízení poskytující sociální služby využívat. Využíváním dobrovolníků by organizace a zařízení sociálních služeb ušetřily finanční prostředky, které by poté mohly investovat do dalšího zařízení a služeb. Mladí lidé a studenti pak získají i potřebnou praxi a zajisté jim to pomůže i ve výběru dalšího povolání. Indikátor nám ukáže, kolik nových dobrovolnických míst vzniklo díky vytvoření systému dobrovolnické činnosti. Pro posílení této doplňkové služby by bylo dobré, kdyby indikátor každý rok stoupal.		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet nových dobrovolníků v zařízeních, která poskytují sociální služby na území ORP Klatovy		
Zdroj čerpání dat	Informace ze systému dobrovolnické činnosti		

Cíl	Vytvořit systém dobrovolnické činnosti		
Číslo indikátoru	11		
Název indikátoru	Počet přijímajících organizací		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	10	20

Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Dobrovolnická služba velmi pomáhá organizacím, které dobrovolníky využívají ve své činnosti. Indikátor nám pomůže zjistit, kolik organizací využilo služeb nových dobrovolníků. Pokud budou mít organizace dobré informace o dobrovolnické činnosti, předpokládá se, že bude počet organizací v budoucnu stoupat.		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet organizací na území ORP Klatovy, které využívají služeb dobrovolníků		
Zdroj čerpání dat	Informace ze systému dobrovolnické činnosti		

Problémový okruh	Drogová problematika v obcích		
Číslo indikátoru	12		
Název indikátoru	Počet obcí, jejichž občané využívají služby poradny		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	7	15
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	V současné době trápí obce a města přibývajícím nárůstem drogově závislých. Bohužel se již nejedná pouze o dospělé osoby, ale čím dál více se tato problematika týká i dětí a mladistvých. Indikátor výstupu nám jasně ukáže, kolika obcí se dotýká drogová problematika, prostřednictvím svých občanů, kteří využívají služeb poradny.		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet obcí, jejichž občané využívají služeb poradny		
Zdroj čerpání dat	Informace od dotčených obcí		

Cíl	Zavedení sociální poradny pro rodiny, jejichž děti experimentují s drogami		
Číslo indikátoru	13		
Název indikátoru	Vytvoření poradny		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	1	1
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Na území ORP Klatovy stále chybí služba, která by se více zabývala pomocí rodinám, které se starají o člena rodiny trpícího závislostí na drogách. Díky profesionálnímu přístupu v poradnách mohou rodinní příslušníci identifikovat a eliminovat mechanismy, které podporují užívání drog u svého dítěte. Tento jednoduchý indikátor nám ukáže, jestli byla sociální poradna opravdu vytvořena.		
Metodika a výpočet	Vytvoření poradny pro rodiny, jejichž děti experimentují s drogami		
Zdroj čerpání dat	Informace od zapojených obcí		

Cíl	Zavedení sociální poradny pro rodiny, jejichž děti experimentují s drogami		
Číslo indikátoru	14		
Název indikátoru	Počet klientů		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	20	40
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Vytvořením poradny pro rodiny se velmi přispěje k lehčímu zvládnutí jejich těžké životní situace. Také se podaří snížit počet drogově závislých mladistvých. Je velmi důležité sledovat tento indikátor, protože nám ukáže, jak se vyvíjí v ORP Klatovy počet drogově závislých. Velkou snahou obcí bude samozřejmě docílit klesajícího počtu klientů, ale vzhledem k současným statistikám je předpověď spíše stoupající.		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet klientů sociální poradny		
Zdroj čerpání dat	Statistické údaje od sociální poradny		

Cíl	Zavedení sociální poradny pro rodiny, jejichž děti experimentují s drogami		
Číslo indikátoru	15		
Název indikátoru	Počet obcí podílejících se na financování poradny		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	10	20
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Stále více obcí v ORP Klatovy má problémy s drogovou problematikou mládeže a dospělých. Poradna by tak měla být financována v rámci mezi-obecní spolupráce, aby náklady na eliminaci drogové problematiky nesly všechny dotčené obce. Podílet se mohou i obce, které touto problematikou nejsou ještě zasaženy, ale v budoucnu se to může týkat i jich. Indikátor nám jasně ukáže, kolik obcí se podílí na financování poradny. Tento indikátor by měl v následujících letech stoupat.		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet obcí podílejících se na financování poradny		
Zdroj čerpání dat	Rozpočtové údaje sociální poradny		

Cíl	Vytvořit společný manuál „Jak postupovat v oblasti drogové prevence“		
Číslo indikátoru	16		
Název indikátoru	Tvorba společného manuálu		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020

Plán	X	ano	ano
Skutečnost	ne	X	X
Popis měřítka	Stále více obcí a měst se potýká s problematikou drogově závislých osob. Mnoho občanů ale neví, jak se má zachovat v situacích, kdy má v okolí nebo dokonce v rodině někoho, kdo je závislý na drogách. Indikátor nám ukáže, jestli společný manuál, který je v současné situaci velmi potřebný, opravdu vznikl.		
Metodika a výpočet	Vytvoření společného manuálu		
Zdroj čerpání dat	Informace od obcí v ORP Klatovy		

Cíl	Vytvořit společný manuál „Jak postupovat v oblasti drogové prevence“		
Číslo indikátoru	17		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do tvorby manuálu		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	22	44
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Aby měl společný manuál co nejširší dopad na území ORP Klatovy, mělo by se na jeho tvorbě a financování podílet co nejvíce obcí např. v rámci meziobecní spolupráce. Pokud se zapojí velké množství obcí, rozloží se mezi ně také náklady na zpracování a tisk a pro obec bude výroba levnější, než kdyby si manuál tvořila sama. Indikátor nám ukáže, kolik obcí se do tvorby zapojilo. Manuál by se měl také aktualizovat, takže se předpokládá, že by se v dalších letech mohly do jeho aktualizace zapojit další obce.		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet obcí podílejících se na tvorbě manuálu		
Zdroj čerpání dat	Informace od obcí, informace z manuálu		

Cíl	Vytvořit společný manuál „Jak postupovat v oblasti drogové prevence“		
Číslo indikátoru	18		
Název indikátoru	Počet manuálů distribuovaných do domácností v obcích SO ORP Klatovy		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	2500	5000
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Manuál by měl být vytištěn ve velkém nákladu, aby se tak mohl dostat do velkého množství domácností. Indikátor nám ukáže, kolik manuálů bylo skutečně distribuovaných do domácností v obcích ORP Klatovy.		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet manuálů distribuovaných do domácností v obcích ORP Klatovy		
Zdroj čerpání dat	Informace od obcí, informace z manuálu		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny	
starosta města Plánice	
starosta obce Zavlekov	
starosta města Švihov	
starosta města Klatovy	
místostarosta města Klatovy	
ředitelka Městského ústavu sociálních služeb Klatovy	

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Rozšířit kapacitu lůžek v pobytových zařízeních se sociální a zdravotní péčí v obcích SO ORP Klatovy.	starosta města Plánice
1.2	Vytvořit společný fond pro financování sociálních služeb v SO ORP Klatovy.	starosta města Bolešiny
2.1	Zpracovat téma dobrovolníků v sociálních službách do Komunitního plánu sociálních služeb	místostarosta města Klatovy

	v SO ORP Klatovy.	
2.2	Vytvořit systém dobrovolnické činnosti.	starosta města Zavlekov
3.1	Zavedení sociální poradny pro rodiny, jejichž děti experimentují s drogami.	starosta města Klatovy
3.2	Vytvořit společný manuál „Jak postupovat v oblasti drogové prevence“	starosta města Švihov

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet odmítnutých žadatelů o pobyt v zařízeních se sociální a zdravotní péčí v obcích ORP Klatovy	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
2	Počet nových lůžek v pobytových zařízeních se sociální a zdravotní péčí v obcích ORP Klatovy	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
3	Počet obcí využívajících rozšířenou kapacitu	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
4	Vytvořený společný fond	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
5	Počet přispívajících obcí do společného fondu	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
6	Počet podpořených subjektů ze společného fondu	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
7	Počet dobrovolníků v sociálních službách	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
8	Téma dobrovolníků v sociálních službách bylo zapracováno do Komunitního plánu sociálních služeb v ORP Klatovy	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
9	Vytvořený systém dobrovolnické činnosti	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
10	Počet nových dobrovolníků	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
11	Počet přijímajících organizací	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
12	Počet obcí, jejichž občané vyu-	odbor sociálních věcí a zdra-

	žijají služby poradny	votnictví MěÚ Klatovy
13	Vytvoření poradny	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
14	Počet klientů	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
15	Počet obcí podílejících se na financování poradny	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
16	Tvorba společného manuálu	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
17	Počet obcí zapojených do tvorby manuálu	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy
18	Počet manuálů distribuovaných do domácností v obcích SO ORP Klatovy	odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Klatovy

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	Každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	Každoročně v 1. - 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán na r. 2017			
Příprava			
Realizace			
Vyhodnocení			

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude

projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Z provedených analýz v analytické části souhrnného dokumentu byly na území ORP Klatovy v oblasti sociálních služeb identifikovány 3 nejdůležitější problémy. Jedná se o 1) nedostupnost nebo nedostačnou kapacitu pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí v obcích SO ORP Klatovy, 2) nedostatek dobrovolníků v sociálních službách a 3) drogovou problematiku v obcích.

Aby byly tyto problémy co nejefektivněji řešeny, byly pro ně stanoveny tyto cíle:

- 1.1. Rozšíření kapacity lůžek v pobytových zařízeních se sociální a zdravotní péčí v obcích SO ORP Klatovy.
- 1.2. Vytvoření společného fondu pro financování sociálních služeb v SO ORP Klatovy.
- 2.1. Zapracování téma dobrovolníků v sociálních službách do Komunitního plánu sociálních služeb v SO ORP Klatovy.
- 2.2. Vytvoření systému dobrovolnické činnosti.
- 3.1. Zavedení sociální poradny pro rodiny, jejichž děti experimentují s drogami.
- 3.2. Vytvořit společný manuál „Jak postupovat v oblasti drogové prevence“.

Každý cíl má svého garanta, který je odpovědný za sledování těchto cílů (ne za jejich naplňování). Naplňováním těchto cílů by měly být identifikované problémy vyřešeny. Vhodnost cílů byla ověřena prostřednictvím zástupců obcí a pracovníků dotčených odborů MěÚ Klatovy.

Aby mohly být stanovené cíle měřitelné a mohlo se posoudit, zda je plnění těchto cílů úspěšné, byly ke každému cíli stanoveny indikátory, které popisují míru změny. Každý indikátor má stanovenou výchozí hodnotu a hodnotu cílovou. Ke každému indikátoru byli stanoveni gestoři indikátorů, kteří budou sledovat naplňování těchto indikátorů.

Hlavním cílem návrhové části v oblasti sociálních služeb bylo identifikovat největší problémy vhodné pro meziobecní spolupráci, které trápí většinu obcí na území ORP Klatovy. Byly identifikovány 3 nejdůležitější problémy, které se týkají nedostatečné ubytovací kapacity pobytových služeb se sociální a zdravotní péčí, nedostatkem dobrovolníků v sociálních službách a drogovou problematikou v obcích. Dalšími úkoly bylo pro dané problémy stanovit cíle pro jejich řešení a vybrat gestory cílů, kteří budou tyto cíle sledovat a dohlížet na jejich naplňování. Pro každý tento cíl byly stanoveny alespoň 2 indikátory, které v budoucnu ukáží, zda je plnění těchto cílů úspěšné nebo ne.

Pro území ORP Klatovy je velmi důležité, aby tyto problémy byly v budoucnu vyřešeny a předešlo se tak výskytu sociálně patologických jevů. Do řešení těchto problémů by se mělo zapojit co nejvíce obcí a společnou spoluprací dospět k naplňování indikátorů stanovených cílů.

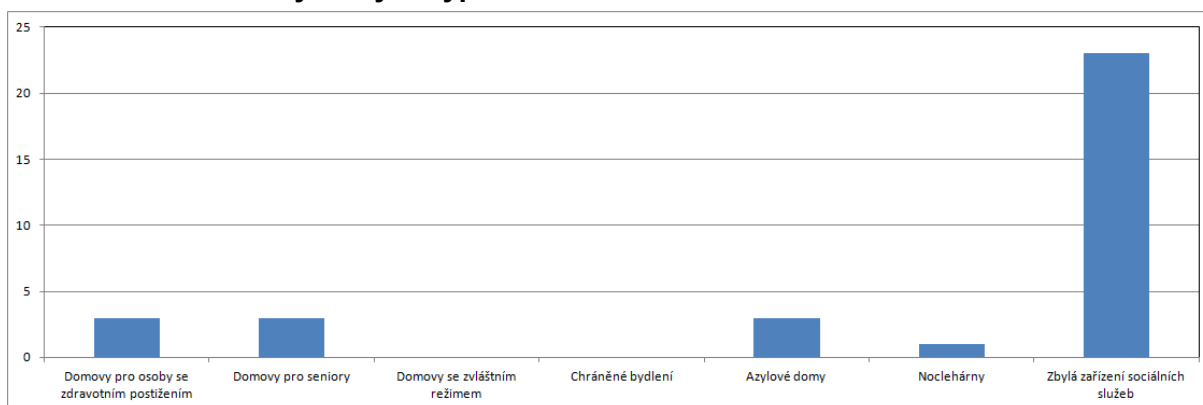
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Z provedených analýz v analytické části souhrnného dokumentu byly na území ORP Klatovy v oblasti sociálních služeb, identifikovány 3 nejdůležitější problémy. Aby byly tyto problémy co nejefektivněji řešeny, byly pro každý problém stanoveny 2 cíle. Pro sledování těchto cílů byli určeni garanti. Aby mohly být stanovené cíle měřitelné a mohlo se posoudit, zda je plnění těchto cílů úspěšné, byly ke každému cíli stanoveny indikátory, které popisují míru změny. Všechny zpracované části strategie se řídí metodikami pro tvorbu problémových okruhů, cílů a indikátorů. Tvorba návrhové části strategie v oblasti sociálních služeb zabrala realizačnímu týmu 4 měsíce a do její tvorby byli zapojeni zástupci obcí a odborní pracovníci. Návrhovou část sociálních služeb navrhl pracovník pro analýzy a strategie na základě provedených analýz v analytické části dokumentu. Návrhy prodiskutoval se čtyřmi místními odborníky a zaslal je k připomínkování všem starostům obcí v ORP Klatovy, kteří měli možnost se k dokumentu vyjádřit. Dále byly pořádány informační schůzky pro starosty obcí, kteří zde mohli získat další informace a mohli se k dokumentu dále vyjadřovat.

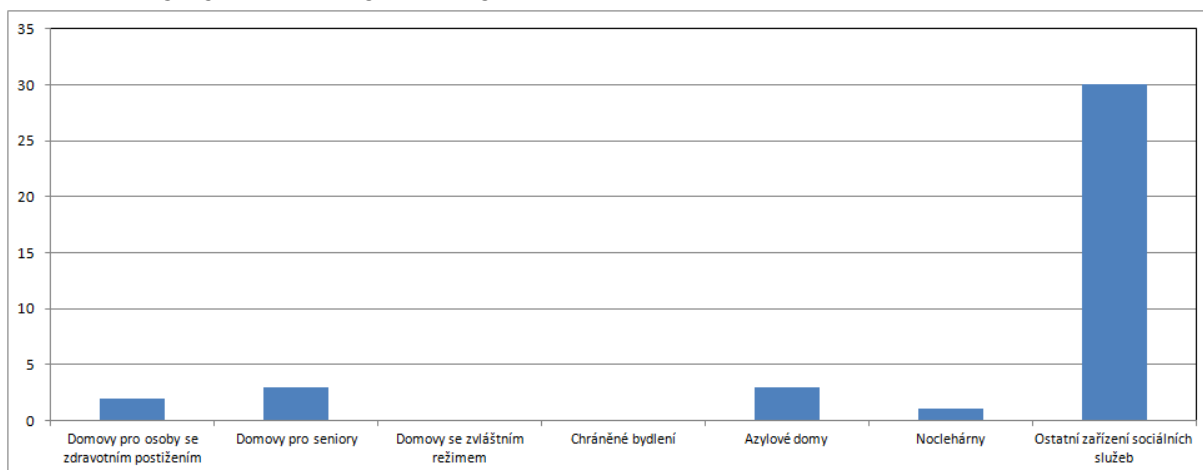
Návrhová část dokumentu vychází z předchozí provedené analýzy. Vymezení problémových okruhů a následně stanovení cílů předcházelo sestavení vize. Realizační tým spolu se zástupci 8 obcí z ORP Klatovy formou brainstormingu zformuloval základní vizi návrhové části. Poté následovalo sestavení prvotního návrhu problémových okruhů pracovníci pro analýzy a strategie. Nejprve byl návrh předložen realizačnímu týmu, kde došlo k jeho připomínkování. Po jeho úpravě byl tento návrh (Nástin možných variantních návrhů v oblasti sociálních služeb) předložen na 1. oficiálním setkání představitelů obcí (kterého se účastnilo 23 představitelů), kde k němu nebyly vzneseny zásadní připomínky. Další posun ve zpracování návrhové části nastal po jednání fokusní skupiny, která se skládala z pracovníků MěÚ Klatovy, realizačního týmu a zástupců obcí ORP Klatovy. Odborné názory účastníků byly pro daný výstup klíčové a napomohly k formulaci problémových okruhů. V průběhu měsíce listopadu 2014 byli všichni starostové, včetně 13 nově zvolených, informováni o stavu zpracování návrhové části, seznámeni s aktuálním zněním a pozváni na pracovní schůzky. Finální návrhová část byla dokončena v průběhu prosince 2014.

4.5. Seznam příloh

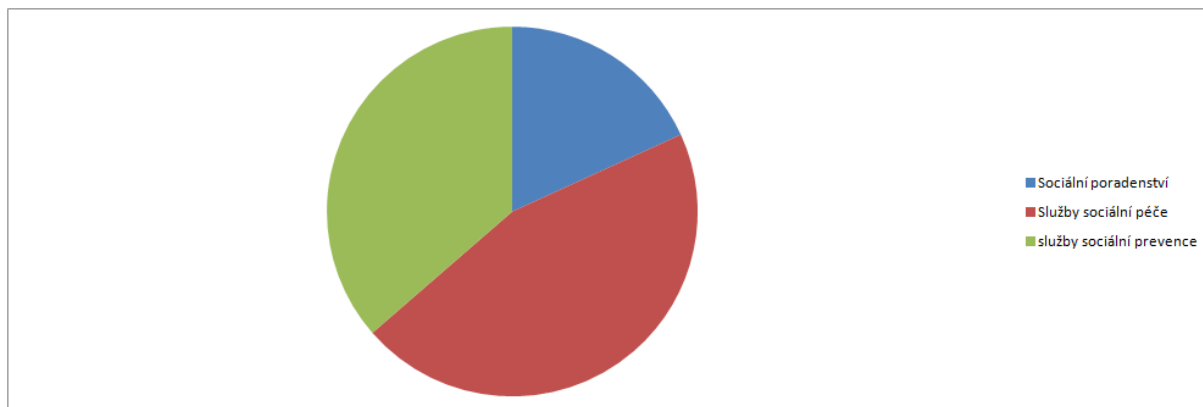
Příloha č. 1 - Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

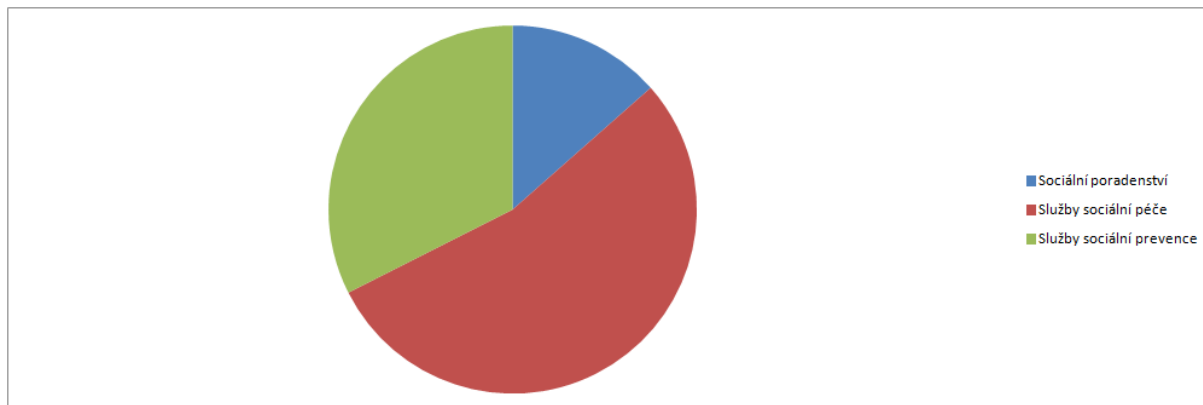
Příloha č. 2 - Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

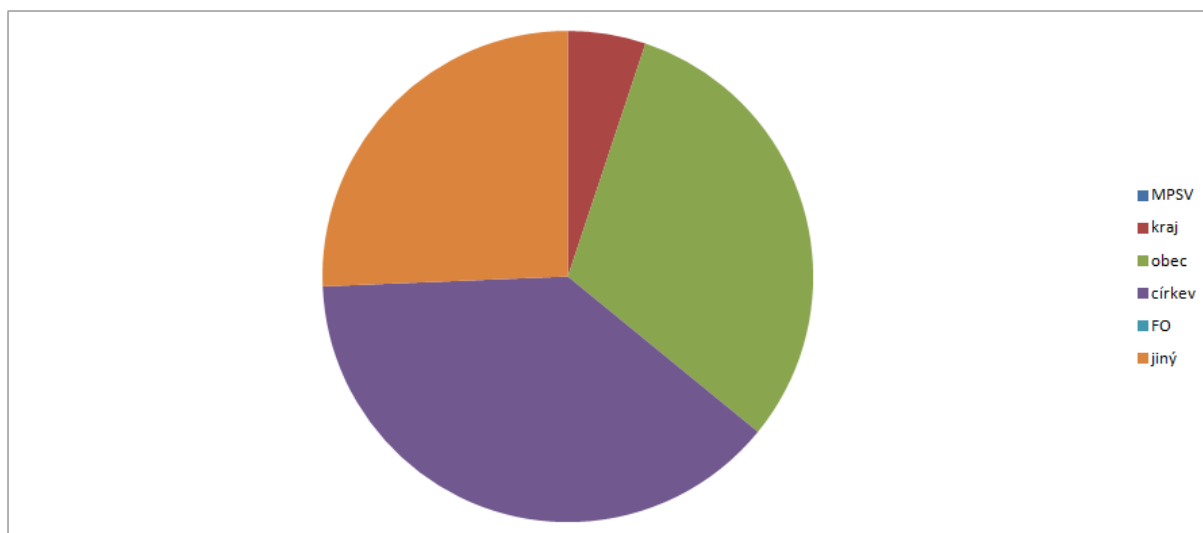
Příloha č. 3 - Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

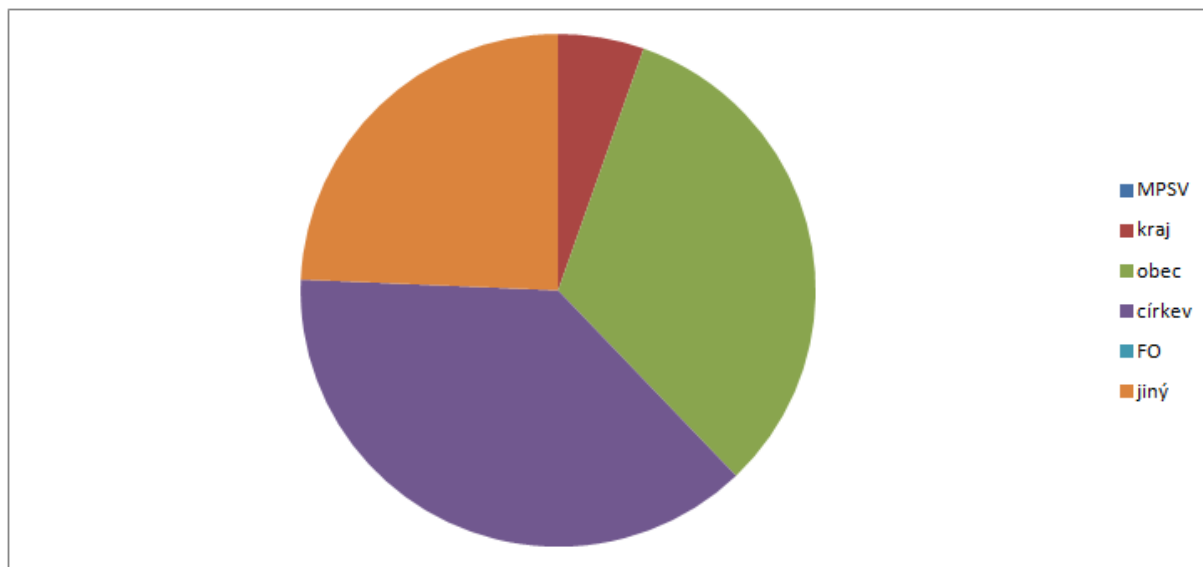
Příloha č. 4 - Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

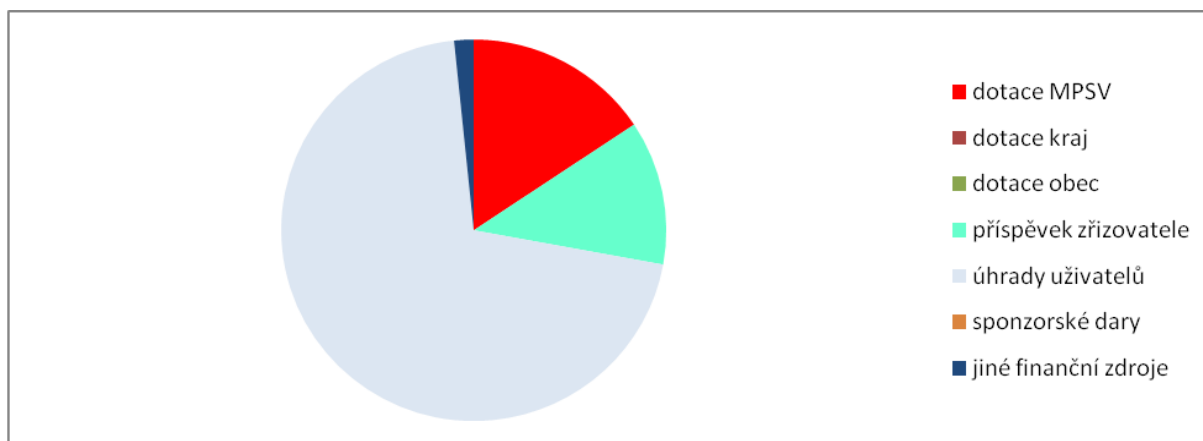
Příloha č. 5 - Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

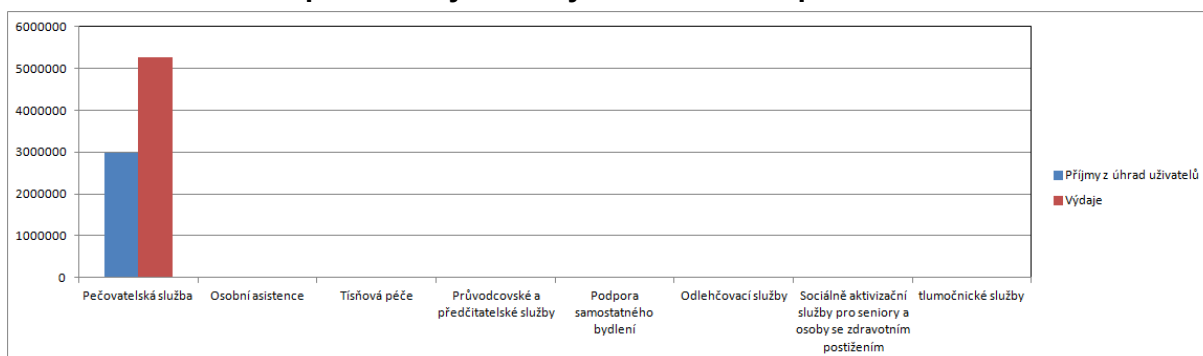
Příloha č. 6 - Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

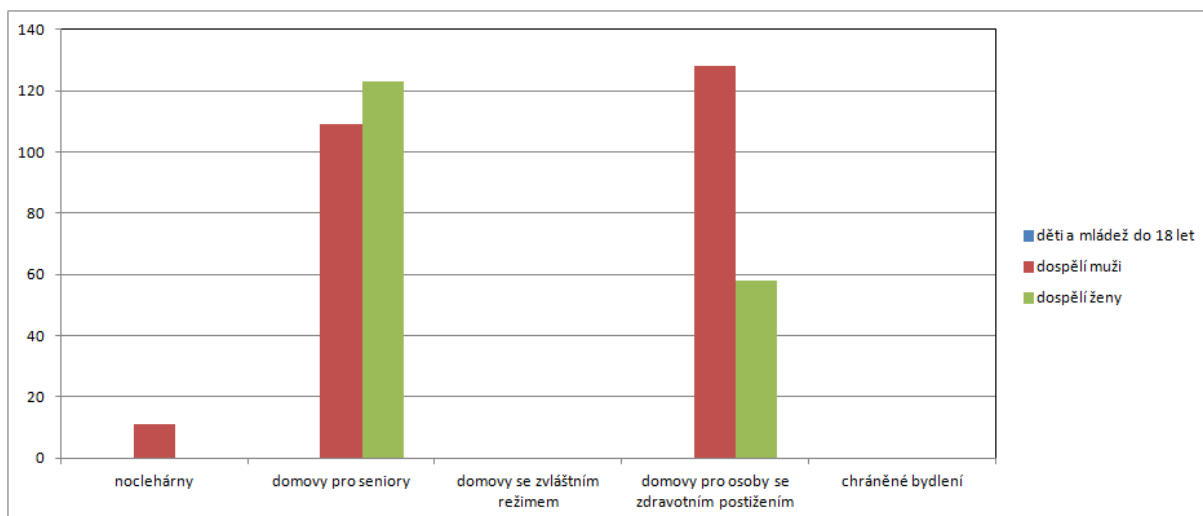
Příloha č. 7 - Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

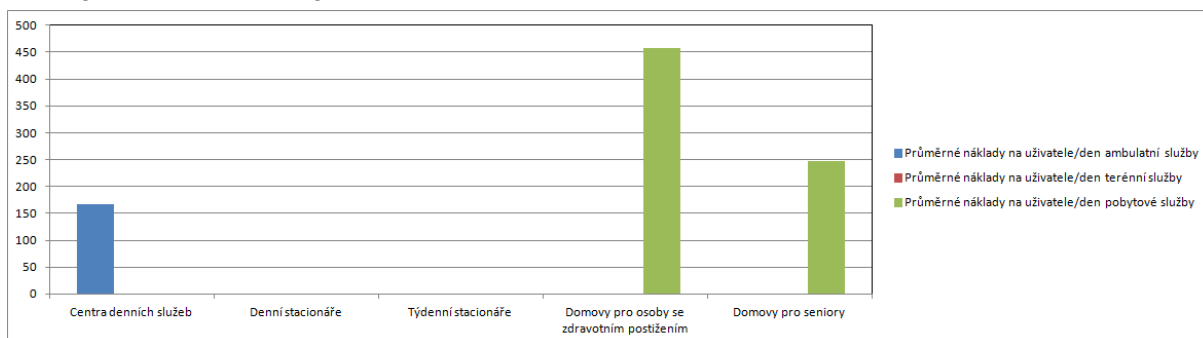
Příloha č. 8 - Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

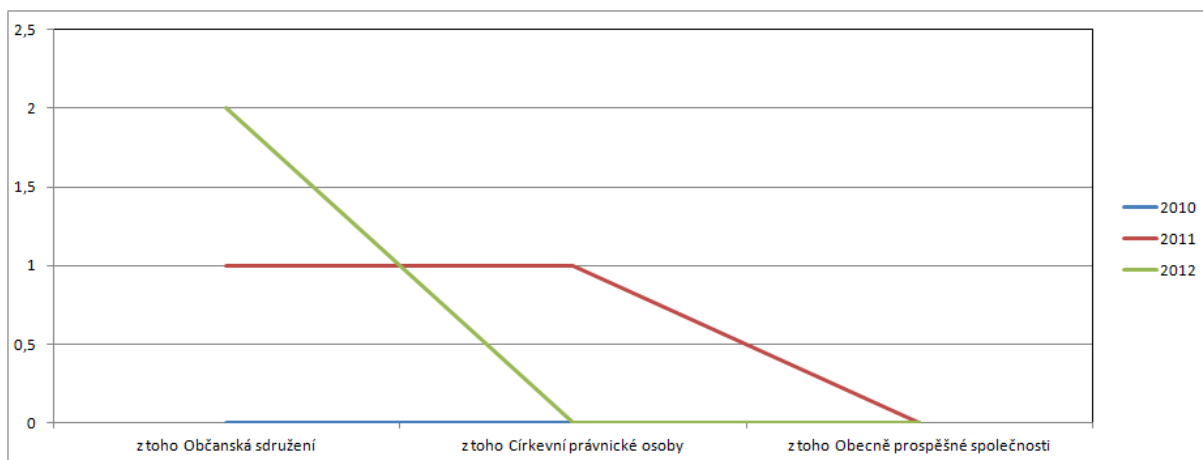
Příloha č. 9 - Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

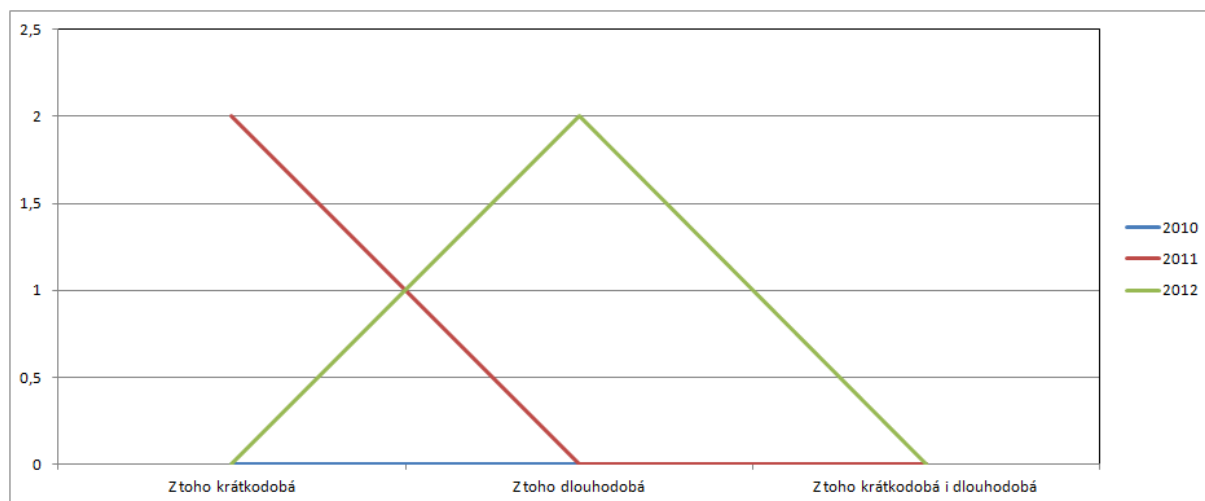

Příloha č. 10 - Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

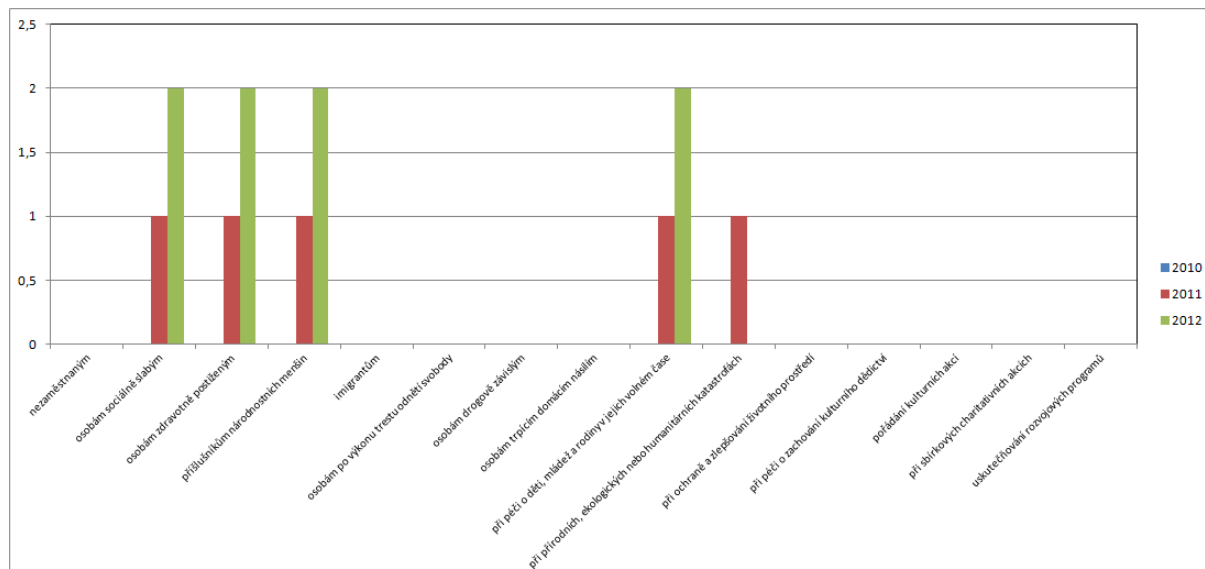

Příloha č. 11 - Dobrovolnická činnost v ORP

Příloha č. 12 - Typy dobrovolnických projektů v ORP

5. Téma 3: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod. Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady.

Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že jako nejvhodnější správní území pro vzájemnou spolupráci obcí při zajišťování veřejných služeb v oblasti odpadového hospodářství se jeví správní území obce s rozšířenou působností (cca 50 % obcí). Správní území kraje se dle většiny dotázaných obcí nejeví jako vhodné správní území pro spolupráci. Dále je zřejmé, že obce nemají příliš zkušeností s využíváním dotací v dotčené oblasti. Za největší problémy v oblasti odpadového hospodářství je považována špatná vybavenost území (velká vzdálenost, nebo nedostupnost zařízení), vysoké ceny za svoz odpadů a existence černých skládek. Obce vidí možnost spolupráce při realizaci projektů zařízení k nakládání s odpady a s tím související čerpání dotací. Za vhodné téma pro spolupráci považují také společné řešení problematiky biologicky rozložitelných odpadů a úsporu finančních prostředků vynakládaných na odpadové hospodářství. Ze silných stránek odpadového hospodářství na území ORP Klatovy lze vyzdvihnout kvalitní systém svozu odpadů a existence třídících kontejnerů ve značném počtu obcí (alespoň základní: papír, plast, sklo). Na druhou stranu jsou tyto kontejnery značně nevyužívané, protože ze šetření vyplývá, že pouze 40 % občanů třídí odpad. Pro zlepšení situace odpadového hospodářství na území ORP Klatovy navrhujeme zlepšení informovanosti občanů a spolupráci obcí při zajišťování zařízení k nakládání s odpady a častější využívání dostupných dotací.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

V současné době nejsou na území ORP Klatovy žádné svazky obcí, které by se společně věnovaly problematice odpadového hospodářství.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Většina ze 44 obcí na území ORP Klatovy využívá služeb dvou svozových společností. Jedná se o Odpadové hospodářství Klatovy, s.r.o., a AVE sběrné suroviny, a.s, které sídlí na území ORP. Část obcí využívá služeb svozových společností sídlících mimo území ORP, které více vyhovují obcím položeným v okrajových částech území ORP. Jedná se konkrétně o firmy RUMPOLD-P, s.r.o., Becker Bohemia, Západočeské komunální služby, a.s., a EKO-Separ, s.r.o. Všechny tyto společnosti se podílí na svozu odpadů na území ORP Klatovy.

Data o cenách za svoz odpadu poskytlo zhruba 60 % dotazovaných obcí. Cena za svoz 1 tuny komunálního odpadu se pohybuje v cenových relacích cca od 1 000 Kč až do 4 000 Kč. Tyto částky jsou uváděny včetně DPH. Je ovšem k zamyšlení, že vyšší částky za svoz 1 t odpadu platí menší obce a naopak obce s větším počtem obyvatel se dostávají na částky nejnižší. Průměrně se cena za svoz komunálního odpadu pohybuje kolem 2 000 Kč/t. Zhruba polovina obcí platí podprůměrné částky za svoz komunálního odpadu.

Co se týká separovaného odpadu, ceny jsou taktéž velmi rozdílné. Většina dotázaných obcí udala ceny rozdělené na ceny za papír, plast a sklo. U papíru dosahuje nejnižší částka 127 Kč, nejvyšší 4098 Kč/t. Průměrně se cena za svoz 1 tuny papíru pohybuje kolem 900 Kč/t. Velká část obcí se pohybuje pod hranicí průměrné ceny, ale existují jedna nebo dvě obce, které platí mnohem vyšší částku, než je uvedený průměr. U plastu je nejnižší částka ve výši 217 Kč/t a nejvyšší dosahuje hodnoty 1938 Kč/t. Průměrně se cena za svoz 1 tuny plastu pohybuje kolem 900 Kč/t. Taktéž se většina obcí pohybuje pod hranicí průměrné částky za svoz plastu, ale jsou zde některé obce, které průměrnou částku za

svoz značně navyšují. U skla je nejnižší částka za svoz 268 Kč/t a nejvyšší 905 Kč/t, průměrně se cena 1 tuny svezeneho skla pohybuje kolem 350 Kč/t. Opět platí, že většina obcí platí méně, než je vypočtený průměr.

Výše poplatků na občana je taktéž v jednotlivých obcích různá, průměrně se pohybuje kolem 350 Kč na občana. Velká část dotázaných obcí také uvádí, že nemají zavedené poplatky, ale občané si kupují kupony na svoz odpadu. Tyto částky se poté liší podle četnosti svozu. Co se týká poplatku, který se doplácí na občana z rozpočtu obce, jsou obce, kde se doplácí pouze 20 Kč za občana, ale také 568 Kč na jednoho občana. Průměrně se doplatek pohybuje kolem 180 Kč na občana.

Z výše uvedených dat je zřejmé, že nižší ceny se vyskytují u obcí s větším počtem obyvatel, tudíž s větším objemem svezeneých odpadů. Nabízí se zde možnost meziobecní spolupráce, kdy by se sdružil větší počet malých obcí, uzavřely by společnou smlouvu se svozovou společností a dosáhly by tak vyšších objemů svezeneých odpadů a tím nižší ceny za tunu.

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Sběrné dvory na území ORP Klatovy

Sběrné dvory jsou důležitým prvkem odpadového hospodářství obcí, který může sloužit nejen občanům obce, ve které je situován, ale také občanům dalších obcí, když tento vztah bude smluvně zajištěn. Ošetřením smluvních vztahů mezi obcí, která vlastní a zajišťuje provoz sběrného dvora a obcemi, které jej využívají, lze dosáhnout např. spolufinancování provozních nákladů.

Tabulka 74: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel /vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	Odpadové hospodářství Klatovy, s.r.o.	Dr. Sedláka 782	Klatovy	555771	O
2.	Západočeské komunální služby a.s.	Sklářská 44	Železná Ruda	557528	O
3.	Západočeské komunální služby a.s.	Strážovská 529	Nýrsko	556831	O
4.	AVE sběrné suroviny, a.s.	Fr. Šumavského 433	Klatovy III	555771	O

Zdroj: rozhovory se zástupci obcí, MěÚ Klatovy – odpadové hospodářství

Ve sběrných dvorech je možné ukládat tyto odpady:

- Využitelné složky komunálního odpadu

Papír, sklo, plasty.

- Kovy

Do kovů patří - železné a neželezné kovy (hliník, měď, olovo apod.)

Do kovů nepatří - plechovky se zbytky barev, ledničky, nekovové části plastové, gumové, šamotové vyzdívky kamen.

- Nebezpečné složky komunálního odpadu

Nebezpečný odpad je odpad, který má jednu nebo více nebezpečných vlastností (žíravost, výbušnost, toxicita, infekčnost apod.)

Nebezpečný odpad - lednice, mrazáky, zbytky zaschlých barev, televizory, elektrotechnický odpad, žárovky, výbojky, autobaterie,...

Nebezpečné odpady možno ukládat 2 x do roka při předem medializovaných ohlášených termínech do sběrného dvora - pouze fyzické osoby. Celoročně lze ukládat pouze televizory a autobaterie.

- Objemný komunální odpad

Rozměrný odpad, který nelze umístit do popelnice - koberce, lina, starý nábytek, sporáky, stavební suť (jedna kára na auto) apod. Odkládat je možné pro fyzické osoby ve sběrném dvoře, ne však směsný komunální odpad.

- Zbytkový komunální odpad

Odpad, ze kterého byly vytríděny nebezpečné složky odpadu a odpad, který je možné vytrídit.

Sběrná místa na území ORP Klatovy

Sběrná místa plní v obci funkci sběrného dvora, ale nejsou povoleným zařízením dle zákona o odpadech. Mají tedy v systému odpadového hospodářství také podobný význam. Z hlediska využití sběrného místa pro více obcí by bylo nutno dořešit legislativní překážky z hlediska evidence odpadů (evidovat množství odpadu zvlášť za občany jednotlivých obcí, tak jak je tomu u sběrného dvora). Dále pak je potřeba ošetřit odevzdání nebezpečných odpadů od občanů ostatních obcí, protože toto je ze zákona nemožné.

Tabulka 75: Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Město Janovice nad Úhlavou	Harantova 132	Janovice nad Úhlavou	556394	155 t/rok	O
2.	Dešenice	Parcela p.č. 3 v k.ú. Dešenice	Dešenice	556041	-	O

Zdroj: rozhovory se zástupci obcí, MěÚ Klatovy – odpadové hospodářství

Výkupny odpadů na území ORP Klatovy

Výkupny odpadů mohou být po dohodě s provozovatelem zařazeny obcí do jejího systému nakládání s komunálními odpady obce. Jedná se ale o nestabilní prvek v odpadovém hospodářství, protože odpad vykupují pouze tehdy, když je o něj zájem na trhu (příklad krize druhotných surovin 2008 -

2009). Mají z hlediska odpadového hospodářství obcí diskutabilní význam. Bohužel ve stále větší míře vykupují věci/odpady, které pocházejí z trestné činnosti (rozkrádání a ničení soukromého a veřejného majetku, ukradeného vybavení obcí). Část odpadů (např. papír) je také vykrádána z obecní sběrné sítě, což v konečném důsledku vede k nárůstu nákladů obcí na provoz odpadového hospodářství (snížení odměn za vytříděný papír).

Tabulka 76: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	AVE Sběrné suroviny a.s.	Fr. Šumavského	Klatovy	555771	S
2.	ELIOD servis s.r.o.	Dr. Sedláka	Klatovy	555771	S
3.	ZP Kovošrot s.r.o.	Průmyslová zóna	Janovice nad Úhlavou	556394	S
4.	ZP Kovošrot s.r.o.	Koldinova	Klatovy	555771	S
5.	Jiří Hummel	Dr. Sedláka	Klatovy	555771	S
6.	TSR Czech Republic a.s.	Jateční	Klatovy	555771	S
7.	Kovošrot Nepomuk s.r.o.	-	Plánice	556955	S
8.	Martin Boček	-	Nýrsko	556831	S
9.	Jan Rayser	Společně	Janovice nad Úhlavou	556394	S

Zdroj: rozhovory se zástupci obcí, MěÚ Klatovy – odpadové hospodářství, ZÚJ, internetové zdroje

Na území ORP Klatovy se sběrné dvory nacházejí pouze v obcích Klatovy, Železná Ruda a Nýrsko. Jedná se o větší města na území ORP. V menších obcích se sběrné dvory vůbec nenacházejí. Sběrná místa se nacházejí pouze v obcích Dešenice a Janovice nad Úhlavou. Výkupny odpadů se nacházejí zejména ve městě Klatovy a dále pak v Janovicích nad Úhlavou, Plánici a Nýrsku.

Třídící linky v blízkosti území ORP Klatovy

Přítomnost třídící linky v blízkosti území má pro obce velký význam, a to z hlediska úpravy odpadů k jejich dalšímu využití. Z hlediska provozních nákladů je nutno dimenzovat třídící linku pro obsluhu většího území (především většího počtu obyvatel), než je území ORP. Rentabilní se jeví zařízení dimenzovaná pro spádovou oblast 70-100 tisíc obyvatel.

Zdroj: Strategie rozvoje odpadového hospodářství měst a obcí ČR, aktualizace 2011 (SMO ČR)

Tabulka 77: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Becker Bohemia, s.r.o.	Dýšina	Dýšina	558851	30 000 t/rok	O

Zdroj: rozhovory se zástupci obcí, MěÚ Klatovy – odpadové hospodářství, ZÚJ, internetové zdroje

Na území ORP Klatovy se nenacházejí žádné třídící linky. Nejbližší třídící linka je v obci Dýšina u Plzně, kterou provozuje společnost Becker Bohemia, s.r.o. a která je ve vzdálenosti cca 100 km. Pokud je odpad v některém ze zařízení na území ORP dotřídčován, je dotřídčován tzv. ze země. Ze země jsou

odpady dotřídovány i v zařízeních mimo území ORP (např. V provozovně Sušice společnosti RUM-POLD-P s.r.o.). Podle našeho názoru na území ORP Klatovy toto zařízení chybí, protože využívání třídící linky mimo dotčené území přináší vyšší náklady na svoz tříděného odpadu.

Zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem na území ORP

Z hlediska zařízení pro nakládání s BRKO mají význam kompostárny, které jsou schopny zpracovat vytríděné bioodpady od obcí (především rostlinné zbytky z domácností a z údržby zahrad) a dále bioodpady z údržby veřejné zeleně. Komunitní/obecní kompostárna není zařízením pro nakládání s odpady ve smyslu zákona o odpadech a nemůže sloužit více než jedné obci (plyne ze zákona o odpadech, více v metodickém návodu MŽP dostupném na http://www.kr-vysocina.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=450008&id_dokumenty=4045843, kapitola 11., bod 3). Nicméně může být pro některé obce vhodným řešením.

Zemědělské bioplynové stanice většinou nemohou přijímat odpady z komunální sféry, zpracovávají pouze zemědělské odpady, tudíž nejsou prvkem, který lze využít v odpadovém hospodářství obcí.

Tabulka 78: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční max. kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	ASAVET Biřkov a.s.	Kokšín	Švihov	557200	-	S	-
2.	Nýrsko	Nýrsko	Nýrsko	556831	150 t	O	Byl zahájen provoz kompostárny do 150 t.

Zdroj: Internetové zdroje, rozhovory se zástupci obcí, MěÚ Klatovy – odpadové hospodářství

Zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem v blízkosti území ORP Klatovy

Tabulka 79: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	RUMPOLD – P, s. r. o.	Horažďovice	Horažďovice	556254	S
2.	Lazce GIS, a. s.	Lazce	Horšovský Týn	553671	S

Zdroj: Internetové zdroje, rozhovory se zástupci obcí, MěÚ Klatovy – odpadové hospodářství

Co se zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem týče, je situace na území ORP mnohem příznivější než v případě třídící linky. Zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem je umístěné v Kokšíně (část obce Švihov), kde ho provozuje firma Asavet Biřkov, a.s. Druhé zařízení je provozováno v Nýrsku, kde byl zahájen provoz kompostárny do 150 t.

V současné době jsou podány žádosti o dotace na výstavbu kompostárny v Dešenicích a Klatovech a na malý kompostovací rukáv v Klatovech. Dále Město Klatovy požádalo o dotaci ze SFŽP na nákup

kompostérů do domácností s cílem předcházet vzniku odpadů tak, jak stanovuje hierarchie nakládání s odpady stanovená platným zákonem o odpadech.

Co se týká malých obecních kompostáren, jsou omezeny množstvím odpadu, které jsou schopny pojmout. Tato hranice je 150 tun, a proto jsou většinou určeny pro svoz odpadu pouze z dané obce. Ale vždy záleží na dohodě mezi obcemi. Pokud se jedná o menší obce, mohou se domluvit například dvě sousední obce a využívat kompostárny společně. V tomto případě by stálo za zvážení vytvoření dobrovolného spolku obcí.

Jako nejproblematictější část území ORP shledáváme Plánicko, kde se nenachází žádné zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem a obce z Plánicka tak musí využívat služeb zařízení ve vzdálenějších obcích ORP. Dle našeho názoru lze pro vytvoření kompostárny pro Město Plánici, případně DSO, by bylo možné využít rekultivovanou plochu bývalé skládky Na Boučku v k.ú. Plánice (část skládky provozována na základě tzv. zvláštních podmínek do r. 1996 – viz zákon č. 238/1991 Sb.).

Část obcí má ve svém území rozmístěny hnědé sběrné nádoby na BRKO a svoz BRKO má zajištěn oprávněnou osobou RUMPOLD-P s.r.o. do zařízení v k.ú. Horažďovice

Mimo území ORP Klatovy zajišťuje tuto službu firma RUMPOLD-P, s.r.o. v Horažďovicích a Lazce GIS a.s. v Horšovském Týně.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav

Ze spaloven odpadů mají pro obce potenciální význam jen ty určené pro spalování nebezpečných odpadů. Nebezpečných odpadů ale obce produkují minimum.

Zařízení pro energetické využití odpadů má pro obce klíčový význam, a to proto, že tímto způsobem lze řešit nakládání se směsným komunálním odpadem, tedy jeho využití namísto skládkování. Směsný komunální odpad je majoritní složkou v produkci odpadů obcí a možný zákaz skládkování, který se objevil v připravované legislativě, by byl tímto způsobem řešitelný. ZEVO by však mělo být vzhledem k jeho náročnosti na financování velkokapacitním zařízením, které rozhodně nemůže sloužit pouze malému území s malým počtem obyvatel. Kapacity pro energetické využití odpadů by se měly pohybovat v hodnotách min. 90 tis. t/rok. Efektivní kapacity ZEVO se pohybují od 90 tis. t/rok a více. Spádová oblast musí mít stovky tisíc obyvatel. U menších zařízení je obtížné zajistit přijatelné náklady a stabilní provoz v průběhu roku tak, aby splňovala podmínky pro ZEVO. Je nutné se proto zamýšlet do budoucna nad efektivní dopravou odpadů (např. pomocí překládacích stanic).

Tabulka 80: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP		
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ
1.	SITA CZ a. s.	Skladová	Plzeň	545970

Zdroj: Internetové zdroje, rozhovory se zástupci obcí, MěÚ Klatovy – odpadové hospodářství

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů se na území ORP Klatovy nenachází. Dříve fungovala spalovna na území ORP Klatovy v areálu bývalé firmy Kozak. Jednalo se o malou spalovnu pro

potřeby společnosti. Po zániku firmy Kozak spalovna ukončila svou činnost. Toto zařízení evidentně na území ORP Klatovy chybí, protože nejbližší spalovna se nachází v Plzni a provozuje ji firma SITA CZ, a.s., a tudíž pro vzdálenější obce na území představuje finanční zátěž z důvodu vysokých nákladů na dopravu.

Z rozhovorů se starosty obcí vyplynulo, že obce nemají smlouvu se spalovnou firmy SITA CZ, a.s. v Plzni. Pokud jsou do jmenované spalovny předávány odpady obcemi z ORP Klatovy, jedná se o odpady, které vznikají při výkonu přenesené působnosti obcí (zneškodnění dokumentů např. občanské průkazy, řidičské průkazy apod.) a ostatní nebezpečný odpad předávají obce svozové společnosti a nezjišťují, kde nebezpečný odpad končí.

Skládky odpadů provozované na území ORP Klatovy

Skládky odpadů jsou velmi důležitým prvkem v systému nakládání s odpady. Dochází na nich k odstraňování téměř veškerého směsného komunálního odpadu, který tvoří ze 70 % právě odpad původem z obcí. Skládkování je nejrozšířenější způsob nakládání se směsným komunálním odpadem zvláště proto, že v ČR dosud nejsou dostatečné kapacity k jiným způsobům nakládání s ním.

Tabulka 81: Skládky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel /vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Odpadové hospodářství Klatovy, s.r.o.	Štěpánovice	Klatovy	555771	OO	uzavření v roce 2038	O	Kapacita skládky je 884 000 m ³
2.	Rekultivovaná skládka "Chválov"	Janovice nad Úhlavou 565	Janovice nad Úhlavou	556394		je uzavřena v rekultivaci	O	uzavřeno, rekultivace
3.	Hodousice	Nýrsko	Nýrsko	556831	OO	je uzavřena v rekultivaci	O	Lze ukládat jen OO - výkopová zemina a stavební suť

Zdroj: Internetové zdroje, rozhovory se zástupci obcí, MěÚ Klatovy – odpadové hospodářství

Koncovým zařízením pro odstranění části komunálního odpadu na území ORP Klatovy je skládka Štěpánovice. Část komunálního odpadu (Železnorudsko, Nýrsko, Chudenín, Dešenice, Hamry, Plánice, Zborovy, Újezd u Plánice, Měčín, Švihov, Červené Poříčí, Ježovy, Vřeskovice, Biřkov) je vyvážena mimo území ORP, a to na skládku Vysoká (provozovatel Marius Pedersen a.s.) a na překládací stanici v Horažďovicích (provozovatel RUMPOLD-P s.r.o.), odkud je komunální odpad dále odvážen na skládku Březnice (okres Příbram).

Nebezpečné odpady jsou odstraňovány v koncových zařízeních mimo území ORP Klatovy. Konkrétní data, kde dochází k odstranění nebezpečných odpadů, nejsou k dispozici. Separovaný odpad je z části dotřídčován na území ORP Klatovy (AVE Sběrné suroviny a.s. - provoz Klatovy + Sběrný kovů) a z části je zpracováván mimo území ORP Klatovy.

Obec jako původce odpadů je povinna předat odpad oprávněné osobě a nemá povinnost zjišťovat, zda oprávněná osoba odpad sama zneškodnila nebo využila nebo zda odpad předala další oprávněné osobě, proto není možné dohledat, kde odpad vyprodukovaný obcemi ORP konkrétně končí. Z tohoto důvodu není možné vystihnout všechna koncová zařízení.

Nejbližší skládky odpadů v blízkosti území ORP Klatovy

Tabulka 82: Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu		
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ
1.	Marius Pedersen a.s.	Vysoká	Dobřany	557676
2.	Lazce GIS a.s.	Lazce	Horšovský Týn	553671

Zdroj: Internetové zdroje, rozhovory se zástupci obcí, MěÚ Klatovy – odpadové hospodářství

Na území ORP Klatovy jsou provozovány skládky ve Štěpánovicích (část města Klatovy). Skládka v Janovicích nad Úhlavou byla provozována na „zvláštní podmínky“ a v současné době je zrekultivována. Skládka Hodousice (část obce Nýrsko) v současné době přijímá pouze stavební odpady a probíhá již částečně rekultivace. Skládka ve Štěpánovicích má kapacitu 884 000 m³ a její předpokládané uzavření je v roce 2038.

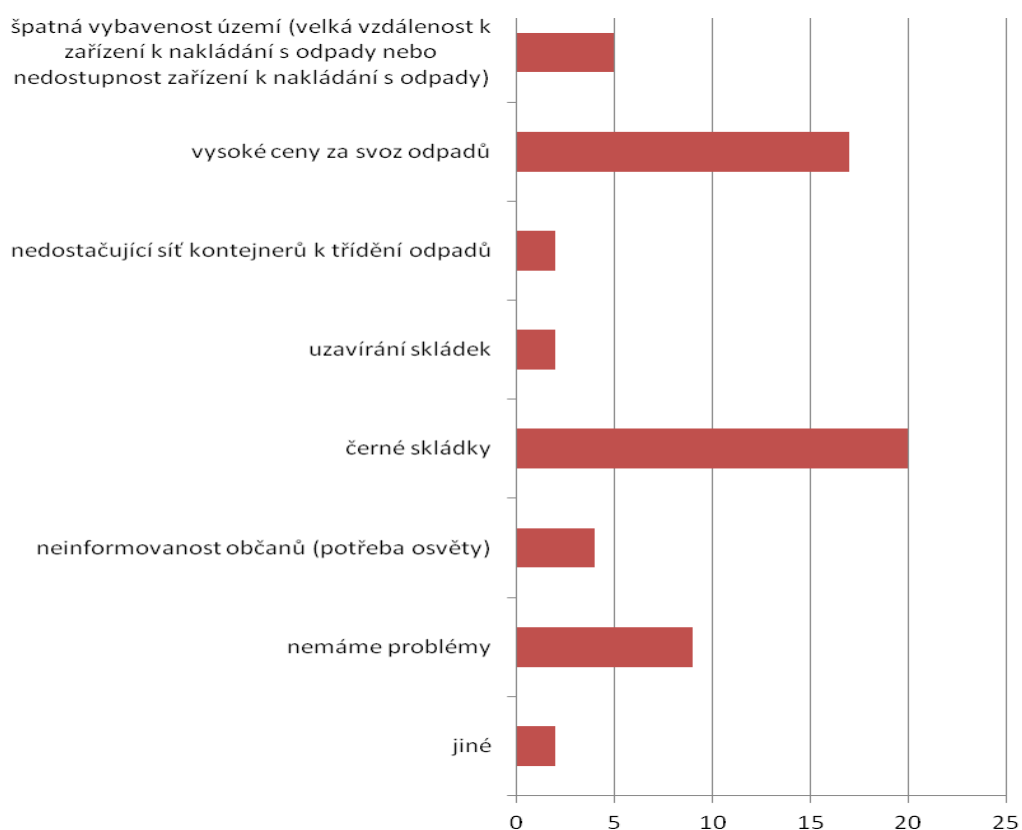
Na území ORP Klatovy je aktivní pouze skládka ve Štěpánovicích. Vzhledem ke stále se zvyšujícímu objemu odpadů ukládaného na tuto skládku se může stát, že skládka bude uzavřena dříve než v plánovaném roce 2038. Do budoucna by bylo vhodné, aby se obce z území ORP Klatovy v rámci meziobecní spolupráce pokusily najít řešení této situace. Životnost skládky se naopak může prodloužit po realizaci projektu ZEVO Chotíkov (zařízení pro energetické využití odpadů).

Nejbližší skládky odpadů mimo území ORP Klatovy jsou na Vysoké u Dobřan a v Horšovském Týně. Skládku Vysokou provozuje firma Marius Pedersen a.s. Skládku v Horšovském Týně provozuje Lazce GIS, a.s. Některé obce z území využívají služby skládek z jiných ORP vzhledem k jejich výhodnější poloze.

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území

Z průběžných výsledků dotazníkového šetření jasně vyplynulo, že cca 50 % obcí řeší problémy s černými skládkami na svém území. Téma černých skládek se nabízí jako vhodný námět pro meziobecní spolupráci (jejich odstraňování, předcházení jejich vzniku, osvěta občanů, zaměření na děti).

Graf 7: Problémy obcí v oblasti odpadového hospodářství

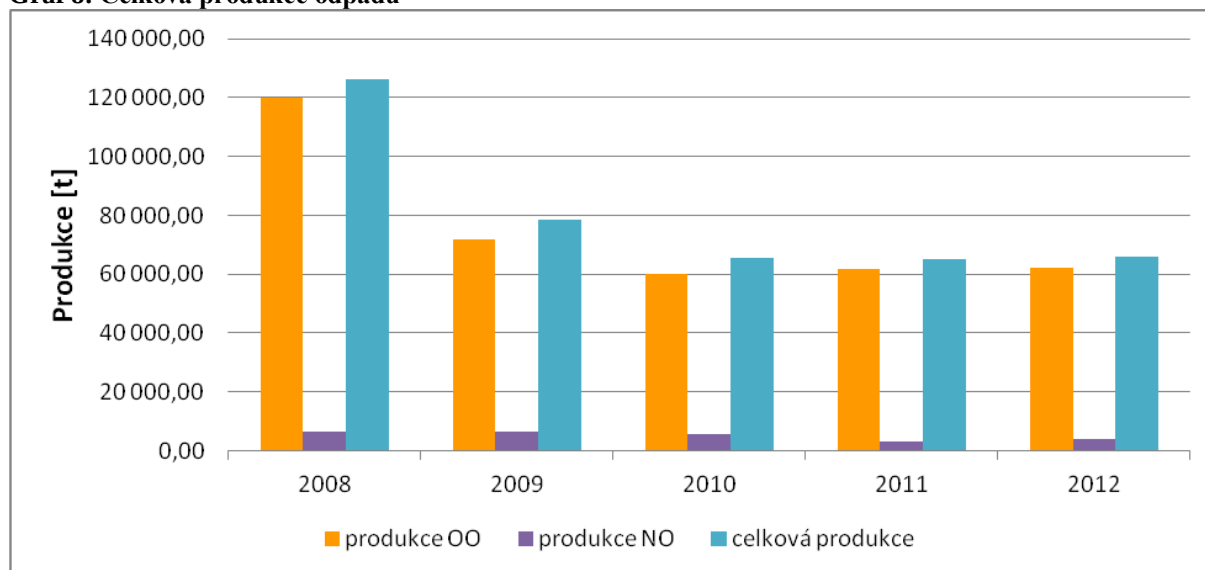
Zdroj: dotazníkové šetření

Produkce ostatních odpadů a produkce nebezpečných odpadů za období 2008 - 2012

Tabulka 83 (část a): Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	94645,07	119 907,23	71 986,40	60 071,17	61 864,61	62 241,92
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	8 247,28	6 530,73	6 436,33	5 524,29	3 258,81	3 781,57
Celková produkce (OO a NO)	102 794,40	126 438,96	78 422,73	65 595,46	65 123,42	66 023,49

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Graf 8: Celková produkce odpadů

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Vysoká produkce ostatních odpadů v roce 2008 byla zapříčiněna především projektem Klatovy - Čisté město, kde probíhaly velké výkopové práce a asfaltování silnic a chodníků. Dostavba Klatovské nemocnice se rovněž podílela na zvýšení produkce odpadů v tomto období. Dostavba nemocnice se projevila i v roce 2009. Od roku 2010 se produkce odpadů pohybuje na srovnatelné úrovni roční produkce.

Vyšší produkce nebezpečných odpadů v letech 2008 - 2010 rovněž souvisela s výše zmíněnými akcemi a lze se domnívat, že příčinou mohl být i nástup krize v ekonomice. Současně se ve snížení mezi lety 2010 - 2011 projevila změna legislativy (změna limitů v podání hlášení).

Tabulka 83 (část b): Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Klatovy	50 751	816,06	16,08	23 940,93	471,73	24 756,98	487,81
Plzeňský kraj	572 687	8 430,06	14,72	282 570,68	493,41	291 000,74	508,13

Zdroj: Databáze ISOH, MŽP, CENIA

V tabulce č. 83 část b je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, jejichž původcem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří cca 37 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 22 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 63 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníkymi oso-

bami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Plzeňský kraj, vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukované v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 3,94 kg vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 12,14 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukované obcemi.

Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb.

Tabulka 84: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	2 112,47	151,96	4 573,47	1 373,34	1 681,71
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	2 579,63	76,94	140,24	103,32	79,68
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	9,68	14,13	24,84	52,23	45,35
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	594,88	0,26	73,45	0,00	0,00
06	Odpady z anorganických chemických procesů	3,49	2,56	3,03	2,78	2,59
07	Odpady z organických chemických procesů	936,09	786,15	918,90	920,76	748,39
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskářských barev	2 205,34	969,98	856,36	726,57	812,36
09	Odpady z fotografického průmyslu	4,53	5,89	4,51	2,94	2,81
10	Odpady z tepelných procesů	803,36	2 004,68	1 455,81	1 302,41	1 397,92

11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	8,68	20,50	14,50	56,10	79,06
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	2 063,84	1 942,66	2 188,44	1 966,56	2 229,11
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	305,78	300,17	279,36	205,71	180,30
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	11,36	5,27	5,10	5,27	11,36
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	5 181,66	4 377,15	7 659,70	4 808,34	6 246,94
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	2 007,26	2 511,92	1 904,80	1 230,36	1 330,26
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	73 586,51	34 950,35	16 506,83	22 874,75	26 466,28
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	171,24	97,59	209,23	225,27	261,54
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	3 885,60	5 673,08	6 572,61	4 478,61	4 703,88
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	29 966,54	25 531,39	22 204,92	24 784,63	19 749,49
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		126 437,94	79 422,63	65 596,10	65 119,95	66 029,03

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Dostavba Klatovské nemocnice a akce Čisté město se projevila především zvýšením produkce odpadů 17 Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst) a 18 Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí).

Výrazný pokles u odpadů č. 02 Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin v letech 2008 - 2009 přikládáme poklesu podnikatelů v zemědělství, který se v tomto období razantně snížil, a přibližně v tomto období bylo též vydáno společné vysvětlení MŽP a MZe ke komoditě „hnůj“.

Celková produkce odpadů na území ORP Klatovy za období 2008 – 2012

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů. Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeném (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a. s., především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.). Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a. s., údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do

ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tabulka 85 (část a): Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	126 437,96	78 422,72	65 595,46	65 123,42	66 023,49
Celková produkce KO	34 949,74	29 786,43	25 581,88	29 488,50	25 773,84
Celková produkce SKO	10 276,68	10 446,55	10 150,11	10 947,97	10 840,99

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Celková produkce KO a SKO na území ORP Klatovy se pohybuje od roku 2010 na přibližně stejné úrovni. Vyšší produkce v předchozích 2 letech opět souvisí s již zmiňovanou akcí Klatovy - čisté město a s výstavbou Klatovské nemocnice.

Tabulka 85 (část b): Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Klatovy	50 751	17 846,03	351,64	9 136,16	180,02	243,70
Plzeňský kraj	572 687	179 514,88	313,46	103 841,01	181,32	206,63

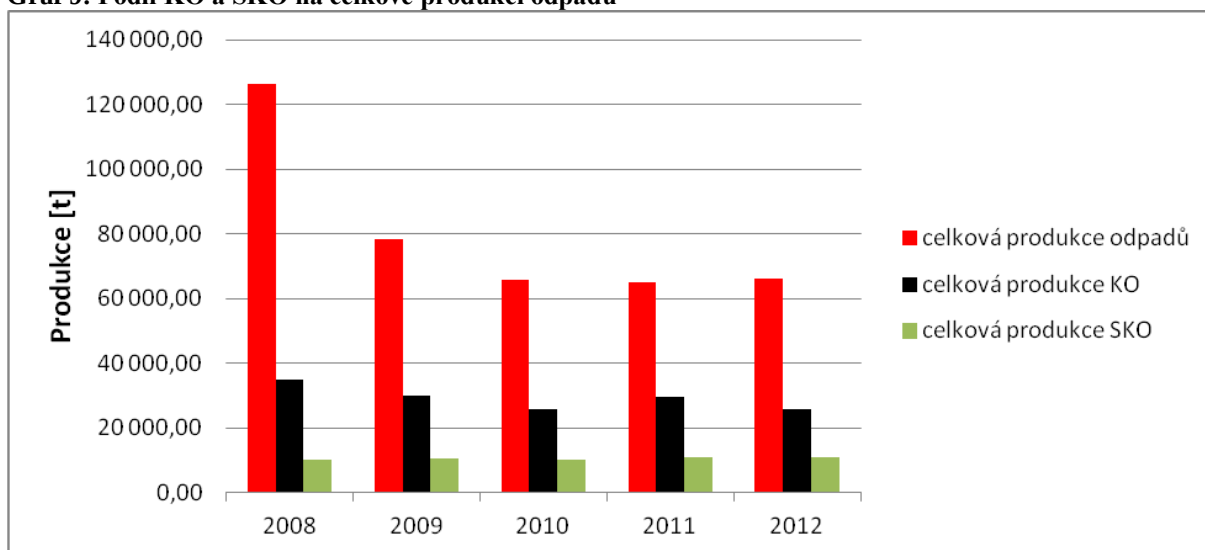
Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a. s.

V tabulce 85 část b je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012 vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 69 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 84 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 40 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 17,96 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 33,45 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a. s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z

ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Graf 9: Podíl KO a SKO na celkové produkci odpadů

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a. s.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Z tabulky „Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně“ (Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně) vyplývá, že celková produkce komunálního odpadu na území ORP Klatovy kontinuálně klesá.

Naopak celková produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu na území ORP Klatovy stoupá. Stoupá také hmotnost biologicky rozložitelného komunálního odpadu.

Separovaný sběr odpadů na území ORP Klatovy za období 2008 – 2012

Tabulka 86 (část a): Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tří- dění odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	2 970,44	2 398,22	4 689,29	3 674,70	4 358,69
Sklo	150107, 200102	1 537,25	865,40	713,38	658,57	719,63
Plast	150102, 200139	970,38	662,79	1 412,98	813,92	1 259,85
Nápojové kartony	150105	4,02	5,74	6,13	5,94	5,58
Celkem separovaný sběr		5 482,07	3 932,15	6 821,78	5 153,13	6 343,74

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

V letech 2008 - 2012 je sběr separovaného odpadu přibližně na stejné úrovni. K poklesu došlo dle zjištěných dat pouze v roce 2009. Meziroční pokles 2008/2009 u sběru skla byl 43%. Meziročně v letech 2009/2010 stoupl sběr papíru téměř o 96% a sběr plastů o 113%.

Nárůst produkce jednotlivých komodit ve sledovaném období, nebo naopak pokles, je způsobeno činnostmi ostatních subjektů (původců odpadů) mimo obce. Tuto skutečnost nelze s ohledem na zdroj dat (Cenia) v zadání projektu řádně okomentovat, proto s ohledem na znalost území předpokládáme, že data jsou ovlivněna například vznikem nových obchodních center na území ORP Klatovy a pokles produkce skla v období 2008/2009 je způsoben pravděpodobně demolicí rozsáhlého areálu bývalého závodu Škoda Klatovy v r. 2008.

Tabulka 86 (část b): Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Klatovy	Počet obyvatel k 31. 12. 2012	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
	Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA
Papír	(150101, 200101)	50 751	1 215,99	23,96	17,62
Plast	(150102, 200139)		543,21	10,70	11,99
Sklo	(150107, 200102)		632,84	12,47	12,80
Nápojové kartony	(150105)		5,55	0,11	0,62
Kovy	(200140, 150104)		1 756,80	34,62	15,53

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 86 část b je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012 vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 19 %, produkce skla tvoří 10 %, produkce plastů tvoří 8,5 % a produkce nápojových kartonů tvoří 0,8 %, z celkové produkce těchto odpadů vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů (zejména obalové odpady).

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru, nápojových kartonů, kovů a vyšší u plastů, skla. Průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni.

Tabulka 86 (část c): Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Klatovy	Počet obyvatel k 31. 12. 2012	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
	Zdroj dat	ČSÚ	EKO-KOM, a.s.	EKO-KOM, a.s.
Papír	(150101, 200101)	50 751	17,96	17,80
Plast	(150102, 200139)		10,82	11,89
Sklo	(150107, 200102)		12,88	12,59
Nápojové kartony	(150105)		0,12	0,17
Kovy	(200140, 150104)		9,18	8,61

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 86 část c je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a. s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a. s., se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a. s., jsou započítány jen ty odpady, které byly vytříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeném produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a. s., lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru, nápojových kartonů, kovů a vyšší u skla a plastů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,28 a kovů 19,08 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s celorepublikovými průměry na horší úrovni u papíru, nápojových kartonů a kovů. Třídění plastů a skla mírně převyšuje celorepublikový průměr, což potvrzuje i předcházející tabulka.

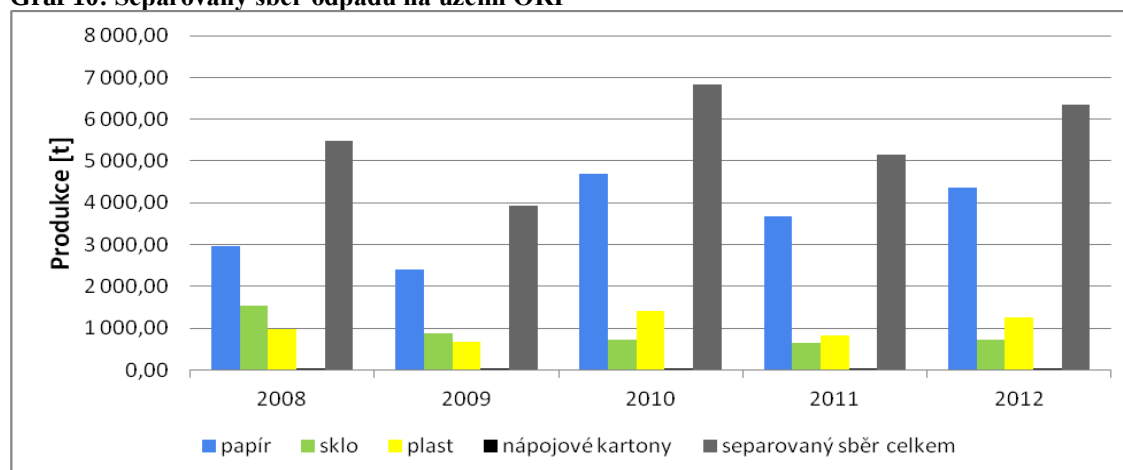
Tabulka 86 (část d): Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Plzeňský kraj	16,54	11,90	12,35	0,19	6,44	47,43
(0 až 500 obyv. včetně)	9,43	11,80	13,31	0,22	0,41	35,17
(501 až 1000 obyv. včetně)	10,76	11,65	12,73	0,23	0,47	35,84
(1001 až 4000 obyv. včetně)	14,90	12,90	12,29	0,25	2,39	42,72
(4001 až 10000 obyv. včetně)	20,06	13,41	13,45	0,23	22,71	69,87
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,67	11,44	10,35	0,24	16,97	60,67
(20001 až 50000 obyv. včetně)	20,73	10,20	12,55	0,09	7,02	50,58
(50001 až 100000 obyv. včetně)	17,91	11,22	11,50	0,11	0,39	41,13
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Plzeňském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 4 001 do 10 000 obyvatel. Této velikostní skupině odpovídá v ORP město Nýrsko. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 132 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji nižší, přičemž hustota sběrné sítě v Plzeňském kraji je 120 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání s podobnými ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Rokycany a ORP Nýřany) vykazuje ORP Klatovy vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je nadprůměrná.

Graf 10: Separovaný sběr odpadů na území ORP

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Identifikace pěti hlavních druhů biologicky rozložitelného odpadu za období 2008 – 2012 na území ORP Klatovy

Tabulka 87: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
20204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	2008,21	76,00	2016,42	1278,38	1310,21
200201	Biologicky rozložitelný odpad	9,76	38,18	48,62	80,02	392,71
200302	Odpad z tržišť	151,64	13,04	136,17	0,00	128,86
20304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	94,48	54,90	2493,30	63,84	47,49
200110	Oděvy	11,31	11,46	11,24	11,99	38,35

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Mezi 5 nejvýznamnějších druhů biologicky rozložitelného odpadu na území ORP Klatovy patří kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku, biologicky rozložitelný odpad, odpady z tržišť, suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování a oděvy. Nejvýrazněji od roku od roku 2008 stoupá produkce biologicky rozložitelného odpadu.

Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu na celkové produkci biologicky rozložitelného odpadu na území ORP Klatovy za období 2008 - 2012

Tabulka 88 (část a): Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	22 454,65	17 831,31	19 581,36	18 982,37	21 957,81
z toho celková produkce BRKO	15 703,06	15 520,62	15 014,55	16 257,78	16 784,94

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

V letech 2008 - 2012 se produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu pohybuje v rozmezí plus mínus 20%.

V tabulce č. 88 část a (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se o katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO, tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočet na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995), je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tabulka 88 (část b): Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

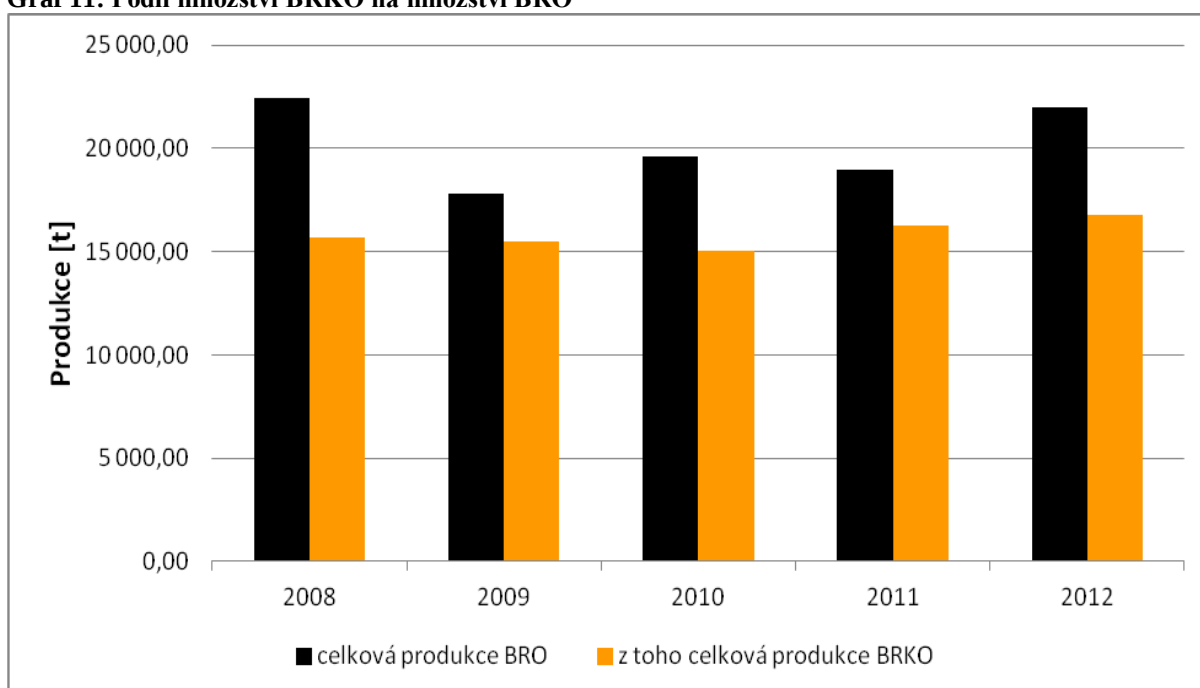
Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Klatovy	50 751	14 165,93	279,13	153,33	3,02
Plzeňský kraj	572 687	147 885,86	258,23	10 284,74	17,96

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 88 část b je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 84 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 16 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právnickými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeny do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 9,02 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 16,51 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden ve městě Klatovy a Plánice. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden v obcích Klatovy a Plánice.

Graf 11: Podíl množství BRKO na množství BRO

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Nakládání s odpady celkově na území ORP Klatovy za období 2008 – 2012

Tabulka 89 část a: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produk- ci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	24 799,02	51 228,97	28 366,70	19 608,31	28 632,92	54 901,96
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		24,12	40,52	36,17	29,89	43,97	83,16
	Energetické využití	45,93	470,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	24 611,43	51 698,97	28 366,70	19 608,31	28 632,92	54 901,96
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		23,94	40,89	36,17	29,89	43,97	83,16
Celková produkce odpadů		102 794,40	126 437,96	78 422,73	65 595,46	65 123,42	66 023,49
Odstranění	Skládkování	53 276,44	32 155,03	21 987,73	21 969,35	20 869,03	14 600,58
	Spalování	0		0	0	0	0
	Jiné uložení	0		0	0	0	0
	Celkem vybrané způsoby odstranění	32 155,03		21 987,73	21 969,35	20 869,03	14 600,58

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Celková produkce odpadů z výchozí hodnoty cca 102 000 t stoupla do roku 2008 na hodnotu cca 126 000 t (tato hodnota je zapříčiněna již výše zmiňovanou akcí Klatovy - čisté město a výstavbou Klatovské nemocnice). V letech po dostavbě nemocnice a ukončení akce Klatovy – čisté město produkce klesla cca na 65 000 t a v posledních letech se pohybuje kolem této hodnoty. Z celkového množství odpadů se stále zvyšující se podíl dále materiálově využívá. Energetické využití probíhalo pouze do roku 2008, v dalších letech je již nulové.

Co se odstraňování odpadů týče, v posledních letech ubývá odpadů uložených na skládkách. Důvodem je vyšší podíl separovaného odpadu.

SKO obcí tvoří 84 % z celkové produkce SKO a hlavním způsobem jeho odstranění je v ORP Klatovy skládkování. Tříděný sběr se většinou odváží na třídící linky mimo území ORP Klatovy, na třídící linku v Dýšíně u Plzně, a proto je tříděný odpad z ORP Klatovy materiálově využíván. V současné době dochází i k většímu využívání bioodpadu - v Klatovech byly díky dotaci do domácností, které si o kompostéry požádaly, rozdány kompostéry (nakoupeno cca 1000 kompostérů). Komunitní kompostárna funguje v Plánici, kdy materiál z kompostu využívají k práci s městskou zelení. V nejbližší době bude také vznikat kompostárna určená pro Technické služby města Klatovy a Klatovy také připravují výstavbu kompostovacího rukávu pro veřejnost. Obce z okolí nyní budou jednat s městem Klatovy o možnosti připojit se ke kompostování prostřednictvím tohoto rukávu. Od 1. 1. 2015 mají obce povinnost zajistit na svém území sběr bioodpadu. Většina obcí to řeší tak, že v nejbližší době pořídí hnědé kontejnery na bioodpad a zároveň obce vyjednávají podmínky se svozovými společnostmi na vývoz tohoto odpadu. Některé obce na území ORP Klatovy již tyto hnědé kontejnery delší dobu provozují.

Pro sběr kovů slouží v ORP Klatovy sběrné dvory v Klatovech, Nýrsku a Železně Rudě. Další obce řeší sběr kovů pomocí přistavených kontejnerů, do kterých se kovy odkládají a poté se vyváží 2x ročně. Bohužel je velmi problematické uhlídat tyto kontejnery před zloději, kteří je vykrádají a kovy prodávají ve výkupnách. Některé obce to řeší umístěním kontejnerů v uzavřených areálech (přes noc), ale ani to již zloděje neodradí, odstraňují zámky a kovy si dále odváží.

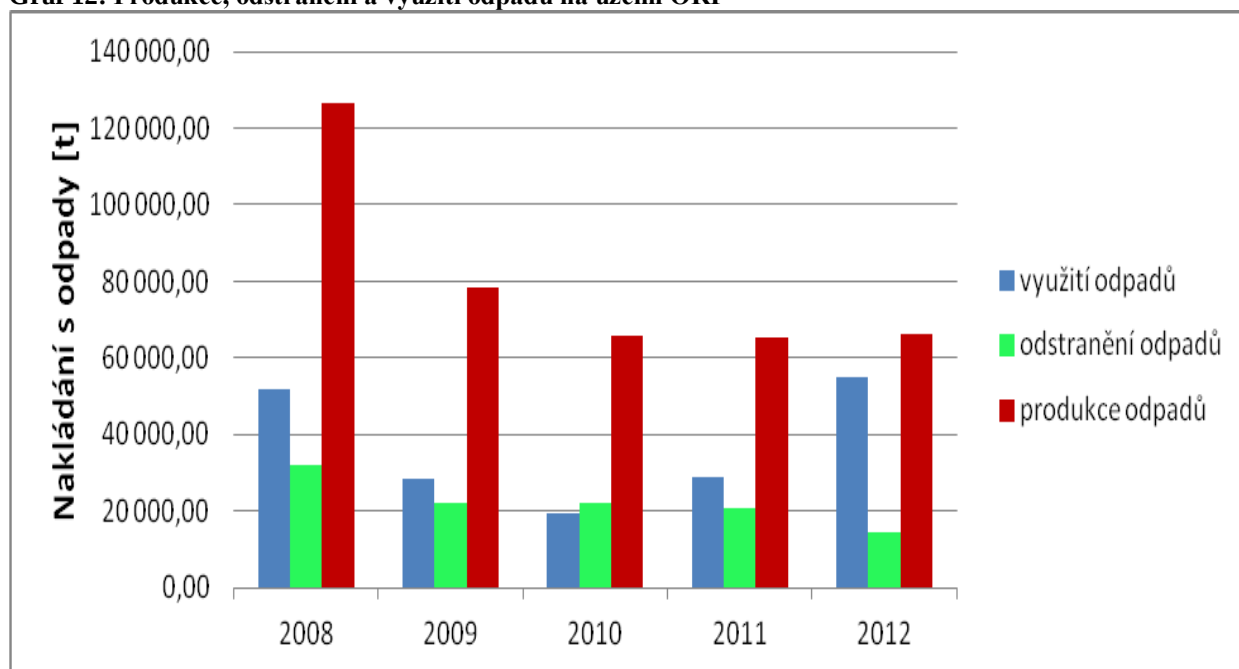
Tabulka 89 (část b): Sběr a svoz odpadů dle jednotlivých druhů odpadů

Odpad	Sběrná místa	Četnost sběru
Směsný komunální odpad	Umístění kontejnerů pro směsný komunální odpad (vlastnictví obcí), svozové vozy vlastní město Klatovy – Odpadové hospodářství Klatovy	Četnost sběru závisí na velikosti obce (malé 1x za 14 dní, větší obce a města 1x týdně, velká města 2x týdně)
Tříděný odpad (papír, sklo, plast nápojové kartony)	Sběrná hnízda, v ORP Klatovy 132 obyvatel na sběrné hnízdo (vlastnictví obcí)	četnost sběru závisí na velikosti obce (malé obce 1x za 14 dní, větší obce a města 1x týdně, velká města 2x do týdne)
Kovy	sběrné dvory Klatovy, Nýrsko, Železná Ruda, kontejnery na sběr kovu	sběrné dvory v otevírací době, kontejnery se vyváží v převážné většině 2x do roka
Nebezpečný odpad	sběrné dvory, svoz nebezpečného odpadu	sběrné dvory přijímají nebezpečný odpad 2x do roka s výjimkou televizí a autobaterií, svoz nebezpečného odpadu v obcích probíhá také 2x do roka

Velkoobjemové kontejnery	sběrné dvory, svoz velkoobjemového materiálu	sběrné dvory v otevírací době, svoz probíhá většinou 2x do roka
Biodpad	hnědé kontejnery, domácí kompostéry, komunitní kompostárny	Četnost sběru hnědých kontejnerů závisí na velikosti obce. Od 1. 1. 2015 povinnost obcí zajistit nakládání s BRKO. Zatím jsou zde pouze malé komunitní kompostárny (Plánice) s možností využití pouze pro obyvatele dané obce. Klatovy připravují svojí kompostárnu a kompostovací rukáv.

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 12: Produkce, odstranění a využití odpadů na území ORP

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Nakládání s komunálními odpady a se směsným komunálním odpadem na území ORP Klatovy za období 2008 – 2012

Tabulka 90: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

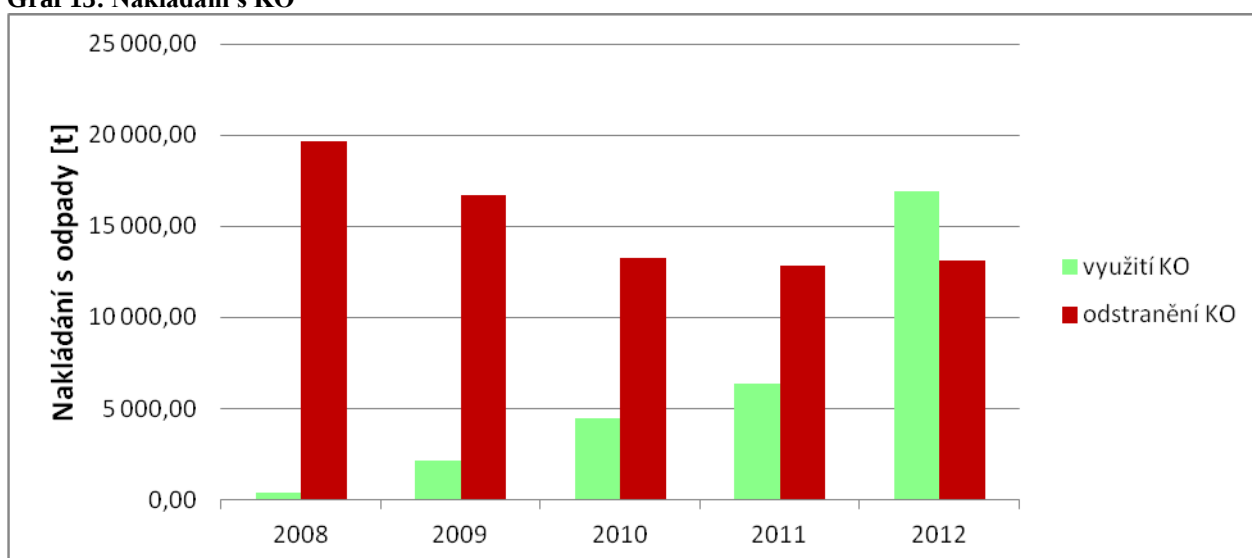
Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro pro- dukci a využí- tí KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	1 409,04	388,42	2 121,13	4 468,65	6 353,63	16 888,35
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
			7,03	1,11	7,12	17,47	21,55	65,53
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	1 295,01	388,42	2 121,13	4 468,65	6 353,63	16 888,35
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
			6,46	1,11	7,12	17,47	21,55	65,53
	Celková produkce KO [t]		20 039,51	34949,74	29786,43	25581,88	29488,50	25773,84
	Odstranění	Skládkování		19 661,76	16 720,28	13 241,19	12 827,82	13 113,53
		Spalování		0,04	0,03	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		19 661,80	16 720,31	13 241,19	12 827,82	13 113,53
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,28
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,28
	Odstranění	Skládkování		7 518,88	7 593,90	7 623,30	7 514,38	7 605,27
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		7 518,88	7 593,90	7 623,30	7 514,38	7 605,27

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Nakládání s komunálním odpadem se od roku 2000 zvýšilo z cca 6% na cca 65% z důvodu zvýšení produkce odpadu zemina a kámen. Zvýšení způsobila probíhající výstavba obchodních center a klatovské nemocnice. Jedná se především o nárůst mezi lety 2011 a 2012. Skládkování komunálního odpadu pokleslo od roku 2008 do roku 2012 z 19 000 t na 13 000 t.

Skládkování SKO se ve sledovaném období pohybuje téměř na stejné úrovni. Na území ORP Klatovy však dosud převažuje odstraňování odpadu především skládkováním. Z hlediska nakládání s komunálními odpady se tento způsob odstraňování nejeví jako ideální především z důvodu zátěže pro životní prostředí a naplněnosti skládky.

Graf 13: Nakládání s KO

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Nakládání se separovaným sběrem na území ORP Klatovy za období 2008 – 2012

Tabulka 91: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	8,98	380,76	1640,64	1141,84	1335,04
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	291,68	0,00	2,96
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,21	9,73	442,38	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	72,46	72,38	80,24	99,16	100,94
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	1,83	2,42
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Mezi lety 2009 a 2010 došlo k výraznému nárůstu hodnoty v tabulce v kategorii papír. Tento nárůst je zapříčiněn následujícími důvody: V roce 2008 byla dle statistických údajů Ministerstva životního prostředí v Informačním systému odpadového hospodářství u nakládání s papírem uvedena pouze kategorie Papírové a lepenkové obaly (150101). V roce 2009 byla zahrnuta další kategorie papír a lepenka (200101). Tyto kategorie zůstaly zahrnuty i v dalších letech a od roku 2010 se nakládání s papírem pohybuje na přibližně stejné úrovni. Nárůst hodnot jednotlivých komodit ve sledovaném období, nebo naopak pokles, je způsobeno činností ostatních subjektů (původců odpadů) mimo obce. Tuto skutečnost nelze s ohledem na zdroj dat (Cenia) v zadání projektu řádně okomentovat, proto s ohledem na znalost území předpokládáme, že data jsou ovlivněna například vznikem nových obchodních center na území ORP Klatovy. Na území ORP Klatovy dosud není v provozu třídící linka. Svozové společnosti využívají třídících linek mimo území ORP Klatovy (Dýšina).

Na území ORP Klatovy k využití separovaného odpadu nedochází. Veškeré komodity uvedené v tabulce 91 jsou předávány oprávněným osobám ve smyslu zákona o odpadech, jsou vyváženy mimo území ORP do koncových zařízení, kde dochází k jejich dotřídění.

Oblast zahrnující obce jako Železná Ruda, Nýrsko, Hamry sváží společnost Západočeské komunální služby na skládku Vysoká. Jedná se o mobilní zařízení.

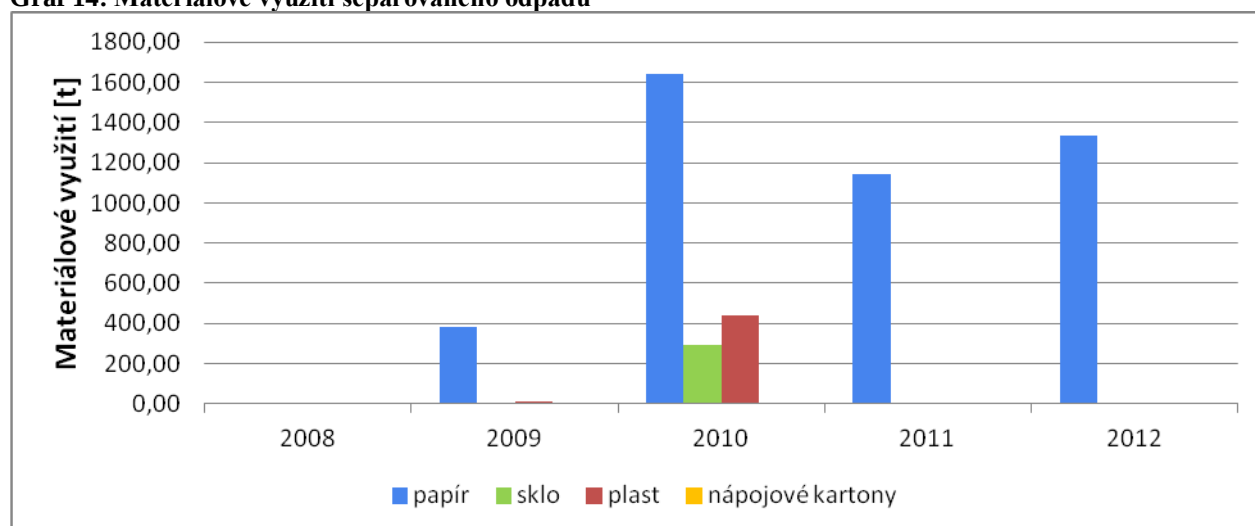
Strážov a okolní obce jsou sváženy společností Rumpold P Sušice, což je oprávněná osoba ke svozu odpadu, odpad předává pobočce Rumpold P Sušicko-Horažďovicko a ta odpad vyváží na skládku u Příbrami.

Obce na Plánicku sváží společnost BeckerBohemia a odpad je svážen na skládku na Vysoké.

Podle zákona o odpadech má původce (obce) povinnost předat odpad oprávněné osobě a je za něj odpovědný do doby předání oprávněné osobě. Oprávněné osoby na území ORP Klatovy jsou Rumpold P, Becker Bohemia, Západočeské komunální služby a EKO Separ. Tyto společnosti přebírají odpad do svého vlastnictví a přebírají povinnosti původce. Obce již nemají povinnost zjišťovat, jakým způsobem oprávněná osoba po převzetí odpadu s tímto odpadem naložila. Proto většina obcí tyto informace neposkytl.

K využívání nápojových kartonů dochází až v posledních dvou letech (2011, 2012). Meziročně využívání nápojových kartonů vzrostlo o cca 30%.

Graf 14: Materiálové využití separovaného odpadu

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem na území ORP Klatovy za období 2008 – 2012

Tabulka 92: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995				Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]										
BRO	Využití	Materiálové využití			435,04	696,82	1 917,24	1 491,23	2 460,36	
		Energetické využití			470,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)			12 933,75	12 605,62	12 505,19	11 742,41	12 021,80	
		Spalování			0,04	0,03	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití			1,65	113,83	779,66	501,98	1 334,35	
		Energetické využití			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		12 910,86	12 564,96	11 944,00	11 708,08	1 208,31	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	5 027,82	10 367,42	10 089,66	9 591,01	9 401,59	9 700,27	

			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepoč- teno na obsah bio- logicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓					
				148,00	201,92	195,79	186,01	184,86	191,09
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet obyvatel v území ORP				51 343	51 532	51 561	50 857	50 764	

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Materiálové využití biologicky rozložitelného odpadu v jednotlivých letech značně vzrůstá, ale energetické využití je od roku 2009 nulové. Na území ORP neexistuje zařízení, ve kterém by se dal BRO využít. Odstranění BRO skládkováním je ve sledovaném období na srovnatelné úrovni.

Na území ORP neexistuje zařízení pro energetické využití BRO. Zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem je umístěné v Kokšíně (část obce Švihov), kde ho provozuje firma Asavet Biřkov, a.s. Druhé zařízení je provozováno v Nýrsku, kde byl zahájen provoz kompostárny do 150 t.

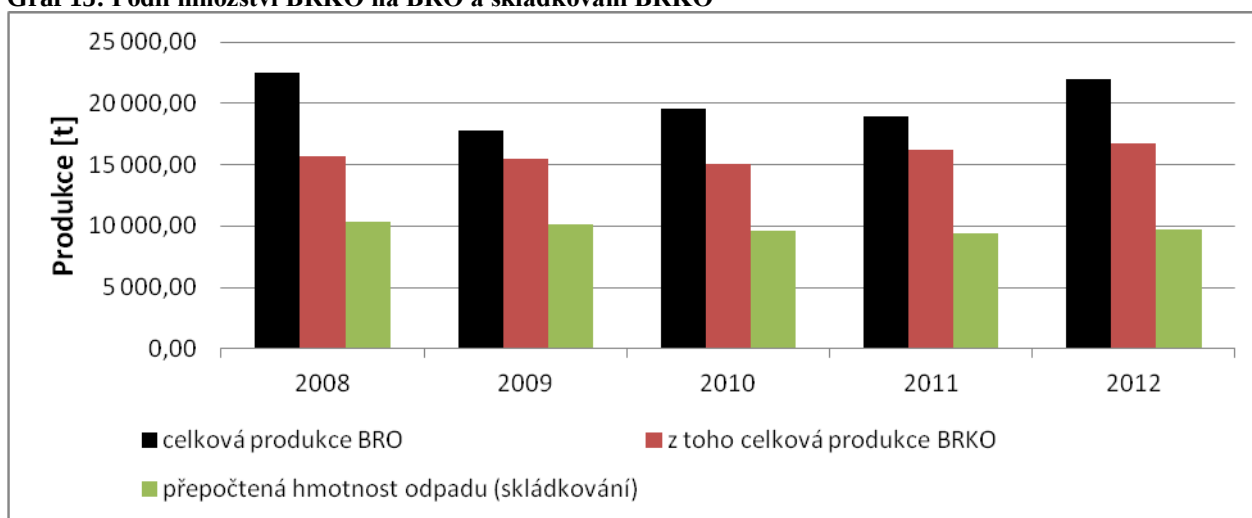
V současné době jsou podány žádosti o dotace na výstavbu kompostárny v Dešenicích a Klatovech a na malý kompostovací rukáv v Klatovech. Dále Město Klatovy požádalo o dotaci ze SFŽP na nákup kompostérů do domácností s cílem předcházet vzniku odpadů tak, jak stanovuje hierarchie nakládání s odpady stanovená platným zákonem o odpadech.

Ve sledovaném období biologicky rozložitelný komunální odpad stoupá s výjimkou roku 2011, kdy došlo k přechodnému poklesu. Energetické využití je od roku 2008 nulové. Na území ORP neexistuje zařízení, ve kterém by se dal BRKO energeticky využít.

Odstranění BRKO skládkováním je ve sledovaném období na srovnatelné úrovni.

Vyjádření odboru životního prostředí MěÚ Klatovy k nakládání s BRO a BRKO: Problémem v oblasti nakládání s BRKO je též přístup MŽP, potažmo SFŽP, kdy v dotačních titulech nejsou podporovány komunitní kompostárny. Podmínkou dotace je, že kompostárna bude provozována na základě ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo jako tzv. malé kompostovací zařízení. Vstupní surovina do komunitní kompostárny není dle našeho názoru odpadem ve smyslu § 3 téhož zákona, neboť obec větve, trávu, listí apod. nepředává ke zneškodnění nebo využití oprávněné osobě nebo je nezneškodňuje sama, ale využívá je sama pro výrobu „zeleného“ kompostu. Tímto je porušována hierarchie nakládání s odpady a jsou zvyšovány náklady na výrobu kompostu (např. rozsah a četnost analýz výsledného produktu dle vyhlášky o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady).

Graf 15: Podíl množství BRKO na BRO a skládkování BRKO

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Průměrné náklady celkem pro tříděný sběr využitelných odpadů v roce 2012 v České republice

Tabulka 93: Průměrné náklady celkem pro tříděný sběr využitelných odpadů v roce 2012

	Kč/t	Kč/obyt.	kg/obyt.
minimum	250,6	10,0	1,8
maximum	28 131,0	497,3	190,8
medián	4 517,3	132,0	30,1
průměr	4 678,6	148,8	31,8
směrodatná odchylka	2 699,3	92,7	16,7

Zdroj: IURMO 2013

Náklady jsou uvedeny v Kč na jednu průměrnou tunu tříděného sběru využitelných odpadů v obcích. Směrodatná odchylka u jednotkových nákladů v Kč/t dosahuje hodnoty téměř 58 % uvedeného průměru. Měrný náklad na 1 průměrného obyvatele při výtěžnosti 31,8 kg/rok činil 148,8 Kč/obyt. V posledním sloupci je uvedeno průměrné množství vytríděných využitelných odpadů (papír, plast,

sklo, nápojový karton), které bylo sesbíráno v obecních systémech sběru (nádobový, pytlový sběr). Do uvedených hodnot nejsou započteny odpady sbírané v jiných sběrných systémech, které nejsou většinou organizovány a hrazeny obcemi (např. výkupny surovin, školní sběry apod.). Tento princip je uplatněn ve všech dalších ukazatelích, které s výtěžností tříděného sběru pracují.

Velikostní skupiny obcí v ČR

Tabulka 94: Jednotkové náklady na tříděný sběr využitelných odpadů (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách obcí za rok 2012

Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	kg/obyv.	Směrodatná odchylka (Kč/t)
≤ 500 obyvatel	4 842,6	161,0	33,2	3 469
501 - 1000 obyvatel	4 594,5	144,0	31,3	2 766
1001 - 4000 obyvatel	4 203,5	134,9	32,1	2 641
4001 - 10000 obyvatel	4 117,0	137,2	33,3	2 503
10001 - 20000 obyvatel	3 948,4	128,2	32,5	2 237
20001 - 50000 obyvatel	3 966,1	123,1	31,0	2 070
50001 - 100000 obyvatel	5 426,9	139,3	25,7	2 967
100001 – 1000000 obyvatel	3 174,8	78,3	24,7	1 478
> 1000000 obyvatel	6 524,0	264,3	40,5	-

Zdroj: IURMO, 2013

Z tabulky 94 jsou zřejmé velké rozdíly v nákladech v jednotlivých velikostních skupinách. Největší směrodatnou odchylku a tedy i největší rozdíly v jednotkových nákladech vykazuje skupina nejmenších obcí do 500 obyvatel.

Kraje

Náklady na tříděný sběr využitelných odpadů ovlivňuje také vybavenost území zařízeními pro nakládání s odpady, jejich vlastnictví privátním nebo komunálním sektorem, cenová politika firem nabízejících služby v daném regionu. Rámec odpadového hospodářství pro obce a další původce je stanoven také krajskými plány odpadového hospodářství, které stanovují významné cíle právě v oblasti nakládání s komunálními odpady. Základní porovnání nákladovosti odpadového hospodářství obcí v jednotlivých krajích ukazuje tabulka 95.

Tabulka 95: Jednotkové náklady na tříděný sběr využitelných odpadů celkem (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) v krajích v r. 2012

kraj	Kč/t	Kč/obyv.	kg/obyv.	Směrodatná odchylka (Kč/t)
Hlavní město Praha	6 524	264,3	40,5	-
Jihočeský kraj	4 258	148,9	35,0	2924,9
Jihomoravský kraj	3 377	81,3	24,1	2775,8
Karlovarský kraj	3 434	119,7	34,8	4064,4
Královéhradecký kraj	4 194	146,7	35,0	2854,4
Liberecký kraj	4 970	139,0	28,0	2508,4
Moravskoslezský kraj	4 036	110,1	27,3	2169,9
Olomoucký kraj	3 079	98,3	31,9	2038,4
Pardubický kraj	4 286	130,6	30,5	2836,9
Plzeňský kraj	4 708	182,4	38,7	4780,7
Středočeský kraj	5 023	176,4	35,1	3147,4
Ústecký kraj	5 735	135,7	23,7	3342,2
Vysočina	3 461	122,4	35,4	2560,0
Zlínský kraj	4 185	116,2	27,8	2280,0

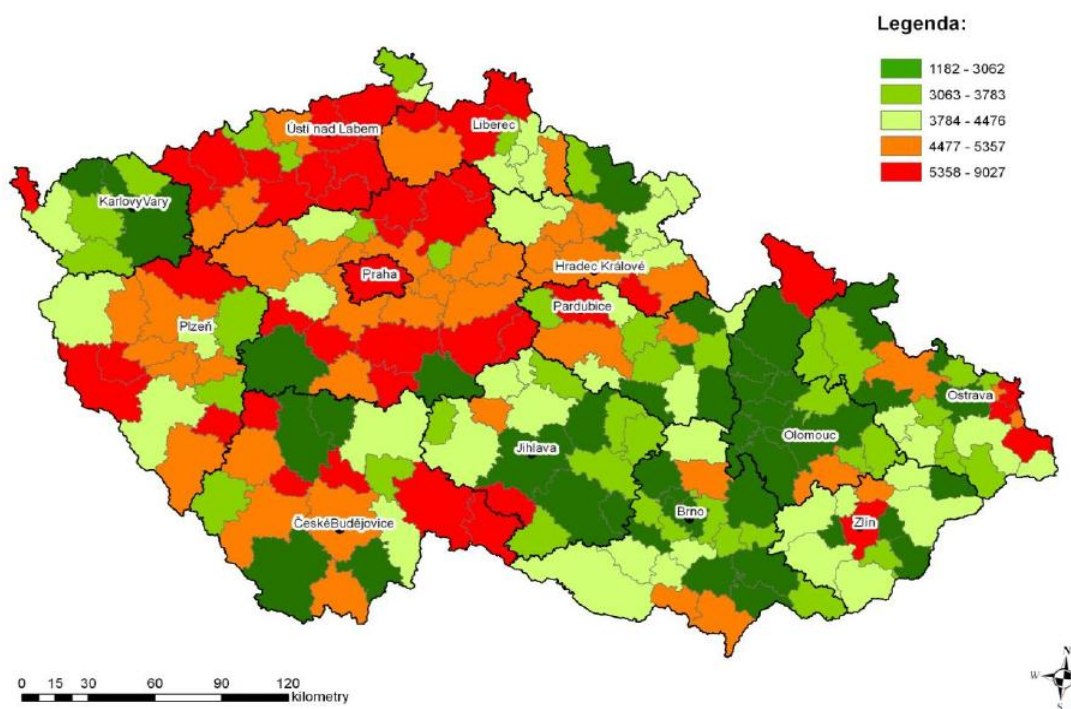
Zdroj: IURMO, 2013

Z tabulky 95 jsou zřejmé velké rozdíly v jednotkových cenách Kč/t. Rozdíl mezi nejvyššími a nejnižšími náklady je až 112 %. Velikost směrodatné odchylky ukazuje na rozdílnost nákladů mezi obcemi v každém konkrétním kraji. Největší rozdíly v jednotkových nákladech (Kč/t tříděného odpadu) jsou mezi obcemi v Plzeňském, Karlovarském a Ústeckém kraji. Nejmenší rozdíly naopak jsou v kraji Olomouckém, Moravskoslezském a Zlínském. Ukazatel jednotkových nákladů v Kč/obyvatel nemá v případě tříděného sběru využitelných odpadů dobrou vypovídací hodnotu, protože oddělený sběr a recyklace komunálních odpadů je žádoucím trendem při nakládání s komunálními odpady. Podíl tříděných odpadů by se do budoucna měl zvyšovat. Důležitějším ukazatelem pro tříděný sběr je tedy ukazatel jednotkových nákladů v Kč/t, který ukazuje rozdílnost cen za službu sběru, svozu a přepravy vytríděných využitelných odpadů. Z hlediska optimální organizace tříděného sběru jsou na tom nejlépe obce na Vysočině, v Karlovarském kraji a v Olomouckém kraji, kde je za nižších jednotkových nákladů (Kč/t) dosahováno vysokých výkonů tříděného sběru (kg/obyvatel). Naopak na druhé straně spektra jsou obce z Ústeckého a Libereckého kraje, kde jsou vysoké jednotkové náklady (Kč/t) a nižší výtěžnost tříděného sběru organizovaného obcemi.

Území obcí s rozšířenou působností

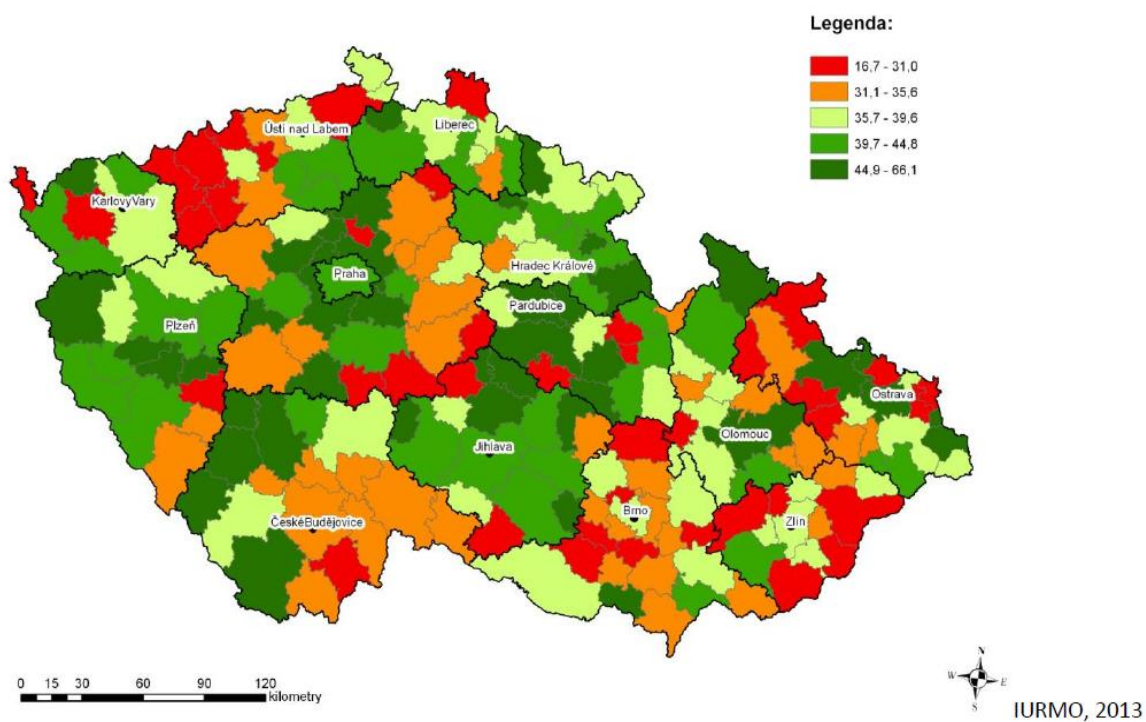
Nejmenší územní jednotkou, pro kterou je provedeno srovnávací hodnocení nákladů, jsou správní území obcí s rozšířenou působností (ORP). Hodnoty jednotkových nákladů jsou vypočteny jako vážený průměr nákladů obcí, které poskytly údaje (nákladové šetření, dotazník EKO-KOM, a. s.) a jsou součástí správního území daného ORP.

Mapa 15: Jednotkové náklady (Kč/t) na tříděný sběr využitelných odpadů v území ORP za r. 2012

Zdroj: IURMO, 2013

Mapa 16: Výtěžnost tříděného sběru využitelných odpadů (kg/obyvatel) v obecních systémech v území ORP v r. 2012

Zdroj: IURMO, 2013

Z map je zřejmý zřetelný rozdíl v nákladech obcí především v moravských krajích oproti obcím ve středních a severních Čechách. Rozdíl nákladů je i u oblastí s vysokou výtežností tříděného sběru, na Moravě jsou náklady obecně nižší i při vysokých výkonech třídění odpadů.

Průměrné náklady celkem pro nakládání se směsným komunálním odpadem v roce 2012 v České republice

Náklady na nakládání se směsným komunálním odpadem v obcích zahrnují náklady spojené se sběrem, svozem, přepravou a odstraněním směsných komunálních odpadů.

V nákladech na sběr se mohou projevit náklady na pronájem sběrných nádob, které nejsou ve vlastnictví obce. Při pronájmu by měla být zohledněna pořizovací cena nádob a doba životnosti nádob. Obec, která si nádoby najímá, by také měla trvat na stanovení pravidel pro výměnu nádob po ukončení jejich životnosti. V nákladech svozu jsou zahrnuty náklady svozu nádob v zástavbě a odvoz odpadu na koncové zařízení bez překládky.

V nákladech na přepravu mohou být zohledněny náklady související s překládkou odpadů do velkokapacitních souprav, které odpad přepraví do koncových zařízení (skládka, spalovna).

Odstraňování směsných komunálních odpadů je také zatíženo zákonným poplatkem podle zákona o odpadech (tzv. skládkovací poplatek), který byl pro rok 2012 stanoven na 500 Kč/t. Na poplatek se nevztahuje DPH, měl by být tedy účtován mimo cenu za vlastní skládkování odpadů.

Odstranění je zajišťováno na skládkách určených pro komunální odpad, kterých bylo v roce 2012 provozováno 148 na území ČR. Menší část směsných komunálních odpadů je energeticky využita ve třech spalovnách komunálních odpadů (Praha, Brno, Liberec), které splňují všechny parametry pro energetické využití odpadů.

Náklady na likvidaci směsného komunálního odpadu tvořily za rok 2012 dle údajů EKO-KOM, a. s., průměrně necelých 58 % (47 – 68 %) z celkových nákladů na OH v obci. Jedná se tedy o nákladově nejvýznamnější položku.

Tabulka 96: Průměrné náklady na sběr, svoz, odstranění/využití směsného komunálního odpadu z obcí (Kč/t) v r. 2012

	Kč/t	Kč/obyv.	kg/obyv.
Minimum	166,1	53,7	50,0
Maximum	11 961,3	1 466,4	599,8
Medián	2 364,3	506,0	213,9
Průměr	2 548,5	529,5	207,8
směrodatná odchylka	1 046,8	204,3	87,6

Zdroj: IURMO, 2013

V tabulce 96 jsou započteny do celkových nákladů také náklady měst a obcí, které svůj odpad předávají k využití do spaloven komunálních odpadů.

Směrodatná odchylka dosahuje hodnoty více než 41 % uvedeného průměru. Na rozdíl od komodit tříděného sběru odpadů jsou ceny za nakládání s SKO méně variabilní. Průměrný náklad na sběr,

svoz, přepravu a odstranění/energetické využití SKO činil v roce 2012 cca 2 549 Kč/t při průměrné produkci SKO 207,8 kg/obyvatel/rok.

Velikostní skupiny obcí v ČR

Tabulka 97: Jednotkové náklady na sběr, svoz, odstranění/využití směsného komunálního odpadu z obcí (Kč/t, Kč/obyvatel), produkce SKO (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách obcí za rok 2012

Velikostní skupina	Kč/t	Kč/obyv.	kg/obyv.	Směrodatná odchylka (Kč/t)
≤ 500 obyvatel	2 398	547,1	228,1	1 141
501 - 1000 obyvatel	2 362	534,0	226,1	1 032
1001 - 4000 obyvatel	2 283	508,8	222,8	898
4001 - 10000 obyvatel	2 207	488,8	221,4	721
10001 - 20000 obyvatel	2 385	506,9	212,5	766
20001 - 50000 obyvatel	2 474	490,9	198,4	864
50001 - 100000 obyvatel	2 508	477,1	190,2	431
100001 – 1000000 obyv.	3 081	565,3	183,5	703
>1000000 obyvatel	3 253	640,0	196,7	

Zdroj: IURMO, 2013

Kraje

Základní porovnání celkových nákladů na SKO v jednotlivých krajích ukazuje tabulka 98.

Tabulka 98: Jednotkové náklady na nakládání s SKO celkem (Kč/t, Kč/obyvatel), produkce SKO (kg/obyvatel) v krajích v r. 2012

Kraj	Kč/t	Kč/obyv.	kg/obyv.	Směrodatná odchylka Kč/t
Hlavní město Praha	3 253	640,0	196,7	
Jihočeský kraj	2 460	517,1	210,2	903,2
Jihomoravský kraj	2 774	550,4	198,4	811,0
Karlovarský kraj	2 864	563,8	196,9	1019,3
Královéhradecký kraj	2 193	433,8	197,8	1080,0
Liberecký kraj	3 050	591,0	193,8	1141,6
Moravskoslezský kraj	2 307	466,4	202,2	925,8
Olomoucký kraj	2 138	456,1	213,3	691,2
Pardubický kraj	2 351	458,1	194,9	1324,2
Plzeňský kraj	2 503	526,8	210,4	1183,4
Středočeský kraj	2 270	595,6	262,4	1106,7
Ústecký kraj	2 535	519,1	204,8	1044,9
Vysočina	2 275	475,1	208,8	1030,5
Zlínský kraj	2 353	449,5	191,0	736,7

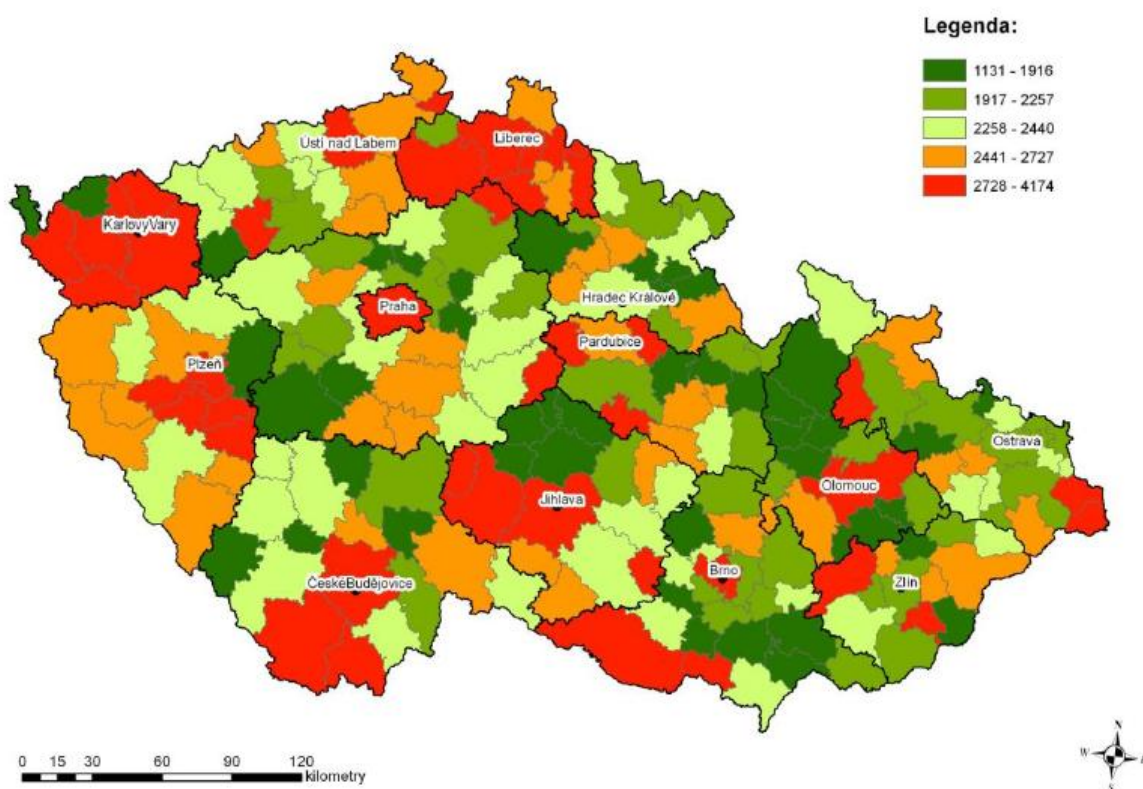
Zdroj: IURMO, 2013

Z tabulky 98 jsou zřejmé rozdíly v jednotkových cenách Kč/t. Velikost směrodatné odchylky ukazuje na rozdílnost nákladů mezi obcemi v každém konkrétním kraji. Největší rozdíly v jednotkových nákladech na SKO (Kč/t) jsou mezi obcemi v Pardubickém, Libereckém a Středočeském kraji. Nejmenší rozdíly a rozptýl nákladů jsou naopak v krajích Olomouckém a Zlínském.

Z hlediska optimální organizace nakládání s SKO (sběr, svoz, přeprava, odstranění) jsou na tom nejlépe obce v Olomouckém, Královéhradeckém kraji a v kraji Vysočina. Nejhorší systém má nastavené hl. m. Praha, Liberecký kraj (vysoké jednotkové ceny Kč/t) a Středočeský kraj (vysoká produkce SKO v kg/obyvatel/rok).

Území obcí s rozšířenou působností

Mapa 17: Náklady na sběr, svoz a odstranění SKO v ORP v ČR, rok 2012

Zdroj: IURMO, 2013

Náklady na odstranění směsných komunálních odpadů

Významnou částí celkových nákladů na směsný komunální odpad je náklad spojený s jejich konečným odstraněním na skládkách, případně energetickým využitím ve spalovnách komunálních odpadů. Skládkování odpadů je zatíženo zákonným skládkovacím poplatkem. Tento poplatek neplatí obce, na jejichž území skládka leží, což je v současné době cca 200 obcí.

Náklady obcí na skládkovné se liší ve vazbě na vlastnictví skládky (některé jsou vlastněny komunálním sektorem), vzdáleností zařízení od svozové oblasti a samozřejmě na cenách provozovatelů jednotlivých skládek.

Tabulka 99: Náklady na skládkování SKO v obcích ČR (Kč/t) za rok 2012

	Skládkování celkem Kč/t	Skládkování u obcí se skládkou Kč/t	Skládkování v obcích bez skládky Kč/t
Minimum	218,0	275,0	218,0
Maximum	1 999,0	1 894,0	1 999,0
Medián	1 184,0	1 046,5	1 184,5
Průměr	1 147,3	977,9	1 152,6
směrodatná odchylka	344,1	404,2	340,8

Zdroj: IURMO, 2013

Směrodatná odchylka skládkování celkem dosahuje hodnoty 30 % uvedeného průměru, v případě obcí, které mají skládku na svém území, to činí 41 %. Průměrný náklad na odstranění SKO na skládce činil v roce 2012 cca 1 147 Kč/t včetně zákonných poplatků a DPH.

Rozdíly v cenách za skládkování mezi obcemi, které nejsou plátcí skládkovacího poplatku, a ostatními obcemi dosahuje v průměru cca 175 Kč/t skládkovaných odpadů (cca 15 %).

Velikostní skupiny obcí v ČR

Tabulka 100: Jednotkové náklady na odstranění SKO ve velikostních skupinách obcí (Kč/t) za rok 2012

Velikost obce	Skládkování celkem Kč/t	Skládkování v obcích se skládkou Kč/t	Skládkování v obcích bez skládky Kč/t
≤ 500 obyvatel	1 136	767	1 137
501 – 1000 obyvatel	1 159	1 053	1 162
1001 – 4000 obyvatel	1 162	992	1 170
4001 – 10000 obyvatel	1 162	1 017	1 189
10001 - 20000 obyvatel	1 141	1 084	1 153
20001 - 50000 obyvatel	1 019	711	1 095
50001 – 100000 obyvatel	1 226	1 208	1 231
100001 – 1000000 obyv.	858	498	1 218
nad 1000000 obyvatel	952	952	

Zdroj: IURMO, 2013

Kraje

Základní porovnání nákladů na odstraňování SKO v jednotlivých krajích ukazuje tabulka 101.

Tabulka 101: Jednotkové náklady na odstraňování SKO celkem (Kč/t, Kč/obyvatel), produkce SKO (kg/obyvatel) v krajích v r. 2012

Kraj	Skládkování celkem Kč/t	Skládkování v obcích se skládkou Kč/t	Skládkování v obcích bez skládky Kč/t
Hlavní město Praha	952	952	
Jihočeský kraj	1 211	1 063	1 215
Jihomoravský kraj	1 106	732	1 115
Karlovarský kraj	1 210	955	1 223
Královéhradecký kraj	1 275	867	1 280
Liberecký kraj	1 199	1 456	1 198
Moravskoslezský kraj	1 036	962	1 040
Olomoucký kraj	1 149	786	1 161
Pardubický kraj	1 235	1 238	1 232
Plzeňský kraj	1 199	1 098	1 201
Středočeský kraj	1 150	831	1 158
Ústecký kraj	1 088	1 031	1 096
Vysočina	1 035	1 048	1 036
Zlínský kraj	1 098	825	1 110

Zdroj: IURMO, 2013

Z tabulky 101 jsou zřetelné rozdíly v nákladech na odstraňování SKO v jednotlivých krajích. Nejdražší služby v tomto ohledu mají bezesporu obce v Královéhradeckém a Pardubickém kraji. V dalších sloupcích tabulky jsou uvedeny průměrné ceny za odstraňování SKO v obcích, které mají na svém území skládku, a v obcích bez skládky. V některých krajích není mezi těmito skupinami rozdíl nebo dokonce obce se skládkou mají vyšší ceny. Může to být způsobeno obchodní politikou vlastníků (včetně komunálního sektoru) a provozovatelů skládek.

Energetické využití směsných komunálních odpadů

Menší část směsných komunálních odpadů je v současné době energeticky využívána ve 3 spalovnách KO (Praha, Brno, Liberec), jejichž celková kapacita se pohybuje kolem 660 tis. t/rok. Vývoj průměrných nákladů, resp. cen pro obce, které odpad spalují, je ukázán v tabulce 102.

Tabulka 102: Vývoj průměrných nákladů na energetické využití SKO ve spalovnách

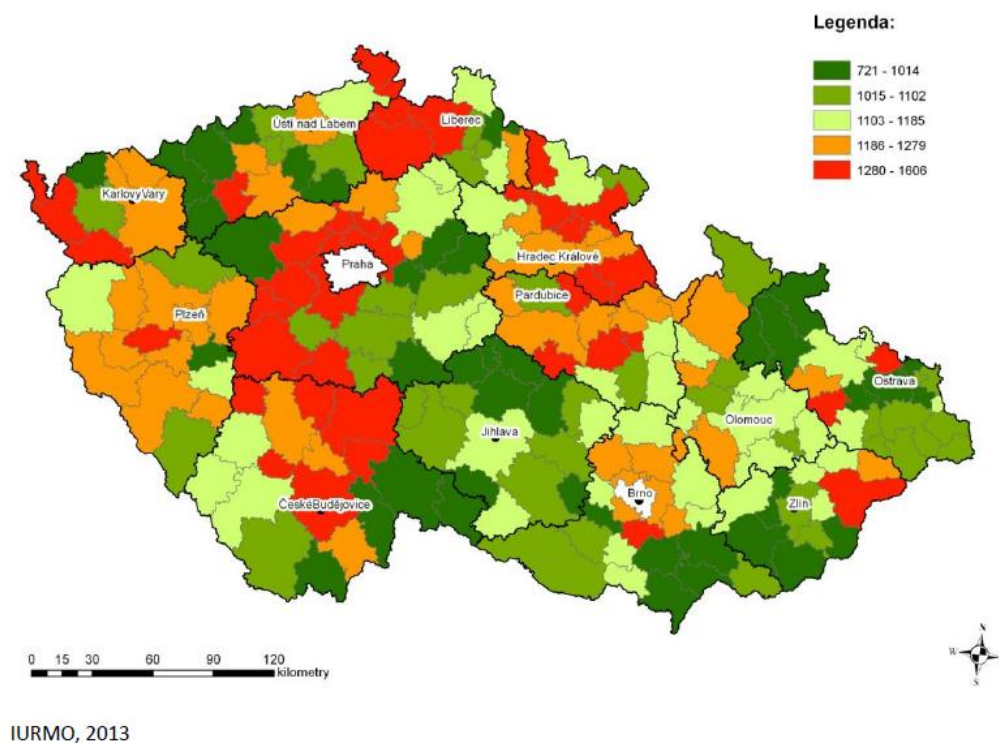
rok	Kč/t
2008	1418
2009	1448
2010	1125
2011	1298
2012	1167

Zdroj: IURMO, 2013

Cena za spalování SKO je v současné době srovnatelná s cenou za skládkování (při existenci skládkovacího poplatku 500 Kč/t). U nových spaloven, které by měly do budoucna vzniknout, lze předpokládat ceny částečně vyšší v závislosti na celkových investicích. Přesto by celková průměrná cena za spalování (energetické využití) směsných komunálních odpadů neměla v následujících letech nijak zásadně narůstat.

Území obcí s rozšířenou působností

Mapa 18: Náklady na skládkování SKO v obcích bez skládky na svém území v rámci ORP r. 2012

Celkové náklady na odpadové hospodářství obcí

Do celkových nákladů na odpadové hospodářství obcí jsou zahrnuty veškeré činnosti, které souvisí se systémem nakládání s komunálním (a dalším) odpadem, který podle zákona o odpadech produkuje obec. Jedná se především o náklady na směsný komunální odpad, tříděný sběr využitelných odpadů, objemný odpad, nebezpečné odpady, sběrné dvory apod. V posledních letech začínají narůstat náklady na sběr a využití odpadů ze zeleně. Do nákladů lze zahrnout také odpadkové koše, likvidaci černých skládek, odpady z veřejných prostranství apod.

Rozsah činností v odpadovém hospodářství obce je ovlivněn velikostí obce, infrastrukturou zařízení pro nakládání s odpady. Do jisté míry má vliv také vybavenost a dovednost odpadových firem v dané lokalitě, které zajišťují pro obce služby v oblasti nakládání s odpady. Vzhledem k povinnostem plynoucím ze zákona o odpadech a dalších zákonných norem je ale minimální rozsah odpadového hospodářství v obcích stejný.

Vývoj celkových nákladů je sledován pravidelně EKO-KOM, a.s. V tabulce 103 je uveden přehled hlavních nákladových položek obcí za posledních 10 let. Uvedené hodnoty vždy reprezentují průměr jednotlivých nákladů (včetně celkových nákladů) ve statistickém vzorku obcí, za který byly stanoveny. Celkový náklady nejsou tedy součtem jednotlivých nákladových položek.

Tabulka 103: Vývoj nákladových položek v Kč/obyvatel v odpadovém hospodářství obcí

Rok	směsný odpad Kč/obyv.	objemný odpad Kč/obyv.	tříděný sběr Kč/obyv.	sběrné dvory Kč/obyv.	černé skládky Kč/obyv.	ostatní Kč/obyv.	celkem Kč/obyv.
r.2002	298,5	38,2	46	51,2	9,5	86,1	480,2
r.2003	371,8	37,1	64,5	46,8	9,3	49,4	578,9
r.2004	415,8	41,9	75,4	52,0	11,8	52,5	649,4
r.2005	429,4	42,2	79,9	54,1	11,6	42,4	659,6
r.2006	463,2	45,3	98,4	56,2	11,8	23,0	697,9
r.2007	494,8	56,9	116,4	65,0	8,7	23,4	765,2
r.2008	511,1	49,3	121,6	88,0	12,5	20,5	803,0
r.2009	521,0	52,6	132,3	86,2	11,0	46,2	849,3
r.2010	522,0	50,1	136,2	89,4	11,1	59,4	868,2
r.2011	515,0	47,9	145,2	98,3	9,9	78,1	912,0
r.2012	529,5	71,3*	149,0	103,8	10,0	93,9	902,7

EKO-KOM, a.s, 2013

Zdroj: EKO – KOM, a. s., 2013

V tabulce 103 a následujících tabulkách jsou uvedeny hodnoty charakterizující celkové náklady obcí ČR na odpadové hospodářství za rok 2012. Všechny hodnoty jsou uváděny v jednotkových nákladech v Kč/obyvatel/rok.

Česká republika

Tabulka 104: Celkové náklady na odpadové hospodářství obcí ČR (v Kč/obyvatel/rok) za rok 2012

hodnoty	Kč/obyv.
minimum	129,2
maximum	4 772,4
medián	777,9
průměr	884,2
směrodatná odchylka	373,1

Zdroj: IURMO, 2013

Celkové náklady na odpadové hospodářství byly stanoveny průměrně na 884,2 Kč/obyvatel v roce 2012. Směrodatná odchylka přitom dosahuje cca 42 % průměru.

Velikostní skupiny obcí v ČR

Průměrné hodnoty celkových nákladů na odpadové hospodářství obcí v Kč/obyvatel za rok ukazuje tabulka 105.

Tabulka 105: Celkové náklady na odpadové hospodářství (v Kč/obyvatel) ve velikostních skupinách obcí za rok 2012

Velikostní skupina	Kč/obyv.	Směrodatná odchylka Kč/obyv.
≤ 500 obyvatel	858,3	422,1
501 - 1000 obyvatel	822,0	328,0
1001 - 4000 obyvatel	810,2	316,8
4001 - 10000 obyvatel	875,3	261,5
10001 - 20000 obyvatel	960,4	261,7
20001 - 50000 obyvatel	941,1	250,7
50001 - 100000 obyvatel	898,8	228,7
100001 – 1000000 obyv.	761,6	230,4
>1000000 obyvatel	1 001,9	

Zdroj: IURMO, 2013

Kraje

Základní porovnání celkových nákladů na odpadové hospodářství (v Kč/obyvatel) v jednotlivých krajích ukazuje tabulka 106.

Tabulka 106: Celkové náklady na odpadové hospodářství (Kč/obyvatel) v krajích v r. 2012

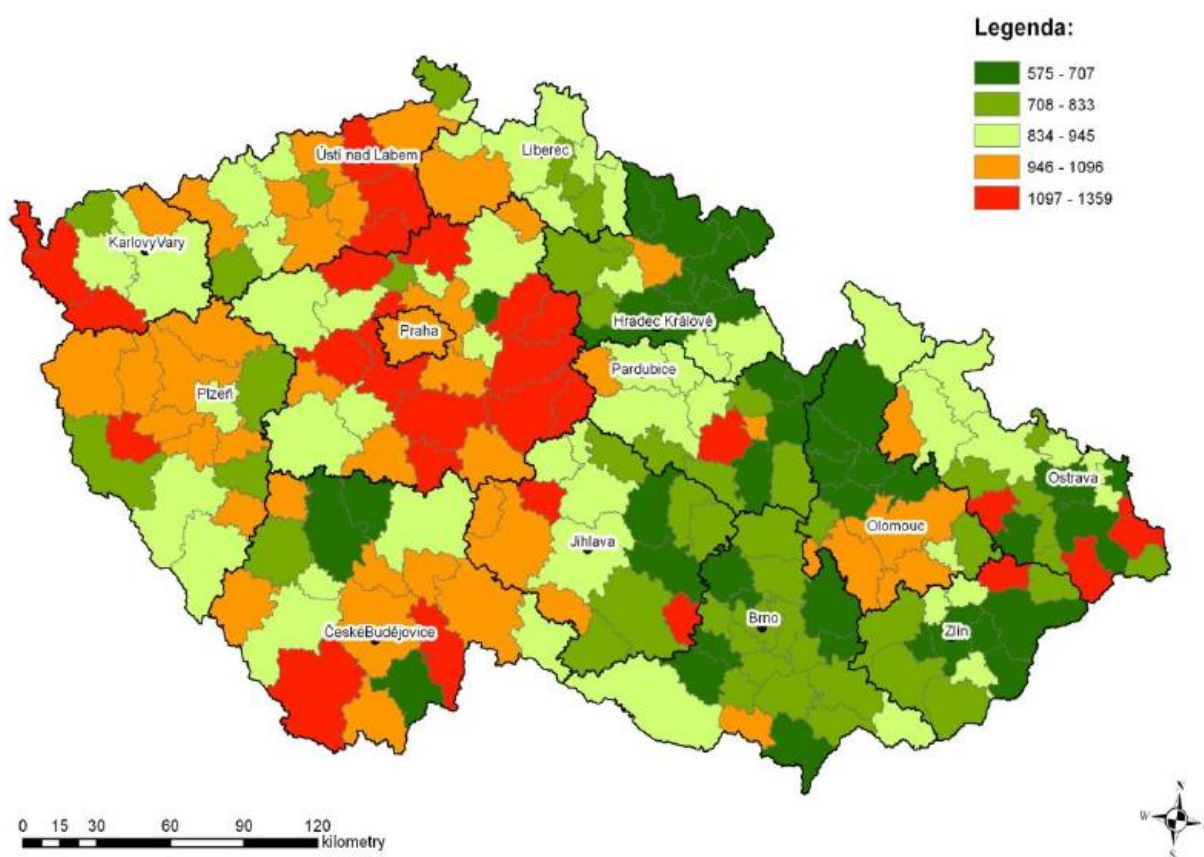
kraj	Kč/obyv.	Směrodatná odchylka Kč/obyv.
Hlavní m. Praha	1 001,9	
Jihočeský kraj	916,8	411,8
Jihomoravský kraj	745,2	325,9
Karlovarský kraj	984,8	351,5
Královéhradecký kraj	703,4	272,4
Liberecký kraj	861,8	297,4
Moravskoslezský kraj	788,1	325,2
Olomoucký kraj	820,6	251,1
Pardubický kraj	839,5	331,2
Plzeňský kraj	912,5	366,7
Středočeský kraj	1 034,2	402,9
Ústecký kraj	1 015,4	422,0
Vysočina	872,2	330,3
Zlínský kraj	761,9	229,1

Zdroj: IURMO, 2013

Nejvyšší náklady na provoz celého odpadového hospodářství vykazují obce ve Středočeském a Ústeckém kraji. Může to být ovlivněno rozsahem služeb, ale vzhledem k velkému počtu malých obcí v obou krajích nelze předpokládat významné rozdíly (kromě rozsahu tříděného sběru, který dosahuje ve Středočeském kraji výrazně lepších výsledků – zde jsou ale náklady kompenzovány příspěvky AOS EKO-KOM, a. s.). Vyšší náklady jsou tedy u obou krajů s velkou pravděpodobností způsobeny vyššími cenami služeb při nakládání s odpady, o čemž svědčí i rozbor nákladů na jednotlivé skupiny odpadů v předcházejících kapitolách.

Území obcí s rozšířenou působností

Mapa 19: Celkové náklady na odpadové hospodářství (Kč/obyvatel) v rámci ORP

Zdroj: IURMO, 2013

Tabulka 107: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	1 166 280	949 620	1 125 600
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	18 344 440	18 400 340	18 867 620
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1 091 030	1 170 790	1 997 780
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	123 370	236 830	220 730
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	197 290	1 146 890	0
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	0	0
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	3 401 260	3 382 270	3 086 080
Celkové náklady		24 323 600	25 286 740	25 297 810

Zdroj: Ministerstvo financí

5.1.3. Analýza cílových (dotčených) skupin a analýza rizik

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané a ostatní subjekty z území ORP Klatovy, kteří využívají svoz komunálního odpadu	Pravidelný svoz. Nízká cena poplatků. Snadná dostupnost kontejnerů. Čistota a dostatečná kapacita kontejnerů.	Netřídění odpadu. Neplacení za svoz. Při přeplněnosti kontejnerů zůstává u nich odpad, který některé svozové společnosti nevyváží. Nedodržování zákona.	Klasická komunikační média (internet, TV, rádio, tisk). Informační letáky o způsobu třídění odpadu. Besedy. Osvěta ve školách.	Zpracování informačních materiálů. Dostatečně zanalyzovat, kde je vhodné umísťovat kontejnery na odpad. Kontrola čistoty u kontejnerů. Kontrola naplněnosti kontejnerů.
2.	Velké společnosti	Minimalizace nákladů. Minimální negativní podíl na znečišťování životního prostředí. Zájem o recyklaci odpadů.	Riziko ekologické zátěže. Nedodržování zákona. Černé skládky. Netřídění odpadu.	Opakovaná jednání s představiteli ORP.	Provádění kontroly. Osvěta.
3.	Turisté, návštěvníci akcí apod.	Dostupnost odpadkových košů a jejich dostatečná kapacita. Čistota. Vhodné umístění kontejnerů a košů (ne u cílů cestovního ruchu). U atraktivit CR používat „stylové“ koše.	Nevhodné chování turistů. Nezájem o čistotu v navštívené lokalitě. Znečišťování navštěvovaných míst.	Informační letáky a cedule s žádostmi o dodržování pořádku.	Provéřit dostupnost odpadkových košů a umístění kontejnerů u památek, ubytovacích a stravovacích zařízení. Kontrola čistoty a pořádku u navštěvovaných míst.
4.	Představitelé obcí SO ORP	Uspokojit požadavky občanů a návštěvníků. Pokusit se o co nejnížší výdaje na provoz a investice.	Nedostatek finančních zdrojů. Pokuty za nedodržování zákona.	Jednání mezi obcemi a svozovými společnostmi.	Meziobecní spolupráce.
5.	Školy	Motivovat školy, aby recyklovaly. Podpora sběru vybraných komo-	Neochota škol k ekologické výchově.	Běžné kanály komunikace (TV, internet, rádio, tisk). Besedy.	Soutěže škol v recyklaci a v ekologických znalostech. Pomoc se

		dit. Výchova v oblasti ekologie			zavedením recyk- lace.
6.	Svozové spo- lečnosti, provo- zovatelé sklá- dek či jiných zařízení pro nakládání s odpady	Maximalizace zisku. Naplnění kapacity zařízení. Získání nových zakázek.	Nedodržování zá- kona a pokuty. Znečišťování život- ního prostředí. Staré ekologické zátěže. Nedodržo- vání smluvních podmínek. Nezod- povědný přístup.	Opakovaná jed- nání s představi- teli skládek, obcí a s občany.	Investice do tech- nologií. Meziobec- ní spolupráce.

Zdroj: vlastní zpracování

Analýza potřeb cílových skupin je vhodným nástrojem k posouzení celkové poptávky cílové skupiny po službách odpadového hospodářství a ke zhodnocení současného stavu odpadového hospodářství. Tato analýza nám umožňuje si ujasnit, proč chtějí zájemci danou službu realizovat, dále si udělat představu o velikosti cílové skupiny, zjistit její skutečné potřeby a kriticky zhodnotit nabídku na území ORP Klatovy.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
		P	D	V = P.D		
Finanční riziko	Nedostatek financí na zajiš- tění běžného provozu systé- mu odpadové- ho hospodářství	1	5	5	Optimalizace systému svozu	Obec
					Změna svozové firmy	
					Změna systému výběru plateb	
					Meziobecní spolupráce	

	Výdaje na mimořádné záležitosti, např. na odstraňování černých skládek	3	3	9	Prevence - zajištění sběrných míst	Obec
					Vzdělávání v oblasti odpadů	
					Sankce a medializace	
	Nedostatek financí na investice a vybavení	4	2	8	Využít fondy EU či jiné dotace	Obec
					Meziobecní spolupráce	
	Občané a původci komunálního odpadu neplatí za odpad	4	3	12	Změna systému výběru plateb	Obec
Organizační riziko	Špatný systém svozu odpadů v rámci území ORP	4	3	12	Meziobecní spolupráce	Obce daného území
	Neexistence či špatné rozmístění zařízení odpadového hospodářství (sklárky, spalovny, recyklační linky, sběrné dvory,...)	5	3	15	Meziobecní spolupráce	Obce daného území
					Projekty financované z fondů EU	
	Nezájem či neochota obcí ke spolupráci	5	4	20	Meziobecní spolupráce	Obce daného území
Právní riziko	Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím nebo zvýšení provozních nákladů	3	3	9	Upozornění na dopady změn legislativy	Obce daného území
Technické riziko	Špatný technický stav zařízení a vybavení	4	3	12	Využít fondy EU	Obec – vlastník
Věcné riziko	Špatné řízení svozové firmy nebo porušování podmínek smlouvy a rizika spojená se zaměstnanci firmy	1	3	3	Správně stanovené podmínky ve smlouvě	Obec

	(stížnosti občanů)					
	Občané a původci odpadu porušují zákon => zvýšené náklady (např. černé skládky) nebo pokuta pro obec	4	3	12	Systém kontroly	Obec

Zdroj: vlastní zpracování

Analýza rizik nám přináší odpověď na otázku, jakým hrozbám je oblast odpadového hospodářství vystavena, jak moc jsou její aktiva vůči těmto hrozbám zranitelná, jak vysoká je pravděpodobnost, že by mohla být hrozba reálná, jakým způsobem můžeme hrozbám zabránit a kdo by se tímto krokem měl zabývat.

Mezi největší rizika v oblasti financí patří neplacení odpadu občany a původci komunálního odpadu a výdaje na mimořádné záležitosti, např. na odstraňování černých skládek. K výraznému snížení dopadu těchto rizik by se mělo v prvním případě dosáhnout především změnou systému výběru plateb a v druhém případě např. prevencí - zajištění sběrných míst, vzděláváním v oblasti odpadů a velkými sankcemi a medializacemi těchto rizik.

V oblasti organizačního rizika se jako nejvíce problematické jeví nezájem či neochota obcí ke spolupráci a neexistence či špatné rozmístění zařízení k nakládání s odpady (skládky, spalovny, recyklační linky, sběrné dvory,...). V obou případech by mohla ke snížení rizika významně přispět meziobecní spolupráce a dále využití fondů EU.

Mezi právní rizika především patří časté změny legislativy, které povedou k vynuceným investicím nebo ke zvýšení provozních nákladů. Ke snížení rizika by mohlo přispět včasné upozornění ze strany obcí na možné dopady změn legislativy.

Technickým rizikem je špatný technický stav zařízení a vybavení k nakládání s odpady. Možnost, jak toto riziko snížit, je efektivnější využívání fondů EU.

Věcné riziko se týká především občanů a původců odpadů, kteří porušují zákon => zvýšené náklady (např. černé skládky) nebo pokuta pro obec. Riziko lze řešit správným systémem kontroly.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
1. Nový sběrný dvůr s dostatečnou kapacitou.	1. Pouze jedna skládka pro celé ORP.
2. Dostatečná kapacita skládky Štěpánovice.	2. Vysoké ceny za svoz odpadů.
3. Využívání dotací v oblasti OH.	3. Špatná vybavenost území.
4. Existence čistíren odpadních vod (Klatovy, Nýrsko, Železná Ruda, Strážov, Plánice, Švihov)	4. Problém černých skládek.
	5. Malé procento lidí třídících odpad.
Příležitosti	Hrozby
1. Maximální využití čerpání dotací.	1. Nevhodné nebo časté změny legislativy.
2. Úspora finančních prostředků vynakládaných na odpadové hospodářství.	2. Zvyšování ekologické zátěže krajiny.
3. Působení na ekologickou osvětu obyvatel.	3. Problém ve vytváření nových míst nebo rozšiřování stávajících míst.
4. Zvyšovat množství odpadu, které lze materiálově a energeticky využít.	

Zdroj: vlastní zpracování

Z hlediska silných stránek odpadového hospodářství v ORP Klatovy se jedná převážně o otevření nového sběrného dvora v roce 2013, který disponuje dostatečnou kapacitou a s provozní dobou i mimo pracovní dny. Stále je zde také dostatečná kapacita skládky ve Štěpánovicích, která pokrývá převážnou část území ORP Klatovy. Obce se velmi aktivně zabývají otázkou odpadového hospodářství a mají velký zájem o využívání dotací v této oblasti, např. na kompostéry, obecní kompostárny, kompostovací rukávy atd. Ve větších městech a obcích v ORP Klatovy již mají čistírny odpadních vod (Klatovy, Nýrsko, Železná Ruda, Strážov, Plánice, Švihov).

Co se týče slabých stránek odpadového hospodářství v ORP Klatovy, je zde pouze jedna skládka pro celé ORP, jejíž provoz je plánován do roku 2038. Skládka má sice dostatečnou kapacitu, ale pro řadu obcí v ORP Klatovy je příliš vzdálená (zvýšení nákladů na dopravu). Mnoho malých obcí platí vysoké ceny za svoz odpadů. Další slabou stránkou je špatná vybavenost území (velká vzdálenost k zařízení k nakládání s odpady, nebo neexistence zařízení k nakládání s odpady - třídící linka). Z dotazníkového šetření také jasně vyplynulo, že velkým problémem jsou černé skládky a jejich odstraňování (znečišťování ŽP a zvyšování nákladů). Velmi špatné je také třídění odpadu - ze 100 % obyvatel, pouze 40 % třídí odpad (zdroj MÚ Klatovy – odpadové hospodářství).

Jako příležitost se jeví zejména maximální využití čerpání dotací z dostupných zdrojů (fondy EU, kraj, stát) ke zlepšení vybavenosti území zařízeními k nakládání s odpady. Obce by také měly uvažovat nad úsporou finančních prostředků vynakládaných na odpadové hospodářství, např. spojením se do většího celku, nebo zvýšit vyjednávací pozici prostřednictvím stávajících mikroregionů. Velmi důležité je také působení na ekologickou osvětu obyvatel prostřednictvím různých médií a vedení dětí k ekologickému chování. A v neposlední řadě zvyšovat množství odpadu, které lze materiálově a energeticky využít. Úprava legislativy s principem „znečišťovatel (výrobce, dovozce) platí“ - viz zpětné odběry výrobků.

K současným hrozbám bychom uvedli zejména nevhodné nebo časté změny legislativy, které jsou převážně pro malé obce velkým problémem. Dále zvyšování ekologické zátěže krajiny např. rozšiřováním černých skládek a následky případných ekologických havárií. Velký problém je také ve vytváření nových míst nebo rozšiřování stávajících míst z důvodu nedostatku finančních prostředků.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Území ORP Klatovy je 10. největším (rozlohou) ORP v České republice a 2. největším v Plzeňském kraji, které zahrnuje celkem 44 obcí. Přesto počet zařízení určených k nakládání s odpady nedosahuje dostatečného počtu. Je zde jedna skládka, u které se do budoucna neuvažuje o jejím rozšiřování. Kromě toho je zde několik sběrných dvorů, které jsou zřízeny ve větších městech nebo obcích a několik sběrných míst. Proto je pro většinu menších obcí nevýhodou neexistence zařízení pro nakládání s odpady zejména z důvodu velké vzdálenosti uvedených zařízení.

Většina ze 44 obcí na území ORP Klatovy využívá služeb dvou svozových společností. Jedná se o Odpadové hospodářství Klatovy, s.r.o. a AVE sběrné suroviny, a.s, které sídlí na území ORP. Část obcí využívá služeb svozových společností sídlících mimo území ORP, které více vyhovují obcím položeným v okrajových částech území ORP. Jedná se konkrétně o firmy RUMPOLD-P, s.r.o., Becker Bohemia, Západočeské komunální služby, a.s., a EKO-Separ, s.r.o. Všechny tyto společnosti se podílí na svozu odpadů na území ORP Klatovy.

Z provedené analýzy cílových skupiny vyplývá, že největší dotčenou skupinu představují producenti odpadu. Mezi jejich očekávání patří především nízké ceny za svoz odpadu, dostatek kontejnerů, čistota u kontejnerů. S tím jsou ale spojena značná rizika. Především lidé, kteří netřídí odpad, vysoké ceny stanovené svozovými společnostmi, nedostatečná legislativa. Pro splnění očekávání této dotčené skupiny a zároveň snižování rizik je důležitá vhodně stanovená forma komunikace. Zjišťování spokojenosti občanů, kontrola čistoty u kontejnerů a především osvěta ekologického chování obyvatel. Druhou početnou skupinu představují svozové společnosti. Jejich očekávání představuje především dosažení zisku, získání zakázek, naplnění kapacit zařízení. S tím jsou spojena rizika jako nezodpovědní zaměstnanci, nebo porušování zákona ze strany původců odpadu (černé skládky).

Z provedené analýzy rizik vyplývá, že mezi největší hrozby patří nezájem či neochota obcí ke spolupráci v oblasti odpadového hospodářství. Toto riziko by mohla řešit výraznější meziobecní spolupráce. K dalšímu značnému riziku patří neexistence či špatné rozmístění zařízení odpadového hospodářství (skládky, spalovny, recyklační linky, sběrné dvory apod.). Ke zlepšení situace by mohla pomoci meziobecní spolupráce a projekty financované z EU. Mezi další rizika na území ORP Klatovy můžeme zařadit neplacení za odpad původci odpadu.

SWOT analýzou bylo zjištěno, že mezi nejsilnější stránky na území ORP Klatovy v oblasti odpadového hospodářství patří jednak vytvoření nového sběrného dvoru, který disponuje dostatečnou kapacitou, postačující kapacita skládky ve Štěpánovicích a rostoucí zájem obcí o využívání dotací v oblasti odpadového hospodářství (např. domácí kompostéry, obecní kompostárny, kompostovací rukávy).

Jako slabá stránka byla zjištěna existence pouze jedné skládky pro celé ORP Klatovy. Jak je již uvedeno v silných stránkách, má sice dostačující kapacitu, ale je značně vzdálená pro obce zejména z jižní části ORP Klatovy, což zvyšuje jejich náklady na odstraňování odpadu. Další slabou stránkou je špatná vybavenost území (neexistence zařízení k nakládání s odpady – třídící linka). Kromě toho jsou slabé

stránky spatřovány ve vysokých cenách za svoz odpadů, což představuje finanční zátěž především pro menší obce.

Pro zlepšení dané situace by pomohlo lepší využívání čerpání dotací z dostupných zdrojů, úspora finančních prostředků vynakládaných na odpadové hospodářství a především působení na ekologickou osvětu obyvatel prostřednictvím různých médií a vedení dětí k ekologickému chování. Naopak je potřeba vyvarovat se a popřípadě upozornit na nevhodnou, nebo častou změnu legislativy a zvyšování ekologické zátěže krajiny (rozšiřování černých skládek).

Stav životního prostředí v ORP Klatovy je ve vztahu k ostatním částem ČR možné popsat jako jeden z nejméně narušených. Z hlediska zatížení průmyslem se jedná o oblast málo zatíženou (není zde velký znečišťovatel ŽP). Bylo by dobré zlepšovat stav ŽP v ORP odstraněním starých ekologických zátěží a důsledným uplatňováním principů trvale udržitelného rozvoje.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců starostů obcí a pracovníků úřadů z území ORP a dále se účastnila manažerka oblasti ochrany životního prostředí Úhlava, o. p. s. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Odpadové hospodářství	Problémový okruh 1 <i>Třídění odpadu</i>	Problémový okruh 2 <i>Vznik černých skládek</i>	Problémový okruh 3 <i>Vysoké ceny za svoz odpadu pro některé obce</i>
	cíl 1.1 Vznik motivačního programu pro třídění odpadu za účelem zvýšení počtu lidí třídících odpad a zvýšení produkce tříděných odpadů	cíl 2.1 Společná tvorba manuálu s informacemi, jak postupovat při vzniku černých skládek.	cíl 3.1 Vznik DSO, zaměřeného na snížení cen za svoz odpadu a společné provozování zařízení pro nakládání s odpady.
	cíl 1.2 Podpořit EKO výchovu na školách s využitím dostupných celostátních programů.	cíl 2.2 Vytvořit optimální síť sběrných dvorů a sběrných míst na území ORP Klatovy.	

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Obce ORP Klatovy i přes velkou rozlohu a roztříštěnost území našly v mnoha oblastech společnou řeč a úspěšně spolupracují. V mnoha oblastech se rozvíjí i přeshraniční spolupráce s bavorskými sousedy. V oblasti školství je zajištěn dostatek míst v předškolních a školních zařízeních v blízkosti bydliště, aby děti nemusely dojíždět do vzdálených obcí. Kvalitní výuka ve všech školách je na vysoké úrovni a je dostupná všem skupinám dětí. Pestrá nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit je zajištěna i v menších obcích ORP Klatovy. V oblasti sociálních služeb je zpracován velmi kvalitní komunitní plán. Všechny skupiny obyvatel mají zajištěn přístup k potřebným službám. Vzhledem ke stárnoucí populaci na území je mimořádná pozornost věnována službám pro seniory. Celé území je pokryto dostatečným počtem terénních pracovníků i pobytových zařízení. Všechny obce se podílejí na naplňování společné strategie při nakládání s odpady. Obce spolupracují zejména při likvidaci komunálních odpadů. Při nakládání s veškerými odpady je upřednostňován ekologický způsob likvidace. Součástí strategického plánu je i výchova k ekologické zodpovědnosti občanů, která probíhá již v mateřských školách. Nezaměstnanost je v obcích a městech ORP Klatovy na nízké úrovni. Obce formou podpory podnikatelských aktivit na svých územích přispívají k růstu počtu pracovních míst. Vhodnými opatřeními a pobídkami se podařilo téměř zcela využít stávající průmyslové zóny na území ORP Klatovy. Pracovníci úřadů práce poskytují účinnou pomoc nezaměstnaným v jejich nelehké životní situaci.

I. Třídění odpadu

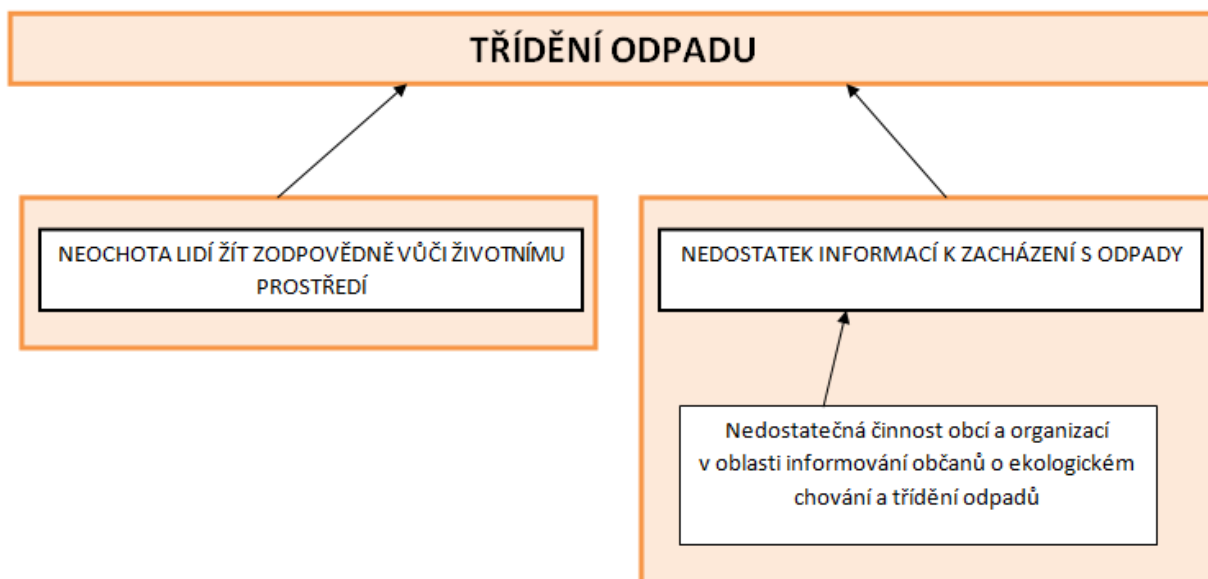
Na základě provedeného šetření bylo zjištěno, že na území ORP Klatovy je ve srovnání s ostatními ORP malé procento občanů, kteří třídí odpad. I když se situace postupně zlepšuje, tak podle informací odboru životního prostředí MěÚ Klatovy, je zde pouze 40 % občanů, kteří se chovají ekologicky a třídí odpad tak, jak by měli. Každý z nás by se měl zamyslet nad tím, jaký odpad produkuje a jakým nejvhodnějším způsobem s ohledem na životní prostředí by mělo být s odpadem nakládáno. Odpad, produkce odpadů a znečištění významně ovlivňuje kvalitu života člověka a životní úroveň obyvatelstva vůbec. Ať už se zahodí na zem nedopalek od cigarety, PET láhev do směsného komunálního odpadu nebo jen vyhodíme papírek na ulici, zatěžujeme prostředí kolem nás.

Domníváme se, že existuje několik důvodů, proč lidé odpad netřídí. Jednak je to jejich pohodlnost a nezodpovědnost vůči životnímu prostředí a druhým důvodem je, že lidé by rádi odpad třídili, ale nemají k dispozici dostatek informací. Občané ani ostatní původci odpadů na území ORP Klatovy nejsou dostatečně informováni o nakládání s odpady a nejsou vedeni k ekologické zodpovědnosti. Nejsou vedeni k tomu, aby třídili odpad, jsou pohodlní a raději vyhodí vše do jedné popelnice, „hlavně, aby to bylo bez starostí“. Proto by bylo zapotřebí dostat do povědomí občanů správné zacházení s odpady a naučit je vhodnému ekologickému uvažování. Začít by se mělo už od dětí v mateřských i základních školách, ale nemělo by se zapomínat i na dospělé, ekologicky zodpovědné občany.

Pokud se tento problém nezačne brzy řešit, bude mít velké dopady. Bohužel si naše generace zatím plně neuvědomuje, že svým vlastním chováním neohrožujeme jen životní prostředí, ale také přispíváme k omezování jeho zlepšení. Odpovědné chování člověka k produkci odpadů přispívá k zajištění udržitelného života pro další generace, neboť odpad je důsledkem činnosti minulosti, který může pozitivně nebo negativně ovlivnit existenci budoucnosti.

V rámci meziobecní spolupráce by mohlo dojít k vytvoření výukového střediska pro mateřské a základní školy, kde by se formou hry vyučovalo ekologické výchově a třídění odpadu.

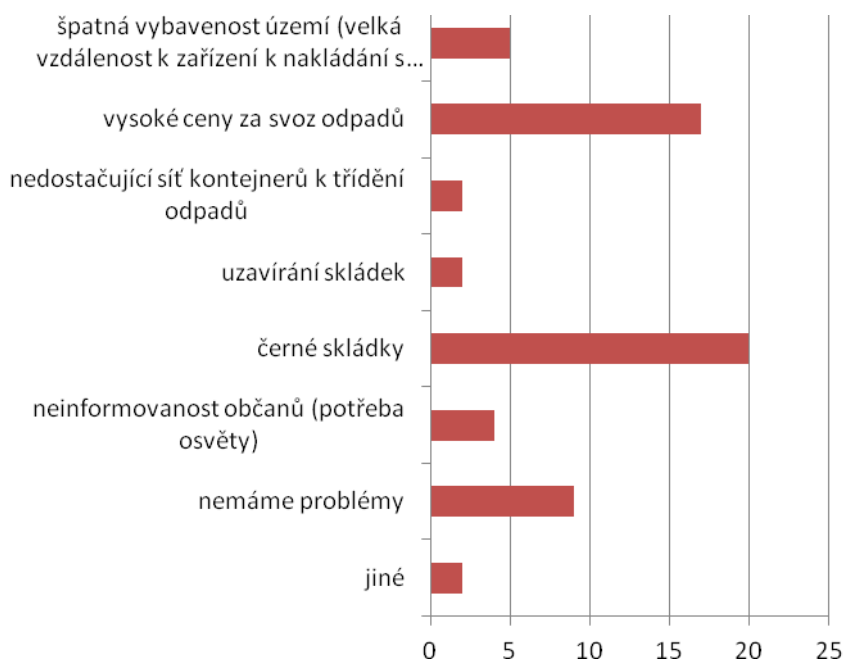
Kromě toho by mohl ve spolupráci několika obcí a vybrané svazové společnosti vzniknout projekt na podporu šíření informací o třídění odpadu a nakládání s odpadem obecně. Podstatná část aktivit by byla zaměřena na projekty, které mají podpořit dlouhodobý zájem o problematiku třídění odpadů. Mohly by se zřídit internetové stránky, na kterých by byly poskytovány aktuální informace, základní pravidla nakládání s odpady, nejčastější dotazy občanů, aktuálně pořádané akce apod. Dále by bylo vše doplněno o aktivity podporující komunikační kampaň na úrovni ORP a zahrnovaly by například outdoorovou prezentaci či zábavné venkovní propagační akce. Jednalo by se o akce typu: Uklidíme společně Šumavu, Motivujme děti ke sběru papíru, Odměňme obce za čistotu apod.

II. Vznik černých skládek

Během realizace projektu meziobecní spolupráce probíhala dotazníková šetření, která se zaměřovala na řešení problémů také v odpadovém hospodářství zapojených obcí. Největší problémy jsou znázorněny v níže uvedeném grafu.

Graf 16: Problémy obcí v oblasti odpadového hospodářství

Zdroj: dotazníkové šetření v rámci projektu „Meziobecní spolupráce“, 2014

Z dotazníkového šetření jasně vyplývá, že na území ORP dochází k častému vzniku černých skládek. Je to jeden z největších problémů, který se na tomto území vyskytuje. Černé skládky většinou vznikají na kraji lesa nebo u méně frekventovaných cest, opuštěných staveb i jinde. Dochází zde k nelegálnímu a

nekontrolovanému ukládání odpadu, ať už běžnými občany nebo firmami. Černé skládky jsou velmi nebezpečné, protože zde může docházet ke znečištění půdy a podzemních vod nebo ovzduší. Odpad zde není izolován a zabezpečen, jako je tomu na oficiálních řízených skládkách. Černé skládky jsou také kvůli zbytkům potravy lákadlem pro zvěř, která se zde může zranit o jiný, např. kovový nebo skleněný odpad, nebo se může otrávit.

Důvodů pro jejich vznik je hned několik. Jednak je to nezodpovědnost lidí vůči životnímu prostředí. To, že musí odpad odvézt do jiné obce nebo města je pro ně příliš zatěžující, a proto raději vyhodí odpad tam, kde je to pro ně pohodlnější. To souvisí s dalším problémem, a to je velká vzdálenost skládek, kam mohou občané vozit odpad za své náklady, nebo sběrných dvorů a míst pro některé obce a v neposlední řadě je to nedostatek těchto zařízení pro nakládání s odpady. V níže uvedených tabulkách je vidět, kolik skládek, sběrných dvorů a míst se na území ORP Klatovy a jeho blízkém okolí vyskytuje.

Tabulka 108: Nejblíže skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu		
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ
1.	Marius Pedersen a.s.	Vysoká	Dobřany	557676
2.	Lazce GIS a.s.	Lazce	Horšovský Týn	553671

Zdroj: Internetové zdroje, rozhovory se zástupci obcí, MěÚ Klatovy – odpadové hospodářství

Na území ORP Klatovy je aktivní pouze skládka ve Štěpánovicích. Vzhledem ke stále se zvyšujícímu objemu odpadů ukládaného na tuto skládku se může stát, že skládka bude uzavřena dříve než v plánovaném roce 2038.

Nejbližší skládky odpadů mimo území ORP Klatovy jsou na Vysoké u Dobřan a v Horšovském Týně. Skládku Vysokou provozuje firma Marius Pedersen, a. s. Skládku v Horšovském Týně provozuje Lazce GIS, a. s.

Tabulka 109: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/ vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	Odpadové hospodářství Klatovy, s.r.o.	Dr. Sedláka 782	Klatovy	555771	O
2.	Západočeské komunální služby a.s.	Sklářská 44	Železná Ruda	557528	O
3	Západočeské komunální služby a.s.	Strážovská 529	Nýrsko	556831	O
4	AVE sběrné suroviny, a.s.	Fr. Šumavského 433	Klatovy III	555771	O

Zdroj: rozhovory se zástupci obcí, MěÚ Klatovy – odpadové hospodářství

Tabulka 110: Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Město Janovice nad Úhlavou	Harantova 132	Janovice nad Úhlavou	556394	155 t/rok	O
2.	Dešenice	Parcela p.č. 3 v k.ú. Dešenice	Dešenice	556041	-	O

Zdroj: rozhovory se zástupci obcí, MÚ Klatovy – odpadové hospodářství

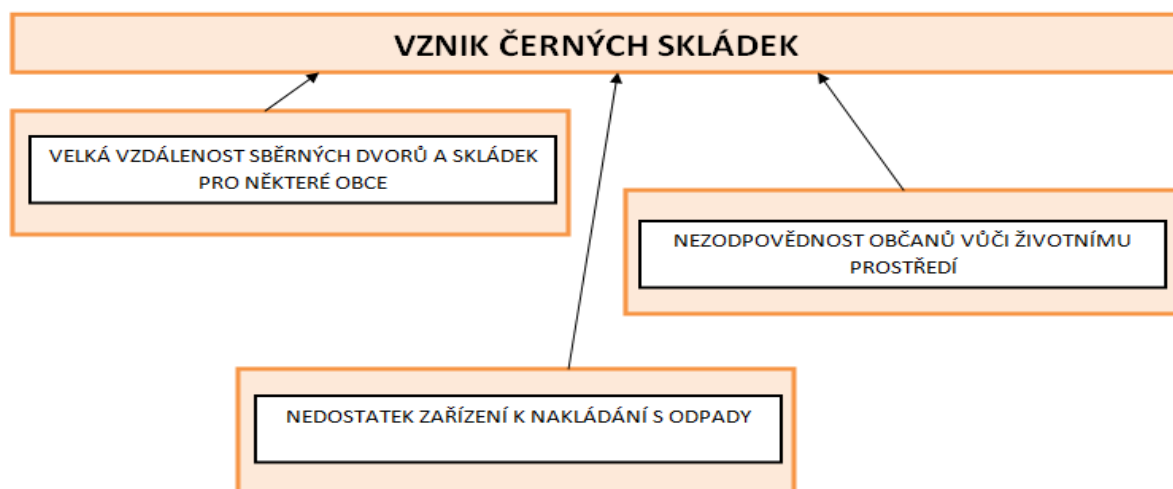
Sběrné dvory se vyskytují v Klatovech, na Železné Rudě a v Nýrsku. Co se týká sběrných míst, ty jsou v Janovicích nad Úhlavou a v Dešenicích.

Je velmi důležité problém černých skládek řešit, a tím chránit životní prostředí. Černé skládky mají obrovský dopad na životní prostředí a lidské zdraví. Degradují krajinu, ohrožují a utlačují rostliny a živočichy, mohou zničit porost v blízkém okolí, úniky z černých skládek mohou kontaminovat půdu, vodní zdroje, vyhozené předměty na určitých místech mohou zapříčinit náchylnost krajiny k erozi nebo zaplavování, vyhozené materiály mohou být náchylné ke vznícení a požár může následně zničit okolní porost atd. Pokud se podaří chytit hříšníky, kteří vyhazují odpad na černé skládky přímo na místě, hrozí jim velká pokuta. Za nelegální skládkování je možné uložit pokutu do výše až 50 000,- Kč. Pokud se nikoho chytit nepodaří, většinou černou skládku likviduje sama obec za vlastní náklady, které by mohly být využity jinde a daleko efektivněji. Je potřeba si uvědomit, že i odpad uložený vedle popelnice nebo kontejneru, i když v nějakém obalu v jiný den, než je svoz odpadu, je černá skládka narušující vzhled obce a jeho okolí. Je také potřeba do tohoto problému co nejvíce zapojit veřejnost a poskytnout jí informace o postupu, když někoho přistihnou při zakládání černé skládky. Obec by také na rizikových místech měla umístit fotopasti, které ji budou informovat o pohybu a případném zakládání černé skládky a identifikuje tak osoby, které tuto nelegální činnost dělají.

Primárním řešením této situace je připojování okolních obcí ke stávajícím SD jiné obce a rozšiřování tohoto trendu. Jsou-li v lokalitě SD k dispozici, jde o jednoduché a nejrychlejší řešení. Dle platného POH PK se doporučuje toto řešení, zejména pro obce do dojezdové vzdálenosti 10 km, což je považováno za ekologické a ekonomicky přijatelné – při oslovování potenciálních obcí k připojení na SD by se mělo pracovat s obcemi v této vzdálenosti. K zajištění organizace zapojení obcí k SD jiné obce by se mohlo využít setkání starostů ORP nebo svazku obcí, připravit obcím konkrétní nabídky, včetně návrhu smluv a hlavních výhod. Bylo by ale nutné zachovat stejné podmínky pro občany připojené obce jako pro ty z obce s SD.

Co se týká nedostatku zařízení pro nakládání s odpady v menších obcích, je pro většinu menších obcí nevýhodou neexistence zařízení pro nakládání s odpady v blízkém okolí. Jedná se především o obecní kompostárny do 150 l. Ty lze zřídit pouze se souhlasem příslušné ORP, s provozním řádem a pro jejich umístění je dostačující zpevněná oplocená plocha do 100 m od zdroje vody. Obecní kompostárny by měly sloužit pro potřeby obce a doplňkově pro potřeby občanů. Pro zlepšení stávající situace by mohlo dojít k navázání spolupráce mezi obcemi a zajištění kompostárny i do menších obcí. V některých obcích už dochází k zajišťování kompostárny pro obec, ale pouze v režii dané obce. Pokud by se ale

spojily například 4 sousední obce, mohla by se kompostárna zakoupit alespoň do jedné z nich a z ostatních by se odpad svážel tam. Tím by došlo k rozložení nákladů na koupi dané kompostárny. Pokud by došlo k vytvoření spolku několika obcí, mohly by snáze získat dotace na pořízení kompostárny.

III. Vysoké ceny za svoz odpadu pro některé obce

V rámci dotazníkového šetření vyplynul další velký problém některých obcí v oblasti odpadového hospodářství, a to vysoké ceny za poskytované služby svozových společností. Menší obce nemají takovou sílu jako obce nebo města s velkým počtem obyvatel, a proto jsou paradoxně nuceny platit za služby svozových společností vyšší částky. Data o cenách za svoz odpadu poskytlo zhruba 60 % dotazovaných obcí. Cena za svoz 1 tuny komunálního odpadu se pohybuje v cenových relacích cca od 1 000 Kč až do 4 000 Kč. Tyto částky jsou uváděny včetně DPH. Je ovšem k zamyšlení, že vyšší částky za svoz 1 t odpadu platí menší obce a naopak obce s větším počtem obyvatel se dostávají na částky nejnížší.

Nosným řešením v rámci MOS by mělo být spojování obcí za účelem společného řešení OH a společného zadávání služeb. Jako vhodná varianta spojení obcí se jeví dobrovolný svazek obcí.

Graf 17: Problémy obcí v oblasti odpadového hospodářství

Zdroj: dotazníkové šetření

VYSOKÉ CENY ZA SVOZ ODPADU PRO NĚKTERÉ OBCE

NEEXISTENCE SVAZKU OBCÍ, KTERÝ BY ZAJISTIL
NIŽŠÍ CENU SLUŽEB SVOZOVÝCH SPOLEČNOSTÍ

5.2.3. Popisy cílů

Problémový okruh 1	<i>Třídění odpadu</i>
Cíl 1.1	Vznik motivačního programu pro třídění odpadu za účelem zvýšení počtu lidí třídících odpad a zvýšení produkce tříděných odpadů.
Popis cíle	V ORP Klatovy je ve srovnání s ostatními ORP velmi malé procento lidí třídících odpad. Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj také vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 17,96 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 33,45 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. I když se situace postupně zlepšuje, je zde pouze 40 % občanů, kteří se chovají ekologicky a třídí odpad tak, jak by měli. Cílem vzniku motivačního programu je zvýšení počtu lidí, kteří se chovají ekologicky a správně třídí odpad. V rámci motivačního programu by mohly být využity již známé příklady z jiných obcí, které např. k motivaci občanů využívají přidělené třídící pytle, které jsou označeny čárovými kódy. Každá rodina má svůj specifický čárový kód. Na základě těchto kódů je zaznamenáváno, jak rodiny třídí odpad. Pokud ho třídí ekologicky, je rodinám poskytnuta sleva za svoz odpadu. Daný motivační program by mohl vzniknout v již stávajících mikroregionech nebo v rámci DSO, které by bylo založeno.
Hlavní opatření	1) Finanční analýza nákladů na vznik motivačního programu - kalkulace nákladnosti projektu 2) Přesvědčení obcí z území ORP Klatovy o důležitosti vzniku motivačního programu - schůzky se starosty obcí - semináře pro starosty obcí 3) Sestavení týmu odborníků pro vytvoření motivačního programu - oslovení odborníků z řad úředníků z odborů životního prostředí - sestavení týmu 4) Vytváření motivačního programu - sběr informací odborného týmu - konzultace odborného týmu s představiteli samospráv - pořádání seminářů pro veřejnost k vyjádření nápadů a připomínek 5) Vznik motivačního programu a jeho realizace v praxi - motivace občanů k třídění odpadů a ekologickému chování - kontrola dosažených výsledků
Správce cíle	místostarosta města Klatovy

Indikátory	- Vznik motivačního programu - Počet obcí zapojených do motivačního programu - Procento lidí třídících odpad

Problémový okruh 1	<i>Třídění odpadu</i>
Cíl 1.2	Podpořit EKO výchovu na školách s využitím dostupných celostátních programů.
Popis cíle	Občané ani ostatní původci odpadů na území ORP Klatovy nejsou dostatečně informováni o nakládání s odpady a nejsou vedeni k ekologické zodpovědnosti. Nejsou vedeni k tomu, aby třídili odpad, jsou pohodlní a raději vyhodí vše do jedné popelnice, „hlavně, aby to bylo bez starostí“. Proto by bylo zapotřebí dostat do povědomí občanů správné zacházení s odpady a naučit je vhodnému ekologickému uvažování. Začít by se mělo už od dětí v mateřských i základních školách. V rámci výuky by se děti měly zábavnou formou dozvědět, jak správně zacházet s určitými druhy odpadů. Tomu by měly pomoci již dostupné celostátní programy, které se environmentální výukou zabývají. Školy by měly pro děti zajistit např. exkurze do objektů, kde dochází ke třídění odpadu, měly by ale také vědět, jaký dopad má netřídění odpadu na planetu a na životní prostředí. Proto by se měly na školách pořádat odborné semináře, kde budou dětem tyto skutečnosti vysvětleny a ukázány dopady neekologického chování. Děti by se měly také zapojit např. do programů s environmentální tematikou, jako je např. projekt Pojďme společně uklidit Šumavu, Čistá Berounka atd. Podobné programy by si měly vytvořit i školy samy a alespoň jednou za měsíc s dětmi uklidit prostranství kolem školy a jejího přilehlého okolí. V rámci spolupráce si školy mohou své programy vyměňovat nebo je absolvovat společně.
Hlavní opatření	1) Přesvědčení obcí a škol z území ORP Klatovy o důležitosti environmentální výuky na školách - schůzky se starosty obcí a řediteli škol - semináře pro starosty obcí a ředitele škol 2) Sestavení realizačního týmu zástupců obcí a škol a realizace programů - hledání vhodných celostátních programů - hodnocení vhodnosti daného programu pro konkrétní ročníky - vymýšlení vhodných programů pro konkrétní školy v ORP Klatovy - pomoc při realizaci daných programů 3) Hodnocení dosažených výsledků - dotazníkovým šetřením zjistit, jak na děti dané programy zapůsobily - zjistit vliv dětí, které se účastní daných programů a exkurzí, na ekologické chování rodičů (počet lidí třídících odpad)
Správce cíle	zaměstnanec odboru školství Klatovy
Indikátory	- počet škol zapojených do ekologické výchovy nebo využívajících celostátních osvětových programů

Problémový okruh 2	<i>Vznik černých skládek</i>
Cíl 2.1	Společná tvorba manuálu s informacemi, jak postupovat při vzniku černých skládek.
Popis cíle	Na území ORP Klatovy dochází k častému vzniku černých skládek. Je to jeden z největších problémů, který se na tomto území vyskytuje. Černé skládky většinou vznikají na kraji lesa nebo u méně frekventovaných cest, opuštěných staveb i jinde. Dochází zde k nelegálnímu a nekontrolovanému ukládání odpadu, ať už běžnými

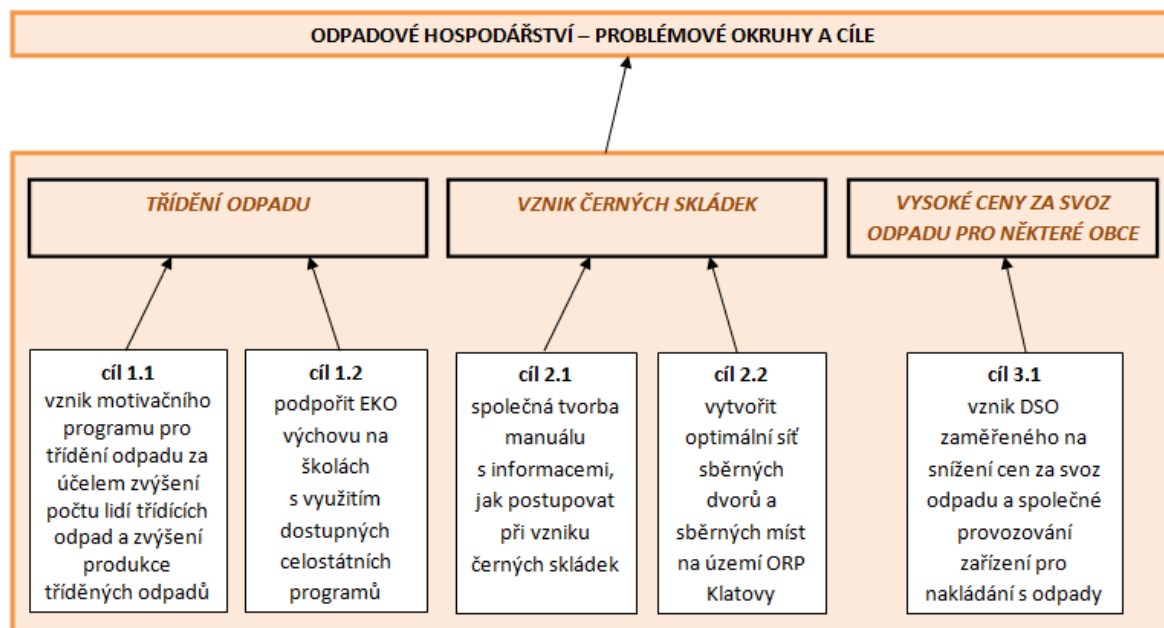
	občany nebo firmami. Černé skládky jsou velmi nebezpečné, protože zde může docházet ke znečištění půdy a podzemních vod nebo ovzduší. V manuálu by se lidé měli především dozvědět, jak postupovat a na koho se obrátit, když např. někoho přistihnou při zakládání černé skládky, když objeví již vzniklou černou skládku nebo jak se chovat, aby sami nepřispívali ke vzniku černých skládek. Na tomto manuálu by se měly podílet všechny obce v ORP Klatovy a přidat tam i vlastní problémy, týkající se konkrétní obce s vysvětlením daného problému a poukázáním na vhodné řešení situace. V daném manuálu budou uvedeny obecné informace, jako jsou výše pokut za zakládání černé skládky, ale také náklady obcí, které musí vynaložit na odstranění černých skládek na svém katastru. Občané by si tak měli uvědomit, jak se mohly dané finanční prostředky využít lépe ve prospěch obce a veřejného života.
Hlavní opatření	1) Finanční analýza nákladů na vznik manuálu - kalkulace nákladů na odborný tým, tisk, propagaci a distribuci 2) Sestavení odborného týmu pro tvorbu manuálu - oslovení odborníků z řad úředníků z odborů životního prostředí - sestavení týmu 3) Vytváření manuálu - sběr informací o černých skládkách v ORP – kde se nachází - sběr informací od konkrétních obcí - pořádání seminářů pro veřejnost k vyjádření nápadů a připomínek 4) Vznik manuálu a jeho distribuce a propagace - distribuce manuálu do příslušných obcí a následně rodin - kontrola dosažených výsledků
Správce cíle	starosta obce Bolešiny
Indikátory	- vznik společného manuálu - počet obcí zapojených do vzniku společného manuálu

Problémový okruh 2	Vznik černých skládek
Cíl 2.2	Vytvořit optimální síť sběrných dvorů a sběrných míst na území ORP Klatovy.
Popis cíle	Je velmi důležité problém černých skládek řešit, a tím chránit životní prostředí. Černé skládky mají obrovský dopad na životní a lidské zdraví. Degradují krajinu, ohrožují a utlačují rostliny a živočichy, mohou zničit porost v blízkém okolí, úniky z černých skládek mohou kontaminovat půdu, vodní zdroje, vyhozené předměty na určitých místech mohou zapříčinit náchylnost krajiny k erozi nebo zaplavování, vyhozené materiály mohou být náchylné ke vznícení a požár může následně zničit okolní porost atd. Primárním řešením této situace je připojování okolních obcí ke stávajícím sběrným dvorům popř. sběrným místům jiné obce a rozšiřování tohoto trendu. Jsou-li v lokalitě sběrné dvory popř. sběrná místa k dispozici, jde o jednoduché a nejrychlejší řešení. Dle platného POH PK se doporučuje toto řešení, zejména pro obce do dojezdové vzdálenosti 10 km, což je považováno za ekologické a ekonomicky přijatelné – při oslovování potenciálních obcí k připojení na sběrné dvory popř. sběrná místa by se mělo pracovat s obcemi v této vzdálenosti. K zajištění organizace zapojení obcí k sběrným dvorům popř. sběrným místům jiné obce by se mohlo využít setkání staros-

	tů ORP nebo svazku obcí, připravit obcím konkrétní nabídky, včetně návrhu smluv a hlavních výhod. Bylo by ale nutné zachovat stejné podmínky pro občany připojené obce jako pro ty z obce se sběrným dvorem nebo místem. Bohužel se toto opatření týká pouze malé části území ORP Klatovy. Jedná se především o větší města, jako jsou Klatovy, Nýrsko, Janovice nad Úhlavou a Dešenice. V tomto cíli je potřeba provést analýzu, zda je potřeba vytvářet nové sběrné dvory popř. místa a kde by bylo nejvhodnější umístění těchto zařízení.
Hlavní opatření	1) Finanční analýza nákladů na analýzu území - kalkulace nákladů na odborný tým, realizaci analýzy 2) Sestavení odborného týmu pro realizaci analýzy - oslovení odborníků z řad úředníků z odborů životního prostředí - sestavení týmu 3) Finanční analýza nákladů na rozšiřování sítě zařízení - oslovení firem o kalkulaci nákladů na pořízení zařízení - výběr nejvýhodnější nabídky 4) Zajištění finančních prostředků - zajištění prostředků z vlastních zdrojů obcí - hledání vhodného programu pro žádost o dotaci 5) Realizace staveb zařízení pro nakládání s odpady v území ORP Klatovy - výběr dodavatele služeb - stavba zařízení - sehnání dobrovolníků, kteří budou ochotni pomoci (úspora nákladů) 6) Kontrola dosažených výsledků - využívání nových zařízení - omezení černých skládek
Správce cíle	starosta města Klatovy
Indikátory	- provedení analýzy potřeby nových zařízení - počet nových zařízení pro nakládání s odpady na území ORP Klatovy

Problémový okruh 3	Vysoké ceny za svoz odpadu pro některé obce
Cíl 3.1	Vznik DSO, zaměřeného na snížení cen za svoz odpadu a společné provozování zařízení pro nakládání s odpady.
Popis cíle	V rámci dotazníkového šetření vyplynul další velký problém některých obcí v oblasti odpadového hospodářství, a to vysoké ceny za poskytované služby svozových společností. Menší obce nemají takovou sílu jako obce nebo města s velkým počtem obyvatel, a proto jsou paradoxně nuceny platit za služby svozových společností vyšší částky. Nosným řešením v rámci MOS by mělo být spojování obcí za účelem společného řešení OH a společného zadávání služeb. Jako vhodná varianta spojení obcí se jeví dobrovolný svazek obcí. Proto by bylo vhodné založit pro oblast odpadového hospodářství Dobrovolný svazek obcí, čímž by vzniklo větší společenství obcí s větší vyjednávací silou a tlakem na svozové společnosti. Tento svazek by mohl také společně vystavět a provozovat některá zařízení pro nakládání s odpady v určitých částech ORP Klatovy, kde tato zařízení výrazně chybí (sběrné dvory, sběrná místa, třídící linky, kompostárny, skládky). Užitek by z tohoto svazku měly především malé obce, které by si tato zařízení nemohly nikdy samy dovolit. Většina zařízení pro nakládání s odpady se nachází ve větších městech, která jsou pro některé obce velmi vzdálená. Tento svazek obcí by se mohl také aktivně zabývat společným podáváním žádostí o dotace na projekty financované z evropských či národních zdrojů. Opět by to velmi

	pomohlo menším obcím, které nemají finanční prostředky na kvalifikované firmy nebo osoby, které by jim žádosti profesionálně zpracovaly.
Hlavní opatření	1) Přesvědčení obcí z území ORP Klatovy o důležitosti vzniku DSO se zaměřením na odpadové hospodářství - schůzky se starosty obcí - semináře pro starosty obcí 2) Založení DSO - legislativní opatření - personální zajištění - způsoby financování DSO - společná vyjednávání 3) Zhodnocení významnosti DSO - kontrola snížení cen svozových společností - kontrola rozšíření sítě zařízení pro nakládání s odpady
Správce cíle	starosta obce Vřeskovice
Indikátory	- vytvoření svazku obcí pro společnou poptávku a nákup služeb v oblasti sběru, svozu, přeprav a konečného využití nebo odstranění komunálních odpadů a jejich složek (SKO, tříděné odpady, nebezpečné odpady, bio-odpady apod.). - počet obcí zapojených do DSO, který realizuje společnou poptávku a nákup služeb v odpadovém hospodářství

5.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Třídění odpadů		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Procento lidí třídících odpad		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020

Plán	X	70 %	90 %
Skutečnost	40 %	X	X
Popis měřítka	V ORP Klatovy je ve srovnání s ostatními ORP velmi malé procento lidí třídících odpad. I když se situace postupně zlepšuje, je zde pouze 40 % občanů, kteří se chovají ekologicky a třídí odpad tak, jak by měli. Indikátorem výstupu zjistíme, o kolik procent se zvyšuje počet občanů, kteří poctivě třídí odpad. Do budoucna se dá předpokládat, že se tato čísla budou zvyšovat.		
Metodika a výpočet	Procentuální počet lidí třídících odpad v ORP Klatovy		
Zdroj čerpání dat	Statistické údaje odboru životního prostředí MěÚ Klatovy a údaje obcí		

Cíl	<i>Vznik motivačního programu pro třídění odpadu za účelem zvýšení počtu lidí třídících odpad a zvýšení produkce tříděných odpadů</i>		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Vznik motivačního programu		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	Pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	ano	ano
Skutečnost	Ne	X	X
Popis měřítka	Cílem vzniku motivačního programu je zvýšení počtu lidí, kteří se chovají ekologicky a správně třídí odpad. Tento indikátor posoudí, zda došlo ke vzniku motivačního programu pro třídění odpadu. Vzhledem ke špatné situaci v oblasti nakládání s odpady od občanů je velmi důležité, aby tento program vznikl a poskytl dostatečné informace pro efektivní nakládání s odpady.		
Metodika a výpočet	Vznik motivačního programu pro třídění odpadu v ORP Klatovy		
Zdroj čerpání dat	Informace od obcí		

Cíl	<i>Vznik motivačního programu pro třídění odpadu za účelem zvýšení počtu lidí třídících odpad a zvýšení produkce tříděných odpadů</i>		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do motivačního programu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	22	44
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Aby měl společný motivační program co nejširší dopad na území ORP Klatovy, mělo by se na jeho tvorbě a financování podílet co nejvíce obcí např. v rámci meziobecní spolupráce. Pokud se zapojí velké množství obcí, rozloží se mezi ně také náklady na zpracování a realizaci motivačního programu a pro jednotlivé obce budou náklady nižší, než kdyby program rea-		

	lizovaly samy. Indikátor nám ukáže, kolik obcí se do tvorby a realizace zapojilo. Program by měl odpovídat aktuální situaci, takže se předpokládá, že by se v dalších letech mohly do jeho realizace zapojit další obce.
Metodika a výpočet	součet obcí zapojených do tvorby a realizace motivačního programu
Zdroj čerpání dat	Informace od obcí

Cíl	Vznik motivačního programu pro třídění odpadu za účelem zvýšení počtu lidí třídících odpad a zvýšení produkce tříděných odpadů		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Procento lidí třídících odpad		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	70 %	90 %
Skutečnost	40 %	X	X
Popis měřítka	V ORP Klatovy je ve srovnání s ostatními ORP velmi malé procento lidí třídících odpad. I když se situace postupně zlepšuje, je zde pouze 40 % občanů, kteří se chovají ekologicky a třídí odpad tak, jak by měli. Indikátorem výstupu zjistíme, o kolik procent se zvyšuje počet občanů, kteří poctivě třídí odpad. Do budoucna se dá předpokládat, že se tato čísla budou zvyšovat.		
Metodika a výpočet	Procentuální počet lidí třídících odpad v ORP Klatovy		
Zdroj čerpání dat	Statistické údaje odboru životního prostředí MěÚ Klatovy a údaje obcí		

Cíl	Podpořit EKO výchovu na školách s využitím dostupných celostátních programů		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Počet škol zapojených do ekologické výchovy nebo využívajících celostátních osvětových programů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	10	20
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Občané ani ostatní původci odpadů na území ORP Klatovy nejsou dostatečně informováni o nakládání s odpady a nejsou vedeni k ekologické zodpovědnosti. Proto by bylo zapotřebí dostat do povědomí občanů správné zacházení s odpady a naučit je ekologickému uvažování. Začít by se mělo už od dětí v mateřských i základních školách. Indikátor nám umožní získat přesný počet škol, které se aktivně zapojily do ekologické výchovy. Ochrana životního prostředí je velice důležitá, proto se očekává, že v budoucnu se do těchto projektů zapojí stále více škol.		
Metodika a výpočet	Součet škol zapojených do ekologické výchovy v ORP Klatovy		
Zdroj čerpání dat	Výroční zprávy ZŠ a MŠ, informace ze ZŠ a MŠ		

Problémový okruh	Vznik černých skládek		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Počet černých skládek na území ORP Klatovy		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	30	15
Skutečnost	41	X	X
Popis měřítka	Na území ORP Klatovy dochází k častému vzniku černých skládek. Je to jeden z největších problémů, který se na tomto území vyskytuje. Černé skládky většinou vznikají na kraji lesa nebo u méně frekventovaných cest, opuštěných staveb i jinde. Tento indikátor výstupu nám umožní určit, kolik je v současné době přibližný počet černých skládek. Je velmi důležité v budoucnu docílit snižování počtu černých skládek.		
Metodika a výpočet	Součet černých skládek na území ORP Klatovy		
Zdroj čerpání dat	Odbor životního prostředí MěÚ Klatovy, informace od obcí		

Cíl	Společná tvorba manuálu s informacemi, jak postupovat při vzniku černých skládek		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Vznik společného manuálu		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	Pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	ano	ano
Skutečnost	Ne	X	X
Popis měřítka	Stále více obcí a měst se potýká s problematikou vzniku černých skládek. Mnoho občanů ani neví, jak se má zachovat v situacích, kdy černou skládku objeví nebo přistihne osobu při zakládání černé skládky. Indikátor nám ukáže, jestli společný manuál, který je v současné situaci velmi potřebný, opravdu vznikl.		
Metodika a výpočet	Vznik společného manuálu s informacemi, jak postupovat při vzniku černých skládek na území ORP Klatovy		
Zdroj čerpání dat	Odbor životního prostředí MěÚ Klatovy, informace od obcí		

Cíl	Společná tvorba manuálu s informacemi, jak postupovat při vzniku černých skládek		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do vzniku společného manuálu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	22	44

Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Aby měl společný manuál co nejširší dopad na území ORP Klatovy, mělo by se na jeho tvorbě a financování podílet co nejvíce obcí např. v rámci meziobecní spolupráce. Pokud se zapojí velké množství obcí, rozloží se mezi ně také náklady na zpracování a tisk, a pro obec tak vyjde vydání manuálu mnohem levněji, než kdyby si manuál tvořila sama. Indikátor nám ukáže, kolik obcí se do tvorby zapojilo. Manuál by se měl také aktualizovat, takže se předpokládá, že by se v dalších letech mohly do jeho aktualizace zapojit další obce.		
Metodika a výpočet	Součet obcí zapojených do vzniku společného manuálu		
Zdroj čerpání dat	Odbor životního prostředí MěÚ Klatovy, informace od obcí		

Cíl	Vytvořit optimální síť sběrných dvorů a sběrných míst na území ORP Klatovy		
Číslo indikátoru	9		
Název indikátoru	Provedení analýzy potřeby nových zařízení		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	Pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	ano	ano
Skutečnost	Ne	X	X
Popis měřítka	Aby byla vytvořena optimální síť zařízení pro nakládání s odpady, je nutné provést analýzu, zda je potřeba vytvářet nová zařízení pro nakládání s odpady a kde by bylo nejvhodnější umístění těchto zařízení. Indikátor nám ukáže, zda byla tato důležitá analýza skutečně vytvořena.		
Metodika a výpočet	Vytvoření analýzy potřeby nových zařízení		
Zdroj čerpání dat	Odbor životního prostředí MěÚ Klatovy, informace od obcí		

Cíl	Vytvořit optimální síť sběrných dvorů a sběrných míst na území ORP Klatovy		
Číslo indikátoru	10		
Název indikátoru	Počet nových zařízení pro nakládání s odpady na území ORP Klatovy		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	5	10
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	Je velmi důležité zlikvidovat černé skládky, a tím chránit životní prostředí. Primárním řešením této situace je připojování okolních obcí ke stávajícím SD jiné obce a rozšiřování tohoto trendu. Bohužel se toto opatření týká pouze malé části území ORP Klatovy. Jedná se především o větší sídla, jako jsou Klatovy, Nýrsko, Janovice nad Úhlavou a Dešenice. Tímto indiká-		

	torem zjistíme, kolik nových zařízení přispělo k řešení optimalizace sítě pro nakládání s odpady a zamezilo tak vzniku černých skládek.
Metodika a výpočet	Součet nových zařízení pro nakládání s odpady v území ORP Klatovy
Zdroj čerpání dat	Odbor životního prostředí MěÚ Klatovy, informace od obcí

Problémový okruh	Vysoké ceny za svoz odpadu pro některé obce		
Číslo indikátoru	11		
Název indikátoru	Průměrné náklady na OH v menších obcích		
Měrná jednotka	Koruna za období		
Správce měřítka	Pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	1600	1200
Skutečnost	2000	X	X
Popis měřítka	Mezi velký problém některých obcí v oblasti odpadového hospodářství patří vysoké ceny za poskytované služby svozových společností. Menší obce nemají takovou sílu jako obce nebo města s velkým počtem obyvatel, a proto jsou paradoxně nuceny platit za služby svozových společností vyšší částky. Nosným řešením v rámci MOS by mělo být spojování obcí za účelem společného řešení OH a společného zadávání služeb. Tímto indikátorem výstupu zjistíme, zda v dalších letech dochází prostřednictvím plnění stanovených cílů ke snižování nákladů menších obcí na OH.		
Metodika a výpočet	Součet nákladů za odpadové hospodářství obcí za konkrétní období		
Zdroj čerpání dat	Odbor životního prostředí MěÚ Klatovy, informace od obcí		

Cíl	Vznik DSO zaměřeného na snížení cen za svoz odpadu a společné provozování zařízení pro nakládání s odpady		
Číslo indikátoru	12		
Název indikátoru	Vytvoření svazku obcí pro společnou poptávku a nákup služeb v oblasti sběru, svozu, přeprav a konečného využití nebo odstranění komunálních odpadů a jejich složek (SKO, tříděné odpady, nebezpečné odpady, bioodpady apod.).		
Měrná jednotka	Ano x ne		
Správce měřítka	Pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	ano	ano
Skutečnost	Ne	X	X
Popis měřítka	Nosným řešením v rámci MOS by mělo být spojování obcí za účelem společného řešení OH a společného zadávání služeb. Jako vhodná varianta spojení obcí se jeví dobrovolný svazek obcí. Proto by bylo vhodné založit pro oblast odpadového hospodářství Dobrovolný svazek obcí, čímž by vzniklo větší společenství obcí s větší vyjednávací silou a tlakem na svozové společnosti. Tento indikátor posoudí, zda došlo k vytvoření zmiňovaného svazku obcí.		
Metodika a výpočet	Vytvoření svazku obcí pro společnou poptávku a nákup služeb v oblasti		

	odpadového hospodářství
Zdroj čerpání dat	Odbor životního prostředí MěÚ Klatovy, informace od obcí

Cíl	<i>Vznik DSO zaměřeného na snížení cen za svoz odpadu a společné provozování zařízení pro nakládání s odpady</i>		
Číslo indikátoru	13		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do DSO, který realizuje společnou poptávku a nákup služeb v odpadovém hospodářství		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	22	44
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka	DSO by měl pomáhat především menším obcím, aby jejich náklady na OH byly co nejnižší. Aby byla funkce DSO co nejefektivnější, mělo by se na jeho tvorbě a financování podílet co nejvíce obcí např. v rámci meziobecní spolupráce. Pokud se zapojí velké množství obcí, rozloží se mezi ně také náklady a pro obec to vyjde mnohem levněji. Indikátor nám ukáže, kolik obcí se do DSO zapojilo. DSO by mělo být otevřené, takže se předpokládá, že by do něj mohlo v budoucnu vstoupit více obcí.		
Metodika a výpočet	Součet obcí zapojených do DSO		
Zdroj čerpání dat	Informace od DSO, od obcí		

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkujících odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny

území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
místostarosta města Klatovy
starosta města Klatovy
starosta obce Bolešiny
starosta obce Vřeskovice

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vznik motivačního programu pro třídění odpadu za účelem zvýšení počtu lidí třídících odpad a zvýšení produkce tříděných odpadů.	místostarosta města Klatovy
1.2	Podpořit EKO výchovu na ško-	zaměstnanec odboru školství

	lách s využitím dostupných celostátních programů.	
2.1	Společná tvorba manuálu s informacemi, jak postupovat při vzniku černých skládek.	starosta obce Bolešiny
2.2	Vytvořit optimální síť sběrných dvorů a sběrných míst na území ORP Klatovy.	starosta města Klatovy
3.1	Vznik DSO, zaměřeného na snížení cen za svoz odpadu a společné provozování zařízení pro nakládání s odpady.	starosta obce Vřeskovice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	procento lidí třídících odpad	pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy
2	vznik motivačního programu	pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy
3	počet obcí zapojených do motivačního programu	pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy
4	procento lidí třídících odpad	pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy
5	počet škol zapojených do ekologické výchovy nebo využívajících celostátních osvětových programů	pracovníci odboru školství MěÚ Klatovy
6	počet černých skládek na území ORP Klatovy	pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy
7	vznik společného manuálu	pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy
8	počet obcí zapojených do vzniku společného manuálu	pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy
9	provedení analýzy potřeby nových zařízení	pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy
10	počet nových zařízení pro nakládání s odpady na území ORP Klatovy	pracovníci odboru životního prostředí MěÚ Klatovy

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplnňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.- 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1. - 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok¹. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

¹ V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuty v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Z provedených analýz v analytické části souhrnného dokumentu byly na území ORP Klatovy v oblasti odpadového hospodářství identifikovány 3 nejdůležitější problémy. Jedná se o 1) třídění odpadu, 2) vznik černých skládek a 3) vysoké ceny za svoz odpadu pro některé obce

Aby byly tyto problémy co nejefektivněji řešeny, byly pro ně stanoveny tyto cíle:

- 1.1. Vznik motivačního programu pro třídění odpadu za účelem zvýšení počtu lidí třídících odpad a zvýšení produkce tříděných odpadů.
- 1.2. Podpořit EKO výchovu na školách s využitím dostupných celostátních programů.
- 2.1. Společná tvorba manuálu s informacemi, jak postupovat při vzniku černých skládek.

2.2. Vytvořit optimální síť sběrných dvorů a sběrných míst na území ORP Klatovy.

3.1. Vznik DSO zaměřeného na snížení cen za svoz odpadu a společné provozování zařízení pro nakládání s odpady.

Každý cíl má svého garanta, který je odpovědný za sledování těchto cílů (ne za jejich naplňování). Naplňováním těchto cílů by měly být identifikované problémy vyřešeny. Vhodnost cílů byla ověřena prostřednictvím zástupců obcí a pracovníků dotčených odborů MěÚ Klatovy.

Aby mohly být stanovené cíle měřitelné a mohlo se posoudit, zda je plnění těchto cílů úspěšné, byly ke každému cíli stanoveny indikátory, které popisují míru změny. Každý indikátor má stanovenou výchozí hodnotu a hodnotu cílovou. Ke každému indikátoru byli stanoveni gestoři indikátorů, kteří budou sledovat naplňování těchto indikátorů.

Hlavním cílem návrhové části v oblasti odpadového hospodářství bylo identifikovat největší problémy vhodné pro meziobecní spolupráci, které trápí většinu obcí na území ORP Klatovy. Byly identifikovány 3 nejdůležitější problémy, které se týkají malého procenta lidí třídících odpad, vzniku černých skládek a vysokých cen za svoz odpadu pro některé obce – neexistence svazku obcí, který by zajistil nižší cenu služeb svozových společností. Dalšími úkoly bylo pro dané problémy stanovit cíle pro jejich řešení a vybrat gestory cílů, kteří budou tyto cíle sledovat a dohlížet na jejich naplňování. Pro každý tento cíl byly stanoveny alespoň 2 indikátory, které v budoucnu ukáží, zda je plnění těchto cílů úspěšné nebo ne.

Pro území ORP Klatovy je velmi důležité, aby tyto problémy byly v budoucnu vyřešeny. Do řešení těchto problémů by se mělo zapojit co nejvíce obcí a společnou spoluprací dospět k naplňování indikátorů stanovených cílů.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Z provedených analýz v analytické části souhrnného dokumentu byly na území ORP Klatovy v oblasti odpadového hospodářství identifikovány 3 nejdůležitější problémy. Aby byly tyto problémy co neefektivněji řešeny, byly pro každý problém stanoveny 2 cíle. Pro sledování těchto cílů byli určeni garanti. Aby mohly být stanovené cíle měřitelné a mohlo se posoudit, zda je plnění těchto cílů úspěšné, byly ke každému cíli stanoveny indikátory, které popisují míru změny. Všechny zpracované části strategie se řídí metodikami pro tvorbu problémových okruhů, cílů a indikátorů. Tvorba návrhové části strategie v oblasti odpadového hospodářství, zabrala realizačnímu týmu 4 měsíce a do její tvorby byli zapojeni zástupci obcí a odborní pracovníci. Návrhovou část odpadového hospodářství navrhli pracovníci pro analýzy a strategie na základě provedených analýz v analytické části dokumentu. Návrhy prodiskutovali se čtyřmi místními odborníky a zaslali jej k připomínkování všem starostům obcí v ORP Klatovy, kteří měli možnost se k dokumentu vyjádřit. Dále byly pořádány informační schůzky pro starosty obcí, kteří zde mohli získat další informace a mohli se k dokumentu dále vyjadřovat.

Návrhová část dokumentu vychází z předchozí provedené analýzy. Vymezení problémových okruhů a následně stanovení cílů předcházelo sestavení vize. Realizační tým spolu se zástupci 8 obcí z ORP Klatovy formou brainstormingu zformuloval základní vizi návrhové části. Poté následovalo sestavení

prvotního návrhu problémových okruhů pracovníci pro analýzy a strategie. Nejprve byl návrh předložen realizačnímu týmu, kde došlo k jeho připomínkování. Po jeho úpravě byl tento návrh (Nástin možných variantních návrhů v oblasti odpadového hospodářství) předložen na 1. oficiálním setkání představitelů obcí (kterého se účastnilo 23 představitelů), kde k němu nebyly vzneseny zásadní připomínky. Další posun ve zpracování návrhové části nastal po jednání fokusní skupiny, která se skládala z pracovníků MěÚ Klatovy, realizačního týmu a zástupců obcí ORP Klatovy. Odborné názory účastníků byly pro daný výstup klíčové a napomohly k formulaci problémových okruhů. V průběhu měsíce listopadu 2014 byli všichni starostové, včetně 13 nově zvolených, informováni o stavu zpracování návrhové části, seznámeni s aktuálním zněním a pozváni na pracovní schůzky. Finální návrhová část byla dokončena v průběhu prosince 2014.

5.5. Seznam příloh

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difERENCE OPROTI ROKU 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓				
Produkce odpadů [t]							2008	2009	2010	2011	2012
Produkce ostatních odpadů (OO)	94645,07	119 907,23	71 986,40	60 071,17	61 864,61	62 241,92	125,35	76,06	62,80	64,67	65,07
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	8 247,28	6 530,73	6 436,33	5 524,29	3 258,81	3 781,57	79,19	78,04	66,98	39,51	45,85
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →						-20,81	-21,96	-33,02	-60,49	-54,15
Celková produkce (OO a NO)	102 794,40	126 438,96	78 422,73	65 595,46	65 123,42	66 023,49	123,00	76,29	63,81	63,35	64,23
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%]						23,00	-23,71	-36,19	-36,65	-35,77
Podílové ukazatele [%]		2008		2009		2010		2011		2012	
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		94,83		91,79		91,58		95,00		94,27	
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		5,17		8,21		8,42		5,00		5,73	
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012	
Počet obyvatel v území ORP		51 343		51 532		51 561		50 857		50 764	
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		2 462,63		1 521,83		1 272,19		1 280,52		1 300,60	
Měrná produkce OO		2 335,42		1 396,93		1 165,05		1 216,44		1 226,10	
Měrná produkce NO	300,20	127,20		124,90		107,14		64,08		74,49	
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		42,37		41,61		35,69		21,35		24,81	
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-57,63		-58,39		-64,31		-78,65		-75,19	

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	505,01	247,45	372,14	1 049,12	601,22
200102	Sklo	O	294,35	98,62	16,32	79,36	277,00
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	8,46	3,59	6,56	31,41	13,68
200110	Oděvy (BRKO)	O	11,31	11,46	11,24	11,99	38,35
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	1,93	0,05	1,21	3,11	3,66
200113*	Rozpouštědla	N	0,18	0,02	0,88	0,02	0,04
200114*	Kyseliny	N	0,06	0,00	0,09	0,01	0,05
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,10	0,00	0,00	0,04
200119*	Pesticidy	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,35	0,64	0,37	0,32	0,30
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlovodíky	N	0,79	0,49	1,86	1,54	0,00
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	11,60	11,28	6,78	11,17	10,69
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,04	0,99	0,58	0,27	0,48
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	9,03	9,13	18,54	14,46	12,92
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,03	0,00	0,00	0,00	0,02
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,53	0,20	0,17	0,22	1,43
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	1,53	1,75	0,33	0,04	0,09
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	3,56	1,64	6,34	1,71	2,47
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	28,57	62,70	18,94	53,63	16,69
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,09	0,26	2,46	2,46	5,05

200139	Plasty	O	117,17	37,86	20,92	56,00	173,85
200140	Kovy	O	459,77	2 637,41	3 705,26	3 392,35	1 809,09
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,01	0,00	7,48
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	9,76	38,18	48,62	80,02	392,71
200202	Zemina a kameny	O	10 703,09	6 815,36	2 961,39	4 918,00	4,72
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	4,86	0,00	0,00	0,48	0,52
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	10 276,68	10 446,55	10 150,11	10 947,97	10 840,99
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	151,64	13,04	136,17	0,00	128,86
200303	Uliční smetky	O	461,50	332,85	437,04	0,00	643,71
200304	Kal ze septiků a žump	O	2 158,27	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	16,80	5,10	0,00	0,00	13,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	4 726,58	4 748,76	4 279,27	4 120,53	4 749,73
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	6,01	0,71	0,71	0,64
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	2 465,43	2 150,77	4076,029	2 625,58	3 757,47
150102	Plastové obaly	O	853,21	624,93	1 392,06	757,92	1 086,00
150103	Dřevěné obaly	O	15,71	8,16	4,64	5,80	0,37
150104	Kovové obaly	O	12,66	10,77	4,70	0,29	0,00
150105	Kompozitní obaly	O	4,02	5,74	6,13	5,94	5,58
150106	Směsné obaly	O	289,95	268,75	553,08	670,01	655,24
150107	Skleněné obaly	O	1 242,90	766,78	697,06	579,21	442,63
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	102,33	419,04	719,90	66,72	77,08
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,00	0,00	0,00	0,12	0,02
Celková produkce KO			34 949,74	29 786,43	25 581,88	29 488,50	25 773,84
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			15 703,06	15 520,62	15 014,55	16 257,78	16 784,94
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			7 009,36	6 758,14	6 703,85	7 676,69	7 780,10

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	126 437,96	78422,72	65 595,46	65 123,42	66 023,49	0,00	0,00	-0,72	1,38
Celková produkce KO	34 949,74	29 786,43	25 581,88	29 488,50	25 773,84	-14,77	-14,12	15,27	-12,60
Celková produkce SKO	10 276,68	10 446,55	10 150,11	10 947,97	10 840,99	1,65	-2,84	7,86	-0,98
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	27,64		37,98		39,00		45,28		39,04
Podíl SKO na produkci KO	29,40		35,07		39,68		37,13		42,06

Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel v území ORP	51 343	51 532	51 561	50 857	50 764
Měrná produkce KO	680,71	578,02	496,15	579,83	507,72
Měrná produkce SKO	200,16	202,72	196,86	215,27	213,56

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpa- du	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	2 970,44	2 398,22	4 689,29	3 674,70	4 358,69	-19,26	95,53	-21,64	18,61
Sklo	150107, 200102	1 537,25	865,40	713,38	658,57	719,63	-43,70	-17,57	-7,68	9,27
Plast	150102, 200139	970,38	662,79	1 412,98	813,92	1 259,85	-31,70	113,19	-42,40	54,79
Nápojové kartony	150105	4,02	5,74	6,13	5,94	5,58	42,91	6,85	-3,10	-6,13
Celkem separovaný sběr		5 482,07	3 932,15	6 821,78	5 153,13	6 343,74	-28,27	0,00	0,00	23,10
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		51 343	51 532	51 561	50 857	50 764				
Měrná produkce tříděného papíru		57,85	46,54	90,95	72,26	85,86				
Měrná produkce tříděného skla		29,94	16,79	13,84	12,95	14,18				
Měrná produkce tříděného plastu		18,90	12,86	27,40	16,00	24,82				
Měrná produkce tříděných nápojových kar- tonů		0,08	0,11	0,12	0,12	0,11				
Měrná produkce tříděného odpadu		106,77	76,31	132,31	101,33	124,97				

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	0,15	0,00	0,46	1,20	3,48
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	33,05
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	2 008,21	76,00	2016,42	1 278,38	1310,21
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	94,48	54,90	2 493,30	63,84	47,49
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	6,42	15,37	19,79	18,05	15,08
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	21,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	2,92	5,49	11,20	10,12	5,68
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	2579,58	42,60	24,82	0,00	3,68
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	3,58	1,00	2,63	1,34	7,89
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	5,00	4,66	13,53	42,40	18,23
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	2 465,43	2 150,77	4 076,29	2 625,58	3 757,47
150103	Dřevěné obaly	O	15,71	8,16	4,64	5,80	0,37
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	21,68	16,26	0,00	19,30	14,22
170201	Dřevo	O	2,73	0,49	8,53	18,76	6,06
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

190606	Produkty vyhánění z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	1133,70	814,04	714,87	718,85	745,47
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	35,62	40,30	39,18	129,24	184,47
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	1498,32	2838,81	4001,51	3372,75	3475,79
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	618,28	592,90	91,10	71,60
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,2	0,00	0,00	0,00	0,1
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	505,01	247,45	372,14	1 049,12	601,22
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	8,46	3,59	6,56	31,41	13,68
200110	Oděvy	O	11,31	11,46	11,24	11,99	38,35
200111	Textilní materiály	O	1,93	0,05	1,21	3,11	3,66
200125	Jedlý olej a tuk	O	11,60	11,28	6,78	11,17	10,69
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,09	0,26	2,46	2,46	5,05
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	9,76	38,18	48,62	80,02	392,71
200301	Směsný komunální odpad	O	10 276,68	10 446,55	10 150,11	10 947,97	10 840,99

200302	Odpad z tržišť	O	151,64	13,04	136,17	0,00	128,86
200304	Kal ze septiků a žump	O	2 158,27	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	4 726,58	4 748,76	4 279,27	4 120,53	4 749,73
Celková produkce BRO			22 454,65	17 831,31	19 581,36	18 982,37	21 957,81

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	22 454,65	17 831,31	19 581,36	18 982,37	21 957,81	-20,59	9,81	-3,06	15,67
z toho celková produkce BRKO	15 703,06	15 520,62	15 014,55	16 257,78	16 784,94	-1,16	-3,26	8,28	3,24
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	69,93		87,04		76,68		85,65		76,44
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	51 343		51 532		51 561		50 857		50 764
Měrná produkce BRO	437,35		346,02		379,77		373,25		432,55
Měrná produkce BRKO	305,85		301,18		291,20		319,68		330,65

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]								2008	2009	2010	2011
Využití	Materiálové využití	24 799,02	51 228,97	28 366,70	19 608,31	28 632,92	54 901,96	206,58	114,39	79,07	115,46
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		24,12	40,52	36,17	29,89	43,97	83,16				
	Energetické využití	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	1023,25	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	24 611,43	51 698,97	28 366,70	19 608,31	28 632,92	54 901,96	210,06	115,26	79,67	116,34
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
23,94		40,89	36,17	29,89	43,97	83,16					
Celková produkce odpadů		102 794,40	126437,96	78 422,73	65 595,46	65 123,42	66 023,49				
Odstranění	Skládkování	53 276,44	32 155,03	21 987,73	21 969,35	20 869,03	14 600,58	60,36	41,27	41,24	39,17
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-39,64	-58,73	-58,76	-60,83
	Spalování							Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Jiné uložení	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-
Celkem vybrané způsoby odstranění	32 155,03	21 987,73	21 969,35	20 869,03	14 600,58	-31,62	-0,08	-5,01	-30,04		

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
Nakládání s odpady [t]									2008	2009	2010	2011	
KO	Využití	Materiálové využití	1 409,04	388,42	2 121,13	4 468,65	6 353,63	16 888,35	27,57	150,54	317,14	450,92	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
			7,03	1,11	7,12	17,47	21,55	65,53	-72,43	50,54	217,14	350,92	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Celkem vybrané způsoby využití	1 295,01	388,42	2 121,13	4 468,65	6 353,63	16 888,35	29,99	163,79	345,07	490,62	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓										
			6,46	1,11	7,12	17,47	21,55	65,53	Meziroční změna [%] ↓				
	Celková produkce KO [t]		20 039,51	34949,74	29786,43	25581,88	29488,50	25773,84	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
	Odstranění	Skládkování	19 661,76		16 720,28	13 241,19	12 827,82	13 113,53	-14,96	-20,81	-3,12	2,23	
		Spalování	0,04		0,03	0,00	0,00	0,00	-25,00	-100,00	-	-	
		Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Celkem vybrané způsoby odstranění	19 661,80		16 720,31	13 241,19	12 827,82	13 113,53	-14,96	-20,81	-3,12	2,23	
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00		0,00	0,00	0,00	0,28	-	-	-	-	
		Energetické využití	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00		0,00	0,00	0,00	0,28	-	-	-	-	
	Odstranění	Skládkování	7 518,88		7 593,90	7 623,30	7 514,38	7 605,27	1,00	0,39	-1,43	1,21	

		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Celkem vybrané způsoby odstranění	7 518,88	7 593,90	7 623,30	7 514,38	7 605,27	1,00	0,39	-1,43	1,21

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	8,98	380,76	1640,64	1141,84	1335,04	4142,43	330,89	-30,40	16,92
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	291,68	0,00	2,96	0,00	0,00	-100,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,21	9,73	442,38	0,00	0,00	4469,48	4445,17	-100,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	72,46	72,38	80,24	99,16	100,94	-0,11	10,86	23,58	1,80
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	1,83	2,42	0,00	0,00	0,00	32,04

		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání		DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
										2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]													
BRO	Využití	Materiálové využití			435,04	696,82	1 917,24	1 491,23	2 460,36	60,18	175,14	-22,22	64,99
		Energetické využití			470,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)			12 933,75	12 605,62	12 505,19	11 742,41	12 021,80	-2,54	-0,80	-6,10	2,38
		Spalování			0,04	0,03	0,00	0,00	0,00	-25,00	-100,00	0,00	0,00
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BRKO	Využití	Materiálové využití			1,65	113,83	779,66	501,98	1 334,35	6798,91	584,92	-35,62	165,82
		Energetické využití			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění									Podíl skládkování a měr. skládkování k DZ 1995 [%] ↓			
		Skládkování	Původní hmotnost odpadu		12 910,86	12 564,96	11 944,00	11 708,08	1 208,31	2009	2010	2011	2012

		Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	5 027,82	10 367,42	10 089,66	9 591,01	9 401,59	9 700,27	200,68	190,76	186,99	192,93	
			Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓										
			148,00	201,92	195,79	186,01	184,86	191,09	132,29	125,68	124,91	129,11	
			Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →							32,29	25,68	24,91	29,11
		Spalování								Meziroční změna [%] ↓			
										2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
										-	-	-	-
		Jiné uložení								-	-	-	-
	Počet obyvatel v území ORP				51 343	51 532	51 561	50 857	50 764				

Zdroj: Cenia – GROUP ISOH

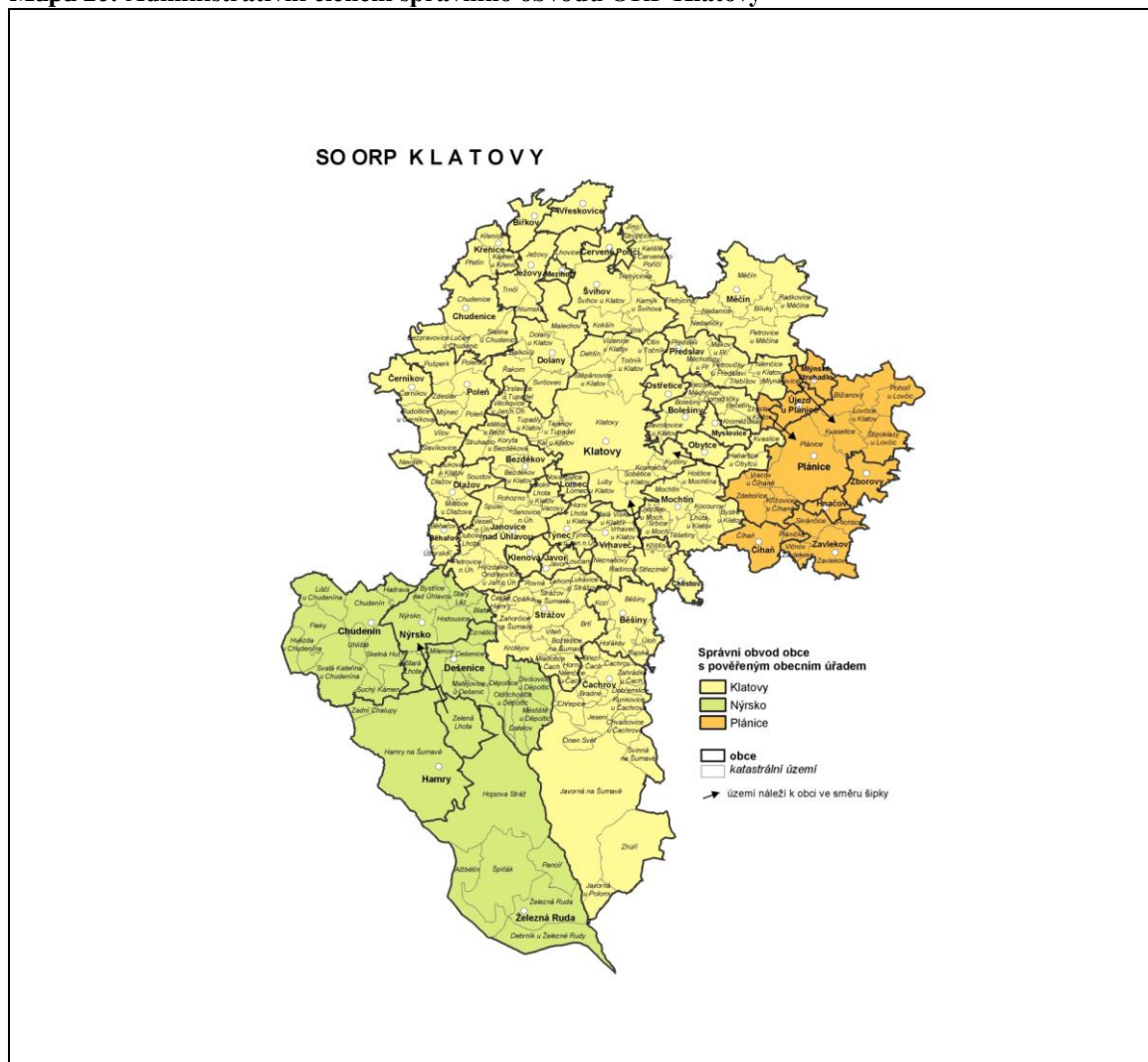
6. Téma 4: zaměstnanost

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu z pohledu zaměstnanosti a podnikatelských příležitostí v MOS

Správní obvod zahrnuje 44 obcí, z nichž osm (Janovice nad Úhlavou, Klatovy, Měčín, Nýrsko, Plánice, Strážov, Švihov, Železná Ruda) má statut města a tři (Čachrov, Dešenice, Chudenice) mají statut městyse. Celé území má 242 místních částí. Celkový počet obyvatel přesahuje 50 700. Hustota zalidnění se mezi lety 2005 a 2012 pohybuje mezi hodnotami 55,7 a 56,9 osob/km². Výměra správního obvodu činí 906 km², tj. 12 % z rozlohy kraje. Rozlohou je druhým největším správním obvodem Plzeňského kraje. Území je tvořeno převážně zemědělskou půdou (50,7 %) a lesními pozemky (39,3 %).

Mapa 20: Administrativní členění správního obvodu ORP Klatovy

Zdroj: Český statistický úřad

Na počátku 90. let bylo centrum průmyslové výroby v Klatovech a další výrobní provozy se nacházely především v Nýrsku a částečně v Janovicích nad Úhlavou a ve Strážově. V dnešní době je možno konstatovat, že výrobní podniky jsou rovnoměrně rozmístěny po celém ORP, protože největší průmyslové, stavební a některé zpracovatelské podniky, které se dříve nacházely v Klatovech, ukončily z různých důvodů svoji činnost a naopak v menších sídlech došlo k posílení výrobních kapacit především v průmyslových zónách a tzv. mikrozónách.

Ve sledovaném území ORP Klatovy došlo rovněž k restrukturalizaci zemědělské výroby, když původní zemědělská družstva nahradily akciové společnosti a soukromí zemědělci. V zásadě je možno konstatovat, že nárůstem produktivity práce a změnou výrobní struktury došlo k výraznému poklesu osob zaměstnaných v zemědělské prvovýrobě. V navazujícím potravinářském průmyslu došlo k zániku některých zpracovatelských kapacit např. masokombinátu v Klatovech, ale tyto výpadky byly nahrazeny dalšími zpracovateli, kteří většinou rozšířili svoji výrobu, a částečně i nově vzniklými živnostníky.

6.1.2. Identifikace velkých podniků a hlavních zaměstnavatelů v ORP

Ekonomická situace území

Relativně nejlepší situace je v zaměstnanosti podle údajů Úřadu práce v Klatovech v okresním městě. Přes poměrně vysoký počet evidovaných osob na úřadu práce se projevuje nedostatek zaměstnanců v textilním průmyslu (šička, švadlena) a ve stavebnictví (zedník), dále v různých pomocných a potravinářských profesích. Se vznikem provozoven velkých obchodních řetězců vznikají i nová pracovní místa, ovšem nutno počítat se směnností a pracovní dobou o víkendech. Zaměstnance průběžně hledají např. firmy JITONA, a. s., Mlékárna Klatovy, a. s., Pekárny a cukrárny Klatovy, a. s., Intertell, s. r. o., Drůbežářský závod, a. s., Kaufland, Klatovská nemocnice, Rodenstock, s. r. o. V Nýrsku jsou to firmy Greiner PURtec CZ, spol. s r. o., nebo Greiner aerospace CZ, spol. s r. o. Naopak nejméně pracovních příležitostí se nachází v rámci ORP na Plánicku. V oblasti zemědělství došlo již v roce 2002 k vyhlášení konkurzu na Zemědělskou obchodní společnost v Plánici a v roce 2003 byl vyhlášen konkurz na další zemědělskou firmu v Nalžovských Horách. Toto mělo silný dopad na zvýšení míry nezaměstnanosti, což stále přetrvává až do dnešní doby. Byly zde nabízeny sezónní pracovní příležitosti jako je práce v lese, činnost v rekreační oblasti Hnačovska, v oblasti kamenolomů podniká firma HERKU a v oblasti montáže kabelů firma Wölfler, s. r. o., v Zavlekově. Stejně jako jinde je i zde velmi řídká dopravní síť - navíc pouze autobusová. S ohledem na charakter regionu (zemědělství, jednoduchá malovýroba, spíše dojíždění do větších center) je zde nabídka pouze jednotlivých pracovních míst. Naopak se stále rozvíjejí průmyslové zóny v Janovicích nad Úhlavou a v Nýrsku.

Rozvojové plochy

Jedním z klíčových cílů veřejných aktérů je zvyšovat životní a ekonomickou úroveň obyvatel a zajistit dlouhodobě udržitelný rozvoj regionu. Tyto cíle jsou dnes úzce spojovány s termínem (místní) ekonomické konkurenceschopnosti. Zatímco v minulosti byla ekonomická konkurenceschopnost a rozvoj spojovány zejména s národními státy, dnes získává stále větší váhu regionální a lokální úroveň. A tato územní specifikace rozvoje je prvním znakem současných přístupů k problematice socio - ekonomického rozvoje.

V nejužším pojetí je možné pojem rozvojových zón spojit s poměrně přesně definovanou konkurenceschopností na mikroúrovni, tzn. úrovni firem – konkurenceschopnost firem je spojena s jejich schopností trvale a se ziskem vytvářet produkty, které splňují požadavky trhu ve smyslu ceny, kvality apod. Rozvojový potenciál regionu by tedy byl dán přítomností konkurenceschopných firem. Firmy ale nejsou izolované. Naopak, své aktivity realizují v neustálé interakci jak s prostředím, ve kterém se nacházejí a jsou zakořeněny, tak v interakci s dalšími aktéry daného území (a to na všech sledovaných úrovních – lokální/regionální, národní i mezinárodní). Definice ekonomického potenciálu by tedy neměla zahrnovat pouze schopnost firem uspět v konkurenci, neboť v každém regionu se nacházejí konkurenceschopné i nekonkurenceschopné firmy. Důležité jsou také faktory, které firemní konkurenceschopnost ovlivňují a které jsou specifické právě pro dané území. Mezi tyto faktory je však nutné zařadit i vnější zdroje ležící mimo dané území. Podle této diskuze je možné definovat ekonomický a rozvojový potenciál regionu jako:

- Schopnost regionu maximálně využít své vnitřní zdroje tak, aby dokázal uspět (a prosperovat) v národní i globální konkurenci a byl schopen se flexibilně přizpůsobit změnám na těchto trzích.
- Výsledek společného úsilí o co nejproduktivnější využívání vnitřních zdrojů v interakci s efektivním zapojováním vnějších zdrojů, cílené na trvale udržitelné zvyšování produkčního potenciálu regionů (stimulující tvorbu pozitivních a redukující tvorbu negativních externalit).

Ekonomický a rozvojový potenciál lze popsat i jako schopnost regionů dlouhodobě generovat vysokou úroveň příjmů a zaměstnanosti v daných podmínkách národní a mezinárodní konkurence, což je definice bližší tradičnímu pojetí konkurenceschopnosti firem.

Výše formulované skutečnosti jsou rozhodující pro rozvoj zaměstnanosti na území působnosti ORP Klatovy. Jejich naplnění bude i v budoucnu klíčové pro rozvoj zaměstnanosti v regionu a je a bude i nadále hlavní spojnicí spolupráce samospráv a podnikatelů. Hlavní rozvojové plochy definované v územním plánu jsou ve sledovaném území ORP Klatovy následující:

- Klatovy – Za Křesťanským vrškem
- Klatovy – K Štěpánovicům
- Klatovy - Sobětice - Na Švejckém vrchu
- Klatovy - Lubské předměstí

Podílem města Nýrsko na zaměstnanosti je územním plánem stanovená průmyslová zóna. V současné době je připravena k podpisu smlouva se společností Reinhold Keller GmbH, na prodej cca 7 tis. m² pozemků v průmyslové zóně, v jednání s touto firmou je i smluvní ujednání na předkupní právo na dalších cca 7 tis. m² plochy. V případě, že záměr firmy bude realizován, představuje to v 1. fázi dalších cca 120 pracovních míst. Město počítá s rozšířením stávající průmyslové zóny nákupem dalších pozemků od fyzických osob.

Vliv na zaměstnanost má do určité míry i zajištění podmínek pro výstavbu rodinných domů. V současné době je v Nýrsku zahájen prodej zasíťovaných stavebních parcel v prostoru u hydro globu. Město v předcházejících letech vykupovalo i další pozemky vhodné pro výstavbu domů, ať od fyzických osob nebo od Ministerstva vnitra ČR – areál bývalých kasáren. Tyto pozemky budou v následujících letech postupně zasíťovány a nabídnuty k prodeji.

Podnikatelské aktivity

Většina podnikatelských aktivit na území ORP Klatovy je zaměřena na služby (viz Seznam příloh Příloha č. 1 - Přehled aktivních podnikatelských subjektů na území ORP k 31. 12. 2013). Tento trend kopíruje vývoj v celé České republice za posledních 25 let. Překvapivý je poměrně nízký počet aktivit zaměřených na cestovní ruch přesto, že většina rozvojových materiálů obcí, mikroregionů i DSO bere rozvoj cestovního ruchu jako jednu ze svých priorit. Z řízených rozhovorů s jednotlivými provozovateli těchto zařízení mnohdy vyplývá, že by uvítali větší podporu ze strany obcí, ale na druhou stranu neumějí tuto podporu definovat tak, aby nebyla pro některé subjekty diskriminační a přinesla rozvoj celého regionu nebo alespoň obce. Ve zmiňovaném cestovním ruchu se ukazuje jako problém i skutečnost, že celá řada podnikatelů do odvětví vstoupila bez patřičných teoretických i praktických zkušeností a po počáteční euforii resort cestovního ruchu opustila. I z tohoto důvodu může být nízký počet podnikatelských subjektů v regionu, protože řada turistů na něj díky nekvalitním službám zanevřela.

Data v tabulce potvrzují skutečnost, že se jedná o region s vysokým podílem zemědělské a lesnické výroby. Pozitivní je skutečnost, že v regionu se nachází i poměrně vysoký počet zpracovatelských potravinářských podniků, takže je zde předpoklad dalšího rozvoje regionální produkce.

Podle konzultací na živnostenských odborech městských úřadů v ORP Klatovy je registrováno mnohonásobně více živnostenských oprávnění než je v uvedených přehledech. Podle informací ze živnostenského odboru na Městském úřadu v Klatovech je na tomto úřadě registrováno kolem 11 000 živnostníků, což je téměř jednou tolik, než kolik jich svoji činnost aktivně vykonává v celém ORP Klatovy. Ukazuje se, že lidé sice mají živnostenské listy, ale pozastavují svoji činnost, protože je pro ně výhodnější se nechat zaměstnat nebo mimo sezónu strávit čas na podpoře poskytované úřady práce. V menších sídlech, kde jsou lidé odkázáni na zemědělskou nebo lesnickou výrobu, je tento trend zejména patrný. Dojíždění za prací se do měst se nevyplácí, protože po odečtení cestovních nákladů je příjem přibližně stejný, jako je podpora v nezaměstnanosti vyplácená po dobu mimo sezónu. K tomuto trendu se uchylují i někteří podnikatelé v cestovním ruchu, kteří nejsou svým podnikáním zaměřeni na celoroční provoz.

Tabulka 111: Přehled podnikatelských subjektů podle právní formy k 31. 12. 2013

Obec	Právní forma státní organizace	Právní forma akciové společnosti (z obchod. společností celkem)	Právní forma obchodní společnosti	Právní forma družstevní organizace	Právní forma živnostníci	Právní forma svobodná povolání	Právní forma zemědělské podnikatelé	Právní forma ostatní
Běhařov	0	1	2	0	14	3	3	6
Běšiny	1	0	5	0	48	14	9	9
Bezděkov	1	0	13	2	76	18	15	7
Biřkov	0	0	0	0	7	3	2	2
Bolešiny	1	0	8	0	64	17	8	11
Čachrov	1	0	11	0	45	8	20	8
Černíkov	0	1	6	0	10	3	9	6
Červené Poříčí	0	0	3	0	25	1	2	3
Číhaň	0	0	1	0	9	3	1	3
Dešenice	1	0	12	0	34	5	20	9
Dlažov	1	0	4	1	22	5	3	7
Dolany	1	0	7	2	59	14	20	12
Hamry	0	0	6	0	8	2	4	4
Hnačov	0	0	2	0	8	0	4	2
Chlistov	0	0	3	0	6	3	0	2
Chudenice	1	0	7	0	49	10	5	6
Chudenín	1	0	10	0	47	10	7	5
Janovice n. Úhlavou	2	2	39	1	137	41	17	24
Javor	0	0	1	0	4	2	1	3
Ježovy	0	0	2	0	14	5	9	3
Klatovy	20	20	434	8	1 661	482	54	250

Klenová	1	0	1	0	5	2	1	2
Křenice	0	0	4	1	12	5	5	3
Lomec	0	0	0	0	10	2	4	2
Měčín	1	0	11	1	75	24	10	11
Mezihoří	0	0	1	0	4	2	4	1
Mlýnské Struhadlo	0	0	1	0	4	0	1	2
Mochtín	1	0	4	0	68	15	15	11
Myslovice	0	0	1	0	8	2	2	2
Nýrsko	6	4	59	1	319	75	18	34
Obytce	0	0	4	0	20	1	2	2
Ostřetice	0	0	0	0	4	3	3	1
Plánice	1	0	16	0	105	19	18	23
Poleň	0	1	2	0	22	1	1	6
Předslav	2	1	11	1	53	12	5	7
Strážov	1	0	17	2	71	19	32	14
Švihov	1	2	29	2	128	28	10	22
Týnec	0	0	3	0	18	4	1	5
Újezd u Plánice	0	0	1	0	7	2	1	2
Vrhavěč	1	0	12	0	76	23	8	9
Vřeskovice	0	0	2	0	17	3	3	4
Zavlekov	1	0	4	0	30	2	7	9
Zborovy	0	0	0	0	10	5	2	2
Železná Ruda	1	3	48	1	232	15	10	66
Celkem ORP Klatovy	48	35	807	23	3 645	913	376	622

Zdroj: ČSÚ

Podle právní formy jednotlivých subjektů nejvíce podnikatelů podniká jako fyzické osoby na živnostenský list. Tento stav mimo jiné svědčí i o tom, že v regionu chybí opravdu velcí zaměstnavatelé a investoři. Na druhé straně je pozitivní, že určitá skupina osob nečeká na nabídku potenciálních zaměstnavatelů a snaží se svoji obživu zajistit vlastní aktivitou. Není však zcela objektivně možné v rámci této studie zjistit, zda se v některých případech nejedná o tzv. Švarc systém, kdy spíše než o podnikání jde o ne zcela legální daňové zvýhodnění. V každém případě je ale pozitivní, že i když část podnikatelů nepodniká na plný úvazek a bere svoji činnost jako doplňkovou k hlavnímu zaměstnání, dochází ke zlepšení jejich ekonomické situace. Za předpokladu, že svoje vydělané peníze utratí v regionu ORP Klatovy, pomáhají tak dalším místním subjektům.

Počet 376 zemědělských podnikatelů svědčí o probíhající restrukturalizaci zemědělské prvovýroby, kde se již nejedná o několik velkých podniků, ale i o menší specializované farmy, které postupně přecházejí na regionální komodity jako je například zelí, brambory, drůbež ve volných výbězích, různá plemena masného skotu a zároveň praktikují přímý prodej ze dvora. Zároveň se ve větší míře stávají zpracovateli svých komodit a touto přidanou hodnotou se lépe uplatňují na trhu.

O finanční nedostatečnosti v regionu svědčí i fakt, že pouze malý počet obchodních společností zvolilo jako svoji právní formu akciovou společnost. Na území ORP Klatovy jich podle dat Českého statistického úřadu působí méně než státních institucí. Je vidět, že investoři, kteří měli do konce roku 2013 podle starého obchodního zákoníku na založení akciové společnosti složit 2 miliony korun, nejsou v regionu běžným podnikatelem. Tato skutečnost vede k pomalejšímu rozjezdu podniků pro jejich kapitálovou nedostatečnost.

Malý počet družstev je způsoben určitou nedůvěrou k tomuto způsobu podnikání, kdy v minulém století si pod pojmem družstvo řada lidí představila JZD. Přesto že tradice družstevnictví je v regionu historicky zmapovaná, v současnosti fungujících družstev je málo. Přitom družstvo je jednou z forem, kde se mohou setkat ve společném podnikání fyzické osoby s podnikatelskými subjekty a samosprávami. Jedním z takových příkladů je nově založené družstvo DCK West, které získalo koncesi cestovní kanceláře a působí jako regionální prodejce zážitkové turistiky (www.dckwest.cz). Jeho členy jsou kromě podnikatelů i obce nebo jimi zřizované firmy na podporu cestovního ruchu.

Struktura současné ekonomiky území a trhu práce

Současné složení firem v ORP Klatovy je zaměřeno především na obchodní činnost, zemědělství, zpracovatelský průmysl a stavebnictví. Tento poměrně jednostranně zaměřený trend způsobuje problémy v umisťování některých profesí, lidí se zdravotním postižením a osob starších 50 let.

Absolventi škol

Absolventi jsou na trhu práce znevýhodněni především nedostatkem praxe či nezkušeností a neznalostí pracovního prostředí. Na druhé straně mohou zaměstnavatelům nabídnout pracovníka, který je flexibilní a schopný se dále učit.

Obory a profese, ve kterých se absolventi škol nejlépe umísťují:

Technické obory: zámečnický, soustružnický, elektrikář, instalatér, malíř, truhlář

Ve službách: krejčí, švadlena, kuchař – číšník pro pohostinství, cukrář, prodavač

V průmyslu: strojírenství, automatizační technika, IT

Ve zdravotnictví: všeobecná sestra

Obory a profese, ve kterých se tato skupina nejhůře umísťuje:

Podnikání v oborech obchodu a služeb, Gymnázium, Veřejnoprávní činnost, Geografie a lesnictví.

Nejmenší problémy s uplatňováním na trhu práce lze očekávat u absolventů vysokých škol. Se snižující se úrovní vzdělání se uplatnitelnost absolventů zhoršuje.

Mezi hlavní příčiny špatného umísťování absolventů škol lze zařadit např. to, že na trhu práce není zaměstnavatel, který by měl o absolventy těchto oborů zájem. Někdy jsou místa obsazována zaměstnanci s neodpovídající profesí a často zaměstnavatelé požadují již nějakou praxi.

Nejcitelnější z hlediska ztráty zaměstnání bylo v minulých letech hromadné propouštění u firmy Masokombinát Klatovy, která prakticky začátkem roku 2010 ukončila činnost. Zde přišlo o práci více než 170 zaměstnanců, což vyvolalo v regionu s omezenými pracovními příležitostmi výrazný nárůst míry nezaměstnanosti.

Zdravotně postižení

Občané se zdravotním postižením mají na trhu práce v rámci ORP Klatovy velké problémy se svým uplatněním, protože místní firmy velice těžko vytvářejí vhodné pracovní příležitosti, nemají pracovní program a v neposlední řadě ekonomický přínos hraje velkou roli při rozhodování zaměstnavatele. Většinou se jedná o poživatele částečných invalidních důchodů, kteří nemohou pracovat na plný úvazek. Nelze pominout ani zdravotní omezení uchazečů, většinou jsou velmi rozsáhlá a v mnoha případech považujeme u těchto lidí možnost pracovat za pouze teoretickou. Úřad práce v minulých letech navázal spolupráci s Agenturou podporovaného zaměstnání, středisko Radost, Diakonie Merkln a společně byly hledány cesty – např. s osobní podporou asistentů, k nalezení vhodného zaměstnání pro potřebné uchazeče. Zástupci Agentury podporovaného zaměstnání se podíleli na společných jednáních a seminářích jak pro uchazeče o zaměstnání, tak pro zaměstnavatele. Tato agentura omezila v roce 2013 svoji činnost na Klatovsku.

Fyzické osoby starší 50 let

Z tabulky 112 zcela jasně vyplývá, že regionu je nejobtížněji umísťitelná skupina 50+. Těmto uchazečům je věnována Úřadem práce v Klatovech zvýšená pozornost, jsou upřednostňováni při zařazování do projektů z aktivní politiky zaměstnanosti, do rekvalifikačních programů, na SÚPM, VPP apod. Pro zaměstnavatele mohou být určitou devizou jejich pracovní zkušenosti, chuť pracovat v kolektivu, být společensky prospěšní, jejich časová nezávislost. Naopak je třeba naučit se překonávat zhoršenou adaptabilitu, nechuť učit se novým metodám práce nebo např. práci s novými informačními technologiemi a podobně.

Ke zvýšení možnosti uplatnění uchazečů o zaměstnání na trhu práce slouží individuální akční plán. Problémovým skupinám uchazečů je věnována zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání a při poradenství.

Vývoj trhu práce

Intenzita malého a středního podnikání je obtížně hodnotitelná. Podle subjektivních vyjádření představitelů obcí do 1 000 obyvatel i podle místních šetření je aktivita podnikatelů - fyzických osob na relativně menší úrovni. V dotčeném území chybí především širší a z hlediska územního rozložení rovnoměrnější nabídka služeb pro návštěvníky. Nedostatečná je i nabídka pro návštěvníky, co se týká jejího rozložení v průběhu roku (jaro, léto, podzim, zima).

Po poklesu zaměstnanosti v zemědělské výrobě došlo podobně jako v ostatních venkovských oblastech České republiky k snížení relativního podílu ekonomicky aktivních obyvatel v zemědělství a k nárůstu zaměstnanců ve službách. Pracovní příležitosti se více rozmělnily a pracovní síla je v současné době mnohem mobilnější než v minulém plánovacím období. Přesto však mobilita pracovní síly je stále ještě nedostačující. Část obyvatel sledovaného území dojíždí za prací do metropolitního města Plzeň, a to i z největšího města – Klatov. Menší část obyvatelstva zejména z nejbližších příhraničních obcí stále vyjíždí za prací do sousedního Bavorska.

Z dosavadního vývoje je možno usuzovat, že i nadále bude setrvávat rozpor mezi nabídkou a poptávkou pracovní síly. Ve vývoji počtu volných míst je možno od roku 2014 předpokládat podle údajů Úřadu práce v Klatovech mírný nárůst. Vývoj v dalších letech bude úzce závislý na vývoji celé ekonomiky, bude velice záležet, v jaké kondici se budou v následujících měsících nacházet (nejenom) strategičtí zaměstnavatelé v regionu. Na základě tohoto vývoje se bude odvíjet jejich případná poptávka po pracovní síle. Očekávat lze však i nadále požadavky zaměstnavatelů na obsazení míst pro prodáváče, obchodní zástupce, kuchaře, průmyslové techniky a zedníky. Díky blízkosti státní hranice s Bavorskem a lepšímu finančnímu ohodnocení řemeslníků, je třeba počítat i s možným nedostatkem těchto živností na území působnosti ORP Klatovy.

Obce jako zaměstnavatelé

Na sledovaném území ORP Klatovy jsou významnými zaměstnavateli samotné obce, a to jak prostřednictvím svých úřadů, tak i obcemi zřizovaných podniků. Je logické, že významnou roli zde hrají především větší města, kde jsou vyřizovány správní agendy pro větší územní celky. Ale i v menších sídlech patří obce mezi zaměstnavatele, kteří umožňují části populace pracovat v místě svého bydliště. Nejedná se pouze o vlastní administrativu, ale i o správu majetku zejména obecních a městských lesů. Část zaměstnanců je trvale nebo sezónně zaměstnávána i v obecních institucích na podporu cestovního ruchu jako jsou například turistická informační centra, která jsou v některých případech spojena s městskými nebo obecními knihovnami. Na podporu cestovního ruchu má město Železná Ruda jako významné centrum turistiky zřízenou společnost Železnorudsko, s. r. o., která mimo jiné provozuje i lanovou dráhu ze Špičáku na Pancíř.

Další uplatnění najdou pracovníci i v menších obcích v zařízeních sociálních služeb, odpadového hospodářství a v základním školství.

Tabulka 112: Nezaměstnanost podle jednotlivých obcí ORP Klatovy k 31. 12. 2013

Obec	Počet uchazečů - celkem	Počet uchazečů - OZP - celkem	Počet mladistvých uchazečů (do 18 let věku) - celkem	Počet uchazečů ve věku 50 let a více - celkem	Průměrný věk uchazečů - celkem	Počet uchazečů - absolventů - celkem	Počet uchazečů - evidence nad 24 měsíců - celkem	Podíl nezaměstnaných osob celkem	Podíl nezaměstnaných osob muži	Podíl nezaměstnaných osob ženy
Běhařov	6	0	0	1	39,8	0	0	3,9	3,4	4,6
Běšiny	25	2	0	8	43,9	0	2	4,4	6,5	1,9
Bezděkov	57	8	1	9	38,0	0	15	8,7	9,2	8,1
Biřkov	0	0	0	0	x	0	0	0,0	0,0	0,0
Bolešiny	20	1	0	6	34,8	5	2	3,5	3,7	3,2
Čachrov	25	0	0	11	43,9	2	8	6,8	7,2	6,2
Černíkov	12	2	0	6	42,9	1	2	4,3	3,8	4,8
Červené Poříčí	16	3	0	7	44,3	0	4	10,2	8,6	12,1
Číhaň	8	2	0	2	43,5	0	0	4,9	4,1	5,9
Dešenice	25	7	1	9	43,1	0	5	4,7	3,6	5,8
Dlažov	35	2	1	3	34,3	0	16	10,9	10,6	11,2
Dolany	24	3	0	7	39,0	4	5	4,1	4,1	4,2
Hamry	13	3	1	5	43,8	0	2	15,3	12,2	19,4
Hnačov	10	1	0	4	44,4	0	1	13,0	15,0	10,8
Chlistov	6	0	0	1	41,0	0	0	8,0	7,9	8,1
Chudenice	33	6	0	11	43,7	2	6	5,7	5,5	5,8
Chudenín	38	5	0	16	41,8	1	10	8,7	10,7	6,5
Janovice nad Úhlavou	98	7	3	22	38,2	6	27	6,0	6,4	5,5

Javor	1	0	0	0	33,0	0	0	1,9	3,7	0,0
Ježovy	16	2	0	4	41,9	1	4	10,1	13,1	6,8
Klatovy	906	89	5	232	39,9	53	194	5,8	6,3	5,3
Klenová	15	5	1	5	41,7	1	7	12,6	10,3	15,7
Křenice	9	4	0	0	36,8	0	2	8,0	6,8	9,4
Lomec	6	1	0	3	47,2	0	1	5,8	6,5	4,9
Měčín	59	3	3	20	40,8	2	21	7,2	7,5	6,9
Mezihoří	1	0	0	0	46,0	0	0	2,2	4,5	0,0
Mlýnské Struhadlo	1	0	0	0	24,0	0	0	3,3	5,0	0,0
Mochtín	35	7	0	8	38,8	0	6	5,0	5,7	4,4
Myslovice	3	0	0	1	48,0	0	0	3,9	5,0	2,7
Nýrsko	222	38	2	63	41,3	6	46	6,0	5,9	6,2
Obytce	10	1	0	3	43,0	0	3	6,9	7,7	5,9
Ostřetice	3	0	0	2	45,3	1	1	4,6	0,0	7,7
Plánice	80	14	0	36	45,0	1	14	6,7	6,7	6,6
Poleň	21	1	0	3	39,3	0	8	10,7	11,1	10,1
Předslav	24	1	0	4	39,4	1	3	4,7	4,9	4,5
Strážov	49	4	0	18	43,4	1	13	5,3	5,5	5,0
Švihov	75	16	0	24	42,3	4	9	6,8	6,4	7,2
Týnec	22	3	0	5	35,8	1	6	10,3	7,7	13,4
Újezd Plánice	3	0	0	1	41,3	0	2	4,3	4,7	3,7
Vrhavěč	30	4	0	7	38,8	4	3	4,8	4,1	5,5
Vřeskovice	8	1	0	3	40,9	0	3	4,0	3,6	4,6

Zavlekov	21	4	0	6	39,9	3	5	7,3	8,9	5,4
Zborovy	5	0	0	2	40,4	0	2	4,6	6,7	2,4
Železná Ruda	66	7	0	26	42,7	3	13	4,7	3,9	5,6
ORP Klatovy celkem	2142	257	18	604		103	471			

Zdroj: ČSÚ

Tabulka týkající se nezaměstnanosti potvrzuje známý fakt, že nejohroženější skupinou je věková kategorie nad 50 let. Tento trend je vidět i v průměrném věku nezaměstnaných, který se pohybuje ve většině sledovaných obcí ORP Klatovy kolem čtyřiceti let, ale spíše tuto hranici překračuje. Jedná se o celorepublikový jev, který může změnit až změna přístupu zaměstnavatelů k této věkové kategorii, jak je tomu běžné ve vyspělých západních ekonomikách. Tento přístup spočívá v tom, že starší člověk možná nemá dynamiku čerstvých absolventů škol, ale vyvažuje tento „handicap“ zkušenostmi a znalostmi, které, pokud má možnost jejich uplatnění, mnohdy si prohlubuje i v rámci celoživotního vzdělávání.

Struktura ekonomiky území, těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

V průběhu let ukončily svoji činnost velké firmy jako např. KOZAK Klatovy a JOKA Klatovy, v oboru vznikla celá řada menších firem (např. 3 KBH, Gong, Leasin, Eva Proroková - EVA), které přestože jsou daleko operativnější a pružnější z hlediska realizace zakázek, pociťují ve své ekonomice negativní dopad dumpingových cen východoasijských výrobků a posilování kurzu české koruny. Dále je v okrese vyspělý potravinářský průmysl (Drubežářský závod Klatovy, a. s., Mlékárna, a. s. Klatovy, Pekárny a cukrárny Klatovy), kde se daří udržovat stálý počet zaměstnanců. Zemědělství, které ještě dnes zaměstnává necelých 10 % práceschopného obyvatelstva, je na poměrně dobré úrovni, i když je nutno připustit, že vlivem nedostatku investic dochází k zastarávání používané techniky. Přesto lze uvést společnosti, které využívají možnost spoluúčasti dotačních titulů, nejvíce z Programu rozvoje venkova, a zlepšují stav nemovitých objektů i strojového parku.

Dalším faktorem je, že v západních příhraničních okresech bývalého Československa se za minulého režimu nesměl budovat těžký průmysl, který byl po politicko-organizačních změnách po roce 1989 nejvíce postižen v důsledku restrukturalizace národního hospodářství. V celém okrese spadl do odvětví strojírenského průmyslu jen jeden závod – ŠKODA Klatovy, s. r. o., který k 31. 12. 2005 ukončil činnost.

Nové závody, které se na území ORP Klatovy postavily a staví, byly celé ve vlastnictví zahraničního kapitálu. Jedná se o firmy Rodenstock ČR, s. r. o. (dnes ve vlastnictví švýcarských majitelů), Key Plastics Janovice, s. r. o. (dnes vlastnictví USA), Holz Schiller, s. r. o., Klatovy. Firma Greiner PURtec CZ, spol. s r. o., s rakouským kapitálem se sídlem v Nýrsku vybudovala a rozšiřuje nové výrobní objekty.

V sektoru služeb se dále rozšířila v okresním městě Klatovy prodejní síť velkých obchodních řetězců, vlastněných zahraničním kapitálem. ke stávajícím (Penny Market, s. r. o., Lidl Česká republika, v. o. s, Kaufland Česká republika, v. o. s., AHOLD Czech Republic, a. s., a BILLA, spol. s r.o., OBI MARKET a TESCO) přibýly další obchodní domy s nepotravinářským zbožím. Discont s potravinářským i nepotravinářským zbožím a prodeju stavebnin má vybudované COOP prostřednictvím Západočeského konzumního družstva Sušice v Nýrsku. Tím opět vzniklo více než 50 nových pracovních míst na pozice obslužného a manipulačního personálu, tj. pokladní, skladník, manipulační dělník apod. Největšími zaměstnavateli v Nýrsku je tradičně podnik Okula, a. s., a dále podnik UVEX ČR, s. r. o. Významnými poskytovateli pracovních příležitostí jsou i podniky Lesní stavby, a. s., a Dobler Metallbau, s. r. o.

Zmiňované Západočeské konzumní družstvo Sušice provozuje i řadu prodejen v menších sídlech. V Železné Rudě je to prodejna typu TIP, v Klatovech, Plánici, Strážově a Švihově jsou to prodejny typu TUTY a konzumy jsou dnes v Běšinech, Bezděkově, Bolešinech, Černíkově, Dešenicích, Chudenicích, Janovicích nad Úhlavou, Klatovech, Měčíně, Mochtíně, Nýrsku, Předslavi, Soběticích, Vítni, Zavlekově a Zborovech.

Specifické problémy ORP v oblasti podnikání a na trhu práce v území ORP

Přestože město Klatovy je druhým největším městem v Plzeňském kraji, není díky vývoji v minulých letech výrazným průmyslovým centrem nebo podnikatelským centrem. Menší sídla na území ORP rovněž vybudovala ve spolupráci s dalšími subjekty průmyslové zóny, které jsou dnes obsazeny fir-

mami a živnostníky. Tato skutečnost významně přispívá k udržení zaměstnanosti ve sledovaném regionu. Zásadním problémem, na který poukazují podnikatelé při jednáních o možných investicích v rámci ORP, je nedostatečná obslužnost. Současná zejména silniční, ale i železniční síť v rámci ORP není stavěna na přepravu dalšího objemu materiálu, výrobků a zboží. Území leží mimo páteřní dálniční a železniční spoje, což se projevuje na menším zájmu investorů o tento region. Územím prochází dvě páteřní komunikace a to silnice I/27 ve směru Železná Ruda – Plzeň, kde se napojuje na dálnici D5 a silnice I/22 ve směru Domažlice – Strakonice, za kterými se napojuje na budovanou rychlostní komunikaci R4.

Železniční doprava je přes elektrifikaci tratě Klatovy – Plzeň spíše lokálního charakteru a slouží především regionální osobní dopravě. Dálkový železniční koridor mezi Plzní a Spolkovou republikou Německo je plánován ve směru na Domažlice a vyhýbá se území ORP Klatovy.

Zájmová oblast ORP Klatovy se tedy dostává do jakéhosi pomyslného trojúhelníku, který začíná zejména v menších obcích vykazovat charakteristiku vnitřní periferie. Dochází k tomu, že skončí škola, zavře se obchod a hospoda a v neposlední řadě přestane fungovat kostel. Ztrátou školy, obchodu a hospody dojde k dalšímu snížení možných pracovních příležitostí v místě a tím k dalšímu odlivu místních obyvatel za prací.

Velkou roli zde sehrálo i snižování stavů armády na přelomu století a její opouštění některých významných objektů. Například Janovice nad Úhlavou armáda opustila v roce 2004 a zanechala za sebou kasárna o rozloze přibližně 45 hektarů. Město se tehdy rozhodlo k odvážnému kroku - celý objekt převzalo do vlastnictví a rozhodlo se, že se pokusí jej znovu oživit. Po převzetí byl celý objekt pronajat developerské firmě, jejímž hlavním úkolem je zajistit ve spolupráci s městem rozvoj areálu, dnes nazývaného „Rozvojová zóna Janovice nad Úhlavou“.

Na území ORP Klatovy zcela chybí vědecko-výzkumná základna, která by byla atraktivním zaměstnavatelem pro větší počet ambiciózních absolventů vysokých škol a univerzit.

Rozbor jejich příčin ve vztahu k ORP

Malá politická podpora rozvoje dopravní infrastruktury, která je prioritně budována kolem Plzně. ORP Klatovy se dostává do situace vnitřní periferie, kdy není žádoucí přes Šumavu jako chráněné území vést hlavní silniční a železniční tahy do Spolkové republiky Německo. Pro rekreační provoz mezi Plzní a Šumavou je silniční i železniční kapacita dostatečná, pro nákladní dopravu je naopak zcela nedostatečná. Doposud nejsou dobudovány do blízkosti ORP ani dálniční přivaděče k dálnici D5 a není modernizována ani lokální železniční trať z Klatov na Železnou Rudu, z Janovic nad Úhlavou do Domažlic a z Klatov do Horažďovic.

Odchod armády sice na jednu stranu znamenal vybudování průmyslových a rozvojových zón z bývalých vojenských objektů, ale ne vždy se podařilo tyto zóny naplnit novými investory. Část investorů využila možnosti modernizovat svoje výrobní provozy a při rozjezdu výroby v nových objektech opustila staré. Navíc v některých případech došlo k vybudování rozvojové zóny v období celosvětové hospodářské recese, kdy potenciální investoři byli velmi zdrženliví.

Odchod armády a světová hospodářská krize způsobily omezování zbytných výdajů obyvatel ORP Klatovy, zejména ve venkovských oblastech. Došlo k zániku celé řady menších obchodů, pohostinských zařízení a služeb. Jak vyplývá z následující tabulky, tak došlo k poklesu obyvatel v produktivním věku a mladí lidé se po ukončení studia na vysokých školách a univerzitách do regionu již nevracejí, protože nenacházejí v regionu uplatnění a odpovídající finanční ohodnocení. Z hlediska rozvoje sledovaného území (a celkově z hlediska fungování celé společnosti) je důležitá především věková struktura obyvatelstva (viz Příloha č. 2 - Tabulka demografického vývoje v ORP Klatovy). Věkovou strukturu obyvatelstva v daném území lze rozložit do třech základních skupin:

- 0 – 14 let
- 15 – 64 let
- 65 a více let

Stárnutí je způsobeno několika faktory, a to postupným poklesem porodnosti, změnou chování populace v produktivním věku během 90. let i let následujících (např. prodlužováním doby studia u mladých generací, odkládáním rození dětí do pozdějšího věku, apod.) či zlepšením úrovně zdravotnictví a tím i snížení úmrtnosti starších osob. Do budoucna lze i nadále očekávat nárůst počtu seniorů (ekonomicky neaktivní složky), a to v důsledku přesunu početně silných poválečných ročníků do důchodového věku. Velmi silnou věkovou skupinu představují i dnešní obyvatelé ve věku okolo 35 let, což souvisí hlavně s porodním boomem na konci sedmdesátých let.

V současné době se i v České republice začíná projevovat jev, na který doposud veřejnost nebyla připravena, a tím je dojíždění za prací i do vzdálenějších regionů. Stejná je situace i ve sledovaném regionu ORP Klatovy, kde podle údajů ze sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 dojíždí za prací nebo do škol 13 969 občanů. Menší část se pohybuje na území obce mezi jejími místními částmi, převážná většina - cca 10 000 obyvatel cestuje buď do jiné obce, okresu nebo kraje. Naopak za prací cestuje do zahraničí pouze kolem 500 osob, což je po boomu, který byl v regionu na přelomu 20. a 21. století, kdy velká většina obyvatel jezdila do blízké Spolkové republiky Německo, nízké číslo. Nejsou však známy údaje kolik osob ze sledovaného regionu se za prací do zahraničí dlouhodobě nebo trvale odstěhovalo.

Tabulka 113: Vyjíždějící do zaměstnání a do škol

Vyjíždějící do zaměstnání a do škol			13 969
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		10 023
	v tom	v rámci obce	3 932
		do jiné obce	3 807
		do jiného okresu kraje	1 262
		do jiného kraje	489
		do zahraničí	533
	vyjíždějící do škol		3 846
	v tom	v rámci obce	1 464
		mimo obec	2 476

Zdroj: ČSÚ

Uvedené údaje svědčí o tom, že obyvatelé ORP Klatovy jsou ochotni za prací cestovat i mimo obec, ve které žijí.

6.1.3. Popis situace a vývojových tendencí v ekonomice a na trhu práce v ORP

Současný stav

Identifikace klíčových aktérů na trhu práce a jejich role v MOS

Město Klatovy se snaží vytvářet příznivé podmínky pro podnikání v obci Klatovy i v městských částech. Problémem je ukončená průmyslová výroba některých podniků. Na druhé straně dochází k rozvoji podniků. Město Klatovy dokončilo v roce 2008 výstavbu technické infrastruktury v průmyslové zóně Pod Borem a uzavřelo první Smlouvy o budoucích smlouvách na prodej pozemků zájemcům, budoucím investorům. Nejvýznamnější rozvojovou plochou pro průmysl dle územního plánu je zóna Za Tratí.

I přes výrazný propad zemědělství v okrese hraje zemědělství stále významnou roli v místní ekonomice. Působí zde řada významných zemědělských podniků, které se snaží přizpůsobovat podmínkám trhu a dotačním podmínkám. V oblasti rybářství je nejvýznamnějším podnikem Klatovské rybářství, a. s. Je druhým největším producentem ryb v zemi, zabývá se rovněž chovem drůbeže. Rybářství svými aktivitami přispívá i k zlepšování ŽP (opravy, odbahnění rybníků). Všechny aktivity jsou v souladu s ochranou životního prostředí.

Klatovy udržují partnerské vztahy se čtyřmi evropskými městy, a to s městem Cham (Německo), Heemskerk (Nizozemské království), Polevskoj (Ruská federace) a Poligny (Francie). Twinningová partnerství města Klatovy jsou zatím směřována na vzájemné pravidelné návštěvy a aktivity představitelů měst a zástupců – reprezentantů v oblasti sportovních a kulturních aktivit.

Faktem je, že tyto dvě oblasti obsáhnou největší počet zúčastněných a mají nejvýraznější dopad na nejširší okruh občanů obou měst. Oblast kultury zcela jistě neselektivně prochází napříč spektrem

občanskými společenstvími obou měst. Koncert či výstavu zpravidla navštěvuje široká skupina občanů bez rozdílu věku, odborného zaměření, vzdělání, i když samozřejmě i zde jistá zájmová selekce funguje rovněž, ovšem jiná než v případě specificky a odborně zaměřených sekcí.

Praktickým přínosem těchto vazeb je také podpora rozvoje nákupního cestovního ruchu (Klatovy – Cham), rozvoj poznávací a rekreační turistiky a rozvoj kulturní, sportovní a společenské turistiky (pořádání výstav, koncertů, hudebních setkání, sportovních setkání, výměnných pobytů).

Jedním z hlavních přínosů partnerství je navázání nových kontaktů a to jak pracovních tak i osobních. Záměr využívat „silných stránek“ partnerských měst je zakotvena v Koncepci rozvoje spolupráce v rámci twinningového partnerství Města Klatovy. Udržení a rozvíjení partnerství je také prioritou Koncepce rozvoje cestovního ruchu Města Klatovy.

Město Heemskerk leží při pobřeží Severního moře zhruba 30 km severně od Amsterdamu. Z původně rybářské osady vzniklo po roce 1945 rozsáhlé moderní město, které tvoří zázemí velkému komplexu nedalekých železáren CORUS. Je založeno na širokých komunikacích lemovaných zelení, zástavba je tvořena z velké části typickými holandskými rodinnými domky. Městem protéká i několik kanálů. V okolí Heemskerku jsou velkokapacitní zahradnictví na pěstování zeleniny, ale hlavně květin, především orchidejí. Jedna jejich odrůda byla pojmenována Klatovy. Holanští přátelé každoročně jako turisté navštěvují klatovskou pouť a jsou nadšeni naším folklórním festivalem. Tím vzbuzují zájem Holanďanů o náš region a aktivně podporují návštěvnost Pošumaví. V nizozemském městě je velmi aktivní „Přátelský spolek Heemskerk – Klatovy“, který má desítky členů.

Poligny je starobylé opevněné město s dlouhou historií – za dob Římanů to byla důležitá křižovatka obchodních cest, ve středověku pak významné centrum náboženského života. Dnes se Poligny nachází na křižovatce cest vedoucích z Paříže do Ženevy (RN 5) a ze Štrasburku do Lyonu (RN 83).

Město je známé tradiční výrobou sýru „Gruyère de Comté“, produkcí vína a do dnešních dnů si zachovalo i některá tradiční řemesla jako je koželužství a umělecká práce se dřevem a sklem.

Poligny je centrem gastronomie díky věhlasu Comté a vína, které se zde produkují. Najdeme zde také střední průmyslovou školu mlékářskou, hotelovou školu, muzeum Comté, četné sklepy, kde Comté zraje, koliby a sýrárny v okolních vesnicích a k tomu početná vinařská društva, v jejichž sklepech je možno ochutnat víno té nejvyšší kvality. Styky obou měst byly zatím zaměřeny spíše na výměnu delegací při různých společenských akcích než na praktické styky podnikatelů.

Město Polevskoj se nachází na rozmezí dvou světadílů Evropy a Asie, uprostřed lesů Středního Uralu ve Sverdlovské oblasti Ruské federace, 56 km od města Jekatěrinburg. Bylo založeno v roce 1718 a je jedním z nejstarších uralských měst. Vzniklo na místě haviřské a hornické osady na stejnojmenné řece, na místě dvou starých metalurgických závodů, a to závodu Polevskoj a Severský.

Ve městě je rozvinutý především metalurgický a strojírenský průmysl, neboť se v jeho okolí nachází bohaté nerostné bohatství, zejména železná ruda, měď, kreolit, mramor, malachit, zlato a jiné nerosty. Nad všemi podniky dominuje akciová společnost Severský trubní závod, který patří mezi evropské giganty svého druhu. Zaměstnává přes 7 tisíc zaměstnanců. Zároveň je hlavním sponzorem veškerého společenského a kulturního života města, vybavení předškolních, školských a zdravotnických zařízení.

Mimořádná pozornost města je věnována mladé generaci. Jde především o širokou síť mateřských, základních a středních škol a učilišť. Velice významnou a příkladnou roli při výchově mladé generace hrají sponzoři – jednotlivé firmy města, spolu s rodiči. Sepjetí školy, firem a rodičů je vidět na každém kroku. Výsledkem je pak hrdost dětí a mládeže k příslušnosti ke svému městu a ke své zemi.

V současné době je připravován mezinárodní projekt *New Social innovations are new Solutions to Rural regions which are associated with "culture," "tradition," and "identity."*, který by měl prostřednictvím propagace tradic a s využitím sociálních sítí, přispět k propagaci regionu a zvýšení zájmu o něj zejména v oblasti podnikání v cestovním ruchu. Partnerem tohoto projektu je Úhlava o.p.s., která sídlí v Klatovech a projekt by měl být řešen v regionu působnosti Místní akční skupiny Pošumaví z.s., kde jsou Klatovy členem.

Čerpání finančních prostředků z fondů EU zaměřených na podporu podnikání (OPPI)

Na podporu zaměstnanosti nebyly přímo ze strany měst a obcí v ORP Klatovy čerpány žádné finanční prostředky, ani nebyly podávány žádné projekty. Na aktivní podporu zaměstnanosti byly ve sledovaném území úřadem práce realizovány projekty, které byly zaměřeny na různé cílové skupiny. Projekty byly podpořeny z Oblasti podpory 2.1 - Posílení aktivních politik zaměstnanosti – regionální individuální projekty z Evropského sociálního fondu.

Pro uchazeče o zaměstnání nad 45 let věku to byl projekt „Využijme zkušenosti v Plzeňském kraji“. Pro klienty projektu jsou zajišťovány v rámci Neprofesního školení motivační činnosti (Kurz základních znalostí trhu práce, Kurz komunikace včetně problematiky finanční gramotnosti), řada rekvalifikačních kurzů (zaměřené na problematiku IT i na specifické profesní znalosti a dovednosti), poradenské služby (včetně individuálního i skupinového poradenství, nabídky pracovní diagnostiky, služeb osobního asistenta a zprostředkování zaměstnání) a doprovodná opatření (formou přímé podpory např. příspěvky na jízdné, stravné, hlídání dětí, získání lékařského potvrzení, ochranné oděvy a pomůcky apod.).

Projekt Portfolio absolventa v Plzeňském kraji, je určen pro uchazeče evidované na úřadech práce v Plzeňském kraji, kteří splňují podmínku věku do 30 let, s důrazem na osoby bez praxe respektive absolventy ve smyslu § 229, odst. 2, zák. č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Výstupy pro klienty jsou podobné jako v předchozím projektu.

Projekt Máte šanci v Plzeňském kraji, je určen pro uchazeče či zájemce evidované na úřadech práce v Plzeňském kraji, kteří splňují podmínku evidence do 12 měsíců. Výstupy pro klienty jsou opět podobné jako v předchozích projektech.

Projekt Alternativní práce v Plzeňském kraji je určen pro uchazeče o zaměstnání evidované na pracovištích UP v Plzeňském kraji nepřetržitě déle než 5 měsíců. Projekt počítá s vytvořením cca 40 pracovních míst. Pro klienty projektu budou opět zajišťovány v rámci Neprofesního školení motivační a obecně vzdělávací činnosti (Kurz základních znalostí trhu práce, Kurz komunikace včetně obsluhy PC, Kurz finanční gramotnosti), poradenské služby (včetně individuálního i skupinového poradenství,

nabídky pracovní diagnostiky, služeb osobního asistenta a zprostředkování zaměstnání) a doprovodná opatření (formou přímé podpory např. příspěvky na jízdné, stravné, hlídání dětí, získání lékařského potvrzení apod.).

Projekt Odborné praxe pro mladé do 30 let v Plzeňském kraji je určen pro uchazeče o zaměstnání (UoZ) do 30 let evidovaných na ÚP ČR v Plzeňském kraji nepřetržitě déle než 4 měsíce, postrádající pracovní zkušenosti nebo s pracovními zkušenostmi max. 2 roky – bez omezení vzdělání. Pátevní aktivita projektu Odborná praxe byla zahájena dne 1. 9. 2013. Odborné praxe jsou realizovány u zaměstnavatelů, se kterými jsou uzavřeny Dohody o vyhrazení SUPM. Jedná se o podporu směřující k zajištění maximální možné úrovně zaměstnanosti. Na SUPM může UP ČR poskytnout příspěvek, kde je každá konkrétní Žádost individuálně posuzována. Případné náklady na mentora jsou stanoveny v Dohodě o poskytnutí příspěvku na mentora a jako samostatný příspěvek měsíčně vyúčtovány na základě zaměstnavatelem skutečně vynaložených nákladů na zaškolování účastníka.

Z Oblasti podpory 1.1 - Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopnosti podniků se jedná o projekt „Vzdělávejte se pro růst v Plzeňském kraji“. Cílem projektu je zvýšení úrovně odborných znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců a zaměstnavatelů vybraných ekonomických činností v kraji (odvětví s předpokladem růstu poptávky po pracovní síle), případně podpora restrukturalizace a tvorby pracovních míst. Pro enormní zájem podnikatelských subjektů i z území ORP Klatovy byla schválena na konci roku 2013 a spuštěna další etapa projektu s navýšením finančních prostředků.

Co se týče jednotlivých podnikatelských subjektů, tak nejvíce finančních prostředků z evropských zdrojů čerpaly zemědělské podniky, a to jak formou přímých plateb na hektar nebo na zvíře, tak i podáváním jednotlivých os Programu rozvoje venkova. Tyto prostředky byly zaměřeny především na modernizaci strojového a technologického vybavení a na rekonstrukci budov. Program rozvoje venkova neumožňoval v minulém období čerpat prostředky na rozšíření výroby, a tím i na zvýšení zaměstnanosti. Jednotlivé nezemědělské podniky a živnostníci v rámci ORP Klatovy částečně využívali v minulém období strukturální fondy na modernizaci výroby a technického vybavení. Malé podniky a mikropodniky se soustředily na osu IV. LEADER Programu rozvoje venkova prostřednictvím místních akčních skupin, které působí v regionu. Byla tak modernizována tesařská výroba u pana Mayera v Kozí (obec Běšiny), truhlářská výroba v Dolanech u pana Hostaše, modernizován penzion pana Jandy v Úborsku (obec Běhařov) a další.

Zásadním problémem, který brzdil a bude brzdit i do dalšího plánovacího období čerpání finančních prostředků z evropských fondů, je jednak velká administrativní náročnost projektů pro menší žadatele a jednak rozdílné výklady splnění indikátorů nebo průběhu projektu (zejména výběrových řízení) kontrolními orgány z různých rezortů. Pro nastávající období bude třeba, aby obce, protože se jich to týká také, vyvinuly tlak na jednotný výklad pravidel pro poskytování dotací. Další obava při čerpání finančních prostředků podnikatelskými subjekty pramení z nutnosti udržet vytvořeně(a) pracovní místo (a), což je na jedné straně cílem podpory ze strany EU a státu, ale podnikatel se nechce zavazovat k něčemu, co při nejisté ekonomické situaci nemusí být schopen dodržet.

Popis podnikatelských činností obce jako součást hospodaření municipalit

- Finanční analýza – výdaje obcí a měst

Města a obce na území ORP Klatovy ve většině případů nemají vlastní podnikatelskou činnost. Jejich aktivity jsou převážně zaměřeny na obhospodařování obecních a městských lesů. Drobná podnikatelská činnost je zajišťována prostřednictvím informačních turistických center, která prodávají upomínkové předměty, suvenýry, regionální literaturu a další sortiment. Tento prodej je však většinou pouze doplňkový, sezónní a střediska jsou obcemi dotována.

Rozvoj sociálních podniků v území ORP

Není známo, že by na území ORP Klatovy fungovaly sociální podniky přímo podporované nebo provozované obcemi. Je podporována dobrovolnická činnost ve spolupráci s Diakonií ČCE, která je zaměřena na klienty denního stacionáře v Klatovech. Výrobou různých předmětů a pořádáním různých dobročinných akcí ve spolupráci se samosprávami, především městem Klatovy, jsou do pracovního procesu zapojovány handicapované osoby.

Realizované projekty v rámci MOS

V rámci meziobecní spolupráce nebyly přímo na podporu zaměstnanosti ve sledovaném období realizovány žádné projekty.

Nepřímá podpora zaměstnanosti byla obsažena v projektu města Švihov „Vytvoření sítě venkovských komunitních škol v Pošumaví“ – místních partnerství zaměřených na prosazování rovných příležitostí žen a mužů, který probíhal v letech 2010 – 2013 na území ORP Klatovy. Kromě města Švihov do něho byly zapojeny ze zájmového území město Měčín a obec Běšiny. Projekt byl podporovaný z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost, Evropského sociálního fondu.

Cílem projektu bylo vytvořit v partnerských městech a obcích v Pošumaví síť 7 venkovských komunitních škol, které se stanou centry nově vytvořených místních partnerství (místní samospráva, školy, neziskové organizace a zaměstnavatelé). Jejich aktivity se nyní zaměřují zejména na sladování pracovního a rodinného života na místní a regionální úrovni, na větší zapojení občanů a firem do komunitního projednávání a uplatňování principu „gender mainstreamingu“ – rovného přístupu a uplatnění žen a mužů při plánování a realizaci projektů (komunitní projednávání rozvojových dokumentů a projektů) pro cílové skupiny nejen z obce, ale i okolního regionu. Výstupy projektu jsou tedy zaměřeny na cílové skupiny zaměstnavatelé, neziskové organizace, územní samosprávné celky, jejich orgány, jimi řízené a založené organizace a jejich zaměstnanci/kyně. Komunitní školy dnes realizují další vzdělávací aktivity pro občany. Partnerem projektu byla i společnost Böhmisches Muster, s. r. o.

Projekty plánované v rámci meziobecní spolupráce

V rámci meziobecní spolupráce v ORP Klatovy nejsou v současné době plánovány žádné konkrétní projekty na podporu zaměstnanosti. Z tohoto důvodu bylo zvoleno téma zaměstnanost, jako volitelné téma tohoto projektu, aby bylo možno se na danou problematiku více zaměřit. Obecní a městská zastupitelstva v regionu ORP Klatovy nechápou problematiku zaměstnanosti a samozřejmě i nezaměstnanosti odděleně od ostatních faktorů trvale udržitelného regionálního rozvoje. Úloha obcí a jejich společné projekty musí být nezbytně doplňovány podnikatelskými aktivitami. Není trvale mož-

né nahrazovat podnikatele při tvorbě nových pracovních míst, ale je možné vytvářet podmínky pro podnikání zlepšováním technické infrastruktury.

- společné projekty samosprávy + podnikatelé

Pro společné projekty v rámci meziobecní spolupráce se otevírá zejména oblast dopravní infrastruktury při údržbě a modernizaci místních komunikací, budování obchvatů a vytváření podmínek pro regionální cyklo dopravu budováním cyklostezek. Regionem prochází páteřní cyklostezka číslo 38 od Běšin až do Švihova, která podél Drnového potoka do Klatov a následně podél Úhlavy vytváří přirozenou spojnici mezi jednotlivými obcemi a městy ležícími v této nivě. K plnohodnotnému využití vybudované cyklostezky pro zlepšení regionální cyklistické dopravy, která představuje nejlevnější způsob dopravy do zaměstnání, je třeba vybudovat další navazující větve.

Další oblastí, do které budou cíleny projekty meziobecní spolupráce, je oblast zásobování vodou a energiemi, výkonnými čistírnami odpadních vod a v neposlední řadě i vysokorychlostním připojením k internetu. Společným budováním této infrastruktury se podaří jednak dosáhnout snížení nákladů, ale především stoupne konkurenceschopnost ORP Klatovy oproti jiným regionům. Budou tak vytvářeny předpoklady pro potenciální investory, ale i pro část kvalifikované manažersko-administrativní práce z domova, která vyžaduje především kvalitní připojení k internetu. Tento způsob práce rozšířený především ve skandinávských zemích částečně kompenzuje nevýhody venkovského prostoru a může udržet mladé kvalifikované lidi v regionu.

- Public – Private – Partnership

Specifickou formou spolupráce podle předem jasně daných pravidel je Public-Private-Partnerships (PPPs) neboli partnerství veřejného a soukromého sektoru. Využívá se zejména v oblasti veřejné infrastruktury a veřejných služeb. Je to označení rozšířené prakticky ve všech vyspělých zemích pro soubor metod spolupráce, v nichž soukromá entita zajišťuje poskytování veřejné služby nebo dodávku veřejného statku. Může se jednat jak o placené převzetí provozování stávajících aktiv, tak i o financování a budování nové infrastruktury.

Podle serveru BusinessInfo. cz celosvětově proces programového zapojování soukromého sektoru do poskytování veřejných služeb překročil rámec pokusů až ke konci osmdesátých let minulého století. První zemí, kde se tento přístup začal ve větším měřítku uplatňovat a které získaly zkušenosti v této oblasti, byla Velká Británie. V posledním desetiletí se role soukromého sektoru ve financování a provozování infrastruktury výrazně rozšířila. Projekty PPP se osvědčily v Irsku, Nizozemí, Portugalsku, Španělsku, Francii, USA, Kanadě, Japonsku a Austrálii, ale i v řadě rozvíjejících se zemí, mezi kterými bylo pionýrem Chile a Jihoafrická republika. Studium zkušeností z PPP programů v jednotlivých zemích a sektorech umožňuje získat určité know-how a vyvarovat se opakování chyb a přístupů, které se neosvědčily. Při vyhodnocování projektů, a to na národní i mezinárodní úrovni, je potřeba oprostit se od konkrétních problémů nebo úspěchů individuálních projektů a zaměřit se na obecné rysy, které činí z PPP žádoucí metodou provozování veřejných aktiv resp. poskytování veřejných statků.

Pouhý fakt zapojení soukromého sektoru není sám o sobě zárukou efektivity. Delegování funkcí veřejných institucí má smysl tehdy, jestliže je soukromý partner-protistrana motivován stanovenými

podmínkami k výkonům, které by v rámci fungování institucí veřejného sektoru byly obtížně dosažitelné. Úspory a dosažené výnosy se potom musí dělit mezi obě smluvní strany. Klíčové je proto v celém procesu vyvolání maximální konkurenční soutěže mezi zájemci o roli poskytovatele služeb, aby se co nejvíce odhalily možnosti potenciálních partnerů ze soukromého sektoru. Jednou částí tohoto požadavku je transparentnost poptávky prostřednictvím tendrů a otevřených výběrových řízení. Neméně důležité je kvalifikované řízení celého procesu prostřednictvím stanovených smluvních podmínek a jejich následné kontroly.

V regionu ORP Klatovy nejsou doposud s touto formou spolupráce veřejného a soukromého sektoru praktické zkušenosti. Vzhledem k nutnosti podpořit podnikatelské aktivity rekonstrukcí a budováním nové infrastruktury, jeví se tato spolupráce jako jedno z možných řešení. Podle zahraničních zkušeností se nemusí vždy jednat o velké projekty, ale i menší regionální investice, které jsou následně provozovány ke spokojenosti obou partnerů. Kromě zmiňovaných investičních infrastrukturních projektů se může jednat i o provozování různých společenských, sportovních nebo kulturních zařízení nebo provozování škol apod.

- celoživotní vzdělávání

Se zaměstnaností a udržením mladých kvalifikovaných lidí ve venkovských oblastech souvisí i celoživotní vzdělávání. Dnešní technický rozvoj neumožňuje vystačit se znalostmi získanými po ukončení denního studia po celý život, ale pro udržení odbornosti je nezbytné se po celý život vzdělávat. Ve venkovských oblastech je mnohdy problémem získat plnohodnotné informace o novinkách v oboru pro ženy po mateřské dovolené, pro osoby, které se po úrazu nebo delší nemoci potřebují zapojit do pracovního procesu nebo si chtějí rozšířit jazykové znalosti či znalosti ve využívání ICT. V poslední době se stávají nezbytností i znalosti ekonomického charakteru a finanční gramotnosti, které je možno využít nejen v podnikání, ale i v domácím hospodaření. V rámci meziobecní spolupráce je možno pořádat celou řadu kurzů a vzdělávacích programů. K tomu lze využít již částečně vybudované sítě komunitních škol, protože je vždy levnější pro posluchače kurzů, aby za nimi lektor přijel, než aby oni individuálně jezdili do univerzitních měst. Dohodou mezi obcemi a jimi zřizovanými komunitními školami mohou vzniknout ve spolupráci s renomovanými pracovišti plnohodnotná vzdělávací zařízení společná pro více sousedních obcí. Tato zařízení mohou vhodně doplňovat podnikové vzdělávací systémy například zmiňovanými jazykovými kurzy či finančně ekonomickými nebo právními kurzy. Komunitní školy mohou velmi dobře spolupracovat se sítí základních škol, které se cyklicky potýkají s nedostatkem žáků a hledají další možnosti svého působení. Venkovské školy v regionu ORP Klatovy jsou po technické stránce dobře vybaveny a toto zařízení může velmi dobře posloužit nejen žákům, ale i dospělým v jejich kurzech.

6.1.4. SWOT Analýza a analýza rizik

SWOT analýza je rozdělena do dvou částí - první je věnována všem aktivitám v ORP vyjma zemědělství, lesnictví a rybářství. Tato odvětví jsou specifická svým charakterem a v regionu stále hrají poměrně velkou roli v rozvoji zaměstnanosti.

SWOT analýza: Rozvoj podnikání

Silné stránky

- tradice v různých odvětvích podnikání (mlékárny, pekárny, stavebnictví atd.)
- rozvoj malého a středního podnikání ve městě
- dostatečná hustota dopravní sítě
- dobrá poloha města pro rozvoj podnikání
- blízkost významných trhů (Plzeň, zahraničí - Německo)
- existence RPIC (regionální poradenské a informační centrum) pro podnikatele
- kvalita pracovní síly
- vznik průmyslové zóny Pod Borem v Klatovech
- vznik a obsazení Rozvojové zóny v Janovicích nad Úhlavou
- vznik průmyslové zóny v Nýrsku
- vybudování technické infrastruktury v rámci akce Klatovy – Čisté město
- obsazení rozvojových výrobních zón Chaloupky, Točnick v Klatovech
- konzultační středisko Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze v Klatovech

Slabé stránky

- nedostatek místního kapitálu
- malá informovanost o službách RPIC
- málo pracovních příležitostí pro vysokoškoláky
- naopak málo kvalifikovaných pracovníků v řemeslné výrobě a službách
- nižší finanční ohodnocení v regionu než v Plzni
- nedostatečná informovanost podnikatelů o programech a fondech EU
- obava lidí začít podnikat
- spoléhání na podporu státu
- špatná dostupnost financí pro začínající podnikatele
- neexistence hotelů vyšší kategorie
- přes dostatečnou hustotu dopravní sítě chybí kapacitní komunikace pro přepravu surovin, komponentů pro výrobu a pro přepravu hotového zboží
- velká vzdálenost od dálnic a železničních koridorů

Příležitosti

- příprava dalších průmyslových rozvojových zón v Klatovech
- provádět aktivní marketing v městech
- vytvořit pobídkový systém pro atraktivní investory
- důraz na služby
- řízený rozvoj cestovního ruchu
- dostatek kvalitních pracovníků, absolventů škol
- možnost využívat finanční prostředky ze SF EU
- vytvoření systému podpory pro podnikatele ve větších městech
- rozvoj infrastruktury v rozvojových lokalitách města a integrovaných obcích

- vybudování propojovací komunikace Za Tratí – Janovická v Klatovech

Ohrožení

- legislativní a byrokratické překážky pro rozvoj podnikání
- rostoucí konkurence v jednotlivých oblastech podnikání
- spekulativní investoři
- nedůvěra veřejnosti v podnikatelské subjekty
- odchod kvalifikovaných sil mimo město
- růst daňového zatížení
- roztržité vlastnictví pozemků pro výstavbu komunikačních koridorů a technické infrastruktury
- ohrožení malého a středního podnikání v oblasti maloobchodního prodeje mezinárodními řetězci

Z uvedené SWOT analýzy vyplývá, že hlavním problémem pro potenciální investory v regionu ORP Klatovy je malá kapacita komunikací všeho druhu. V regionu je sice poměrně hustá síť komunikací, ale většina z nich není vhodná pro další nákladní přepravu, protože jsou buď již dnes přetížené, nebo díky svému profilu pro tento druh dopravy nevhodné.

Dalším problémem v ORP Klatovy, který souvisí s předchozím, je poměrně málo pracovních příležitostí pro absolventy vysokých škol a univerzit. V regionu, kde chybí silný zaměstnavatel, nejsou ve větším počtu generována pracovní místa pro tuto kategorii, a to jak přímo u potenciálního zaměstnavatele, tak i v absenci doprovodných služeb.

Naopak silnými stránkami regionu je fungující síť středních škol a konzultační středisko Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze v Klatovech. Zde již 12 let mohou zájemci v kombinovaném studiu si zvyšovat kvalifikaci v rámci studijního oboru veřejná správa a regionální rozvoj. Vzhledem k tomu, že se většinou jedná o studenty středního věku s rodinným zázemím v ORP Klatovy a okolí, nedochází po ukončení studia k jejich odchodu za lepšími pracovními příležitostmi, jako je tomu u mladých lidí.

SWOT analýza: Zemědělství, lesnictví, rybářství

Silné stránky

- tradice zemědělství v této oblasti
- nezatíženost půdy cizorodými látkami
- vyhovující dřevinná skladba lesů
- město Klatovy vlastní 22 rybníků
- dotace z národních a evropských fondů
- ekologické zemědělství
- energetické rostliny
- rozvíjení venkovské turistiky a agroturistiky
- rozvoj TTP a pastvinářství
- rozvoj chovu koní

Slabé stránky

- neznalost a neschopnost čerpat finanční prostředky z národních a evropských fondů
- nejednotnost zemědělců při prosazování svých zájmů
- stárnutí managementu i pracovníků v zemědělských podnicích
- málo atraktivní práce pro mladé lidi především v zemědělských obchodních společnostech
- nedostatek pozemků ve vlastnictví města
- nedostatek péče půdnímu fondu v některých zemědělských podnicích
- opakované pěstování monokultur
- úbytek stavů mléčného skotu a prasat

Příležitosti

- dotace z národních a evropských fondů
- ekologické zemědělství
- energetické rostliny
- rozvíjení venkovské turistiky a agroturistiky
- rozumné provozování bioplynových stanic

Ohrožení

- nevhodné vysazování druhů stromů do lesů (nedodržování zákona)
- krachy zpracovatelských podniků
- nekoncepčnost dotačních titulů
- přírodní katastrofy (povodně, sucha atd.)
- oslabení pozice českých zemědělců v EU
- omezování některých kategorií živočišné výroby
- půdní eroze
- nezájem o práci v zemědělských obchodních společnostech u mladých lidí

Z uvedené SWOT analýzy vyplývá, že se přes tradiční zemědělský region musí i nadále věnovat pozornost restrukturalizaci zemědělské a potravinářské výroby. Ustupuje výroba pro region tradičních komodit, jako je mléko nebo vepřové maso. Naopak dochází k intenzivnímu pěstování kukuřice, která však není určena pro zkrmování skotem, ale je využívána v bioplynových stanicích nebo je vyvážena do blízké Spolkové republiky Německo. Tento stav vede ke zhoršování stavu zemědělského půdního fondu a následným erozím, se kterými se potýkají mnohé obce v regionu ORP Klatovy a jejich místní části (např. Klatovy – Tajanov, Dolany – Svrčovec a další)

Na druhé straně k silným stránkám patří chov masných plemen skotu, která využívají trvalých travních porostů a neohrožují při zachování správné zemědělské praxe další zemědělskou půdu zmiňovanou erozí. Tato stáda se pasou v bezprostřední blízkosti měst a dopravní infrastruktury a přispívají tak k nenásilnému poznávání zvířat nejmladší generací. V minulosti, kdy byla zvířata většinou ve stájích, toto chybělo a byly tak narušovány vztahy dětí ke zvířatům i k práci na venkově.

Tento stav se nepřímo projevuje i ve věkové struktuře managementu zemědělských podniků v regionu působnosti ORP Klatovy, který je mnohdy důchodového nebo předdůchodového věku a nemá vychovány nástupce k profesionálnímu vedení podniků. Podobná situace je i u středního managementu a dělnických profesí, kdy i v nedávno minulé době hospodářské krize byly v zemědělství

pracovní příležitosti. Nezáměr je způsoben mnohdy nepravidelnou pracovní dobou, nepřetržitým provozem zejména v živočišné výrobě a horším finančním ohodnocením.

Analýza cílových (dotčených) skupin

Jak vyplývá z uvedených SWOT analýz, tak určitým způsobem jsou v regionu ORP Klatovy dotčeny ohrožením nezaměstnanosti všechny skupiny obyvatelstva, vyjma některých řemeslníků. Přesto je možno konstatovat, že určité věkové a sociální skupiny jsou nezaměstnaností ohroženy více. V regionu se zatím daří udržovat nezaměstnanost na přijatelné výši – viz tabulka 112, a nevznikají tak ghetta s lidmi, kteří za celý svůj život nepracovali a ani nemají snahu o získání pracovních návyků, jak je známo z jiných regionů.

- mladí lidé a absolventi střední a vysokých škol

Jedním z důvodů, proč v regionu ORP Klatovy zatím nejsou enklávy s nepřízpůsobivými obyvateli, je skutečnost, že drtivá většina absolventů základních škol pokračuje ve studiu na středních školách nebo si doplňuje vzdělání v odborných učilištích. Nezaměstnanost se tak dotýká až čerstvých absolventů středních škol, kteří nehodlají dále studovat na vysokých školách a hledají uplatnění v regionu. U této kategorie se snaží Úřad práce v Klatovech v rámci aktivní politiky zaměstnanosti spolupracovat s jednotlivými obcemi a společně hledat umístění absolventů na jejich úradech, či jimi zřizovaných institucích. Významnou roli zde hrají i finanční podpory poskytované státem či EU na praktikantské místo. Pro mladé lidi je důležité, že touto spoluprací veřejné správy získávají pracovní zkušenosti, které jim mohou pomoci v dalším kariérním postupu. Na druhou stranu nemají zatím problém s uplatněním absolventi odborných učilišť, z nichž někteří nacházejí práci i v blízké Spolkové republice Německo, což zvyšuje společenskou poptávku po zručných řemeslnících v regionu.

Podobná situace je u absolventů vysokoškoláků, kteří hledají svoje uplatnění mimo region. Vede je k tomu především lepší finanční ocenění jejich práce ve větších městech i možnost rychlejšího zvyšování kvalifikace. Jedním z příkladů tohoto jevu je odchod absolventů lékařských fakult do nemocnic v magistrátních městech nebo v zahraničí přesto, že je v Klatovech vybudována nejmodernější nemocnice v Plzeňském kraji. Počet ošetřovaných případů je díky menšímu počtu obyvatel ve spádové oblasti ORP Klatovy nižší než v nemocnicích ve větších městech, takže i získávání praktických zkušeností trvá déle.

K tomu, aby absolventi vysokých škol a univerzit v příštích letech spojovali svoji budoucnost s územím ORP Klatovy, mohou přispět i dílčí změny uskutečněné v rámci aktivit obcí zejména na podporu individuálního podnikání a start-up. Negativní roli hraje i skutečnost, že díky absenci velkých podniků a silných investorů v regionu chybí cílená podniková podpora vědy a zejména aplikovaného výzkumu a progresivních inovací. Ve stávajících podnicích jsou z důvodů konkurenceschopnosti a zvyšování produktivity práce zaváděny nové technologie. Ty ale nejsou vyvinuty v regionu a mnohdy naopak paradoxně snižují počty pracovních míst pro kvalifikované pracovníky.

- kategorie 50+

Stejně jako v jiných regionech je na území ORP Klatovy problematické zaměstnávání tzv. osob 50+, které z nějakých důvodů přišly o zaměstnání. Zde stále přetrvává názor, že mladší pracovníci jsou výkonnější, s větší produktivitou práce. Odborníci z personálních agentur se shodují v tom, že pracovní klady a zápory starších lidí se liší podle profesí. Nicméně jedno mají společné, a to loajalitu. Patří ke generaci, ve které bylo obvyklé pracovat v jedné firmě celý život. Potvrzuje to i celá řada studií jako například 50+ aktivně, kterou vytvořil pražský Respekt institut. Podle studie je další výhodou i to, že starší lidé mají díky ekonomicky soběstačným dětem nižší nároky na plat. Personalisté také často vyzdvihují jejich psychickou stabilitu a vyzrálost. Dále je to praxe, odbornost, široké portfolio zkušeností a s tím vázané kontakty.“

Data ministerstva práce a sociálních věcí potvrzují tendenci, která se ukazuje v mezinárodních výzkumech: lidé, kteří těžko hledají uplatnění ve společnosti a na pracovním trhu, jsou zároveň nemocnější a dožívají se nižšího věku. Z genderového hlediska pak muži obecně dosahují vyšších pozic a jsou déle ekonomicky aktivní, zatímco ženy se cítí být na trhu práce více znevýhodněné.

Na druhé straně celá řada starších pracovníků, zejména v zemědělských podnicích, neopouští svoje místa ve vrcholovém managementu ani po dosažení důchodového věku a brání tak přirozené obměně manažerů. Toto zase vede k již uvedenému opouštění regionu mladšími pracovníky, kteří nevidí v podnicích perspektivu svého profesního růstu. Obce zde mohou sehrát roli především osvětou v oblasti rovných příležitostí jak mezi pohlavími, tak i mezi věkovými kategoriemi a v mezigeneračním dialogu. Zároveň se mohou zapojit do projektů celoživotního vzdělávání prostřednictvím svých základních nebo komunitních škol či jiných vhodných organizací.

6.1.5. Další potřebné analýzy

Veřejně prospěšné práce a veřejná služba

Jednou z možností, jak pomoci zaměstnanosti na území působnosti ORP Klatovy, je institut veřejné služby a veřejně prospěšných prací. Předmětem veřejné služby je taková činnost, která je obecně v zájmu dané obce: většinou jde o pomoc v oblasti životního prostředí, kulturního rozvoje a sociální péče, konkrétně se může jednat o udržování čistoty v ulicích a na veřejných prostranstvích dané obce, sezónní práce, výpomoc v obcí vlastněných objektech. Tyto dva pojmy jsou veřejností často zaměňovány. Podle metodiky Ministerstva práce a sociálních věcí jsou veřejně prospěšné práce časově omezené pracovní příležitosti, které po dohodě s úřadem práce vytváří zaměstnavatel. Spočívají v činnostech ve prospěch obce, státu nebo jiné veřejně prospěšné instituce (jde například o veřejná prostranství, údržbu a úklid veřejných budov a komunikací a podobně). Jejich cílem je umožnit uchazečům o zaměstnání obtížně umísitelným na trhu práce pracovat v době, kdy nemohou najít standardní práci.

Stát na ně poskytuje zaměstnavatelům mzdové příspěvky, maximálně však po dobu 12 po sobě jdoucích měsíců. Zaměstnavatelé se zavazují, že místa na veřejně prospěšné práce budou obsazovat výhradně uchazeči, které jim doporučí úřady práce.

Oproti tomu veřejná služba může být vykonávána pouze osobami, které pobírají dávky ze systému pomoci v hmotné nouzi. Je to činnost, za níž pracovníci nedostávají mzdu. Veřejná služba představuje podle zákona o hmotné nouzi pomoc obcím v záležitostech, které jsou v jejich zájmu. Veřejná služba má také vliv na výši příspěvku na živobytí u lidí, kteří ho pobírají déle než šest měsíců - pokud odpracují minimálně 20 hodin měsíčně, nedochází u nich k poklesu této dávky na existenční minimum. V případě, že odpracují 30 hodin a více, je příspěvek navýšen. Veřejná služba spočívá nejčastěji v udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, pomoci v oblasti kulturního rozvoje, sociální péče nebo péče o životní prostředí.

Změny od ledna 2012 a verdikt Ústavního soudu:

Od ledna 2012 prosadil tehdejší ministr Jaromír Drábek z TOP 09 za podpory koaličních ODS a Věcí veřejných, aby úřady práce mohly nabízet veřejnou službu také nezaměstnaným, a to od třetího měsíce pobírání podpory. Ani v tomto případě nenáležela za výkon veřejné služby odměna. Kdo tuto "nabídku" bez vážných důvodů odmítl, ztratil nárok na podporu v nezaměstnanosti i na dávku v hmotné nouzi. Veřejná služba byla vykonávána v rozsahu až poloviny týdenní pracovní doby, tedy až 20 hodin týdně. V listopadu 2012 Ústavní soud veřejnou službu pro nezaměstnané zrušil. Podle soudu je tato forma veřejné služby v rozporu se zákazem nucené práce i některými jinými základními právy.

Zcela jinou aktivitou, která s veřejně prospěšnými pracemi ani veřejnou službou nesouvisí, jsou **obecně prospěšné práce**. Ty sice také představují práci pro obce, státní zařízení a neziskové organizace, jsou ale především alternativním trestem pro odsouzené - tedy trestem nespojeným s odnětím svobody.

Ve sledovaném území ORP Klatovy převládá názor, že při veřejné službě nezaměstnaní ztratili motivaci pracovat, protože to pro ně nemělo žádný finanční efekt. Veřejná služba není pro obce povinná ani od nezaměstnaných jedinců vymahatelná – je na vedení obcí, zdali ji zařadí do své agendy. Pokud to ale udělá, mají z veřejné služby většinou užitek jak obec (pro níž bude provedena práce, kterou např. jinak nemůže za srovnatelných podmínek sehnat z komerčního sektoru), tak těm, co službu vykonávají. Těm umožní udržet si po období dlouhodobé nezaměstnanosti pracovní návyky a tím i jistou „sociální integritu“.

Naopak je využíván institut veřejně prospěšných prací. Technické služby měst (například Nýrsko, Klatovy) nebo přímo města zaměstnávají osoby, které jsou více než rok v evidenci Úřadu práce a pak na ně pobírají příspěvek ve výši minimální mzdy.

6.1.6. Budoucí aktivity v MOS a projekty v území ORP

Opatření, která povedou ke zvýšení zaměstnanosti v ORP

Cílem je v regionu vytvářet podmínky pro vznik nových pracovních míst a zajistit vyšší příjmovou úroveň obyvatel venkova rozvojem a diverzifikací podnikatelských aktivit na venkově a podporou venkovské turistiky. Vzhledem k charakteru území ORP Klatovy se jako nejvhodnější k oživení ekonomiky jeví možnost dalšího rozvoje venkovského cestovního ruchu. Vedle podpory rozvoje cestovního ruchu

je k zajištění lepší ekonomické prosperity regionu rovněž nutná podpora malých a středních podnikatelů v oblasti nezemědělské produkce. Tak je možné zvýšit zájem schopného obyvatelstva o setrvání v regionu a dále rozvíjet služby a občanskou vybavenost.

Je proto nutné dobudovat kvalitní zázemí pro cestovní ruch z hlediska počtu návštěvníků, zvýšení délky jejich pobytu a předpokládaných výdajů. S ohledem na neustále se zvyšující konkurenci sousedních turistických regionů je rovněž nezbytné dbát i na zvyšování environmentální, technické a estetické kvality turistické infrastruktury. Nutností v tomto ohledu je masivnější a účinnější propagace regionu, místních turistické nabídky a specifik.

Město Klatovy a většina obcí v ORP si klade ve svých rozvojových studiích za cíl podporovat venkovskou turistiku a agroturistiku, jako alternativní zdroj příjmů pro své občany. Chce aktivně přispívat k řešení problematiky pozemkových úprav. Chce podporovat mimoprodukční funkce zemědělství. Velký důraz při těchto aktivitách bude kladen na ochranu životního prostředí.

Místní samosprávy přes všechnu snahu a iniciativy mají pouze omezené možnosti k přímému zvýšení zaměstnanosti na svém území. Mohou však spoluprací a koordinací mezi sebou, s profesními zaměstnavatelskými svazy, s hospodářskou a agrární komorou a dalšími státními i nevládními institucemi dosáhnout zlepšení podnikatelského prostředí ve svých městech a vesnicích a v ORP. Pouze stálým zlepšováním podnikatelského prostředí je možno dosáhnout konkurenceschopnosti regionu z hlediska rozvoje zaměstnanosti a socioekonomického rozvoje. Posílit musí zejména malé a střední firmy a samozřejmě i služby, jako je doprava, možnost vzdělání či kulturního vyžití. Na posledních dvou faktorech se musí podílet všechny tři sektory tj. veřejná správa, podnikatelé i neziskový sektor. Je to jednoduchá rada pro politiky. Těžší bude praxe, která by se měla dle expertů držet motto: Čím více lidí v obci, kde bydlí, i pracuje, tím lepší k ní mají vztah a na venkově, což je většinou případ ORP, Klatovy jsou stabilněji ukotvení.

Opatření, která povedou ke zlepšení podnikatelského prostředí v ORP

První obranou proti vylidňování venkova je tedy posilování pospolitosti v obci i mezi vesnicemi v malém regionu. Druhým hlavním nástrojem je obnova pracovních příležitostí. Na venkově zatím existují pracovní místa především v obchodu, zemědělství, lesnictví a ve veřejné správě.

Záměry a specifické cíle rozvoje podnikání

1. Zlepšení základního systému komunikací v ORP Klatovy a okolí a jeho napojení na celostátní síť

Z dotazníkového šetření vyplývá, že podle názoru většiny respondentů je jednou z hlavních příčin nízkého rozvoje zaměstnanosti v regionu špatná dopravní infrastruktura a to jak kvalitou povrchu současných vozovek, tak i jejich kapacitními možnostmi.

- hledání finančních zdrojů na rekonstrukci a obnovu všech komunikací
- přípravy územních plánů na obchvaty obcí a měst
- výkup pozemků pro připravované komunikace
- společná lobbistická aktivita za region na získání politické podpory pro rekonstrukce a modernizace komunikací

- podpora veřejné hromadné dopravy, zejména zlepšit dopravní obslužnost a nedostatečné autobusové spojení z nejmenších sídel
- zlepšit špatný stavebně technický stav pozemních komunikací II. a III. třídy ve vlastnictví obcí
- zlepšit dopravní infrastrukturu pro nákladní dopravu
- podpořit rozvoj integrovaného systému veřejné dopravy a v některých případech i dopravy nákladů prostřednictvím ekologických autobusů, železnice a bezpečné nemotorové dopravy (cyklistika)

2. Podporovat tvorbu nových pracovních příležitostí

Hlavní hráč v rámci ORP, město Klatovy, plánuje, že bude městem stabilizovaných a známých investorů z různých oborů s vyšší přidanou hodnotu a s navazujícím sektorem komerčních služeb a malého a středního podnikání. Město Klatovy se bude podílet na zvyšování prosperity města rozvojem tradičních průmyslových odvětví, nových oborů, malých a středních podniků a řemesel a vytvářením nových pracovních příležitostí v sektoru služeb. K tomu město zajišťuje technickou infrastrukturu pro rozvoj průmyslové výroby (kapacitní ČOV s dostatečnou dimenzí kanalizační sítě).

- zpracování koncepce současného stavu malého a středního podnikání
- materiální a organizační podpora institucí (prostory, finanční a lidské zdroje).
- koordinovaná spolupráce při získávání finančních zdrojů
- i v dalších letech podporovat rozvoj podnikání vytipováním a zřizováním průmyslových zón a mikrozon pro podnikání, v Klatovech zajistit další investory pro dvě významné průmyslové zóny města se 100% pozemkovým vlastnictvím obce – Pod Borem a Chaloupky
- realizovat v potřebné míře výkup pozemků v těchto oblastech, případně jejich výměnu
- usilovat o získání finančních prostředků z fondů EU k realizaci tohoto záměru
- vytvářet podmínky pro realizaci aktivit privátního sektoru v zóně.
- zpracovávat urbanistické studie v neurbanizovaném území obcí s možným využitím pro průmysl a výrobu
- využít rozvojové fondy pro výstavbu infrastruktury a rozvoj podnikání
- zajistit budování a využívání průmyslových zón respektující specifika území a zlepšovat otevřenost pro příchod investorů
- inovovat spektrum regionálních produktů, místních výrob, řemesel, zemědělství, potravinářství a lesnictví, podpora marketingu a odbytu místní produkce
- kultivace a trvalá údržba krajiny a přírody jako součást drobného alternativního podnikání a řízeného rozvoje cestovního ruchu
- na místní úrovni rozvíjet zpracovatelské a dodavatelsko-odběratelské vztahy řetězců, zkracování cesty výrobku ke spotřebiteli
- zvýšit využití obnovitelných zdrojů surovin a energie v regionu
- využívat investičních nabídek ze strany obcí

3. Zvýšit úlohu cestovního ruchu pro posílení místní ekonomiky

Vzhledem k charakteru území bude i do budoucna hrát velkou roli v zaměstnanosti průmysl cestovního ruchu. Cílem je zvýšení podílu cestovního ruchu v místní ekonomice lepším využitím potenciálu regionu, podporou činnosti začínajících podnikatelů v poskytování ubytovacích a doprovodných služeb cestovního ruchu a diverzifikací činností zemědělských farem směrem k aktivitám z oblasti agroturistiky. Smyslem uvedených aktivit a jejich podpor je zvýšení návštěvnosti regionu, prodloužení délky pobytů i návštěvnické sezóny v jednotlivých lokalitách. Pro dosažení cíle je nezbytné podporo-

vat zvyšování kapacity, kvality a rozsahu poskytovaných služeb (jak z hlediska co nejširší nabídky, tak z hlediska časového – sezóna, mimo sezóny).

- vytvořit podmínky pro využívání potenciálu přírodního, historického a kulturního dědictví a lidských zdrojů v cestovním ruchu,
- obnovováním místních tradic a revitalizace tradičních řemesel s cílem produkovat regionálně typické výrobky přispívat k zvýšení návštěvnosti území
- pokračovat v realizaci značení a budování cyklotras, pěších tras, kulturních a turistických cílů
- zlepšovat nedostatečnou nabídku služeb cestovního ruchu v oblasti stravování, ubytování, wellness, zážitkové turistiky atd.
- řešit nedostatek alternativních atrakcí a atraktivit pro turisty v případě špatného počasí a mimo sezónu
- zlepšit nabídku a nevyhovující strukturu ubytovacích zařízení, kde chybí hlavně dostatečné možnosti levnějšího ubytování přístupného široké veřejnosti např. rekonstrukcí ubytoven a vybudování levných ubytovacích zařízení (turistických ubytoven) přestavbou v současnosti nevyužitých objektech v majetku obcí (školských zařízení, škol v přírodě)
- zakládání a provozování turistických informačních center

4. Podpora rozvoje drobného podnikání a diverzifikace hospodářských činností zemědělců

Cílem je podporou místní ekonomiky využít místní potenciál s uplatněním inovačních přístupů a zároveň posílení místní spotřeby tak, aby zejména malé a rodinné firmy nacházely další podmínky svého rozvoje. Cestou k dosažení tohoto cíle je pomocí finančních podpor (dotací na investiční akce) a vzdělávacích kurzů pro potenciální či začínající podnikatele podpořit motivaci k zahájení podnikání a zintenzivnit aktivity živnostníků a malých podniků.

Dále podporovat nové směry k podnikání na venkově (inovace) a nové pracovní příležitosti v podnikání, včetně další diverzifikace hospodářských činností existujících zemědělských podnikatelů. Budoucnost je podle některých studií v řemeslnických dílnách, opravárnách a rodinných farmách, jež mohou obnovit nejen ekonomickou soběstačnost vesnic, ale mohou je i zachránit před zánikem.

- seznamování poskytovatelů služeb s možnostmi venkovské turistiky a agroturistiky (semináře, školení atd.)
- podpora propagačních materiálů venkovské turistiky a agroturistiky
- podpora restrukturalizace zemědělské výroby podle situace na trhu
- rekonstrukce lesních cest a jejich využití pro pěší turistiku a cykloturistiku
- krajino tvorba (obnova původních komunikací, zalesňování, protierozní opatření)
- obnova vodních nádrží, revitalizace říčních systémů
- rozšíření zemědělských činností do aktivit spojených s ochranou ŽP
- preferovat ochranu ŽP a udržení charakteru krajiny
- řešit problematiku pozemkových úprav
- v rámci hospodaření uplatňovat principy trvale udržitelného hospodaření v lesích v majetku měst a obcí v ORP Klatovy
- nadále podporovat ostatní mimoprodukční funkce lesa
- ve vhodných vytipovaných lokalitách zalesňovat nelesní půdu

- provádět rekonstrukce lesních cest využívaných k zajištění hospodaření v lesích v majetku měst a obcí v ORP Klatovy

5. Vytvořit podmínky pro lepší propagaci regionu, marketing a spolupráci v oblasti zvyšování mediální konkurenceschopnosti

Cílem je podstatné zvýšení informovanosti o území ORP o investičních a obchodních příležitostech z hlediska tvorby pracovních příležitostí, potřebných finančních prostředků pro další rozvoj investiční infrastruktury.

- vybudování technologického centra ORP
- využít finančních prostředků EU na vybavení počítačových technologických center na úrovni obcí ORP s cílem zajistit služby jak pro vlastní město, tak pro obce nižšího typu v daném území (hostované spisové služby, negarantované úložiště spisů, e-mailové schránky pro obce, helpdesk)
- pokrytí bezdrátovým signálem pro připojení k internetu na frekventovaných místech městských a obecních úřadů a dalších veřejných míst v obcích

6. Vzděláváním a lepším přístupem k moderním informačním a komunikačním technologiím zvyšovat atraktivitu regionu

Cílem je přispět k vyšší úrovni vzdělanosti a uplatnění na trhu práce venkovských obyvatel rozvojem poradenství a vzdělávání a zvýšit využívání informačních a komunikačních technologií (jak při rozvoji podnikatelských aktivit, tak v běžném osobním životě). Velkou úlohu v současné společnosti vedle obecných vzdělávacích předmětů nabyly informační a komunikační technologie, důležité místo má rovněž v hospodářsky a sociálně slabé oblasti finanční gramotnost. Proto je nezbytné propojit školy do života a potřeb komunity a vytváření regionální identity. Kromě školního vzdělávání ve venkovském prostoru proto hraje významnou roli rekvalifikace, celoživotní a zájmové vzdělávání.

- podpora celoživotního vzdělávání v rámci trvale udržitelného rozvoje ze strany obcí
- využívat školské soustavy jako vzdělávacích center dostupných ve všech obcích nebo jako komunitní centra pro vzdělávací, osvětové, volnočasové aktivity
- zavádět různé formy zájmového a neformálního vzdělávání pro flexibilitu na trhu práce
- rozvíjet celoživotní vzdělávání pro zvyšování konkurenceschopnosti pracovní síly i počtu živnostníků
- využití obecních a středních škol pro čerpání dotací na rozvoj vzdělávací aktivit
- zajistit vzdělávací akce v oblasti životního prostředí, ekonomiky a běžného života a jejich dopadech na životní prostředí
- spoluzakládat a provozovat komunitní školy

7. Aktualizace územních plánů obcí v ORP v dalším období.

Ve spolupráci s majiteli pozemků, podnikateli a potencionálními investory zajistit dostatečnou kapacitu rozvojových ploch pro podnikání v oblasti výroby a bydlení. Podpořit i územní rozvoj v integrovaných místních částech obcí.

Harmonogram a plán realizace jednotlivých opatření

Záměry a specifické cíle rozvoje podnikání

1. Zlepšení základního systému komunikací v ORP a okolí a jeho napojení na celostátní síť

Priorita: I

Zahájení: ihned po schválení územních plánů zahájit zajišťování stavební dokumentace a finančních prostředků

Doba trvání: průběžně

Možné spolupracující subjekty: odbor regionálního rozvoje, odbor dopravy pro ORP Klatovy, stavební úřady, obce s pověřeným obecním úřadem, státní správa

2. Podporovat tvorbu nových pracovních příležitostí

Priorita: II

Zpracování koncepce malého a středního podnikání v roce 2015

Koordinační aktivity pro získávání finančních zdrojů zahájit od VI/2015

Možné spolupracující subjekty: hospodářská a agrární komora, živnostenský úřad pro ORP Klatovy, jednotlivé obce a zaměstnavatelé v regionu

3. Zvýšit úlohu cestovního ruchu pro posílení místní ekonomiky

Priorita: III

Zahájit jednání s podnikateli v CR 2 Q/2015

Začít vytvářet podmínky pro znovuoobnovení tradičních řemesel 2 Q/2015

Možné spolupracující subjekty: odbor cestovního ruchu pro ORP Klatovy, jednotlivé obce, hospodářská komora, agrární komora, profesní organizace v cestovním ruchu, podnikatelské subjekty zaměřené na uvedenou činnost, starostové nebo zastupitelé z obcí, kde jsou předpoklady k revitalizaci původních řemesel

4. Podpora rozvoje drobného podnikání a diverzifikace hospodářských činností zemědělců

Priorita: III

Vytvořit společnou pracovní skupinu podnikatelé a samosprávy pro tuto problematiku 2 Q/2015

V průběhu roku 2015

Možné spolupracující subjekty: Krajská agrární komora Plzeň, regionální zastoupení asociace soukromého zemědělství na Klatovsku, Krajská pobočka Zemědělského svazu, volení zastupitelé se zájmem o problematiku v regionu ORP Klatovy

5. Vytvořit podmínky pro lepší propagaci regionu, marketing a spolupráci v oblasti zvyšování mediální konkurenceschopnosti

Priorita: I

Možno ihned navázat na současné aktivity jejich zmapováním v jednotlivých obcích.

Doba trvání: průběžně

Možné spolupracující subjekty: vedení obcí, PR agentura z regionu působnosti

6. Vzděláváním a lepším přístupem k moderním informačním a komunikačním technologiím zvyšovat atraktivitu regionu

Priorita: II

Využívání vzdělávacích center a školské soustavy, kde jsou zřizovateli obce, lze zahájit ihned, většinou bez dalších výrazných nákladů.

Doba trvání: průběžně

Zakládání komunitních škol a vyhledávání lektorů zahájení VI/2015

Doba trvání: do XII/2015

Možné spolupracující subjekty: současné komunitní školy založené za podpory obcí, regionální ne-ziskové organizace zaměřené na vzdělávání, regionální pracoviště České zemědělské univerzity v Klatovech

7. Aktualizace územních plánů obcí v ORP v dalším období.

Priorita: I

Zahájení: ihned

Doba trvání: průběžně

Možné spolupracující subjekty: jednotlivé obce a jejich úřady

8. vybudování podnikatelského inkubátoru v Klatovech

Priorita: II

Zahájení: 2015

Doba trvání: průběžně

Možné spolupracující subjekty: město Klatovy, profesní podnikatelské organizace

6.1.7. Finanční analýza rozvoje území ORP

Zjištění finanční analýzy pro problematiku zaměstnanost je z hlediska projektu velmi obtížné stanovit. Malé obce ve svých rozpočtech s položkami rozpočtu Podpora rozvoje průmyslových zón 2123, podpora podnikání a inovací 2125 a Podpora podnikání 2510 vůbec nepočítají. Větší města buď vybudované průmyslové zóny prodaly podnikatelským subjektům, nebo jsou provozovány na podnikatelské bázi bez finanční podpory obcí. Například město Klatovy v období let 2004 - 2014 tyto paragrafy odvětvového členění rozpočtové skladby vůbec nepoužívalo, tyto paragrafy vykazují nulové částky. V daném období však byly z rozpočtu města vybudovány 2 průmyslové zóny - Průmyslová zóna Pod Borem a Průmyslová zóna Chaloupky. Tyto investiční akce města byly evidovány na paragrafu 3636 - Územní rozvoj. Vybudovaná místní komunikace byla evidována na paragrafu 2219 - Ostatní záležitosti pozemních komunikací. Jedná se tedy ve většině případů o nepřímou podporu zaměstnanosti, kde jednotlivé položky jsou v rozpočtu zdůvodněny jinými kritérii a zaměstnanost je uváděna jen jako podpůrné kritérium. Dále jsou prodávány pozemky určené územním plánem na rozvoj podnikání, jako je tomu například v Nýrsku, kde v současné době je připravena k podpisu smlouva se společností Reinhold Keller GmbH, na prodej cca 7 tis. m² pozemků v průmyslové zóně, v jednání s touto firmou je i smluvní ujednání na předkupní právo na dalších cca 7 tis. m² plochy. V případě, že záměr firmy bude realizován, představuje to v 1. fázi dalších cca 120 pracovních míst. Město počítá s rozšířením stávající průmyslové zóny nákupem dalších pozemků od fyzických osob.

Město Klatovy investovalo do nakoupených pozemků následující prostředky:

- Průmyslová zóna Chaloupky - ve sledovaném období byla vynaložena částka 1 255 tis. Kč. Jednalo se o investiční výdaje na pol. 6121 - Budovy, haly a stavby zahrnující výdaje na projektovou dokumentaci, ekologický audit a vlastní výdaje na technickou infrastrukturu.
- Průmyslová zóna Pod Borem - ve sledovaném období byla vynaložena částka 48 296 tis. Kč na vybudování příslušné technické infrastruktury a výstavbu přístupových komunikací. Vybudování místních komunikací v průmyslové zóně bylo rozpočtově zachyceno na položce 6121 - Budovy, haly a stavby a paragrafu 2219 - Ostatní záležitosti pozemních komunikací. Výkup pozemků pro stavbu průmyslové zóny pod Borem byl realizován v částce 19 454 700,- Kč na pol. 6130 - Pozemky. Současně byla vynaložena částka ve výši 943 997,- Kč představující výdaje neinvestiční, pol. 5169 - Nákup ostatních služeb a 5171 - Opravy a udržování na kácení vzrostlých dřevin na pozemcích v budoucí průmyslové zóně, vypracování ekologického auditu apod. jako nezbytné výdaje pro vznik průmyslové zóny.

Město Klatovy uvažuje do budoucna i o zřízení podnikatelského inkubátoru, ale tyto úvahy jsou ve stádiu diskusí bez vyjádření finanční stránky věci.

Největší průmyslovou zónu v ORP Klatovy vlastní město Janovice nad Úhlavou. Jedná se o objekt bývalých kasáren, který město na přelomu století od armády převzalo. Město však objekt nespravuje, ale část cca 30 % prodalo podnikatelským subjektům za předem stanovených podmínek, jejichž součástí bylo i zahájení podnikání v prodaném objektu. Větší část cca 70 % město pronajalo developerovi, který se o celý areál stará a pronajímá objekty podnikatelům. Město vybírá nájem a má právo zamítnout smlouvy mezi developerem a podnikatelem v případě, že by předmět podnikání byl v rozporu se zájmy města. Cílem tohoto řešení nebyl pouze finanční efekt pro město, ale zamezení vzniku brownfieldu na území bývalých kasáren, což se podařilo.

Z tohoto důvodu jsou údaje uvedené v rozpočtech nerelevantní a není možno přesně stanovit, kolik finančních prostředků z té které dané položky bylo vydáno na rozvoj podnikání. Z osobních rozhovorů s představiteli obcí, jak se starosty, tak i s tajemníky městských úřadů, bylo zjištěno, že města a obce v ORP Klatovy nepodporují podnikatelské subjekty na výdajové straně obecního rozpočtu, ale spíše na straně příjmové. Většina měst a obcí, které přiznaly nějakou finanční podporu podnikání, uvádí, že místní podnikatele, zejména obchodníky podporují prostřednictvím poskytování vlastních prostor, za které je účtován snížený, minimální nebo dokonce žádný nájem.

Diferencované je i účtování cen za energie podnikatelům, pokud jsou tyto dodavatelům hrazeny městy a obcemi.

Obce tímto postupem ve většině případů nesledují udržení zaměstnanosti nebo pracovních míst, ale zabezpečení služeb pro občany, kteří v obci žijí. Jedná se jednak o občany vyšších věkových kategorií, kteří mají nižší mobilitu a nemohou pravidelně zajíždět pro nákupy do větších sídel, ale i o určitou kompenzaci za v některých místech omezenou dopravní obslužnost.

Závěrem této kapitoly je možno konstatovat, že dosavadní přímá podpora rozvoje území v oblasti zaměstnanosti byla v ORP Klatovy marginální a omezila se na nepřímou podporu podnikání formou nepravidelných a nesystematických slev na nájmech. I z tohoto důvodu bylo zvoleno téma zaměstnanost, aby bylo možno v dalším období převzít příklady dobré praxe z jiných regionů.

6.1.8. Konečný stav

O tom, že v územní působnosti ORP Klatovy není jednoduchá situace v zaměstnanosti, svědčí fakt, že starostové zainteresovaných obcí zvolili toto téma jako volitelné. Zároveň je třeba konstatovat, že postupným budováním technické infrastruktury a to jak vlastní investorskou činností nebo i za pomoci státu se obce snaží tento tuto situaci zvrátit a zlepšit. K tomu by kromě analýzy stavu za účinné pomoci projektu meziobecní spolupráce měla přispět jednak opatření uvedená v tomto dokumentu a jednak zkušenosti a příklady dobré praxe z jiných ORP či DSO.

Analytická část studie ukazuje, že území ORP Klatovy není vhodné vzhledem ke stávající dopravní, ale i celkové technické infrastruktuře na velké podnikatelské celky. Zároveň region ležící nedaleko metropolitního města Plzeň, v blízkosti velkoplošných chráněných území, v tradiční kulturní krajině se zemědělskou výrobou může výrazně profitovat z rozvoje malých a středních podniků. K tomu může meziobecní spolupráce přispět jak podporou rozvoje bydlení všech kategorií, tak i úpravami územních plánů a umožněním ve svých katastrech podnikatelské investiční aktivity nebo zlepšováním dopravní obslužnosti. Tento potenciál na území ORP Klatovy je k dispozici a obce začínají konkrétními aktivitami, které nenarušují pravidla hospodářské soutěže, ho využívat.

Cesta dlouhá tisíc mil začíná prvním krokem.

Confucius, čínský filosof, politik a státník

Vize – Rozvinutí neformální komunikace vedení obcí, občanů a podnikatelských subjektů v ORP

Oblast zaměstnanosti nebyla podle vyjádření většiny představitelů obcí v ORP Klatovy prioritní záležitostí obecních a městských zastupitelstev. Většina představitelů obcí nepředpokládala na přelomu minulého a současného století, v době výrazného hospodářského růstu, podporu podnikatelských aktivit a spíše bylo využíváno sponzorských aktivit podnikatelů ke spolufinancování obecních a městských akcí. Přelom první a druhé dekády 21. století přinesl hospodářskou recesi a podnikatelé viděli jako jednu z možností, jak udržet svoje firmy, využívat soutěží k veřejným zakázkám. I zpracování tohoto tématu ukázalo, že komunikace mezi uvedenými skupinami (a i uvnitř nich) není vždy bezproblémová.

Doba je špatná? V tom případě jsi tu ty, abys ji zlepšil.

Thomas Carlyle, skotský spisovatel a historik

Vize – Trvale udržitelný rozvoj regionu ORP Klatovy

Je třeba společně vytvořit takové podmínky v meziobecní spolupráci, aby byly co nejvíce eliminovány zejména krátkodobé hospodářské výkyvy diverzifikací zaměstnavatelských příležitostí, společným marketingem a propagací území pro podnikatele, turisty a jako místo pro plnohodnotný život. Vytvářet společně strategické rozvojové plány a zejména dbát na jejich realizaci. Komunitně projednávat zásadní otázky rozvoje regionu.

Jedinou jistotou na zemi je příležitost.

Douglas McArthur, americký generál

Vize – Společně zaktivovat veškeré příležitosti území ORP Klatovy k vytvoření přitažlivého regionu pro mladé lidi, jejich rodiče i prarodiče

Nejen prací je živ člověk. Souběžně s tvorbou pracovních míst a podporou zaměstnanosti musí být vytvářeny podmínky pro kvalitní bydlení, kulturní, společenské a sportovní vyžití.

Dělej, co můžeš, s tím, co máš, tam, kde jsi.

Theodore Roosevelt, americký prezident

Vize – Vytvoření hlubší sounáležitosti s regionem

Nižší finanční ohodnocení než ve větších městech a některých dalších regionech hraje určitě roli v odchodu řady práceschopného obyvatelstva v produktivním věku z regionu ORP Klatovy. Přesto z osobních rozhovorů s celou řadou občanů vyplývá, že stále velkou roli hrají rodinné tradice a jejich kořeny v regionu. Této skutečnosti lze využít právě v meziobecní spolupráci a společném dialogu nad společnou budoucností

Lepší, než předvídat budoucnost, je vytvořit ji.

Bill Gates, spoluzakladatel firmy Microsoft

Vize – Soběstačný region

Společné úsilí obcí a občanů zaměřit se na co největší spolupráci v oblasti regionálních výrobků, využívání služeb místních živnostníků, kupovat místní výrobky, nakupovat je v místních obchodech, podporovat prodej ze dvora a další drobné aktivity. V rámci meziobecní spolupráce mohou obce celou řadu těchto činností podporovat společnými propagačními akcemi, ekonomickými nájmami a dalšími aktivitami. Nabízí se i otázky o možné spolupráci v energetické soběstačnosti, spolupráci v zásobování vodou a podobně.

Amatéři sedí a čekají na inspiraci, zbytek z nás prostě vstane a pustí se do práce.

Stephen King, americký spisovatel

Vize – Ne jednorázové velké akce, ale trvale fungující systém

Všechny předchozí vize lze shrnout do jediné zastřešující. Nejen starostové a zastupitelé, ale většina občanů se musí v rozvoji regionu ORP Klatovy vidět svoji příležitost pro život a pro práci.

6.2. Návrhová část pro oblast zaměstnanost

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Zaměstnanost“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti zaměstnanosti.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma zaměstnanost.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců starostů a pracovníků úřadů z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma zaměstnanost.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

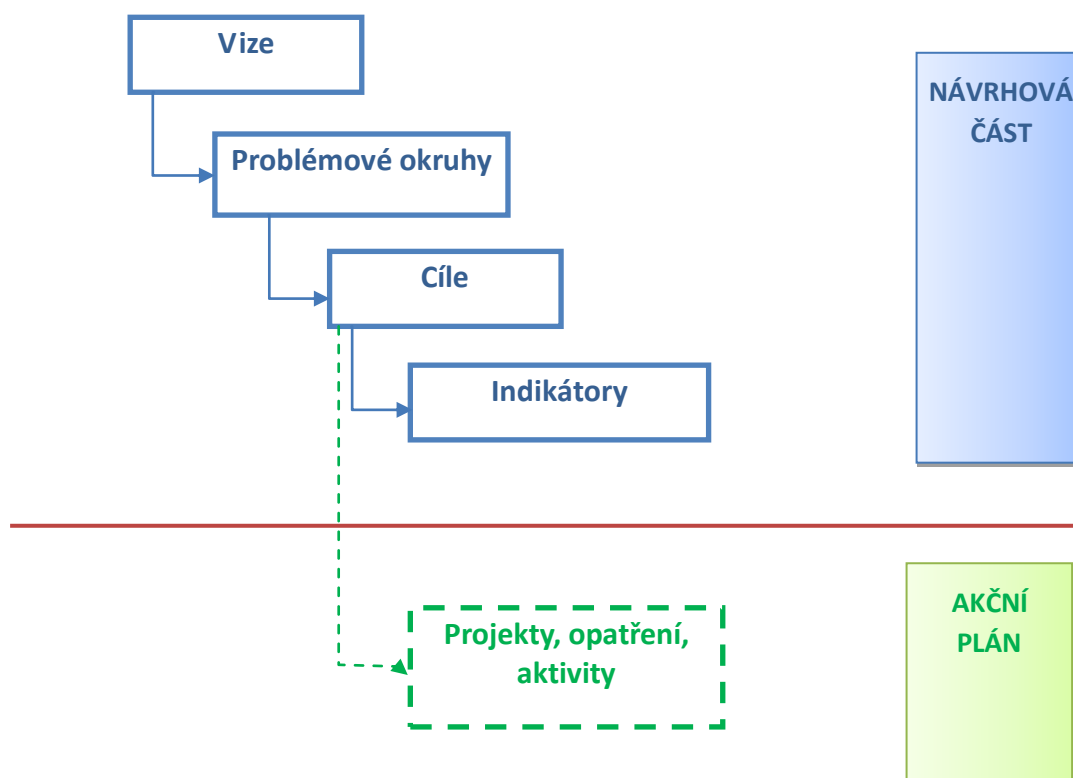
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení

dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma zaměstnanost. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu zaměstnanost je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Zaměstnanost	Úbytek práceschopného obyvatelstva na území ORP Klatovy	Systematická a pravidelná jednání mezi obcemi a podnikateli v rámci celého území ORP Klatovy a pravidelné odborné vzdělávání k problému zaměstnanost	
	cíl 1.1 Vytvoření podmínek pro lepší propagaci regionu ORP Klatovy ve vztahu k potenciálním investorům, společný marketing a spolupráce v oblasti zvyšování mediální konkurenceschopnosti.	cíl 2.1 Podpora tvorby nových pracovních příležitostí.	cíl 2.3 Podpora eGovernmentsu, e-businessu (B2B), e-commerce (B2C) a e-learningu.
	cíl 1.2 Navázání spolupráce ORP Klatovy se středními školami, Plzeňským krajem a univerzitami za účelem optimalizace trhu práce v regionu a získávání pracovních zkušeností u absolventů.	cíl 2.2 Využívání v regionu ORP Klatovy dosud netradičních forem spolupráce obcí s podnikateli.	cíl 2.4 Stanovení možností absorpční kapacity podnikatelských investic na území ORP Klatovy.
	cíl 1.3 Rekonstrukce mezinárodní komunikace č. 27 (E53) na plnohodnotný dálniční přivaděč k dálnici D5.		

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Obce ORP Klatovy i přes velkou rozlohu a roztříštěnost území našly v mnoha oblastech společnou řeč a úspěšně spolupracují. V mnoha oblastech se rozvíjí i přeshraniční spolupráce s bavorskými sousedy. V oblasti školství je zajištěn dostatek míst v předškolních a školních zařízeních v blízkosti bydliště, aby děti nemusely dojíždět do vzdálených obcí. Kvalitní výuka ve všech školách je na vysoké úrovni a je dostupná všem skupinám dětí. Pestrá nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit je zajištěna i v menších obcích ORP Klatovy. V oblasti sociálních služeb je zpracován velmi kvalitní komunitní plán. Všechny skupiny obyvatel mají zajištěn přístup k potřebným službám. Vzhledem ke stárnoucí populaci na území je mimořádná pozornost věnována službám pro seniory. Celé území je pokryto dostatečným počtem terénních pracovníků i pobytových zařízení. Všechny obce se podílejí na naplňování společné strategie při nakládání s odpady. Obce spolupracují zejména při likvidaci komunálních odpadů. Při nakládání s veškerými odpady je upřednostňován ekologický způsob likvidace. Součástí strategického plánu je i výchova k ekologické zodpovědnosti občanů, která probíhá již v mateřských školách. Nezaměstnanost je v obcích a městech ORP Klatovy na nízké úrovni. Obce formou podpory podnikatelských aktivit na svých územích přispívají k růstu počtu pracovních míst. Vhodnými opatřeními a pobídkami se podařilo téměř zcela využít stávající průmyslové zóny na území ORP Klatovy. Pracovníci úřadů práce poskytují účinnou pomoc nezaměstnaným v jejich nelehké životní situaci.

I. Úbytek práceschopného obyvatelstva na území ORP Klatovy

Statistické údaje ukazují na poměrně značný úbytek obyvatel v produktivním věku na území ORP Klatovy. Oproti celkovému úbytku obyvatel, který za uvedené období klesl o 849 osob, došlo k úbytku obyvatel v produktivním věku o 2510 osob. Část z těchto osob se dostala do kategorie 65+, která za sledované období 2007 - 2013 vzrostla o 1503 osoby. Naproti tomu kategorie dětí do 14 let se za sledované období zvýšilo pouze o 158 osob. Z uvedených čísel vyplývá, že problematika stavu práceschopného obyvatelstva na území ORP Klatovy se stává velmi aktuální.

Tabulka 114: Úbytek obyvatelstva

	Celkem ORP Klatovy
Obyvatelé ve věku 0–14 let celkem 2008	7 364
Obyvatelé ve věku 15–64 let celkem 2008	36 530
Obyvatelé ve věku 65 a více let celkem 2008	7 553
Obyvatelé ve věku 0–14 let celkem 2013	7 522
Obyvatelé ve věku 15–64 let celkem 2013	34 020
Obyvatelé ve věku 65 a více let celkem 2013	9 056
Obyvatelé ve věku 0–14 let celkem 2013/2008	158
Obyvatelé ve věku 15–64 let celkem 2013/2008	-2 510
Obyvatelé ve věku 65 a více let celkem 2013/2008	1 503

Zdroj: ČSÚ

Příčiny tohoto stavu je třeba hledat v několika faktorech, z nichž hlavním se jeví nedostatečná infrastruktura zejména pro silniční nákladní dopravu a menší potřeba kvalifikované pracovní síly v regionu, která vede k odlivu těchto osob za lepšími pracovními příležitostmi do Plzně resp. do dalších regionů v České republice a v zahraničí, kde najdou lepší finanční ohodnocení své práce. Dopravní infrastruktura souvisí i s dopravní obslužností. Z následující tabulky vyplývá, že cca pětina všech obyvatel ORP Klatovy dojíždí za vzděláním nebo prací. Tato skutečnost handikepuje především obyvatele menších obcí nebo jejich místních částí, kde dochází k poměrně velkému zatížení rodinných rozpočtů na dopravu do zaměstnání nebo do škol.

Tabulka 115: Vyjíždějící do zaměstnání a škol

Vyjíždějící do zaměstnání a do škol			13 969
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		10 023
	v tom	v rámci obce	3 932
		do jiné obce	3 807
		do jiného okresu kraje	1 262
		do jiného kraje	489
		do zahraničí	533
	vyjíždějící do škol		3 846
	v tom	v rámci obce	1 464
		mimo obec	2 476

Zdroj: ČSÚ

Kromě vytváření pracovních míst podnikatelskými subjekty při realizaci opatření v problémových okruzích I a II bude třeba ze strany měst a obcí v ORP Klatovy vytvářet podmínky k dalšímu zlepšování kvality života v regionu. Jedná se tedy mimo jiné o dopravní obslužnost, která je definována v Dopravní sektorové strategii ministerstva dopravy následovně: „Železniční doprava, pokud je v regionu dostatečně kvalitní, je vnímána jako páteř pro regionální dopravní systémy. Tím vznikají přestupní místa – terminály veřejné dopravy, umožňující přestup zpravidla mezi železniční a autobusovou (popř. jinou městskou) dopravou a zároveň mezi veřejnou a individuální dopravou (parkoviště především typu P+R)“.

V tomto dokumentu jsou uvedeny vytipované přestupní uzly v rámci jednotlivých krajů a v Plzeňském kraji se jedná mimo jiné o město Klatovy. Řešit dopravní síť a to jak silniční, tak i železniční se zřetelím nejen na osobní dopravu, ale i v tomto případě především na nákladní. Region ORP Klatovy se pravděpodobně nedostane do transevropské dopravní sítě TEN – T, která by výrazně zlepšila podnikatelské prostředí:

Síť TEN – T je nově definována jako dvouvrstvá síť:

- Globální síť (comprehensive network) – zajišťuje multimodální propojení všech evropských regionů na úrovni NUTS 2. Jejím základem je současná síť TEN-T, přičemž ve státech EU-15 došlo k mírné redukci a naopak ve státech EU-12 k mírnému zvýšení rozsahu. Podle nařízení TEN-T by globální síť měla být dokončena do roku 2050.
- Hlavní síť (core network) – představuje podmnožinu globální sítě a obsahuje nejdůležitější transevropské tahy (multimodálně). Hlavní síť byla stanovena na základě jednotné evropské metodiky vypracované EK. Podle nařízení TEN-T by měla být dokončena do roku 2030.

Je však třeba, aby pro region ORP Klatovy byla stanovena koncepce rozvoje dopravy a závazný harmonogram jednotlivých staveb, který by nebyl měněn s častými změnami politické reprezentace na centrální úrovni. Dopravní sektorová strategie ministerstva dopravy přiznává, že není dostatek finančních prostředků na financování silnic I. třídy mimo síť silnic TEN – T.

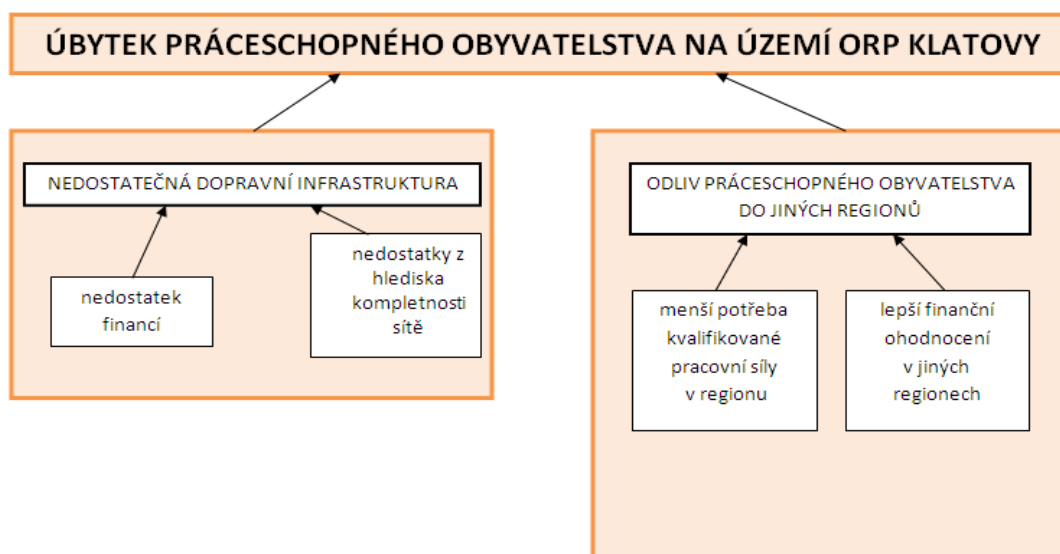
Základní páteřní silniční infrastruktura na území ORP Klatovy nevyhovuje rozvoji podnikání z těchto důvodů:

- nedostatečná kapacita úseku
- nedostatky z hlediska kompletnosti sítě
- nedostatky na průtazích silnic I. třídy (negativní ovlivnění veřejného zdraví a parametrické nedostatky)
- nehodové lokality
- nízká cestovní rychlost a nízký cestovní komfort
- environmentálně nevyhovující úseky

Z jednání fokusních skupin i z jednání s jednotlivými představiteli měst a obcí se tyto dopravní faktory (dopravní infrastruktura a dopravní obslužnost) jeví jako hlavní příčina problému zaměstnanosti v ORP Klatovy a zároveň i jako problém, na jehož řešení se obce v rámci MOS mohou efektivně podílet. Je skuteností, že podobná situace nekončí na hranicích ORP Klatovy, které jsou současně i státní hranicí se Spolkovou republikou Německo, ale podle představitelů tamních samospráv, je situace

v Česko – bavorském příhraničí na jejich straně hranice podobná. Zejména mladí lidé odcházejí za lepšími pracovními i existenčními podmínkami do Mnichova a dalších aglomerací.

Neřešení problému úbytku obyvatel v produktivním věku v regionu ORP Klatovy by vedlo ke vzniku vnitřní periferie, tak jak ji známe z jiných míst České republiky. Vzhledem k poměrně malé vzdálenosti od magistrátního města Plzně se nechá předpokládat, že bude i nadále při neřešení situace vzrůstat počet obyvatel, kteří budou za práci buď dojíždět, nebo se do Plzně přímo přestěhují. Tato skutečnost by oslabilu vyhlídky na rekvalifikace nebo zaměření vzdělávání na profese potřebné v regionu a omezila i rozvoj cestovního ruchu, který je zakotven ve většině rozvojových strategických materiálů obcí, DSO i mikroregionů.

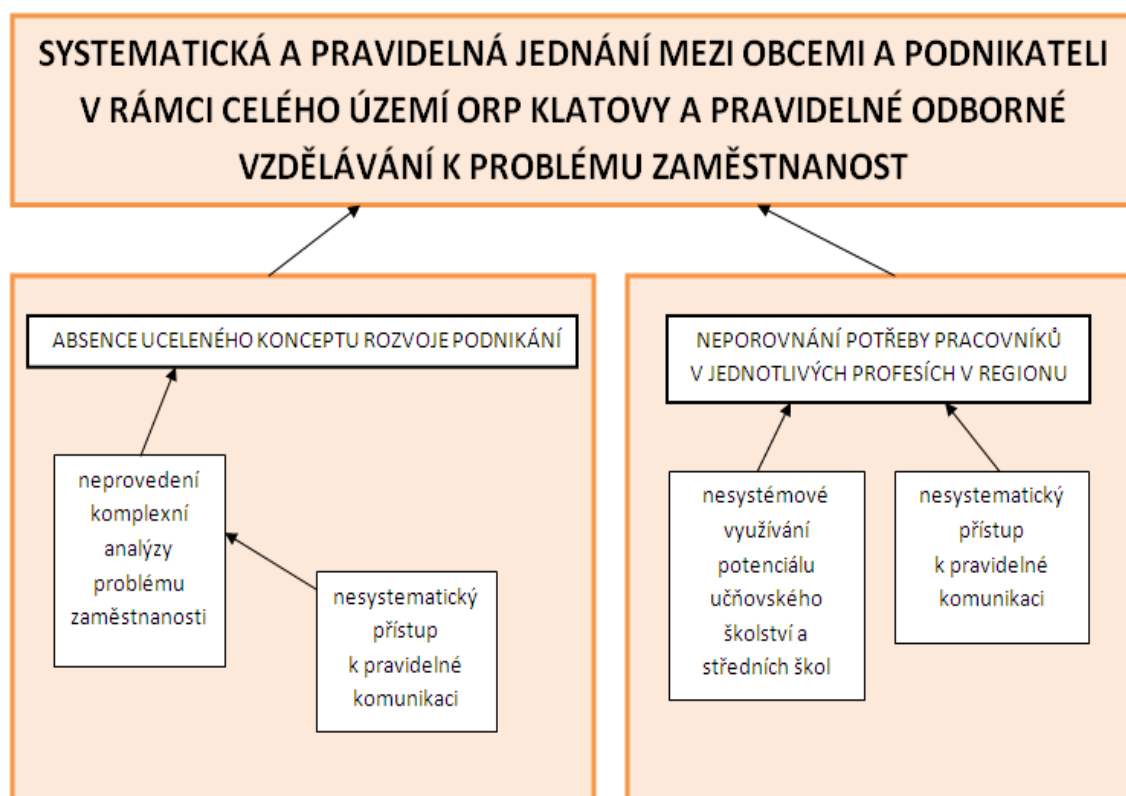
II. Systematická a pravidelná jednání mezi obcemi a podnikateli v rámci celého území ORP Klatovy a pravidelné odborné vzdělávání k problému zaměstnanost

Přestože celá řada měst a obcí spolupracuje s místními podnikateli a potenciálními investory, chybí zde, jak vyplývá z analytické části, ucelený koncept rozvoje podnikání, na kterém by se podílely města a obce a nabídky podnikatelských příležitostí zaměřené na celé ORP Klatovy. Zároveň v regionu působnosti ORP Klatovy působí celá řada učilišť a středních škol, které připravují mládež na budoucí povolání v regionu. Kromě toho probíhá zejména za podpory z evropských fondů velké množství vzdělávacích projektů organizovaných jak školami, tak i soukromými subjekty. Podle dostupných údajů však chybí porovnání potřeby pracovníků v jednotlivých profesích v regionu a profesního zaměření absolventů těchto škol a kurzů.

Příčinou problému je zatím nesystematický přístup k pravidelné komunikaci mezi všemi výše uvedenými partnery. V regionu ORP Klatovy nebyla doposud provedena komplexní analýza problému zaměstnanosti v této podobě ve vztahu samosprávy a podnikatelů. Komunikace tohoto typu v jednotlivých obcích nemůže nahradit komplexnější jednání na úrovni celé ORP Klatovy. Zároveň nebyl systémově využíván potenciál učňovského školství a středních škol, protože opět nebyla problematika chápána z hlediska rozvoje regionu, ale zaměřena na získávání žáků do škol bez ohledu na jejich další možnosti uplatnění v regionu.

Neřešení problému povede k dalšímu zvyšování odlivu občanů z regionu a k vytváření vnitřní periferie. Chybějící společné informace o aktivitách v jednotlivých obcích či jednotlivých sektorech (samospráva, podnikatelé, školy) povede k další roztříštěnosti a neefektivnímu využívání finančních prostředků. Velmi obtížně se za této situace budou moci realizovat pro region skutečně prospěšné společné vzdělávací projekty a obtížná bude i spolupráce s univerzitami a výzkumnými pracovišti, které mohou svými výstupy pomoci řešit uvedenou problematiku. Z jednání fokusních skupin i z jednání s jednotlivými představiteli obcí vyplynulo, že je zájem o výměnu zkušeností v této oblasti.

K řešení tohoto problému by bylo vhodné vytvořit vhodnou společnou komunikační platformu a následně pracovní skupiny, ve kterých by byly zastoupeny osoby z obou zainteresovaných sektorů (veřejnoprávního i podnikatelského). V rámci těchto trvalých rozhovorů bude možné vytvářet smysluplné dlouho-, středně- i krátkodobé koncepce rozvoje zaměstnanosti na celém území ORP Klatovy. Řešením by také bylo ve spolupráci s profesními zaměstnavatelskými organizacemi se touto otázkou zabývat i na samosprávné úrovni, kde by obce mohly vystupovat v moderátorské roli, díky širšímu a nezávislému pohledu na věc. Zároveň je třeba prohloubit spolupráci s klatovským Konzultačním střediskem Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze na společných projektech sociologického, ekonomického a i informačně technologického zaměření. Prostor je i v zadávání aktuálních témat bakalářských a diplomových kvalifikačních prací a ve spolupráci s jednotlivými katedrami.

6.2.3. Popisy cílů

Problémový okruh 1	<i>Úbytek práceschopného obyvatelstva na území ORP Klatovy</i>
Cíl 1.1	Vytvoření podmínek pro lepší propagaci regionu ORP Klatovy ve vztahu k potenciálním investorům, společný marketing a spolupráce v oblasti zvyšování mediální konkurenceschopnosti.
Popis cíle	Cílem je vytvoření společné propagace regionu nejen jako atraktivní turistické destinace, ale i území s trvale udržitelným rozvojem, vhodného pro bydlení a volnočasové aktivity trvale žijících obyvatel. Vytvořit informační materiál o území ORP Klatovy pro jednání s potenciálními investory. Výstupem bude propagace informovanost podnikatelů (jak místních, tak zejména mimo region) o stávajících opatřeních v rámci ORP Klatovy na podporu zaměstnanosti.
Hlavní opatření	1) Vytvoření trvalé diskusní platformy (konference), případně využití některých stávajících organizací, zástupců samospráv, podnikatelů a neziskového sektoru pro vzájemnou informovanost o působnosti v propagaci a marketingu - vysvětlující kampaň potřeby takovéto platformy v rámci ORP (i v návaznosti na stálé regionální konference na úrovni krajů) - využití stávajících zkušeností a příkladů dobré praxe v některých městech ORP Klatovy a rozšíření jejich pozitivních výstupů na celé ORP 2) Společná propagace regionu ORP Klatovy prostřednictvím společné platformy na veletrzích a dalších akcích - vytvořit plán propagace ORP Klatovy nejen jako turistické destinace, ale i dobré adresy pro bydlení a podnikání - vytvořit účelný systém využívání různých forem propagace celého území ORP Klatovy jako místa vhodného pro podnikání 3) Sdružování finančních prostředků všech tří sektorů pro propagaci regionu ORP Klatovy jako místa vhodného pro podnikání i bydlení - vytvořit finanční plán podpory podnikání formou propagace území - zajistit společné financování propagace samosprávami i podnikateli - pokusit se získat finanční prostředky z programů a grantů na podporu zaměstnanosti 4) Sdružování finančních prostředků pro sociologické výzkumy - na základě výzkumů stanovit účelnost vynakládaných prostředků pro tento účel a jejich další směřování
Správce cíle	místostarosta města Klatovy
Indikátory	Založení trvalé diskusní platformy v rámci ORP Klatovy. Počet schválených a realizovaných projektů v této oblasti.

Problémový okruh 1	<i>Úbytek práceschopného obyvatelstva na území ORP Klatovy</i>
Cíl 1.2	Navázání spolupráce ORP Klatovy se středními školami, Plzeňským krajem a univerzitami za účelem optimalizace trhu práce v regionu a získávání pracovních zkušeností u absolventů.

Popis cíle	Tento cíl spočívá v zřizování praktikantských míst na obecních a městských úřadech a vytipování potřeb profesí v regionu ORP Klatovy a dále ve spolupráci ORP s univerzitami a dalšími odbornými a vědeckými pracovišti nad možností zřízení poboček a konzultačních středisek. V současné době působí na území ORP Klatovy Konzultační středisko Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze, kde studují studenti v bakalářském i magisterském stupni vzdělávání formou kombinovaného studia. Cílem je zapojit toto středisko do společných projektů na rozvoj zaměstnanosti v rámci ORP a zároveň navázat podobnou spolupráci s dalšími renomovanými pracovišti v rámci celé České republiky, zejména využít zkušeností a znalostí regionu v rámci Jihočeské univerzity a Západočeské univerzity. Dalším cílem je podle potřeb regionu dosáhnout otevření dalších studijních oborů některé z univerzit, potřebných pro kvalifikovanou pracovní sílu v regionu, pokud možno v denním studiu.
Hlavní opatření	1) Navázání spolupráce s Agrární komorou, Potravinářskou komorou a Hospodářskou komorou ve zjišťování potřeb absolventů středních škol a učilišť 2) Ve spolupráci s úřadem práce vytvoření předpokladů pro zřizování praktikantských míst pro absolventy středních škol 3) Propagovat na ZŠ zřizovaných obcemi ORP možnosti uplatnění v regionu podle výběru střední školy nebo učiliště - pro všechna tři opatření vytvořit odbornou pracovní skupinu s facilitátory, která se bude problematikou zabývat 4) Prohloubení dosavadní spolupráce s PEF ČZU na zadávání témat závěrečných prací k problematice zaměstnanosti v regionu a vytipování možností společných projektů zaměřených na rozvoj vzdělávání určitých skupin obyvatel - vytipování oblastí, ve kterých je možno na této bázi spolupracovat - vytipování kateder fakulty, které se problematikou potřebnou pro region ORP Klatovy zabývaly - využít dřívějších úspěšných projektů, které univerzita v regionu ORP Klatovy aplikovala a aktualizovat je dnešním potřebám 5) Vytipování vhodných vědeckých a odborných pracovišť a možností spolupráce s nimi v oblasti zaměstnanosti - podle potřeb zjištěných v cíli 2.4 zahájit jednání s externími pracovišti, která se problematikou zabývají - zajistit finanční prostředky nebo formy financování této spolupráce
Správce cíle	starosta města Klatovy
Indikátory	Počet zapojených subjektů, u kterých je možno zpracovávat kvalifikační (bakalářské, diplomové a disertační) práce.

Problémový okruh 1	Úbytek práceschopného obyvatelstva na území ORP Klatovy
Cíl 1.3	Rekonstrukce mezinárodní komunikace č. 27 (E53) na plnohodnotný dálniční přivaděč k dálnici D5.
Popis cíle	Státní silnice č. 27 je hlavní spojnicí nejen mezi Plzní a západní částí Šumavy, ale i mezi českou dálnicí D5 a německými A3 a A92. Současný stav komunikace č. 27 ne-

	umožňuje ve větší míře nákladní a zejména kamionovou přepravu. Silnice je známá kvůli svému zatížení a profilu i velkým počtem dopravních nehod. Pro potenciální investory je rekonstrukce a modernizace této silnice zásadní podmínkou a obce podél trasy na území ORP Klatovy již delší dobu za její rekonstrukci lobbují.
Hlavní opatření	1) Založení společné platformy starostů a podnikatelů za modernizaci a rekonstrukci silnice č. 27 přednostně v úseku mezi D5 a Železnou Rudou. - vysvětlující kampaň potřeby takovéto platformy v rámci ORP (i v návaznosti na stálé regionální konference na úrovni krajů) - využití stávajících zkušeností a příkladů dobré praxe v některých regionech České republiky a rozšíření jejich pozitivních výstupů na celé území ORP Klatovy 2) Společný postup pro stanovení konkrétního závazného termínu investorem na vybudování obchvatu Klatov podle stávající projektové dokumentace - vytvoření vyjednávacího týmu v čele se starostou města Klatovy - využití všech již zpracovaných studií a strategií k tomuto tématu k argumentaci o nezbytnosti této stavby pro celý region ORP Klatovy 3) Společný postup při připomínkování projektové dokumentace na modernizaci silnice č. 27. - zamezit oklešťování původních záměrů projektu (např. ze čtyřproudé komunikace dvouproudá) - argumentovat na centrální úrovni o nezbytnosti této stavby pro riziko vzniku vnitřní periferie na území ORP Klatovy
Správce cíle	starosta města Klatovy
Indikátory	Počet km nově postavených úseků.

Problémový okruh 2	<i>Systematická a pravidelná jednání mezi obcemi a podnikateli v rámci celého území ORP Klatovy a pravidelné odborné vzdělávání k problému zaměstnanost</i>
Cíl 2.1	Podpora tvorby nových pracovních příležitostí.
Popis cíle	Cílem je vytvoření společné platformy obcí a podnikatelů na získávání rovnoměrného rozložení podpor na podporu tvorby nových pracovních míst. Současný systém státních podpor vychází především z procent nezaměstnanosti v jednotlivých regionech. Pokud dochází k odchodu mladých lidí za prací z regionu, nezvyšuje se procentuálně nezaměstnanost, ale region se demograficky dostává do nepříznivé situace. Cílem je udržet práceschopné obyvatelstvo v regionu.
Hlavní opatření	1) Založení společné platformy starostů, podnikatelů a státní správy (úřadů práce) na jednotný postup při řešení problematiky tvorby nových pracovních míst - vysvětlující kampaň potřeby takovéto platformy v rámci ORP (i v návaznosti na stálé regionální konference na úrovni krajů) - využití stávajících zkušeností a příkladů dobré praxe v některých regionech České republiky a rozšíření jejich pozitivních výstupů na celé území ORP Klatovy 2) Společné jednání s ministerstvem práce a sociálních věcí a ministerstvem průmyslu a obchodu - vytvořit vyjednávací tým, který bude lobbovat za celé území ORP Klatovy 3) Vybudování podnikatelského inkubátoru v Klatovech - na podporu podnikatelských aktivit začínajících podnikatelů založit a podpořit

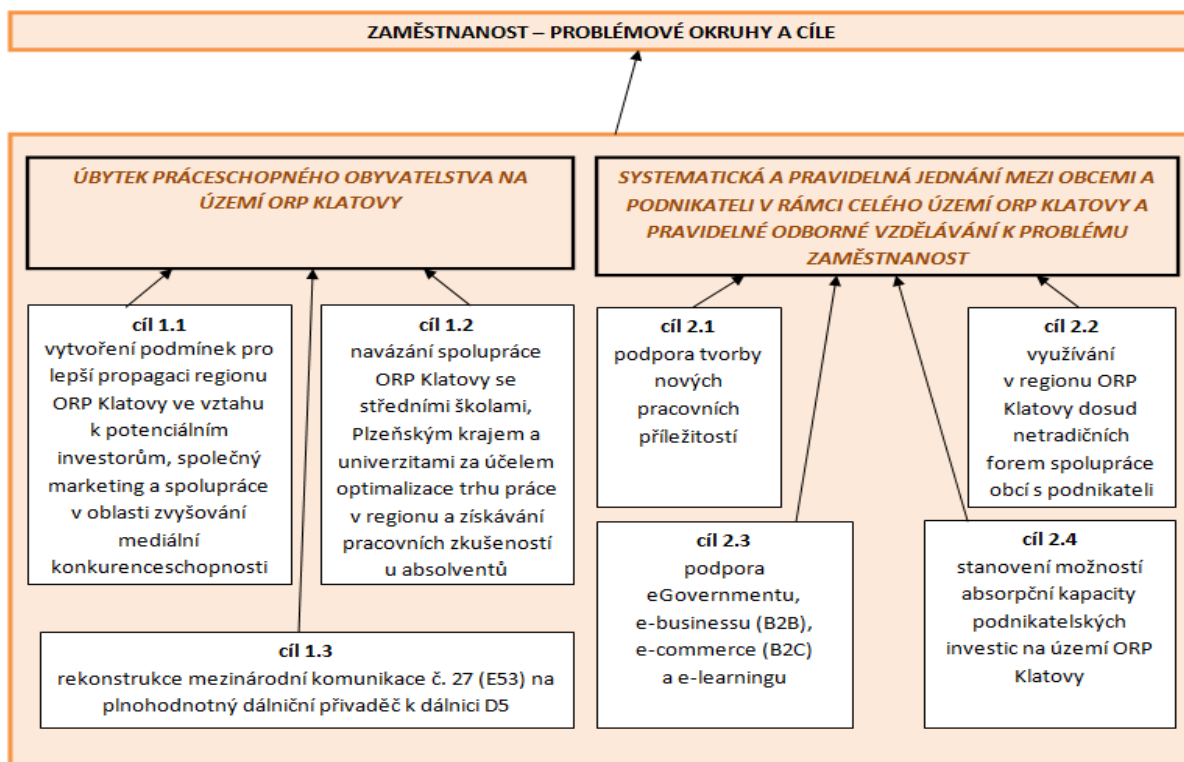
	podnikatelský inkubátor 4) Rozvoj stávajících průmyslových zón v městech ORP Klatovy a jejich naplnění investory - na základě výstupů cíle 1. 1. získávat investory do průmyslových zón a jejich další rozšiřování - v souvislosti s cílem 2.4 bodem 2 využít poznatků získaných opatřeními tohoto bodu pro praktickou realizaci doplňováním infrastruktury stávajících průmyslových zón 5) Koordinovaná podpora integrované dopravní obslužnosti v rámci ORP k přepravě osob do zaměstnání - pro snadnou mobilitu pracovní síly v rámci ORP Klatovy průběžně vyhodnocovat dopravní obslužnost a její dopad na zaměstnanost - na základě zjištěných dat jednat se zaměstnavateli a Plzeňským krajem o možnostech průběžného řešení tohoto problému
Správce cíle	místostarosta města Klatovy
Indikátory	Počet m ² plochy vybudovaného inkubátoru.

Problémový okruh 2	<i>Systematická a pravidelná jednání mezi obcemi a podnikateli v rámci celého území ORP Klatovy a pravidelné odborné vzdělávání k problému zaměstnanost</i>
Cíl 2.2	Využívání v regionu ORP Klatovy dosud netradičních forem spolupráce obcí s podnikateli.
Popis cíle	V regionu ORP Klatovy doposud nebyly realizovány dlouhodobé společné projekty, na kterých by se kapitálově a organizačně podílely samosprávy s místními podnikateli.
Hlavní opatření	1) Vytvoření komunikační platformy obcí a podnikatelů v rámci ORP Klatovy na zavádění inovativních metod spolupráce - společné podnikání musí být vždy založeno na vzájemné důvěře. K tomu je třeba, aby se partneři poznali a vyjasnili si své představy, je třeba založit nejprve neformální diskusní skupinu - založit společné podniky nebo uzavřít smlouvy o společném podnikání - řešit společně legislativní náležitosti spojené se společným podnikáním obcí a soukromých subjektů 2) Opravy a rekonstrukce obecních nemovitostí na objekty určené k podnikání - v programovém období EU 2014 – 2020 bude pravděpodobně možno získat finanční prostředky na opravy nemovitostí ve vlastnictví města a tyto poté poskytnout k podnikání. Je třeba vytipovat tyto objekty na území ORP Klatovy 3) Spolupráce na projektech PPP - vytipovat oblasti, ve kterých je možno spolupracovat - pilotně připravit menší projekty pro praktické ověření fungování v podmínkách současné legislativy
Správce cíle	místostarosta města Klatovy
Indikátory	Opravy a rekonstrukce obecních nemovitostí na objekty určené k podnikání a výše finančních prostředků investovaných do rekonstrukce obecních nemovitostí z toho počet pronajatých objektů a m ² k podnikání.

Problémový okruh 2	<i>Systematická a pravidelná jednání mezi obcemi a podnikateli v rámci celého území ORP Klatovy a pravidelné odborné vzdělávání k problému zaměstnanost</i>
Cíl 2.3	Podpora eGovernmentu, e-businessu (B2B), e-commerce (B2C) a e-learningu.
Popis cíle	Zkušenosti zejména ze severní Evropy ukazují na pozitivní možnosti moderních ICT technologií pro práci v regionech s řídkým osídlením. Cílem v ORP Klatovy je podpora budování technické infrastruktury pro práci z domova, zlepšení služeb a možností vzdělávání za pomoci ICT.
Hlavní opatření	1) Spolupráce s operátory na pokrytí celého území sítěmi s rychlým mobilním internetem 2) Ve spolupráci s odbornými pracovišti podporovat rozvoj šíření aplikací, které umožní elektronické podnikání a celoživotní vzdělávání na venkově - společně propagovat a provozovat internetové aplikace na doplnění znalostí žen po mateřské dovolené, absolventů středních a vysokých škol a osob 50+ 3) Podpora zdokonalování znalostí v informační a počítačové gramotnosti - pořádání kurzů na praktické využívání výpočetní techniky obyvateli venkovských oblastí ORP Klatovy za účasti pracovníků zodpovědných za ICT na úřadech 4) Rozvíjení všech forem eGovernmentu na podporu obyvatel venkova - rozvíjení znalostí formou pořádání osvětových akcí ve využívání služeb CzechPoint, Virtuos a další - rozvíjení elektronické komunikace městských a obecních úřadů s občany - podpora sítě CamelNet
Správce cíle	místostarosta města Klatovy
Indikátory	Pravidelné vzdělávací kurzy na využívání všech forem a možností elektronických agend, aplikací a sociálních sítí pro všechny věkové a sociální kategorie obyvatel v ORP Klatovy

Problémový okruh 2	<i>Systematická a pravidelná jednání mezi obcemi a podnikateli v rámci celého území ORP Klatovy a pravidelné odborné vzdělávání k problému zaměstnanost</i>
Cíl 2.4	Stanovení možností absorpční kapacity podnikatelských investic na území ORP Klatovy.
Popis cíle	Pro získávání nových investorů a rozvoj stávajících firem je třeba dokonalá infrastruktura. Některá města a obce v minulých letech se na její budování zaměřily, další mají ještě rezervy. Cílem je zmapovat možnosti a kapacity rozšiřování průmyslových a zemědělských podniků z hlediska vybudované a plánované infrastruktury na území ORP Klatovy.
Hlavní opatření	1) Zmapování dosavadních možností v jednotlivých obcích pro rozšiřování rozvojových a průmyslových zón v rámci ORP Klatovy a jejich zakotvení v územních plánech - stanovení metodického postupu - sběr dat podle metodiky v jednotlivých obcích ORP - vyhodnocení sebraných dat a jejich porovnání s dalšími zdroji 2) Zmapování stávajících kapacit pro rozšiřování průmyslových zón a obytných čtvrtí a jejich současné využití v rámci ORP Klatovy - stanovení metodického postupu

	- sběr dat podle metodiky v jednotlivých obcích ORP - vyhodnocení sebraných dat a jejich porovnání s dalšími zdroji 3) zpracování studie proveditelnosti, včetně finanční kalkulace a optimalizace investic do infrastruktury ve vztahu k rozvoji podnikání a bydlení v rámci ORP Klatovy - využití dat z bodů 1 a 2 pro samostatnou SWOT analýzu a finanční analýzu možností podpory zaměstnanosti rozvojem infrastruktury - veřejné komunitní projednání získaných výsledků a formulování závěrů 4) zpracování strategie rozvoje infrastruktury na území ORP Klatovy ve vztahu k rozvoji podnikání na léta 2015 – 2025 - v případě kladného výstupu v bodě 3 zpracovat sofistikovanou strategii k tomuto tématu 5) propagace výstupů v rámci problémového okruhu 1, cíle 1.1.
Správce cíle	místostarosta města Klatovy
Indikátory	Zpracování podrobné strategie rozvoje zaměstnanosti

6.2.4. Indikátory

Problémový okruh	<i>Úbytek práceschopného obyvatelstva na území ORP Klatovy</i>		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Zastavení úbytku obyvatel v produktivním věku na území ORP Klatovy		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Místostarosta města Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	ano	ano

Skutečnost	ne	X	X
Popis měřítka:	Ve sledovaném území dochází k soustavnému poklesu obyvatel v produktivním věku. Tento stav se již začíná částečně projevovat sníženým zájmem investorů o území ORP Klatovy. Soubor dalších navržených opatření by měl tomuto trendu v budoucnu zabránit a vytvářet zajímavé pracovní příležitosti.		
Metodika a výpočet:	Sledování počtů obyvatel ve věku mezi 15 – 64 roky v jednotlivých městech a obcích na území ORP Klatovy a celkem za ORP k 31.12 každého roku.		
Zdroj čerpání dat:	ČSÚ, městské a obecní úřady v rámci ORP Klatovy		

Cíl	Vytvoření podmínek pro lepší propagaci regionu ORP Klatovy ve vztahu k potenciálním investorům, společný marketing a spolupráce v oblasti zvyšování mediální konkurenceschopnosti.		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Založení trvalé diskusní platformy v rámci ORP Klatovy		
Měrná jednotka	Počet zapojených obcí do platformy		
Správce měřítka	Místostarosta města Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	20	35
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka:	V současné době neexistuje v rámci ORP Klatovy trvalá diskusní platforma samospráv k problematice konkurenceschopnosti území a s ní související zaměstnaností. Platforma bude vytvářet pracovní skupiny podle aktuální potřeby řešení		
Metodika a výpočet:	Počet setkání v rámci jednoho roku minimálně ¾ členů platformy. Aby platforma plnila svůj účel, měla by se scházet minimálně 4 x do roka a při řešení konkrétního problému častěji podle potřeby.		
Zdroj čerpání dat:	Usnesení zastupitelstev obcí ORP Klatovy		

Cíl	Vytvoření podmínek pro lepší propagaci regionu ORP Klatovy ve vztahu k potenciálním investorům, společný marketing a spolupráce v oblasti zvyšování mediální konkurenceschopnosti.		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet schválených a realizovaných projektů v této oblasti.		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Místostarosta města Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	5	6
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka:	Pracovní skupiny budou tvořeny nejen představiteli samospráv, ale i dalšími přizvanými odborníky. Pracovní skupiny se budou		

	zabývat oblastí dopravy, vzdělávání a marketingové propagace regionu.
Metodika a výpočet:	Počet realizovaných projektů a díky jim investovaný celkový a z toho dotační finanční objem.
Zdroj čerpání dat:	Zápisy z jednání pracovních skupin trvalé diskusní platformy

Cíl	<i>Navázání spolupráce ORP Klatovy se středními školami, Plzeňským krajem a univerzitami za účelem optimalizace trhu práce v regionu a získávání pracovních zkušeností u absolventů</i>		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Počet zapojených subjektů, u kterých je možno zpracovávat kvalifikační (bakalářské, diplomové a disertační) práce.		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	15	20
Skutečnost	2	X	X
Popis měřítka:	V současné době není vypracován systém zadávání kvalifikačních prací na všech stupních vzdělávání, v rámci kterého by byla systémově řešena problematika zaměstnanosti v územní působnosti ORP Klatovy. V rámci trvalé diskusní platformy bude stanoveno, s kterými vzdělávacími, odbornými a vědeckými pracovišti bude navázána užší spolupráce.		
Metodika a výpočet:	Počet kvalifikačních prací zaměřených na řešení problematiky zaměstnanosti. Za kvalifikační práci k řešení problematiky zaměstnanosti se bude považovat taková práce, která bude evidována stálou diskusní platformou jako řešení požadavku některé z pracovních skupin.		
Zdroj čerpání dat:	Evidence aktuálně řešených kvalifikačních prací stálou diskusní platformou		

Cíl	<i>Rekonstrukce mezinárodní komunikace č. 27 (E53) na plnohodnotný dálniční přivaděč k dálnici D5</i>		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Počet km nově postavených úseků.		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta města Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	5	15
Skutečnost	3	X	X
Popis měřítka:	V současné době je postaven dálniční přivaděč v rámci komunikace č. 27 mezi D5 a Vysokou, místní částí města Dobřany.		

	Z místa, kde je přivaděč v současnosti ukončen, je na hranice ORP Klatovy (katastr obce Červené Poříčí) v současnosti vzdálenost 17 km po původní komunikaci a do Železné Rudy je to již 68 km. Tento úsek je nezbytné modernizovat pro potřeby silniční dopravy 21. století.
Metodika a výpočet:	Rekonstruované úseky a obchvaty na silnici č. 27 v úseku D5 – Železná Ruda vyjma standardních oprav povrchu vozovky.
Zdroj čerpání dat:	Údaje stavebních úřadů

Problémový okruh	<i>Systematická a pravidelná jednání mezi obcemi a podnikateli v rámci celého území ORP Klatovy a pravidelné odborné vzdělávání k problému zaměstnanost</i>		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Minimálně třikrát ročně uskutečněná setkání představitelů samospráv ORP Klatovy a dva odborné semináře nebo workshopy ročně k problematice zaměstnanosti na území ORP Klatovy		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Místostarosta města Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	ano	ano
Skutečnost	ne	X	X
Popis měřítka:	Zlepšení dialogu mezi představiteli samospráv a zvyšování kvalifikace všech zainteresovaných osob na zlepšení stavu v oblasti zaměstnanosti na území ORP Klatovy.		
Metodika a výpočet:	Uskutečněné akce v kalendářním roce za účasti představitelů samospráv, podnikatelů, hospodářské a agrární komory a případně NNO.		
Zdroj čerpání dat:	Pozvánky a zápisy z jednání, fotodokumentace		

Cíl	<i>Podpora tvorby nových pracovních příležitostí</i>		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Vybudování podnikatelského inkubátoru v Klatovech		
Měrná jednotka	Počet m ² plochy vybudovaného inkubátoru.		
Správce měřítka	Místostarosta města Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	150	200
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka:	Zřízení podnikatelského inkubátoru podpoří vznik nových firem v regionu. Měřítkem indikátoru bude skutečný počet působících firem v rámci inkubátoru. Zřizování inkubátorů je uvedeno v Programu rozvoje PK 2014+ na straně 72 v opatření Rozvoj infrastruktury pro podnikání.		

Metodika a výpočet:	Počet firem v inkubátoru k 31. 12. ve sledovaném období.
Zdroj čerpání dat:	Evidence zřizovatele města Klatovy

Cíl	Stanovení možností absorpční kapacity podnikatelských investic na území ORP Klatovy		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	Zpracování podrobné strategie rozvoje zaměstnanosti		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Místostarosta města Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	1	1 (aktualizace)
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka:	Strategie bude obsahovat zmapování dosavadních možností v jednotlivých obcích pro rozšiřování rozvojových a průmyslových zón v rámci ORP Klatovy a jejich zakotvení v územních plánech, zmapování stávajících kapacit pro rozšiřování průmyslových zón a obytných čtvrtí a jejich současné využití v rámci ORP Klatovy, zpracování studie proveditelnosti, včetně finanční kalkulace a optimalizace investic do infrastruktury ve vztahu k rozvoji podnikání a bydlení v rámci ORP Klatovy, zpracování strategie rozvoje infrastruktury na území ORP Klatovy ve vztahu k rozvoji podnikání na léta 2015 – 2025, propagace výstupů v rámci problémového okruhu. Strategie bude v dalších letech průběžně aktualizována.		
Metodika a výpočet:	Strategie předložená a komunitně projednaná v ORP ke zvolenému termínu předložení		
Zdroj čerpání dat:	Odbory městských úřadů a obecní úřady v ORP Klatovy, ČSÚ a profesní organizace.		

Cíl	Využívání v regionu ORP Klatovy dosud netradičních forem spolupráce obcí s podnikateli		
Číslo indikátoru	9		
Název indikátoru	Opravy a rekonstrukce obecních nemovitostí na objekty určené k podnikání a výše finančních prostředků investovaných do rekonstrukce obecních nemovitostí z toho počet pronajatých objektů a m ² k podnikání.		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Místostarosta města Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	4	8
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka:	V programovém období EU 2014 – 2020 bude pravděpodobně možno získat finanční prostředky na opravy nemovitostí ve vlast-		

	nictví města a tyto poté poskytnout k podnikání. Je nezbytné vytipovat tyto objekty na území ORP Klatovy a zpracovávat projektovou dokumentaci (souvisí s indikátorem 7)
Metodika a výpočet:	Počet zrekonstruovaných obecních objektů sloužících k podnikatelským účelům ve sledovaném období na území ORP Klatovy.
Zdroj čerpání dat:	Městské a obecní úřady v rámci ORP Klatovy

Cíl	Podpora eGovernmentu, e-businessu (B2B), e-commerce (B2C) a e-learningu.		
Číslo indikátoru	10		
Název indikátoru	Pravidelné vzdělávací kurzy na využívání všech forem a možností elektronických agend, aplikací a sociálních sítí pro všechny věkové a sociální kategorie obyvatel v ORP Klatovy		
Měrná jednotka	Počet kurzů za rok/ počet absolventů		
Správce měřítka	Místostarosta města Klatovy		
Roky	2014	2017	2020
Plán	X	4/200	8/800
Skutečnost	0	X	X
Popis měřítka:	V současné době se stále zdokonaluje síť pokrytí internetovým připojením v rámci ORP Klatovy. Pro venkovské oblasti nabývá elektronická komunikace stále většího významu ve všech oblastech veřejné správy i podnikání. Je tedy nezbytné průběžně zvyšovat znalosti o IT a počítačovou gramotnost. U pokročilých uživatelů využívat e-learning a další metody elektronického vzdělávání pomocí multimediálních aplikací		
Metodika a výpočet:	Počet absolventů kurzů a jejich absolventů v rámci ORP.		
Zdroj čerpání dat:	Městské a obecní úřady v rámci ORP Klatovy		

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny
Starosta města Klatovy
Starosta města Nýrsko
Starosta města Železná Ruda
Starosta města Janovice nad Úhlavou

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Vytvoření podmínek pro lepší propagaci regionu ORP Klatovy ve vztahu k potenciálním investorům, společný marketing a spolupráce v oblasti zvyšování mediální konkurenceschopnosti.	místostarosta města Klatovy
1.2.	Navázání spolupráce ORP Klatovy se středními školami, Plzeňským krajem a univerzitami za účelem optimalizace trhu práce v regionu a získávání pracovních zkušeností u absolventů.	starosta města Klatovy
1.3.	Rekonstrukce mezinárodní komunikace č. 27 (E53) na plnohodnotný dálniční přivaděč k dálnici D5.	starosta města Klatovy
2.1	Podpora tvorby nových pracovních příležitostí.	místostarosta města Klatovy
2.2	Využívání v regionu ORP Klatovy dosud netradičních forem spolupráce obcí s podnikateli.	místostarosta města Klatovy
2.3	Podpora eGovernmentu, e-businessu (B2B), e-commerce (B2C) a e-learningu.	místostarosta města Klatovy
2.4	Stanovení možností absorpční kapacity podnikatelských investic na území ORP Klatovy.	místostarosta města Klatovy

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Zastavení úbytku obyvatel v produktivním věku na území ORP Klatovy	místostarosta města Klatovy
2	založení trvalé diskusní platformy v rámci ORP Klatovy	starosta města Klatovy v koordinaci se starosty měst a obcí ORP Klatovy
3	počet schválených a realizovaných projektů v oblasti společného marketingu a v spolupráci v oblasti zvyšování mediální konkurenceschopnosti	vedoucí odboru školství, kultury a cestovního ruchu
4	počet zapojených subjektů, u kterých je možno zpracovávat kvalifikační (bakalářské, diplomové a disertační) práce.	vedoucí odboru rozvoje města
5	počet kilometrů rekonstrukce komunikace č. 27 v úseku mezi D5 a Železnou Rudou	vedoucí odboru výstavby a územního plánování
6	Minimálně třikrát ročně uskutečněná setkání představitelů samospráv ORP Klatovy a dva odborné semináře nebo workshopy ročně k problematice zaměstnanosti na území ORP Klatovy	místostarosta města Klatovy
7	vybudování podnikatelského inkubátoru v Klatovech	
8	zpracování podrobné strategie rozvoje zaměstnanosti	vedoucí živnostenského odboru MěÚ Klatovy
9	Opravy a rekonstrukce obecních nemovitostí na objekty určené k podnikání a výše finančních prostředků investovaných do rekonstrukce obecních nemovitostí z toho počet pronajatých objektů a m ² k podnikání.	vedoucí odboru rozvoje města MěÚ Klatovy
10	Pravidelné vzdělávací kurzy na využívání všech forem a možností elektronických agend, aplikací a sociálních sítí pro všechny věkové a sociální kategorie obyvatel v ORP Klatovy	Místostarosta města Klatovy

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1. - 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizaci projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci

fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Přípravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Jedním z hlavních problémových okruhů v rámci ORP Klatovy se jeví, jak vyplývá ze zpracovaných tabulek v analytické části, úbytek práceschopného obyvatelstva. Z přehledů je zřejmé, že nedochází pouze ke stárnutí populace a statistickému přesunu obyvatel do vyšší věkové kategorie, ale k odlivu lidí v produktivním věku z regionu. Pokud by tento stav dlouhodobě přetrvával, nutně na území ORP Klatovy dojde ke vzniku vnitřní periferie a sociálně vyloučených lokalit. Symptomy tohoto vývoje se již částečně skrytě projevují například zvýšenou aktivitou v drogové oblasti, jak je popisováno v jiné části této strategie. Navržené cíle jsou zaměřeny na zastavení tohoto trendu a týkají se nejen užší spolupráce mezi samosprávami a podnikateli na území ORP Klatovy, hledání netradičních forem spolupráce a inovativních řešení, ale i intenzivnější propagace regionu, jako místa zajímavého pro podnikání a příjemného pro život.

S tím souvisí i další cíle vycházející z nutnosti modernizovat infrastrukturu, především dopravní tepny. Zde je nezastupitelnou prioritou modernizace mezinárodní silnice E53 (č. 27), která prochází napříč

celým územím ORP Klatovy, a na ní navazujících vedlejších komunikací. Cílem je především vytvořit předpoklady pro jednotný a koordinovaný přístup představitelů samospráv při celém procesu přípravy rekonstrukce dopravní infrastruktury a zároveň společné kvalifikované stanovení potenciálu, který by bylo možno na území ORP smysluplně investovat. Důležitým problémovým okruhem je i další rozvoj celoživotního vzdělávání, ve kterém jsou cíle směřovány do oblasti spolupráce s místními regionálními středními školami a dále s vysokými školami, univerzitami a vědeckovýzkumnými pracovišti v České republice i v zahraničí.

Rovněž se ukazuje, že pokud se používá pro získání podpory na aktivní politiku zaměstnanosti a rozvoj regionu jako jediné kritérium nezaměstnanost, tak není možno řešit celou řadu negativních jevů, které se začínají projevovat v regionu působnosti ORP Klatovy. Jako příklad je možno uvést odchod z regionu osob v produktivním věku. Nezaměstnanost se nezvyšuje, firmy do regionu ale neinvestují a roztáčí se spirála problémů. Z tohoto hlediska byli jako správci indikátorů vybráni volení představitelé města Klatovy, kteří mají odpovídající autoritu i administrativní podporu úřadu se touto problematikou zabývat.

Ve všech problémových okruzích je zdůrazněna potřeba vytvoření nejlépe stálé platformy, na jejímž základě bude možno vyměňovat a tříbit názory a zkušenosti nejen mezi představiteli samospráv v rámci ORP Klatovy, ale i s dalšími sektory jako jsou podnikatelé a nevládní neziskové organizace.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Informace o potřebách regionu ORP Klatovy v oblasti zaměstnanosti byly získávány řízenými rozhovory s představiteli obcí a venkovskými podnikateli. Nejprve bylo ve spolupráci se živnostenským odborem Městského úřadu v Klatovech vytipováno více než 100 podnikatelských subjektů, kterým byl rozeslán dotazník. Vyplněním dotazníku se bohužel zabýval statisticky nevýznamný počet podnikatelů a osobními nebo telefonickými rozhovory bylo zjištěno, že místní podnikatelé nemají většinou představu, jak by mohli se samosprávami oboustranně výhodně dlouhodobě spolupracovat. Na základě těchto zkušeností byli osloveni vybraní starostové měst, ve kterých jsou zkušenosti s budováním průmyslových zón. Z rozhovorů vyplynulo, že by uvítali větší koordinační roli v řešení problematiky zaměstnanosti ze strany města Klatov. Tyto poznatky byly zapracovány do dokumentu, který byl realizačním týmem zpracováván a k němuž se mohli průběžně vyjadřovat představitelé samospráv ORP Klatovy. Zároveň byly o průběhu zpracování podávány informace na setkáních mikroregionů na území ORP Klatovy, všude tam, kde o ně projeví zájem.

Návrhová část dokumentu vychází z předchozí provedené analýzy. Vymezení problémových okruhů a následně stanovení cílů předcházelo sestavení vize. Realizační tým spolu se zástupci 8 obcí z ORP Klatovy formou brainstormingu zformuloval základní vizi návrhové části. Poté následovalo sestavení prvotního návrhu problémových okruhů pracovníkem pro analýzy a strategie. Nejprve byl návrh předložen realizačnímu týmu, kde došlo k jeho připomínkování. Další posun ve zpracování návrhové části nastal po jednání fokusní skupiny. Odborné názory účastníků byly pro daný výstup klíčové a napomohly k formulaci problémových okruhů. V průběhu měsíce listopadu 2014 byli všichni starostové, včetně 13 nově zvolených, informováni o stavu zpracování návrhové části, seznámeni s aktuálním zněním a pozváni na pracovní schůzky. Finální návrhová část byla dokončena v průběhu prosince 2014.

6.5. Seznam příloh

Příloha č. 1 - Přehled aktivních podnikatelských subjektů na území ORP k 31. 12. 2013

Obec	Počet subjektů se zjištěnou aktivitou v ORP celkem	Subjekty zemědělství, lesnictví, rybářství	Subjekty těžba a průmysl celkem	Subjekty těžba a dobývání	Subjekty zpracovatelský průmysl	Subjekty výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	Subjekty zásob. vodou; činnosti souvis. s odpad. vodami, odpady a sanacemi	Subjekty stavebnictví
Běhařov	28	7	5	0	3	2	0	4
Běšiny	86	21	9	0	4	5	0	14
Bezděkov	132	24	28	0	20	8	0	21
Biřkov	14	2	3	0	1	2	0	0
Bolešiny	109	14	19	0	16	3	0	13
Čachrov	93	40	7	0	4	3	0	4
Černíkov	34	13	7	0	5	2	0	3
Červené Poříčí	34	5	12	0	10	1	1	6
Číhaň	17	4	4	0	3	1	0	1
Dešenice	81	31	11	0	5	5	1	11
Dlažov	43	7	7	0	4	2	1	6
Dolany	115	26	19	0	11	8	0	11
Hamry	24	7	2	0	1	1	0	3
Hnačov	16	8	0	0	0	0	0	0
Chlistov	14	0	2	0	2	0	0	4
Chudenice	78	12	17	0	13	4	0	9

Chudenín	80	19	7	0	3	4	0	14
Janovice nad Úhlavou	261	29	59	0	36	19	4	27
Javor	11	2	2	0	0	2	0	0
Ježovy	33	12	6	0	4	2	0	0
Klatovy	2 909	148	398	1	288	99	10	227
Klenová	12	1	2	0	1	1	0	3
Křenice	30	7	3	0	1	2	0	3
Lomec	18	4	1	0	1	0	0	3
Měčín	133	22	24	0	17	7	0	14
Mezihoří	12	4	0	0	0	0	0	1
Mlýnské Struha- dlo	8	1	3	0	3	0	0	1
Mochtín	114	25	22	0	13	7	2	17
Myslovice	15	3	2	0	1	1	0	3
Nýrsko	512	51	80	0	52	25	3	63
Obytce	29	7	3	0	3	0	0	3
Ostřetice	11	4	2	0	1	1	0	0
Plánice	182	40	24	0	20	3	1	33
Poleň	32	4	5	0	5	0	0	5
Předslav	91	18	13	0	10	3	0	6
Strážov	156	41	26	0	18	8	0	15
Švihov	220	29	40	0	28	10	2	23
Týnec	31	2	2	0	2	0	0	9
Újezd u Plánice	13	1	3	0	2	1	0	2
Vrhavěč	129	18	17	0	11	6	0	15
Vřeskovice	29	5	5	0	4	1	0	2
Zavlekov	53	11	7	0	5	1	1	7

Zborovy	19	4	4	0	1	3	0	2
Železná Ruda	373	40	23	0	19	3	1	12
Celkem ORP Klatovy	6 434	773	935	1	651	256	27	620

pokračování

Obec	Subjekty velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	Subjekty doprava a skladování	Subjekty ubytování, stravování a pohostinství	Subjekty informační a komunikační činnosti	Subjekty peněžnictví a pojišťovnictví	Subjekty činnosti v oblasti nemovitostí	Subjekty profesní, vědecké a technické činnosti
Běhařov	3	0	2	0	1	1	0
Běšiny	12	1	9	0	4	0	3
Bezděkov	19	1	5	2	5	3	8
Biřkov	1	1	0	1	0	0	2
Bolešiny	19	3	6	2	7	0	6
Čachrov	8	3	7	0	3	0	5
Černíkov	1	0	2	0	1	1	0
Červené Poříčí	2	0	2	0	0	0	1
Číhaň	1	0	1	1	1	0	1
Dešenice	11	0	3	0	1	0	3
Dlažov	7	0	1	2	0	0	1
Dolany	13	5	6	0	4	2	9
Hamry	2	1	3	0	0	2	1

Hnačov	1	1	2	0	0	0	0
Chlistov	1	0	1	0	1	0	2
Chudenice	13	2	5	0	1	1	5
Chudenín	11	3	4	0	5	2	6
Janovice nad Úhlavou	44	4	13	2	11	14	14
Javor	3	1	0	0	0	0	0
Ježovy	4	1	0	0	2	0	1
Klatovy	547	78	165	55	148	129	377
Klenová	0	0	0	0	0	1	1
Křenice	4	2	1	0	2	2	3
Lomec	1	3	1	0	1	0	0
Měčín	21	6	7	0	9	1	8
Mezihoří	3	1	0	0	2	0	0
Mlýnské Struha- dlo	0	0	0	0	0	0	0
Mochtín	14	0	3	0	2	1	11
Myslovice	2	0	0	0	1	0	0
Nýrsko	86	21	32	1	25	9	40
Obytce	2	0	5	0	0	1	2
Ostřetice	2	0	0	0	1	0	1
Plánice	18	2	10	1	6	3	7
Poleň	4	0	3	2	0	0	2
Předslav	14	5	3	1	5	2	8
Strážov	26	1	5	1	4	3	5
Švihov	32	2	12	2	7	3	20
Týnec	3	0	2	1	1	1	2
Újezd u Plánice	1	1	0	0	0	0	1

Vrhavěč	18	5	7	1	8	4	11
Vřeskovice	3	1	3	0	1	1	2
Zavlekov	4	1	6	0	2	2	1
Zborovy	1	0	2	0	2	0	1
Železná Ruda	68	17	92	1	7	20	11
Celkem ORP Klatovy	1 050	173	431	76	281	209	582

pokračování

Obec	Subjekty administrativní a podpůrné činnosti	Subjekty veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	Subjekty vzdělávání	Subjekty zdravotní a sociální péče	Subjekty kulturní, zábavní a rekreační činnosti	Subjekty ostatní činnosti	Subjekty nezařazeno
Běhařov	1	2	0	0	0	2	0
Běšiny	0	4	2	0	4	3	0
Bezděkov	1	3	2	0	1	7	2
Biřkov	0	2	0	0	0	2	0
Bolešiny	2	5	1	1	2	7	2
Čachrov	0	3	1	0	2	8	2
Černíkov	0	4	0	0	2	0	0
Červené Poříčí	1	2	0	0	0	2	1
Číhaň	0	2	1	0	0	0	0
Dešenice	0	4	1	0	1	3	1
Dlažov	0	3	2	0	2	5	0

Dolany	1	5	1	2	1	9	1
Hamry	0	1	0	0	1	1	0
Hnačov	0	2	1	0	0	0	1
Chlistov	0	1	0	0	1	0	1
Chudenice	0	2	1	3	1	5	1
Chudenín	0	3	1	0	0	4	1
Janovice nad Úhlavou	6	5	2	2	6	17	6
Javor	0	2	0	0	0	0	1
Ježovy	0	2	0	0	0	3	2
Klatovy	61	14	53	100	77	258	74
Klenová	0	2	0	0	1	1	0
Křenice	0	3	0	0	0	0	0
Lomec	1	2	0	0	0	0	1
Měčín	2	7	1	2	0	8	1
Mezihoří	0	1	0	0	0	0	0
Mlýnské Struha- dlo	0	2	0	0	0	1	0
Mochtín	0	5	2	0	4	5	3
Myslovice	0	2	1	0	0	1	0
Nýrsko	10	7	6	11	8	42	20
Obytce	1	2	0	0	1	2	0
Ostřetice	0	1	0	0	0	0	0
Plánice	1	7	3	2	2	20	3
Poleň	0	4	0	0	1	1	1
Předslav	1	4	3	1	0	4	3
Strážov	4	6	2	2	3	12	0
Švihov	1	6	1	2	5	27	8

Týnec	1	2	0	0	2	3	0
Újezd u Plánice	0	2	1	0	0	1	0
Vrhavěč	4	4	1	1	3	8	4
Vřeskovice	0	2	0	0	1	3	0
Zavlekov	0	3	1	0	2	5	1
Zborovy	0	2	0	0	0	1	0
Železná Ruda	11	3	2	4	10	24	28
Celkem ORP Klatovy	110	150	93	133	144	505	169

Zdroj: ČSÚ

Příloha č. 2 - Tabulka demografického vývoje v ORP Klatovy

Obec	věk 0–14 let celkem 2008	věk 15–64 let celkem 2008	věk 65 a více let celkem 2008	věk 0–14 let celkem 2013	věk 15–64 let celkem 2013	věk 65 a více let celkem 2013	věk 0–14 let celkem 2013/2008	věk 15–64 let celkem 2013/2008	věk 65 a více let celkem 2013/2008
Běhařov	25	140	22	26	155	26	1	15	4
Běšiny	125	592	127	136	531	145	11	-61	18
Bezděkov	144	645	129	175	620	152	31	-25	23
Biřkov	27	91	20	24	80	27	-3	-11	7
Bolešiny	114	523	70	125	547	94	11	24	24
Čachrov	77	345	95	65	360	98	-12	15	3
Černíkov	38	247	50	38	247	47	0	0	-3
Červené Poříčí	30	157	43	37	141	52	7	-16	9
Číhaň	40	131	29	19	138	40	-21	7	11
Dešenice	91	485	104	99	463	113	8	-22	9
Dlažov	74	292	56	90	318	71	16	26	15
Dolany	139	542	120	156	570	152	17	28	32
Hamry	7	92	10	13	83	20	6	-9	10
Hnačov	12	70	14	11	65	22	-1	-5	8
Chlistov	18	66	23	13	75	24	-5	9	1
Chudenice	120	519	110	120	492	137	0	-27	27
Chudenín	108	479	54	98	420	71	-10	-59	17
Janovice nad Úhlavou	345	1 613	264	394	1 577	293	49	-36	29
Javor	12	56	16	10	50	17	-2	-6	1
Ježovy	24	155	37	40	158	44	16	3	7
Klatovy	3 102	16 072	3 643	3 148	14 848	4 371	46	-1 224	728
Klenová	23	84	18	21	81	23	-2	-3	5
Křenice	28	122	38	31	111	46	3	-11	8
Lomec	19	75	10	25	91	13	6	16	3

Měčín	164	795	169	172	771	210	8	-24	41
Mezihoří	4	43	15	9	45	11	5	2	-4
MLýnské Struhadlo	4	31	14	4	33	14	0	2	0
Mochtín	167	640	151	165	661	171	-2	21	20
Myslovice	12	71	24	21	82	27	9	11	3
Nýrsko	760	3 793	627	712	3 483	783	-48	-310	156
Obytce	23	144	20	40	141	27	17	-3	7
Ostřetice	9	39	13	13	42	9	4	3	-4
Plánice	226	1 209	273	237	1 130	304	11	-79	31
Poleň	42	207	46	47	194	54	5	-13	8
Předslav	129	507	107	123	478	129	-6	-29	22
Strážov	192	930	214	203	889	276	11	-41	62
Švihov	237	1 146	259	270	1 094	338	33	-52	79
Týnec	58	233	51	50	216	60	-8	-17	9
Újezd u Plánice	12	77	24	20	70	22	8	-7	-2
Vrhavěč	127	647	132	160	603	148	33	-44	16
Vřeskovice	40	211	60	43	198	62	3	-13	2
Zavlekov	64	316	67	60	285	76	-4	-31	9
Zborovy	13	91	21	10	84	21	-3	-7	0
Železná Ruda	339	1 807	164	249	1 300	216	-90	-507	52
Celkem ORP Klatovy	7 364	36 530	7 553	7 522	34 020	9 056	158	-2 510	1 503
Celkem počet obyvatel ORP Klatovy za roky 2008 a 2013	51 447			50 598			-849		

Zdroj: ČSÚ

Příloha č. 3 - Kategorie veřejné služby podle Ministerstva práce a sociálních věcí**Kategorie činností veřejné služby**

Kód	Název	Nadřazený název
1	Výsadba a údržba zeleně	Zlepšování životního prostředí
2	Ošetření lesních sazenic, pěstební práce v lese	ZŽP
3	Odstraňování posečené trávy, úklidy listí	ZŽP
4	Výřez náletových dřevin	ZŽP
5	Sekání trávy, stříhání živých plotů	ZŽP
6	Pletí	ZŽP
7	Úprava terénu	ZŽP
8	Odstraňování černých skládek	ZŽP
9	Oprava a natírání laviček, plotu a tabulí (město, školky, školy)	ZŽP
10	Odvoz velkokapacitního odpadu	ZŽP
11	Pomoc při odstraňování škod po povodních	ZŽP
12	Jiná	ZŽP
13	Úklid ulic a dalších veřejných prostranství	Udržování čistoty veřejných prostranství
14	Úklid veřejné zeleně	ČVP
15	V zimě úklid chodníků a veřejných prostranství od sněhu, posyp	ČVP
16	Odstraňování posypových hmot z komunikací	ČVP
17	Zametání chodníků a veřejných prostranství	ČVP
18	Sběr odpadků, vysypávání odpadkových košů	ČVP
19	Čištění kontejnerů	ČVP
20	Úklid kontejnerových stání, přechodů a podchodů pro chodce, zastávek MHD a odstavných ploch autobusů	ČVP
21	Úklid stanovišť na tříděný odpad a sběrného dvora	ČVP

22	Čištění kanálů, čištění příkopů	ČVP
23	Úklid cyklostezek	ČVP
24	Čištění trakčních stožárů a ostatních ploch od polepů	ČVP
25	Čištění potoků	ČVP
26	Čištění odvodňovacích zařízení	ČVP
27	Údržba a úklid u požární nádrže a obecního rybníka	ČVP
28	Úklid školních hřišť a okolí škol	ČVP
29	Úklidové a pomocné práce v nemovitostech u v majetku města	ČVP
30	Úklidové a pomocné práce ve sportovních areálech	ČVP
31	V zimě zpřístupňování hřbitovů, míst pro odpad, čekáren	ČVP
32	Jiná	ČVP
33	Organizace vánočních a společenských akcí	Pomoc v oblasti kulturního a sportovního rozvoje
34	Pořadatelská činnosti při sportovních akcích	PKR
35	Pomoc v domě dětí s pořádáním kulturních akcí	PKR
36	V oblasti sportu, cestovního ruchu	PKR
37	Úklid muzea, pomocné práce v muzejním depozitáři	PKR
38	Práce v městské knihovně (balení knih, výpůjčka knižního fondu, úklid v knihovně)	PKR
39	Údržba naučných stezek, péče o drobné památky a jejich okolí	PKR
40	Úklid a příprava sálu pro veřejné akce	PKR

Zdroj: MPSV

7. Závěr, kontakty

Z provedených analýz v analytické části souhrnného dokumentu byly na území ORP Klatovy stanoveny nejdůležitější problémové okruhy v následujících oblastech: školství, sociální služby, odpadové hospodářství a zaměstnanost. Problémové okruhy byly identifikovány na základě analýzy v analytické části souhrnného dokumentu, zejména z dotazníků a diskuzí se starosty. V zájmu efektivního řešení problémových okruhů byly stanoveny cíle. Každý cíl má svého garanta, který je odpovědný za sledování těchto cílů (ne za jejich naplňování). Naplňováním těchto cílů by měly být identifikované problémové okruhy vyřešeny. Vhodnost cílů byla ověřena prostřednictvím zástupců obcí a pracovníků dotčených odborů MěÚ Klatovy. Měřitelnost a možnost posouzení úspěšnosti plnění cílů zajistí stanovení indikátorů, které popisují míru změny. Každý indikátor má stanovenou výchozí hodnotu a hodnotu cílovou. Podrobný popis cílů, problémových okruhů a indikátorů je uveden u každé analyzované oblasti samostatně.

Realizační tým a motivující starostové

jméno	funkce
Marcela Šlehořová	koordinátor
Ing. Markéta Janotová	analytik
Ing. Nikola Maxová	analytik
Ing. Ivo Šašek, CSc.	tematický expert
Ing. Kateřina Hálková	asistent
Mgr. Rudolf Salvetr	motivující starosta (Klatovy)
Ing. Josef Sommer	motivující starosta (Bolešiny)

Kontakt: mosrtkt@gmail.com

8. Příloha

8.1. seznam tabulek

Tabulka 1: Základní informace o strategii	7
Tabulka 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	9
Tabulka 3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	11
Tabulka 4: Charakteristika území ORP	14
Tabulka 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP	15
Tabulka 6: Stručná charakteristika školství v území ORP	17
Tabulka 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	18
Tabulka 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP	19
Tabulka 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	21
Tabulka 10: Vyjždějící do zaměstnání a škol.....	22
Tabulka 11: Charakteristika domácností.....	22
Tabulka 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	23
Tabulka 13: Charakteristika trhu práce v území ORP.....	24
Tabulka 14: Počet ubytovacích zařízení	33
Tabulka 15: Kapacita hromadných ubytovacích zařízení	34
Tabulka 16: Územní a strategické plánování.....	37
Tabulka 17: Popis klíčových aktérů.....	38
Tabulka 18: SWOT analýza	41
Tabulka 19: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání	46
Tabulka 20: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	46
Tabulka 21: Pracovníci ve školství ORP	48
Tabulka 22: Počet ZŠ za ORP	51
Tabulka 23: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP	52
Tabulka 24: ZŠ ZŘIZOVANÉ OBCEMI, popřípadě krajem	52
Tabulka 25: Speciální ZŠ	53
Tabulka 26: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP	53
Tabulka 27: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	54
Tabulka 28: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	55
Tabulka 29: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP	55
Tabulka 30: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	56
Tabulka 31: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	56
Tabulka 32: Počet absolventů ZŠ v ORP	57
Tabulka 33: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP	58
Tabulka 34: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP	59
Tabulka 35: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	61
Tabulka 36: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	62
Tabulka 37: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	62
Tabulka 38: MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ, popřípadě krajem.....	64
Tabulka 39: MŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem	65
Tabulka 40: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013	65

Tabulka 41: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	66
Tabulka 42: Zařízení jeslového typu	67
Tabulka 43: Školní družiny a školní kluby v ORP	67
Tabulka 44: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP	69
Tabulka 45: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	69
Tabulka 46: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	69
Tabulka 47: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	70
Tabulka 48: SVČ zřizované obcemi v ORP	70
Tabulka 49: Údaje o pracovnících SVČ v ORP	70
Tabulka 50: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	71
Tabulka 51: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP.....	72
Tabulka 52: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč	72
Tabulka 53: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	73
Tabulka 54: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013	73
Tabulka 55: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023.....	74
Tabulka 56: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v tis. Kč	85
Tabulka 57: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	86
Tabulka 58: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	87
Tabulka 59: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	110
Tabulka 60: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP) – vlastní šetření (a)	114
Tabulka 61: Počet jednotlivých typů sociálních služeb – dle dat MPSV.....	115
Tabulka 62: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP) – vlastní šetření.....	117
Tabulka 63: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele.....	118
Tabulka 64: Počet sociálních služeb dle zřizovatele	120
Tabulka 65: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012	121
Tabulka 66: Kapacita zařízení sociálních služeb.....	124
Tabulka 67: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	125
Tabulka 68: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	126
Tabulka 69: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	127
Tabulka 70: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012	128
Tabulka 71: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	129
Tabulka 72: Výdaje obcí v ORP Klatovy za sociální služby a sociální zařízení v letech 2007 – 2012	130
Tabulka 73: Počet čekatelů na jedno lůžko pro seniory dle krajů v roce 2008	150
Tabulka 74: Sběrné dvory na území ORP, současný stav	181
Tabulka 75: Sběrná místa na území ORP, současný stav	182
Tabulka 76: Výkupny odpadů na území ORP, současný stav.....	183
Tabulka 77: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav.....	183
Tabulka 78: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav.....	184
Tabulka 79: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	184

Tabulka 80: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav ...	185
Tabulka 81: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav	186
Tabulka 82: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	187
Tabulka 83: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	188
Tabulka 84: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012.....	190
Tabulka 85: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....	193
Tabulka 86: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	194
Tabulka 87: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....	198
Tabulka 88: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	198
Tabulka 89 část a: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	201
Tabulka 90: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012	204
Tabulka 91: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	206
Tabulka 92: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012	208
Tabulka 93: Průměrné náklady celkem pro tříděný sběr využitelných odpadů v roce 2012	210
Tabulka 94: Jednotkové náklady na tříděný sběr využitelných odpadů (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách obcí za rok 2012	211
Tabulka 95: Jednotkové náklady na tříděný sběr využitelných odpadů celkem (Kč/t, Kč/obyvatel), výtěžnost tříděného sběru (kg/obyvatel) v krajích v r. 2012.....	212
Tabulka 96: Průměrné náklady na sběr, svoz, odstranění/využití směsného komunálního odpadu z obcí (Kč/t) v r. 2012.....	214
Tabulka 97: Jednotkové náklady na sběr, svoz, odstranění/využití směsného komunálního odpadu z obcí (Kč/t, Kč/obyvatel), produkce SKO (kg/obyvatel) ve velikostních skupinách obcí za rok 2012 ...	215
Tabulka 98: Jednotkové náklady na nakládání s SKO celkem (Kč/t, Kč/obyvatel), produkce SKO (kg/obyvatel) v krajích v r. 2012	215
Tabulka 99: Náklady na skládkování SKO v obcích ČR (Kč/t) za rok 2012	217
Tabulka 100: Jednotkové náklady na odstranění SKO ve velikostních skupinách obcí (Kč/t) za rok 2012	217
Tabulka 101: Jednotkové náklady na odstraňování SKO celkem (Kč/t, Kč/obyvatel), produkce SKO (kg/obyvatel) v krajích v r. 2012	218
Tabulka 102: Vývoj průměrných nákladů na energetické využití SKO ve spalovnách	218
Tabulka 103: Vývoj nákladových položek v Kč/obyvatel v odpadovém hospodářství obcí	220
Tabulka 104: Celkové náklady na odpadové hospodářství obcí ČR (v Kč/obyvatel/rok) za rok 2012 ..	220
Tabulka 105: Celkové náklady na odpadové hospodářství (v Kč/obyvatel) ve velikostních skupinách obcí za rok 2012.....	221
Tabulka 106: Celkové náklady na odpadové hospodářství (Kč/obyvatel) v krajích v r. 2012	221
Tabulka 107: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	223
Tabulka 108: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	236
Tabulka 109: Sběrné dvory na území ORP, současný stav	236

Tabulka 110: Sběrná místa na území ORP, současný stav	237
Tabulka 111: Přehled podnikatelských subjektů podle právní formy k 31. 12. 2013	279
Tabulka 112: Nezaměstnanost podle jednotlivých obcí ORP Klatovy k 31. 12. 2013	284
Tabulka 113: Vyjíždějící do zaměstnání a do škol	290
Tabulka 114: Úbytek obyvatelstva	315
Tabulka 115: Vyjíždějící do zaměstnání a škol	315

8.2. seznam map

Mapa 1: Administrativní členění správního obvodu	13
Mapa 2: Síť školských zařízení	18
Mapa 3: Klasifikace stavu povrchu silnic	26
Mapa 4: Přehled čerpacích stanic PHM	26
Mapa 5: Investiční příležitosti v Plzeňském kraji	27
Mapa 6: Imise	28
Mapa 7: Chráněná území, přírodní parky, památné stromy, NATURA 2000	29
Mapa 8: Myslivecké honitby	29
Mapa 9: Plán rozvoje vodovodů a kanalizací	31
Mapa 10: Celkový potenciál cestovního ruchu za obvody ORP v bodovém vyjádření	32
Mapa 11: Potenciál atraktivit cestovního ruchu za obvody ORP v bodovém vyjádření	33
Mapa 12: Památky, památkově chráněná území, NKP	35
Mapa 13: Informační centra	35
Mapa 14: Stav územně plánovací dokumentace obcí	37
Mapa 15: Jednotkové náklady (Kč/t) na tříděný sběr využitelných odpadů v území ORP za r. 2012	213
Mapa 16: Výtěžnost tříděného sběru využitelných odpadů (kg/obyvatel) v obecních systémech v území ORP v r. 2012	213
Mapa 17: Náklady na sběr, svoz a odstranění SKO v ORP v ČR, rok 2012	216
Mapa 18: Náklady na skládkování SKO v obcích bez skládky na svém území v rámci ORP r. 2012	219
Mapa 19: Celkové náklady na odpadové hospodářství (Kč/obyvatel) v rámci ORP	222
Mapa 20: Administrativní členění správního obvodu ORP Klatovy	275

8.3. seznam grafů

Graf 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	16
Graf 2: Pracovníci v MŠ a ZŠ	51
Graf 3: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele	64
Graf 4: Příspěvky na péči podle stupně závislosti	112
Graf 5: Počet příspěvků s mimořádnými výhodami podle stupně závislosti	112
Graf 6: Výdaje obcí v ORP Klatovy	130
Graf 7: Problémy obcí v oblasti odpadového hospodářství	188
Graf 8: Celková produkce odpadů	189
Graf 9: Podíl KO a SKO na celkové produkci odpadů	194
Graf 10: Separovaný sběr odpadů na území ORP	197
Graf 11: Podíl množství BRKO na množství BRO	200

Graf 12: Produkce, odstranění a využití odpadů na území ORP	203
Graf 13: Nakládání s KO	205
Graf 14: Materiálové využití separovaného odpadu	207
Graf 15: Podíl množství BRKO na BRO a skládkování BRKO	210
Graf 16: Problémy obcí v oblasti odpadového hospodářství	235
Graf 17: Problémy obcí v oblasti odpadového hospodářství	238